

james cain

poștașul sună întotdeauna de două ori

- Dumneata conduceai mașina?
- Da, domnule judecător.
- Cu alte cuvinte erai la volan.
- Da, domnule judecător, eram la volan.

Acesta 'era istoria asupra căreia aveam să revin mai târziu, când ancheta ar fi ajuns la un punct în care declarația mea ar fi însemnat ceva, nu ca la ancheta postmortem, când nu avea mare importanță. Mi-am făcut socoteala că dacă dau o declarație fantezistă la început, iar apoi schimb placa și vin cu altă versiune, ultima are să pară cea adevărată, în timp ce dacă le spuneam cea de-a doua versiune de la început, riscam s-o ia pe aceasta drept falsă. Cea de-a doua versiune era complet diferită de prima. Țineam mortis să apar într-o lumină cât mai proastă de la început. Cum de fapt nu condusesem eu mașina, nici nu avea importanță în ce fel de lumină apăream, căci n-aveau ce-mi face. Trebuia să evit în orice chip ca accidentul să nu le sugereze o crimă perfectă, ca cea pusă la cale ultima dată și ratată. Un fleac și eram pierduți. Nu mă deranja impresia proastă pe care o făcusem acum, chiar dacă ar fi ieșit la iveală unele amănunte dubioase, fiindcă oricum situația nu mi se agrava prea tare. Cu cât treceam mai mult în ochii lor drept un ticălos, cu atât accidentul avea să semene mai puțin a crimă.

Polițaii s-au privit și judecătorul m-a studiat de parcă aş fi fost dement. Fuseșem informat de timp de toate, mai ales că mă cunoștea de sute de anchite din spate a mașinii.

- Ești sigur că erai la volan?

Lei 5

editura minerva

567

poștașul sună întotdeauna de două ori

james cain

poștașul sună
întotdeauna
de două ori

Ilustrația copertei : *Petre Vulcănescu*

james cain
poștașul sună
întotdeauna
de două ori
•
delapidatorul

ROMANE

TRADUCERE ȘI PREZENTARE DE
CONST. POPESCU

1970

E D I T U R A M I N E R V A

BUCUREȘTI

Titlul originalelor :

The Postman Always Rings Twice

Pocket Book Inc. 1935, New York

© James Cain

The Embezzler

Din volumul : *Three of a Kind*

The Blakiston Company Philadelphia, 1944

C. Hughes and Massie, Ltd., London

© James Cain

Primul accident, un accident oarecare, *trebuia* să fie o crimă (dacă nu apărea pisica).

Și atunci crima perfectă a trecut drept un accident perfect.

Al doilea accident, un accident oarecare, *a fost* o crimă perfectă (dacă nu uitau de polița de asigurare).

Și atunci crima perfectă a rămas o crimă perfectă.

Al treilea accident, un accident oarecare, *n-a fost* o crimă perfectă (dacă nu uitau de parapet, de polița de asigurare și de pisică).

Dar a trecut drept crimă.

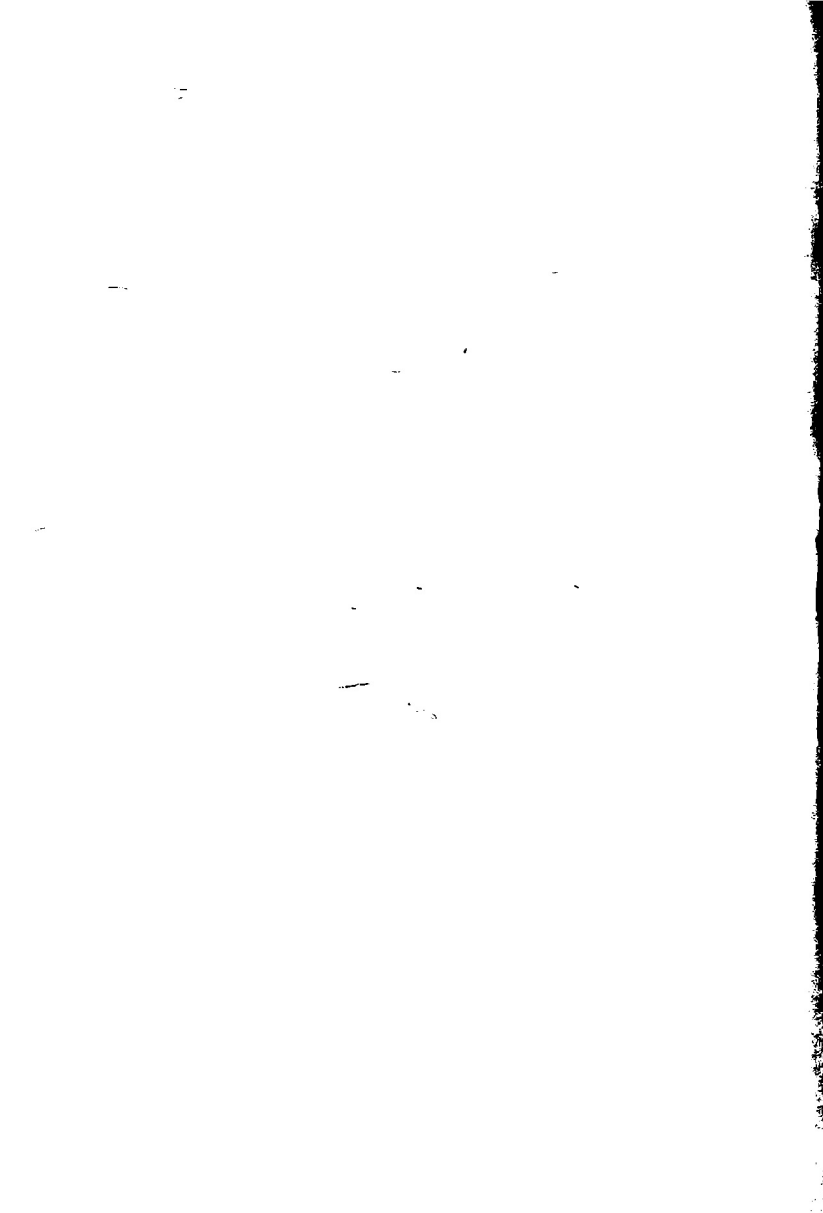
M o r a l a : Și crimele im(perfecte) se plătesc. Uneori cu ștreangul.

POȘTAȘUL SUNĂ ÎNTOTDEAUNA
DE DOUĂ ORI

Dedicație :

Lui Vincent Lawrence

M-au azvîrlit pe la prînz din camionul cu fîn. Mă căţărasem în el aseară, la graniţa statului, şi cum m-am vîrit sub prelată, am adormit buştean. Cădeam de somn după cele trei săptămîni petrecute la Tia Juana şi dormeam dus cînd au tras camionul la marginea şoselei ca să se răcească motorul. Atunci au văzut că-mi iese un picior din paie şi m-au azvîrlit jos. Am încercat să fac bancuri cu ei, dar nu mi-a mers şi am renunţat. Mi-au dat totuşi o ţigară şi am apucat-o pe şosea ca să găsesc ceva de mîncare.

Aşa am nimerit la „Stejarii gemeni“. Era doar un bufet la şosea, cum sînt milioane în California. Avea o sală de restaurant, deasupra locuinţa patronului, alături o staţie de benzină, iar în dosul localului vreo şase cabane, pe un teren de parcare. Am dat buzna în local şi-am început să mă uit de-a lungul şoselei. Cînd a apărut grecoteiul, l-am întrebat dacă n-a trecut pe-acolo un tip într-un

Cadillac. Trebuia să mă ia de la local, i-am spus, și să mîncăm împreună. N-a trecut azi, a zis gre-coteiul. A așternut o masă și m-a întrebat ce vreau să mănînc. I-am spus că suc de portocale, fulgi de ovăz, ouă cu jumări, *enchilada*, gogoși și cafea. S-a întors repede cu sucul de portocale și fulgii de ovăz.

— Stai nițel. Am să-ți spun ceva. Dacă tipul nu apare, va trebui să-mi dai pe credit. Urma să plătească el, fiindcă eu sînt pe dric cu banii.

— În regulă, mănîncă pe săturate.

Am înțeles că și-a dat seama cum stau lucrurile și-am lăsat-o moartă cu tipul din Cadillac. În cîrînd am văzut că vrea să-mi spună ceva.

— Ia spune, ce învîrtești, ce meserie ai ?

— Ba una, ba alta, fleacuri. De ce ?

— Cîți ani ai ?

— Douăzeci și patru.

— Tinăr, ai ? Aș avea nevoie de un tinăr chiar acum. Aici la local.

— Frumos local.

— Aerul. E plăcut. Nu-i ceață ca la Los Angeles. Nu-i de loc ceață. E plăcut, sănătos, e tot timpul plăcut și sănătos.

— Noaptea trebuie să fie grozav. Simt de pe acum aerul bun.

— Dormi neîntors. Te pricepi la mașini ? Știi să le reperi ?

— Te cred. Sînt mecanic innăscut.

A continuat să trăcănească despre aer și ce sănătos se simțea de cînd cumpărase localul și că nu putea înțelege în ruptul capului de ce voia să se care ajutorul lui. Eu unul am priceput, dar mi-am văzut de mîncarea mea.

— Ei, crezi că ți-ar place aici ?

Între timp, mi-am băut cafeaua și mi-am aprins țigara de foi pe care mi-o dăduse.

— Uite care e situația. Mai am cîteva propuneri, asta-i nenorocirea. Dar am să mă gîndesc. Fii sigur c-am să mă gîndesc.

Atunci am văzut-o. Fusese în dosul casei, la bucătărie, și a venit să strîngă farfuriile. Afară de trup, nu era mare scofală ca frumusețe, dar avea o expresie posacă, iar buzele i se răsfrîngeau într-un fel care îmi dădea ghes să i le strivesc cu săruturi.

— Îți prezint pe soția mea.

Nici nu s-a uitat la mine. Am dat din cap spre grecoței, am vînturat țigara de foi, și cu asta am terminat. A ieșit luînd cu ea farfuriile, de parcă nici eu și nici el n-am fi fost acolo. Pe urmă am plecat, dar m-am întors peste cinci minute, să las vorbă pentru tipul cu Cadillac-ul. Într-o jumătate de oră m-a convins să primesc slujba și la sfîrșit am ajuns să lucrez la pompa de benzină și să repar cauciucuri.

— Ei, cum te cheamă ?

— Frank Chambers.

— Pe mine Nick Papadakis.

Ne-am strîns mîna și-a plecat. Apoi l-am auzit cîntînd. Avea voce frumoasă. De la pompa de benzină se vedea bine în bucătărie.

Pe la ora trei a sosit un tip furios de moarte că-i lipise ceva o etichetă pe aripioara de la ferestruica portierei¹. A trebuit să mă duc în bucătărie ca să i-o dezlipesc la aburi.

— *Enchiladas* ? Știu că voi vă pricepeți cum s-o preparați.

— Ce vrei să spui prin „voi“ ?

— Păi, dumneata și domnul Papadakis. Dumneata și Nick. *Enchilada* care am mâncat-o la prînz a fost grozavă.

— Hm.

— Ai o cîrpă ? Ca s-o țin cu ea ?

— Nu asta ai vrut să spui.

— Ba da.

— Crezi că sînt mexicană.

— Nici vorbă.

---

¹ Dispozitiv din cauciuc, în formă de aripioară, azi scos din uz, fixat la ferestruica portierei pentru a intensifica aerisirea în mașină.

— Ba da. Nu ești primul care crede. Ei bine, ascultă. Sînt la fel de albă ca tine, pricepi ? Poate că am păr negru și semăn nițel a mexicană, dar sînt la fel de albă ca tine. Să nu uiți, dacă vrei să ne înțelegem.

— Păi n-arăți a mexicană.

— Ți-am spus. Sînt la fel de albă ca tine.

— Dar n-arăți de loc a mexicană. Mexicanele alea au toate șolduri mari, picioare groase, sîni pînă la bărbie, piele galbenă și un păr de parcă ar fi dat cu grăsime. Nu arăți așa. Ești micuță, ai piele frumoasă și albă, păr moale și ondulat, chiar dacă e negru. Doar dinții îți seamănă cu ai mexicanelor. Toate au dinți albi, trebuie să le-o recunoști.

— Mă chema Smith ca fată. Nu aduce a nume mexican, nu ?

— Nu prea.

— Și pe deasupra, nici măcar nu sînt de prin împrejurimi. Sînt din Iowa.

— Smith, ai spus. Care-i numele de botez ?

— Cora. Poți să-mi spui Cora, dacă vrei.

Am fost sigur atunci de un lucru pe care doar îl bănuisem cînd am intrat. Se simțea că nu-i albă nu atît din cauza acelor *enchiladas* pe care trebuia să le gătească, sau pentru că avea păr negru, ci fiindcă era măritată cu grecoteiul ăla și se temea ca nu cumva să încep să-i spun doamnă Papadakis.

— Cora. De acord. N-ai vrea să-mi spui Frank ?

S-a apropiat și mi-a dat o mână de ajutor. Era atît de aproape că îi simțeam mirosul. I-am spus la ureche, aproape în șoaptă :

— Cum de te-ai măritat cu grecoțelul ăsta ?

A sărit de lîngă mine ca arsă.

— Ce te privește ?

— Mă privește grozav.

— Uite-ți geamul.

— Mulțumesc.

Am ieșit. Planul reușise. O directă sub gardă, trasă atît de tare, încît a durut-o. De-acum înainte aveam să tratez cu ea. Ar fi putut să refuze, dar n-o credeam în stare să mă trădeze. Știa la ce mă referisem și că îi descoperisem punctul sensibil.

În seara aceea, la cină, grecoțelul s-a înfuriat pe ea că nu mi-a dat destui cartofi prăjiți. Voia să-mi placă la el, să nu care cumva să mă car și eu ca ceilalți.

— Dă-i omului de mîncare.

— Sînt pe plită. Ce, nu se poate servi singur ?

— Nu-i nimic. N-am terminat încă de mîncat.

Dar el o ținea într-una. Dacă ar fi avut puțină minte, și-ar fi dat seama că-i ceva necurat la mijloc. Cora nu era genul de femeie care să lase pe cineva să se servească singur. Dar grecoțelul era prost și o cicălea. Stăteam la masa din bucătărie, el la un cap, ea la celălalt, iar eu la mijloc. Nu m-am uitat la ea, dar îi vedeam rochia. O uniformă albă, ca de infirmieră, cum poartă toate fe-

meile, fie că lucrează la cabinetul unui dentist sau într-o brutărie. Halatul fusese curat azi-dimineață, dar acum se mototolise nițel și se murdărise. Simțeam mirosul Corei.

— Pentru numele lui Dumnezeu.

S-a sculat de la masă și s-a dus să ia cartofii. Rochia i s-a deschis o secundă și i-am văzut picioarele. Când mi-a dat cartofii nu i-am mai putut mânca.

— Asta-i bună, după fasoanele pe care le-a făcut, acum nu mai vrea să-i mănince.

— Lasă să se servească el, *dacă* vrea.

— Nu mi-e foame. Am mâncat mult la prinz.

Grecoteiul se purta de parcă ar fi cîștigat o mare victorie, gata acum s-o ierte pe Cora, de mărinimos ce era.

— E fată cumsecade. E păsărica mea albă. E turturica mea albă.

Mi-a clipit complice și a urcat la etaj. Am rămas cu ea la masă, fără să vorbim. Grecoteiul s-a întors cu o sticlă barosană și cu o chitară. A turnat puțin din sticlă, dar era vin dulce, grecesc, și mi-a făcut greață. Grecoteiul a început să cînte. Avea voce de tenor, dar nu ca a tenorilor ăia nenorociți, de-i auzi pe la radio, ci una puternică, iar în notele de sus punea un tremolo, cum auzi doar pe plăcile cu Caruso. Nu-l mai ascultam. Mă simțeam tot mai rău.

Grecoteiul m-a văzut cum arăt și m-a scos afară.

— Hai la aer, ai să te simți mai bine.

— E în regulă. O să mă simt perfect.

— Ia loc. Stai liniștit.

— Du-te înăuntru. Am mâncat prea mult la prînz. O să-mi treacă.

A intrat în casă iar eu am vomat tot ce-am mâncat. Mi-a fost groaznic de rău, nu din cauza mesei de la prînz, a cartofilor sau a vinului. Do-ream cu atîta înverșunare să am femeia lui, că stomacul meu refuza orice.

A doua zi dimineată am găsit firma doborîtă. Pe la miezul nopții începuse să bată vîntul, iar dimineața vijelia a smuls firma.

— E îngrozitor. Ia uită-te.

— A bățut un vînt turbat. N-am putut să dorm. N-am închis ochii toată noaptea.

— Chiar c-a fost un vînt turbat. Dar ia uită-te la firmă.

— S-a stricat.

M-am apucat s-o îndrept cu ciocanul, iar greco-teiul venea mereu și mă urmărea cum lucrez.

— De fapt, de unde ai firma asta ?

— Am găsit-o aici cînd am cumpărat localul. De ce întrebi ?

— E foarte urîtă. Mă mir că-ți mai merg afa-cerile.

M-am dus să fac plinul la o mașină și l-am lăsat să reflecteze. Cînd m-am întors se uita, cli-

pind, la firmă, sprijinită de bufet. Trei becuri se spărseseră. Am făcut contactul, dar jumătate din becurile rămase tot nu s-au aprins.

— Pune alte becuri, agaț-o sus și-o să fie în regulă.

— Cum dorești.

— Ce-are firma ?

— E demodată. Nimeni nu mai folosește firme cu becuri. Toți au firme cu neon. Luminează mai bine și nici nu consumă atîta electricitate. Pe urmă ce înseamnă asta ? „Stejarii gemeni“, și atît. Reclama restaurantului n-o fac becurile. Iar „Stejarii gemeni“ nu stîrnește pofta de mîncare a nimănui. Nu m-ar face să mă opresc aici ca să mănînc. Firma asta te costă bani, atît că nu-ti dai seama.

— Repar-o și-o să fie în regulă.

— De ce nu cumperi alta nouă ?

— N-am timp, sînt ocupat.

S-a întors însă în curînd cu o bucată de hîrtie. Desenase o firmă nouă și o colorase cu creioane roșii, albe și albastre. Pe ea stătea scris : „Stejarii gemeni. Restaurant. Grătar special. Toaletă igienică N.Papadakis. Prop.“.

— Grozav, asta o să dea gata clienții fraieri.

Am potrivit cuvintele ca să fie scrise corect, iar el a mai înflorit niște litere.

— Nick, de ce mai atîrni vechea firmă ? De ce nu te duci chiar azi la oraș să comanzi una nouă ?

E superbă, crede-mă. Și e important. Un restaurant trebuie să fie la înălțimea firmei lui, nu ?

— Am să mă duc. La dracu, am să mă duc.

Los Angeles era doar la treizeci de kilometri, dar grecoteiul s-a împopoțonat de parcă se ducea la Paris și imediat după masă a plecat. Am încuiat pe loc ușa de la intrare. Am luat o farfurie lăsată pe o masă de un client și m-am dus cu ea în dos, la bucătărie. Cora se afla acolo.

— Uite, am adus o farfurie din local.

— O, mulțumesc.

Am pus-o pe masă. Furculița a zdrăngănit ca o tamburină.

— Aveam de gând să plec, dar n-am apucat să mă gândesc, așa că mi-am zis că-i mai bine să stau acasă.

— Și eu am multă treabă.

— Te simți mai bine ?

— Perfect.

— Uneori ți se face rău din niște fleacuri. Când atunci, de pildă când schimbi apa de băut, sau mai știu eu ce.

— Am mâncat poate prea mult azi la prinz.

Cineva zgâlțâia ușa de la intrare.

— Parcă-i cineva care vrea să intre.

— E încuiată ușa, Frank ?

— Probabil e-am încuiat-o.

S-a uitat la mine și a pălit. S-a dus la ușile batante și a tras cu ochiul printre ele. A intrat la bufet și s-a întors imediat.

— Au plecat.

— Nu știu de ce-am încuiat ușa.

— Am uitat s-o descui.

A pornit din nou spre bufet, dar am oprit-o.

— Las-o ... Las-o încuiată.

— Nu poate să intre nimeni, dacă-i încuiată.

Am de gătit. Am să spăl farfuria asta.

Am luat-o în brațe și i-am strivit buzele.

— Mușcă-mă ! Mușcă-mă !

I-am mușcat buzele. Mi le-am înfipt atît de adînc în buzele ei, încît am simțit cum îmi țîșnește sîngele în gură. Cînd am dus-o în brațe la etaj, sîngele îi curgea pe gît.

Două zile am fost ca mort, dar grecoțelul s-a supărat pe mine, așa că mi-am revenit. Se supărase fiindcă nu reparasem ușa batantă care dădea din bufet la bucătărie. Cora îi spusese că ușa se închisese brusc și-o lovise peste gură. Trebuise să-i spună ceva. Gura i se umflase unde o mușcasem. Așa că grecoțelul a zis că-i vina mea, că n-am reparat ușa. Am înmuiat arcul ușii, ca să se închidă mai încet, și-am terminat discuțiile.

De fapt, se supărase pe mine din pricina firmei. Se entuziasmasese atât de tare la ideea unei noi firme, încît se temea să nu spun că propunerea îmi aparținea mie și nu lui. Era o firmă al dracului de complicată, încît n-au apucat să i-o termine în acea după-amiază. Le-a trebuit trei zile și cînd a fost gata, m-am dus la oraș, am luat-o și-am agățat-o. Avea pe ea tot ce desenase grecoțelul pe hîrtie, ca și alte fleacuri. Un drapel grecesc, un altul american, mîini care se strîng și „Satisfacție garantată“. Totul scris cu litere de neon roșii,

albe și albastre, și-am așteptat să se întunece ca să le aprind. Când am sucit comutatorul, firma s-a luminat ca un pom de Crăciun.

— Am văzut multe firme la viața mea, dar nici-una ca asta. Trebuie să recunosc că-i meritul tău, Nick.

— La dracu. La dracu.

Nu-am strîns mîna. Eram din nou prieteni.

A doua zi am rămas iar singur cu ea o clipă și i-am tras un pumn atît de tare peste picior, că era gata s-o dobor.

— Ce te-a apucat ? a răcnit ea ca un leopard.

— Cum te simți, Cora ?

— Oribil.

De atunci am început să-i simt din nou mirosul.

Într-o zi, grecoteiul a aflat că un tip oarecare, la șosea, îi făcea concurență cu o pompă de benzină, vînzînd mai ieftin și luîndu-i clienții. A sărit în mașină și a plecat să lămurească lucrurile. Eram la mine în cameră cînd a plecat, m-am întors și am coborît iute în bucătărie. Cora se și afla acolo, în prag.

M-am apropiat și i-am privit gura. O vedeam pentru prima oară cum arată. Umflătura dispăruse dar se mai vedeau urmele dinților — creștături mici și albastre pe buze. Le-am pipăit. Buzele

erau moi și umede. Am sărutat-o, dar nu prea tare. Săruturi dulci și ușoare. Cum n-am mai sărutat pînă atunci. Cora a stat pînă s-a întors grecoțiul, cam peste o oră. N-am făcut nimic. Am stat doar în pat. Și-a plimbat mîna prin părul meu și s-a uitat în tavan, de parcă s-ar fi gîndit.

— Îți place plăcinta de zmeură ?

— Nu știu. Poate.

— Am să-ți fac.

— Ai grijă, Frank. Să nu rupi arcurile.

— Ducă-se dracului arcurile.

Am intrat cu forța într-un mic luminiș cu cucalipti, alături de șosca. Grecoțiul ne trimisese la piață să ducem înapoi niște antricoate, care spunea el că sînt stricate, iar la întoarcere se întunecase. Am virat prin luminiș, mașina ne-a hureducăit și ne-a săltat, dar cînd am ajuns între pomi, am oprit. Cora mă luase în brațe încă înainte de a stinge farurile. Am făcut dragoste nebunește. După o vreme, am început să discutăm.

— Nu mai pot, Frank.

— Nici eu.

— Nu mai pot să rezist. Și sînt nebună după tine, Frank, mă înțelegi ? Nebună.

— Știu.

— Îl urăsc pe grecoți.

— De ce te-ai măritat cu el ? Nu mi-ai spus niciodată.

- Nu ți-am spus nimic.
- N-am avut vreme de pierdut cu discuțiile.
- Am servit într-o bombă. Dacă servești doi ani într-o bombă din Los Angeles, iei de soț pe primul bărbat cu ceas de aur.
- Când ai plecat din Iowa ?
- Acum trei ani. Am cîștigat un concurs de frumusețe. Un concurs de frumusețe la liceu, la Des Moines. Locuiam acolo. Premiul era o călătorie la Hollywood. Cînd am coborît din tren, cincisprezece indivizi mă fotografiau, dar peste două săptămîni am ajuns la bomba aia.
- Nu te-ai întors acasă ?
- N-am vrut să le dau satisfacție.
- Ai apucat să turnezi ?
- Mi-au luat o probă. Cu fața a ieșit perfect. Dar acum sînt sonore. Vreau să spun, filmele. Și cînd am început să vorbesc pe ecran, și-au dat seama cu cine au de-a face, și mi-am dat și eu seama. O vagabondă din Des Moines, cu tot atîtea șanse de-a ajunge vedetă ca și o maimuță. Nici măcar cu atîtea șanse ca o maimuță. O maimuță cel puțin poate să te facă să rîzi. Eu una le-am făcut doar greață.
- Și pe urmă ?
- Pe urmă doi ani am suportat tipi care mă ciupeau de pulpă, îmi lăsau cîțiva cenți bacșiș și mă întrebau dacă nu vin cu ei la o mică petrecere seara. M-am și dus la unele petreceri, Frank.
- Iar apoi ?

— Știi ce înseamnă acele petroceri ?

— Știu.

— Apoi a apărut el. L-am agățat, și neavînd încotro, m-am ținut scai de capul lui. Dar acum nu-l mai suport. Dumnezeuule, seamăn eu cu o pă-sărică albă ?

— Eu cred că semeni mai degrabă cu o sălbatică.

— Știi, nu ? Tu ai ceva aparte. Pe tine nu trebuie să te păcălească tot timpul. Și ești curat. Nu ești slinos, Frank. Îți dai cumva seama ce înseamnă asta ? Tu nu ești slinos.

— Pot să-mi închipui.

— Nu cred. Nimeni nu-și poate închipui ce înseamnă asta pentru o femeie. Să trebuiască să fie alături de cineva care e slinos și-ți face greață cînd te atinge. Nu sînt chiar o sălbatică, Frank. Nu mai pot.

— Și ce vrei să faci ? Să mă cucerești pe mine ?

— Foarte bine, sînt o sălbatică. Dar nu cred că sînt chiar atît de rea. Cu cineva care nu-i slinos.

— Cora, ce-ar fi să fugim ?

— M-am gîndit și eu. M-am gîndit mult.

— Îl lăsăm baltă pe grecotei și o întindem. Pur și simplu o întindem.

— Unde ?

— Oriunde. Ce contează ?

— Oriunde. Oriunde alegem.

— Nu, nu-i asta. Înseamnă un restaurant.

— Nu vorbesc de restaurant. Vorbesc de drum. E amuzant, Cora. Și nimeni n-o știe mai bine ca

mine. Cunosc fiecare cotitură, fiecare întorsătură a drumului. Și știu cum să ne descurcăm. Nu asta vrem ? Să fim doi vagabonzi, cum sintem în realitate ?

— Halal vagabond. N-aveai nici măcar ciorapi.

— M-ai plăcut.

— Te-am iubit. Te-aș iubi chiar dacă n-ai avea cămașă. Te-aș iubi mai ales dacă n-ai avea cămașă, ca să-ți simt umerii frumoși și tari.

— Încăierările cu detectivii companiilor de călferate îți dezvoltă mușchii.

— Ai tot trupul tare. Ești voinic, înalt și tare. Și ai păr deschis la culoare. Nu ești o stîrpitură ca el, moale și slinoasă, cu păr negru și cîrlionțat, pe care toarnă loțiune de rom în fiecare seară.

— Trebuie să miroase frumos.

— Dar n-o să meargă, Frank. Drumul ăla nu duce decît la un alt restaurant. O bombă pentru mine, iar pentru tine tot ceva asemănător. O slujbă împuțită, la terenul de parcare, îmbrăcat în salopetă. Mi-ar veni să plîng, dacă te-aș vedea în salopetă, Frank.

— Și atunci ?

Rămase mută mult timp și îmi frămînta miinile.

— Frank, mă iubești ?

— Da.

— Mă iubești atît de mult încît nimic nu mai contează ?

— Da.

— Mai există o cale.

— Ai spus că nu ești chiar o sălbatică.

— Am spus-o și-am vorbit serios. Nu sînt ce-ți închipui tu, Frank. Vreau să muncesc, să fiu cineva, asta-i tot. Dar nu pot s-o fac fără dragoste. Știi asta, Frank? Oricum, o femeie nu poate. Ei bine, am greșit. Dar trebuie să fiu o dată sălbatică, să-l curăț. De fapt nu sînt o sălbatică, Frank.

— Te spînzură pentru ce proșui.

— Nu, dacă știi cum s-o faci. Tu ești deștept, Frank. Mi-ai ghicit imediat gîndurile. Găsește o cale. Mulți au găsit. Nu te necăji. Nu sînt prima femeie care a trebuit să devină o sălbatică pentru a ieși dintr-o încurcătură.

— Mie nu mi-a făcut niciodată nimic. E un om cumsecade.

— La dracu, cumsecade. Pute, ascultă-mă. E slinos și pute. Și crezi c-am să te las să porți salopetă, cu anunț pe spate: „Serviciul de piese de schimb pentru mașini“ și „Vă mulțumim, vă rugăm să mai poftiți“, în timp ce el are patru costume și o duzină de cămăși de mătase? Localul nu-i și al meu pe jumătate? Nu gătesc? Nu gătesc bine? Tu nu muncești?

— Vorbești de parcă ar fi cîstit ce vrem să facem.

— Cine o să știe dacă-i cîstit sau nu, afară de noi doi?

— Doar noi doi.

— Asta-i, Frank. Doar asta contează, nu? Nu tu, eu și drumul sau altceva, ci doar tu și eu.

— Ești totuși o sălbatică. Doar o sălbatică m-ar face să simt astfel.

— Deci așa rămîne. Sărută-mă, Frank. Pe gură.

Am sărutat-o. Ochii îi străluceau ațintiți asupra mea ca două stele albastre. Parcă am fi fost la biserică.

— Ai niște apă caldă ?

— De ce nu ici de la baie ?

— E Nick înăuntru.

— Oh. Am să-ți dau nițică din ceainic. Ți place să-și umple baia cu apă fierbinte.

Am procedat cum am spus. Era pe la zece seara, închisese localul, iar grecoțelul se afla în baie, făcându-și baia de simbătă seara. Eu urmam să duc apa sus, la mine în odaie, să mă pregătesc de bărbierit, iar apoi să-mi amintesc c-am uitat mașina afară. Urma să ics, să rămân lângă mașină și să claxonez, dacă venea cineva. Cora urma să aștepte până îl auzea că e în cadă, apoi să intre în camera de baie sub pretextul că ia un prosop și să-l poenească pe la spate cu un săculeț pe care îl umplusem cu bile de rulmenți. La început trebuia să-l lovesc eu, dar ne-am zis că n-o să dea nici o atenție dacă intră ea în camera de baie, în timp ce dacă m-aș fi dus eu după aparatul de ras, ar fi putut să iasă din cadă, sau să facă știu

eu ce, ca să mă ajute să-l gădesc. Apoi Cora trebuia să-l țină cu capul sub apă pînă se îneca. Lăsa să curgă apa, iar ea ieșea pe fereastră, trecea pe acoperișul verandei și cobora pe scara pusă de mine acolo. Îmi dădea săculețul și se întorcea la bucătărie. Eu puneam la loc bilele într-o cutie, aruncam săculețul, vîram mașina în garaj, mă suiam la mine în cameră și începeam să mă bărbieresc. Cora aștepta pînă cînd începea să picure în bucătărie și apoi mă striga. Spărgeam ușa, îl găscam în cadă și chemam doctorul. Ne-am închipuit că în cele din urmă avea să pară că alunecase în cadă, leșinat din cauza loviturii, iar apoi se înecase. Am luat ideea dintr-un articol din ziar, în care un tip spusese că cele mai numeroase accidente au loc chiar în căzile de baie de acasă.

— Fii atent. E fierbinte.

— Mulțumesc.

Apa era în cecainic. L-am luat sus, în odaie, l-am pus pe birou și mi-am întins articolele de bărbierit. Am coborît, m-am dus spre mașină și am intrat înăuntru ca să pot ține sub observație atît șoseaua cit și fereastra de la baie. Grecoteiul cînta. Mi-a venit ideea că n-ar strica să fiu atent la ce cîntă. Era un cîntec numit „Mama Machree”. L-a cîntat o dată, apoi a luat-o de la capăt. M-am uitat în bucătărie. Cora mai era acolo.

Un camion cu remorcă dădu colțul șoselei. Am apăsat pe claxon. Uneori, camionagiii se opreau

să mănînce cîte ceva și aveau obiceiul să bușească în ușa pînă le deschideai. Dar ăștia au mers mai departe. Au mai trecut cîteva mașini. N-au oprit. M-am uitat din nou în bucătărie și Cora nu mai era acolo. În dormitor s-a aprins lumina.

Apoi, deodată, am văzut că mișcă ceva în dosul verandei. Eram gata să apăs pe claxon, dar am văzut că era o pisică. Era doar o pisică cenușie, dar m-au trecut spaimele. O pisică era ultimul lucru pe care doream să-l văd atunci. Un minut n-am mai văzut-o, apoi a apărut din nou, mirosind pe lingă scară. N-am voit să claxonez, fiindcă nu era decît o pisică, dar nu-mi plăcea s-o văd dînd tîrcoale pe lingă scară. Am coborît din mașină, m-am dus la scară și-am gonit-o.

Tocmai mă întorceam la mașină, cînd am văzut că se întorsese și ea și începuse să urce scara. Am gonit-o iar, și a fugit pînă la hambare. Am luat-o îndărăt spre mașină și-am rămas locului să văd dacă nu cumva se întoarce. Un polițai al statului dădu colțul șoselei. M-a văzut stînd acolo, a stins motorul și a intrat împingînd motocicletă înaintea de-a apuca să fac un gest. S-a oprit între mine și mașină. Nu puteam să claxonez.

— Lenevești ?

— Tocmai am ieșit să vîr mașina în garaj.

— E mașina ta ?

— E a tipului pentru care muncesc.

— În regulă. Controlez doar.

S-a uitat de jur împrejur și a văzut ceva.

- Ce dracu ! Ia uită-te !
- La ce să mă uit ?
- La blestemata aia de pisică cum urcă scara.
- Ha, ha !
- Îmi plac pisicile. Urmăresc întotdeauna ceva.

Și-a tras mânușile pe mîini, s-a uitat în beznă, a bușit de cîteva ori pedala motocicletei și a plecat. Nici n-a apucat să dispară că m-am și grăbit să claxonez. Era prea tîrziu. Pe verandă a izbucnit o scînteie și toate luminile din casă s-au stins. Înăuntru, Cora urlă îngrozită.

- Frank ! Frank ! S-a întîmplat ceva !

Am fugit în bucătărie, dar era întuneric și cum n-aveam nici un chibrit în buzunar a trebuit să bijbiu. Ne-am întîlnit pe scară, ea coborînd, iar eu urcînd. Cora a urlat din nou.

- Taci, pentru numele lui Dumnezeu ! Taci ! L-ai lovit ?

- Da, dar s-au stins luminile și n-am apucat să-l țin încă sub apă !

- Trebuie să-l reanimăm ! A fost un polițai și a văzut scara !

- Telefonează după doctor !

- Telefonează tu iar eu am să-l scot de acolo !

A coborît și eu am urcat la etaj. Am intrat în camera de baie și m-am apropiat de cadă. Zăcea în cadă, cu capul afară din apă. Am încercat să-l ridic. A fost foarte greu. Aluneca din cauza să-

punului și-a trebuit să intru în cadă ca să-l pot ridica. Tot timpul am auzit-o pe Cora jos, vorbind cu telefonista. Nu i-au dat legătura cu un doctor. Iau dat legătura cu poliția.

L-am sculat în picioare și l-am culcat peste marginea cadei, apoi am ieșit din cadă, l-am tîrît pînă în dormitor și l-am întins pe pat. Cora a venit și ea sus, am găsit chibriturile și-am făcut rost de-o luminare. Apoi am început să-i dăm primele îngrijiri. L-am învelit capul în prosoape ude iar Cora i-a masat încheieturile miinilor și picioarele.

— Trimit o ambulanță.

— În regulă. Te-a văzut cînd l-ai lovit ?

— Nu știu.

— Erai în spatele lui ?

— Așa cred. Dar s-au stins luminile și nu mai știu ce s-a întîmplat. Ce-ai făcut la lumină ?

— Nimic. S-a ars siguranța.

— Frank. Ar fi mai bine să nu-și revină.

— Trebuie să-și revină. Dacă moare, am dat de dracu. Îți spun că polițaiul a văzut scara. Dacă Nick moare, au să afle și au să ne aresteze.

— Dar dacă m-a văzut Nick ? Ce-o să spună cînd are să-și revină ?

— Poate că nu te-a văzut. Trebuie să-i inventăm o poveste, asta-i tot. Erai aici, lumina s-a stins, l-ai auzit cum alunecă și cade și nu ți-a răspuns cînd l-ai strigat. Apoi m-ai chemat pe mine, asta-i tot. Indiferent de ce spune, o ții în-

inte cu povestea asta. Dacă a văzut cumva ceva, e doar o închipuire de-a lui, asta-i tot.

— De ce nu se grăbesc cu ambulanța ?

— Are să sosească.

Cînd a sosit ambulanța, l-au pus pe o targă și l-au vîrît în mașină. Cora a plecat cu el. Eu i-am urmat în mașină. Pe la jumătatea drumului spre Glendale, ne-a ajuns din urmă un polițai și ne-a luat-o înainte. Mergeau cu peste o sută de kilometri pe oră și nu mă puteam ține după ei. L-au scos din ambulanță cînd am ajuns la spital, iar polițaiul a dat dispozițiile necesare. Cînd m-a văzut, a tresărit și s-a uitat lung la mine. Era același polițai.

L-au dus pe Nick înăuntru, l-au așezat pe o masă și l-au împins pe un cărucior în sala de operație. Cora și cu mine am rămas în hol. În curînd a venit o soră și a luat loc împreună cu noi. Apoi a apărut și polițaiul, însoțit de un sergent. Continuau să mă privească. Cora i-a povestit sorei cum s-a petrecut accidentul.

— Eram acolo, vreau să spun în camera de baie, luam un prosop și deodată s-au stins luminile, de parcă ar fi împușcat cineva becurile. Oh, Dumnezeu, ce zgomot au făcut ! L-am auzit căzînd. Stătuse în picioare, gata să dea drumul la duș. I-am vorbit, dar nu mi-a răspuns, era beznă de nu vedeam nimic, și nu știam ce s-a întîmplat.

Vreau să spun că am crezut că l-a electrocutat, sau mai știu eu ce. Cînd m-a auzit Frank țipînd, a venit, l-a scos din cadă, apoi am telefonat după o ambulanță și nu știu ce m-aș fi făcut dacă n-ar fi sosit așa de repede.

— Se grăbesc întotdeauna cînd sînt chemați noaptea.

— Mă tem că s-a rănit grav.

— Nu cred. Îi fac raze X. Își dau seama întotdeauna ce are la razele X. Dar nu cred că-i rănit grav.

— Oh, Dumnezeuule, așa sper și eu.

Polițaii n-au scos un cuvînt. Au stat doar acolo și s-au uitat la noi.

L-au scos cu căruciorul din sala de operație și avea capul plin de bandaje. L-au dus la lift, iar Cora, eu, polițaii și sora l-am urmat la etaj, unde l-au pus într-o cameră. Am intrat toți. Nu erau destule scaune și în timp ce-l așezau în pat, sora a ieșit și a mai adus cîteva. Ne-am așezat toți. Cineva a vorbit, iar sora a cerut tuturor să tacă. A intrat un doctor, s-a uitat la Nick și a ieșit. Am stat acolo o groază de vreme. Apoi sora s-a apropiat și s-a uitat și ea la el.

— Cred că-și revine.

Cora m-a privit, iar eu m-am uitat repede în altă parte. Polițaii s-au aplecat să-l audă ce spune. Nick a deschis ochii.

— Vă simțiți mai bine ?

N-a spus nimic, dar absolut nimic. Era așa de liniște că-mi auzeam inima bătând în urechi.

— N-o recunoașteți pe soția dumneavoastră ? E aici. Nu vă e rușine să cădeți în cadă ca un copil mic, doar fiindcă s-a stins lumina ? Soția dumneavoastră e făcută foc. Nu vreți să-i vorbiți ?

S-a căznit să spună ceva, dar n-a reușit. Sora s-a aplecat peste el și i-a făcut vînt ca să-l răcorească. Cora l-a apucat de mîină și i-a mîngîiat-o. Nick a zăcut pe spate cîteva minute, cu ochii închiși, apoi a început din nou să miște buzele și s-a uitat la soră.

— Era așa de întuneric.

Cînd sora ne-a spus că trebuie să stea liniștit, am coborît împreună cu Cora și ne-am suit în mașină. Nici n-am apucat să pornim, că polițaiul a și apărut în spate, urmărindu-ne pe motocicletă.

— Ne bănuiește, Frank.

— E același. Și-a dat seama că-i ceva în ne-regulă cînd m-a văzut stînd la pîndă. E încă bănuitor.

— Ce-o să facem ?

— Nu știu. Totul depinde de scară, dacă ghi-cește la ce folosea. Ce-ai făcut cu săculețul cu bile ?

— Îl am încă aici, în buzunarul rochiei.

— Dumnezeuule, dacă te arestau și te percheziționau, eram pierduți.

I-am dat briceagul meu, am pus-o să taie sfoara care lega săculețul la cap și să scoată bilele de rulmenți. Apoi am silit-o să treacă pe bancheta din spate și să vîre săculețul dedesubt. O cîrpă pentru scule cum are toată lumea.

— Rămii în spate și urmărește polițaiul. Am să arunc bilele în tufișuri, una cîte una și vezi dacă polițaiul bagă de seamă.

Cora l-a pîndit. Am condus cu stînga și mi-am proptit mîna dreaptă pe volan. I-am dat drumul unei bile. Am azvirlit-o pe fereastră și peste șosea.

— A întors capul ?

— Nu.

Le-am dat drumul pe rînd și celorlalte, la fiecare două minute. Polițaiul n-a observat.

Am ajuns la local. L-am găsit cufundat în întineric. Nu avusesem vreme să găsesc siguranțele, și nici să le schimb. Cînd am tras în curte, polițaiul ne-a depășit și ne aștepta.

— Vreau să arunc o privire la tabloul de siguranțe, amice.

— Firește. Am să mă uit și eu.

Ne-am dus toți trei în dosul casei și polițaiul a aprins lanterna. A bombănit imediat și s-a

aplecat. Jos se afla pisica, întinsă pe spate cu toate cele patru labe în aer.

— Ce rușine ! A omorît-o.

A ridicat lumina lanternei pînă sub acoperișul verandei și de-a lungul scării.

— Asta-i. Ții minte ? Ne uitam la pisică. A călcat de pe scară pe tabloul de comandă și a fost omorîta pe loc.

— Să știi că ai dreptate. Nici n-ai apucat să pleci că s-a și întîmplat accidentul. Siguranțele au sărit cu o pocnitură ca de pistol. Nici n-am avut vreme să mișc mașina.

— M-ai ajuns din urmă pe șosea.

— De-abia te pierdusem din vedere.

— A călcat direct de pe scară pe tabloul de comandă. Așa s-a întîmplat. Sărmanele animale, ce proaste sînt, nu le intră în cap ce-i cu electricitatea, nu ? Nu, dom'le, e prea greu pentru ele.

— E, într-adevăr, îngrozitor.

— Ai dreptate, e îngrozitor. A trăznit-o. Și ce pisică frumoasă. Ții minte cum arăta cînd se cățara pe scară ? Niciodată n-am văzut o pisică așa nostimă.

— Și ce culoare frumoasă are.

— A trăznit-o. Eu unul mă car. Cred că s-au lămurit lucrurile. A trebuit să verific, știi.

— În regulă.

— La revedere. La revedere, domnișoară.

— La revedere.

N-am făcut nimic, nici cu pisica, nici cu tabloul de comandă și nici altceva. Ne-am strecurat în pat, iar Cora n-a mai rezistat nervilor. A plîns, pe urmă a început să tremure toată și mi-au trebuit cîteva ore ca s-o liniștesc. A stat un timp în brațele mele, apoi am început să vorbim.

— Nu mai încercăm niciodată, Frank.

— Ai dreptate, niciodată.

— Trebuie să fi fost nebuni. Pur și simplu nebuni.

— Nu ne-a salvat decît un noroc chior.

— A fost vina mea.

— Și-a mea.

— Nu, a fost vina mea. Eu am plănuit totul. Tu nici n-ai vrut. Data viitoare, am să te ascult, Frank. Tu ești deștept. Nu ești prost ca mine.

— Atît doar că n-are să mai fie nici o „data viitoare“.

— Ai dreptate. Niciodată.

— Chiar dacă am fi reușit, poliția ar fi ghicit. Ghicesc *întotdeauna*. Ghicesc în orice caz, din obișnuință. Uită-te ce repede și-a dat seama polițaiul ăla că-i ceva în neregulă. Îmi îngheață sîngele în vine. Cum m-a văzut stînd acolo, a și înțeles. Dacă a priceput atît de repede, ce șanse am mai fi avut dacă grecoțelul ar fi murit ?

— Cred că nu sînt chiar așa sălbatică, Frank.

— Te cred.

— Dacă-aș fi, nu m-aș fi speriat atît de ușor. Am fost *atît* de speriată, Frank.

— Și eu m-am speriat rău de tot.

— Știi ce-am dorit cînd s-au stins luminile ?
Doar pe tine, Frank. Atunci n-am mai fost de loc sălbatică. N-am fost decît o fetiță speriată de întuneric.

— Dar eram și eu acolo, nu ?

— D-asta te-am iubit. Dacă n-ai fi fost tu, nu știu ce s-ar fi întîmplat cu noi doi.

— A prins povestea că a alunecat, nu ?

— Și a crezut-o.

— Îi duc pe polițai de fiecare dată cînd mi se ivește un prilej. Trebuie să știi ce să le spui, asta-i tot. Să știi să le dai explicații, cît mai aproape totuși de adevăr. Îi cunosc eu. Am mai avut destule încurcături cu ei.

— Ai aranjat lucrurile. Ai să le aranjezi *întotdeauna* pentru mine, nu, Frank ?

— Ești singura femeie care a însemnat ceva pentru mine.

— Cred că nu țin neapărat să fiu o sălbatică.

— Ești fetița mea.

— Asta-i. Sînt fetița ta proastă. Așa e, Frank. De acum înainte, am să te ascult. Tu ai să gîndești, iar eu am să muncesc. Știu să muncesc. Și muncesc bine. O să ne înțelegem.

— Desigur.

— Mergem la culcare ?

— Crezi că poți să dormi ?

— E pentru prima oară că dormim împreună, Frank.

— Îți place ?

— E grozav. Grozav de tot.

— Sărută-mă și spune-mi noapte bună.

— E așa de plăcut să te sărut și să-ți urez noapte bună.

A doua zi dimineață ne-a trezit telefonul. A răspuns Cora, și cînd s-a întors ochii îi scînteiau.

— Frank, ghici ce s-a întîmplat ?

— Ce anume ?

— Are craniul fracturat.

— E grav ?

— Nu, dar îl țin la spital. Îl țin poate o săptămînă. Putem să dormim din nou împreună astă-seară.

— Vino încoa.

— Nu acum. Trebuie să ne sculăm. Trebuie să deschidem localul.

— Vino încoace înainte de-a te pocni.

— Ești ticnit.

A fost o săptămână fericită, vă asigur. După-amiaza pleca cu mașina la spital, dar în restul timpului eram împreună. I-am dat și grecoțelului o vacanță. Am ținut localul deschis, ne-am văzut de treburi și-am cîștigat bani. Am avut, firește, noroc căci într-o zi au apărut o sută de copii de la Școala de Duminică, veniți în trei autobuze, care doreau să ia cu ei multă mîncare ca să aibă în pădure, dar chiar și fără ei tot ne-ar fi mers de minune. Casa înregistratoare nu avea cum să ne trădeze, credeți-mă.

Apoi, într-o bună zi, în loc să se ducă singură la spital, am plecat amîndoi și de la spital am luat-o spre plajă. A împrumutat un costum de baie galben și o cască roșie și cînd a ieșit din cabină, la început eram să n-o recunosc. Părea o fetiță. O vedeam pentru prima oară cît era de tînără. Ne-am jucat în nisip, apoi am înotat departe și-am lăsat valurile să ne legene. Mie îmi place să-mi legene capul ; ei îi plăcea să-i legene picioarele. Am făcut pluta față în față și ne-am ținut miinile sub apă. M-am uitat la cer. Nu ne vedea decît cerul. M-am gîndit la Dumnezeu.

— Frank !

— Da ?

— Se întoarce *mîine*. Știi ce înseamnă ?

— Știu.

— Trebuie să mă culc cu el, în loc să mă culc cu tine.

— Așa ar trebui, atît doar că atunci cînd are să sosească acasă, noi o să fim plecați.

— Așteptam răspunsul ăsta.

— Doar tu, eu și drumul, Cora.

— Doar tu, eu și drumul.

— Doar doi vagabonzi.

— Doar doi țigani, dar vom fi împreună.

— Asta e. Vom fi împreună.

A doua zi dimineață ne-am făcut bagajele. Adică ea le-a făcut. Îmi cumpărasem un costum, l-am îmbrăcat și se părea că-i tot ce am. Cora și-a pus lucrurile într-o cutie de pălării. Cînd a terminat, mi-a dat-o.

— S-o pun în mașină ?

— În mașină ?

— Dar ce, nu luăm mașina ?

— Sigur că nu, dacă vrei să nu ne petrecem prima noapte la închisoare. Nu-i o nenorocire dacă îi răpești nevasta cuiva, dar dacă îi iei mașina e furt curat.

— Oh !

Am pornit. Pînă la stația autobuzului erau trei kilometri și-a trebuit să-i parcurgem pe jos. De fiecare dată cînd trecea pe lîngă noi o mașină, făceam semn cu mîna întinsă, ca indianul de pe reclamele de țigări de foi, dar nici o mașină n-a oprit. Un bărbat singur poate fi luat de o mașină, ca și o femeie singură dacă e destul de proastă să riște, dar un bărbat și o femeie împreună n-au nici o șansă. După ce-au trecut vreo douăzeci de mașini, Cora s-a oprit. Mersesem cam patru sute de metri.

— Frank, nu mai pot.

— Ce s-a întîmplat ?

— Asta.

— Ce asta ?

— Drumul.

— Ești nebună. Ești doar obosită. Uite ce-i. Stai aici și caut eu pe cineva pe șosea să ne ducă cu mașina la oraș. Ar fi trebuit s-o fi făcut de la început. Pe urmă o să fie în regulă.

— Nu, nu-i asta. Nu sînt obosită. Nu pot, asta-i tot. Nu mai pot.

— Nu vrei să vii cu mine, Cora ?

— Știi că vreau.

— Nu ne mai putem întoarce, știi bine. N-o mai putem lua de la capăt, ca mai înainte. O știi. Trebuie să vii.

— Ți-am spus că n-am fost chiar o vagabondă, Frank. Nu mă simt ca o țigancă. Nu mai simt

nimic, doar rușinea că stau aici și cerșim să fim luați cu mașina.

— Ți-am spus. O să luăm o mașină spre oraș.

— Și pe urmă ?

— Pe urmă ajungem acolo și plecăm mai departe.

— Nu, n-o să plecăm. O să ne petrecem o noapte într-un hotel, apoi o să începem să căutăm de lucru. Și o să locuim într-o cocioabă.

— Asta nu era o cocioabă ? Cea pe care ai părăsit-o ?

— Era altceva.

— Cora, vrei să te enervezi ?

— M-am și enervat, Frank. Nu pot să merg mai departe. La revedere.

— Vrei să m-ascuți o clipă ?

— La revedere, Frank. Mă întorc.

Trăgea de cutia de pălării. Am încercat s-o țin eu, să i-o car cel puțin îndărăt, dar Cora a luat-o. A pornit cu ea spre local. Arătase drăguță când plecase, cu rochița ei albastră și cu pălăria albastră, dar acum părea complet dărîmată, cu pantofii plini de praf și nu mai putea nici măcar să meargă ca lumea, fiindcă plîngea. Deodată mi-am dat seama că plîng și eu.

Am luat o cursă pînă la San Bernardino. E un centru de căi ferate și aveam de gînd să prind un marfar spre Est. Dar n-am făcut-o. Într-un salon de biliard, am dat peste un tip și-am început să joc cu el. A fost cea mai formidabilă afacere cu un fraier, pe care mi l-a scos Dumnezeu în cale, fiindcă avea și un prieten care știa într-adevăr să joace. Singura lui nenorocire era că nu juca destul de bine. Mi-am pierdut vremea cu cei doi cîteva săptămîni și le-am luat 250 de dolari, toți banii pe care îi aveau, iar apoi a trebuit s-o întind la iuțcală din oraș.

Am luat un camion cu direcția Mexicali și am început să mă gîndesc la cei 250 de dolari și să-mi spun că avînd atîta bănet puteam să ne ducem la plajă să deschidem o tarabă cu cîrnați prăjiți sau să facem altceva pînă ni se ivca prilejul să dăm o lovitură mai mare. Așa e-am coborît din camion și-am luat o cursă înapoi spre Glendale. Am tot dat tîrcoale prin piața de unde își cum-

părau alimentele, cu speranța c-am s-o întâlnesc. I-am telefonat chiar de câteva ori, dar a răspuns grecoțelul și a trebuit să mă prefac c-am greșit numărul.

Cînd nu dădeam tîrcoale prin piață, îmi pierdeam vremea la o sală de biliard cam la un bloc mai încolo, pe stradă. Într-o zi, am văzut un tip care se antrena la una din mese. Se vedea că-i ageamiu după cum ținea tacul. Am început și eu să exersez la masa de alături. Mi-am zis că dacă 250 de dolari ajungeau pentru o tarabă cu cîrnați prăjiți, 350 de dolari ne îmbunătățeau serios situația și nu erau de lepădat.

— Ce părere ai de-o partidă cu o singură bilă în punga laterală ? ¹

— N-am jucat niciodată în felul ăsta.

— Nu contează. Doar o partidă cu o singură bilă în punga laterală.

— Oricum, îmi face impresia că joci prea bine pentru mine.

— Eu ? Sint doar un ageamiu.

— Foarte bine. O partidă de distracție.

---

¹ E vorba de biliardul american. Masa e mult mai mare decît cea obișnuită. Are șase găuri, cu o pungă dedesubt ; una la fiecare colț și cîte una la dreapta și la stînga, la mijloc. Jucătorul introduce în gaură bila adversarului, sau pe a lui, după un carambolaj.

Am început să jucăm și l-am lăsat să câștige de trei sau patru ori, ca să prindă curaj. Clătinam tot timpul din cap, de parcă nu puteam să pricep.

— Zici că joc prea bine pentru tine. Glumești. Dar îți jur că știu să joc într-adevăr și mai bine. Dar nu-mi intru în mină. Ce-ar fi să jucăm pe un dolar, doar ca să înviorăm partida ?

— Perfect. Nu pierd mare lucru cu un dolar.

Am stabilit miza la un dolar partida și l-am lăsat să câștige patru sau cinci partide sau chiar mai multe. Jucam de parcă aș fi fost foarte nervos, iar între lovituri, îmi ștergeam palma cu batista, ca și cum aș fi transpirat.

— Mi se pare că nu-mi merge grozav. Ce-ar fi să ridicăm miza la cinci dolari, ca să-mi scot banii, iar apoi să bem ceva ?

— În regulă. Jucăm doar de distracție și nu vreau să-ți iau banii. Desigur. Fie la cinci dolari și pe urmă am terminat.

L-am lăsat să mai câștige de patru sau de cinci ori și după cum mă purtam, îți venea să crezi că-am să am un atac de inimă și altele pe deasupra. Mi se învinetiseră făclele.

— Ascultă. Am atîta bun simț să-mi dau seama cînd joc cu unul superior mie, hai să ridicăm miza la 25 de dolari ca să-mi iau banii înapoi, iar apoi bem cum am hotărît.

— E o sumă cam mare pentru mine.

— Ce dracu ! Joci doar pe banii mei, nu ?

— Bine. Ai dreptate. Fie pe 25 de dolari.

Atunci am început să joc cu adevărat. Am reușit unce lovături cum nu-i ieșeau nici lui Hoppe¹. Le-am executat cu ajutorul a trei adevărate lovături de biliard, după sistemul englez, așa ca bila să alunece în jurul mesei, am încercat pînă și o săritură a bilei și mi-a reușit. Partenerul meu n-a executat nici o lovitură pe care Tom, Pianistul Orb² să n-o fi putut face. A tras greșit, s-a încurcat într-o poziție, a tras pe alături, a trimis o bilă într-o pungă greșit și nici n-a nimerit ca să cîștige marele pot. Și cînd am ieșit din sala de biliard, avea în buzunar cei 250 de dolari ai mei, ca și un ceas de trei dolari pe care îl cumpărasem ca să țin evidența orelor cînd eventual venea Cora la piață. Da, jucam într-adevăr bine. Singura nenorocire era că nu jucam destul de bine.

— Hei, Frank !

Era grecoțelul care traversa în goană strada spre mine, mai înainte să apuc măcar să ies pe ușă.

— Ei, Frank, ticălosule, unde-ai fost, dă-mi mîna, de ce-ai plecat de la mine tocmai cînd m-am rănit la cap și-aveam așa mare nevoie de tine ?

---

¹ Champion american de biliard.

² Idem.

Am dat mina. Purta încă un bandaj în jurul capului și avea o privire stranie, dar se împoțonase într-un costum nou, avea pe cap o pălărie neagră, lăsată șmecherește pe o parte, o cravată purpurie, pantofi maron, cu lanțul de aur al ceasului întins peste burtă și o țigară de foi în mână.

— Ei, Nick ! Cum te simți, băiete ?

— Eu ? Grozav, nu m-aș simți mai bine nici dacă aș fi ieșit de la pușcărie, dar de ce-ai întins-o de la mine ? Sînt făcut foc pe tine, ticălosule.

— Păi, Nick, tu mă cunoști. Stau o vreme, și apoi îmi vine chef să hoinăresc.

— Grozav moment ți-ai ales să hoinărești. Ce învîrtești, hai spune ? Nu faci nimic, ticălosule, te știu eu, hai cu mine, și în timp ce cumpăr niște antricoate, o să-ți spun tot ce s-a mai întimplat.

— Ești singur ?

— Nu mai spune prostii. Cine dracu crezi că ține localul deschis, acum cînd m-ai lăsat baltă. ai ? Firește că sînt singur. Eu și Cora nu plecăm niciodată împreună, trebuie să rămînă unul acasă.

— Atunci hai să mergem.

I-a trebuit o oră să cumpere antricoatele, atît era de ocupat să-mi spună cum și-a fracturat craniul, cum doctorii n-au mai văzut o asemenea fractură, ce necazuri avusese, cum angajase alți doi după plecarea mea, cum pe unul l-a concediat a doua zi, iar celălalt a întins-o, luînd cu

el încasările din acea zi, și că ar da orice să mă întorc.

— Frank, ascultă-mă. Plecăm mâine la Santa Barbara, eu și Cora. Ce dracu, trebuie să ne mai plimbăm și noi nițel. Ne ducem să vedem o fiesta acolo și vii și tu cu noi. Vrei, Frank? Vii cu noi, discutăm cu tine să te întorci să lucrezi la mine. Ți place o fiesta la Santa Barbara?

— Ei bine, am auzit că-i grozavă.

— Sînt fete, e muzică, se dansează pe străzi, e formidabil. Ei, Frank, ce zici?

— Păi nu știu.

— Cora o să se supere rău dacă află că te-am întîlnit și nu te-am luat cu mine. Poate că s-a purtat cam arogant, dar are o părere bună despre tine, Frank. Hai, mergem toți trei. O să ne distrăm nemaipomenit.

— De acord. Dacă vrea și ea, accept.

Erau vreo opt sau zece clienți în bufet cînd am ajuns acolo, iar Cora se afla la bucătărie și spăla cît putea de repede vasele, ca să aibă destule farfurii curate.

— Hei! Hei! Cora, uită-te. Ia uită-te pe cine ți-am adus.

— Pentru Dumnezeu, de unde a apărut?

— L-am întîlnit azi la Glendale. Vine cu noi la Santa Barbara.

— Bună, Cora. Ce mai faci?

— Ești ca un străin pe aici.

S-a șters repede pe mâini și mi-a dat mîna, deși

era plină de săpun. A intrat la restaurant cu o comandă, iar eu și grecoțelul am luat loc. El o ajuta de obicei la comenzi, dar era foarte nerăbdător să-mi arate ceva, și-a lăsat-o să servească singură. Era un album mare și pe prima pagină lipise certificatul de naturalizare, apoi pe rînd pe cel de căsătorie, ca și autorizația de-a practica în regiunea Los Angeles, apoi o fotografie de-a lui, ca soldat în armata greacă, apoi o altă fotografie a lui și a Corei din ziua cînd s-au căsătorit, apoi toate tăieturile din ziare în legătură cu accidentul. Tăieturile din ziarele obișnuite erau mai mult despre pisică, vă rog să mă credeți, decît despre el, dar oricum figura și numele lui, cum fusese dus la spitalul din Glendale și cum existau speranțe c-are să se vindece. Tăietura dintr-un ziar grecesc din Los Angeles vorbea totuși mai mult despre el decît despre pisică, și reproducuse și o fotografie, în fracul pe care îl purtase cînd fusese chelner, și relata viața lui. Apoi veneau radiografiile. Erau vreo șase, fiindcă îi făcuseră zilnic cîte una ca să vadă cum progresează vindecarea. Le fixase lipind la margine două foi din album, apoi decupase un patrat în mijloc și vîrîse înăuntru cîte o radiografie, ca să o poți ține la lumină și să te uiți prin ea. După radiografii urmau notele achitate la spital, cele ale doctorilor și ale surorilor. Pcnitura în cap îl costase 322 de dolari, credeți-mă sau nu.

— Frumos, ai ?

— Splendid. E totul acolo, așa cum s-a petrecut.

— Firește, nu-i încă gata. Le-am colorat cu roșu, alb și albastru. Le-am dichisit. Ia te uită.

Mi-a arătat unde pusese mai multe pagini cu ornamente complicate. Trăsese cu cerneală bucelele literelor, apoi le colorase cu roșu, alb și albastru. Deasupra certificatului de naturalizare desenase două drapele americane și un vultur, iar deasupra fotografiei din armata grecească se vedeau drapelele grecești încrucișate și un alt vultur, iar deasupra certificatului de căsătorie, câteva turturele pe o crăcuță. Nu se hotărîse încă ce să deseneze deasupra celorlalte, dar i-am spus că deasupra tăieturilor din ziar n-avea decît să pună o pisică cu o coadă din care ieșea un foc roșu, alb și albastru, iar grecoteiul a găsit ideea excelentă. N-a fost totuși de acord cînd i-am sugerat să deseneze deasupra autorizației de a practica în regiunea Los Angeles o cucuvaie, ținînd în gheare două fanioane de agenți de licitație, pe care să scrie „Azi vinzare“, și nu mi s-a părut că merită să-mi bat capul ca să-i explic. Am priceput însă în cele din urmă de ce se împopoțonase, și nu-i mai servea pe clienți ca înainte și de ce făcea și pe omul important. Grecoteiul își fracturase craniul și un astfel de eveniment nu se întîmplă unui terchea-berchea ca el în fiecare zi. Era ca un macaronar care deschide un *drugstore*. Cum obține certificatul că-i farmacist, un document cu un sigiliu roșu pe el, macaronarul se îmbracă într-un costum

gri, cu margini negre la vestă, și se simte atît de important că nu mai are nici măcar timp să amestece pilulele, dar să mai pună mîna pe o înghețată de ciocolată. Grecoteiul se împopoțonase pentru același motiv. În viața lui avusese loc un mare eveniment.

Era aproape ora cinci, cînd am rămas singur cu Cora. Nick s-a dus să se spele, iar noi am rămas singuri în bucătărie.

— Te-ai gîndit la mine, Cora ?

— Desigur. Nu te-aș fi putut uita atît de repede.

— M-am gîndit și eu mult la tine. Ce mai faci ?

— Eu ? Foarte bine.

— Ți-am telefonat de cîteva ori, dar a răspuns el și mi-a fost frică să-i vorbesc. Am cîștigat niște bani.

— A, grozav, mă bucur că-ți merge bine.

— I-am cîștigat, dar i-am și pierdut. Am crezut c-am putea face ceva cu ei, dar i-am pierdut.

— Ascultă-mă pe mine, parcă eu nu știu cum se duc banii...

— Sigur te-ai gîndit la mine, Cora ?

— Desigur.

— Nu se vede din purtarea ta.

— Mi se pare că mă port foarte bine.

— Vrei să mă săruți ?

— O să luăm cina foarte curînd. Mai bine te-ai pregăti, dacă ai ceva de spălat.

Așa au mers lucrurile. Așa au mers toată seara. Grecoteiul a scos niște vin de-al lui dulce, a cîntat mai multe cîntece, iar noi am stat alături, iar în ce-o privește pe Cora, aș fi putut foarte bine să fiu un tip care a lucrat acolo, atît doar că nu-și mai amintea numele meu. A fost cea mai penibilă seară de reîntoarcere acasă din toată viața mea.

Cînd a venit vremea să mergem la culcare, i-am lăsat să urce la etaj, iar eu am ieșit afară, încercînd să mă decid dacă să rămîn și să încerc să mă impac cu ea, sau s-o întind și s-o uit. Am mers pe jos o bucată bună, nu știu cît timp, sau cît am ajuns de departe, dar după o vreme a răbufnit un scandal în casă. M-am întors și cînd m-am apropiat am auzit cite ceva din ce-și spuneau. Cora urla ca scoasă din minți și-i spunea că trebuie să plec. El bîlbîia ceva, probabil că voia să rămîn și să mă reapuc de treabă. Încercă s-o facă să tacă, dar mi-am dat seama că urlatele ei erau intenționat tari ca să le aud. Dacă aș fi fost în odaia mea, unde își închipuia că mă aflu, aș fi auzit destul de limpede, dar chiar și de acolo unde mă găseam auzeam foarte bine.

Apoi, deodată, au încetat. M-am strecurat în bucătărie și am tras cu urechea. Dar n-am mai auzit nimic, fiindcă eram foarte zdruncinat și nu-mi mai auzeam decît bătăile inimii, zvîcniturile

ei bum-bum, bum-bum, bum-bum. Mi s-a părut că bate ciudat și apoi brusc mi-am dat seama că erau două inimi în bucătărie, și d-asta răsuna atât de ciudat.

Am aprins lumina.

Cora stătea acolo, îmbrăcată într-un kimonou roșu, albă la față ca laptele, cu privirea ațintită asupra mea și cu un cuțit lung și subțire în mână. Am întins mîna și i-am luat cuțitul. Vorbea în șoaptă și cuvintele păreau șuieratul limbii unui șarpe.

— De ce te-ai întors ?

— N-am avut încotro, asta-i tot.

— Nu, nu-i adevărat. Aș fi putut să mă liniștesc. Mă pregăteam să te uit. Dar acum a trebuit să te întorci. Dracu să te ia, a trebuit să te întorci !

— De ce să te linișești ?

— Știi pentru ce-și pregătește albumul ? *Ca să-l arate copiilor lui !* Iar acum vrea să avem un copil. Vrea unul imediat.

— Păi de ce n-ai venit cu mine ?

— De ce să vin cu tine ? Ca să dorm într-un vagon de marfă ? De ce-aș fi venit cu tine ? Spune-mi.

N-am avut ce să-i răspund. M-am gîndit la cei 250 de dolari ai mei, dar la ce bun să-i spun c-am avut niște bani acum cîteva zile, dar că i-am pierdut azi la biliard ?

— Nu ești bun de nimic. O știi. Nu ești bun absolut de nimic. Atunci de ce nu te cari să mă

lași în pace, în loc să vii aici din nou ? De ce nu-mi dai pace ?

— Ascultă. Du-l cu vorba o vreme cu povestea asta cu copilul. Du-l cu vorba și vedem noi dacă nu găsim o soluție. Nu-i mare lucru de capul meu, Cora, dar te iubesc. Îți jur.

— Mi-o juri, dar ce faci ? Mă ia cu el la Santa Barbara, așa c-am să-i spun c-am să am copilul, iar tu — tu ai să vii cu noi. Ai să stai la același hotel cu noi ! Ai să ne întovărășești în mașină ! Ai să...

S-a oprit și am rămas acolo, privindu-ne. Toți trei în mașină. Știam ce înseamnă asta. Ne-am apropiat treptat, pînă ne-am atins.

— Oh, Dumnezeuule, Frank, nu putem găsi altă ieșire din această situație ?

— Mda. Tocmai aveai de gînd să vii un cuțit în el.

— Nu. Cuțitul era pentru mine, Frank. Nu pentru el.

— Cora, n-avem de ales. Am încercat toate căile.

— Nu vreau să am un copil cu grecoțelul ăsta slinos, Frank. Nu pot, crede-mă. Numai cu tine pot avea un copil. Aș vrea să fii mai întreprinzător. Ești deștept, dar nu destul de întreprinzător.

— Nu-i mare lucru de capul meu, dar te iubesc, Cora.

— Da, și eu te iubesc.

— Amăgește-l. Măcar noaptea asta.

— Bine, Frank. Doar noaptea asta.

*E-un drum lung, lung și șerpuitor
Ce duce la tărîmul viselor mele,
Acolo unde cîntă privighetorile,
Și strălucește albă lună.*

*E o noapte lungă, lungă de așteptare,
Pînă cînd toate visele mi se vor împlini
Pînă în ziua cînd am s-o apuc și eu
Cu tine, pe-acel drum lung și șerpuitor.*

— Sînt bine dispusă, nu ?

— Prea bine pentru mine.

— Nu-i lăsați să conducă, domnișoară. Au să se trezească.

— Așa sper și eu. Știu că n-ar fi trebuit să plec cu doi bețivani. Dar ce puteam face ? Le-am spus că n-am chef să plec cu ei, dar au încercat să plece singuri.

— Și-ar fi frînt gîtul.

— Te cred. Așa că am condus eu. N-am știut ce să fac altceva.

— Trebuie să ghicești uneori ce-i de făcut. Un dolar și șazeci de cenți pentru benzină. Aveți destul ulei ?

— Așa mi se pare.

— Mulțumesc, domnișoară. Noapte bună.

Cora s-a urcat în mașină, s-a așezat din nou la volan, iar eu și grecoțelul ne-am văzut mai departe de cîntat, și-am plecat. Totul făcea parte dintr-un plan. Trebuia să fiu beat, pentru că cealaltă ocazie mă lecuisse de ideea că putem pune la cale o crimă perfectă. De data ăsta avea să fie o crimă atît de oribilă, încît nici măcar n-avea să mai fie o crimă, ci doar un simplu accident rutier, cu niște tipi beți, cu băutură în mașină și tot ce trebuie. Firește, cînd am început să beau, grecoțelul a cerut să bea și el, exact cum plănuisem. Ne-am oprit să luăm benzină, doar ca să avem un martor că la volan Cora era trează și că nu voia să fie împreună cu noi, fiindcă ea conducea și nu se făcea să fie și ea beată. Mai înainte, am avut un mic noroc. Chiar înainte de-a închide localul, pe la nouă, s-a oprit un individ ca să mă-nînce ceva și-a rămas pe șosea și ne-a privit cînd am plecat. A asistat la tot spectacolul. M-a văzut cum încerc să pornesc mașina de mai multe ori fără rezultat. A auzit cearta dintre mine și Cora fiindcă eram prea beat ca să conduc. A văzut-o cînd s-a dat jos din mașină și-a auzit-o cînd a

spus că ea nu mai merge. M-a văzut cum am încercat să pornesc motorul, în mașină fiind doar eu și grecoțiul. A văzut cînd Cora ne-a dat jos, și a schimbat locurile, așa că eu am rămas în spate, grecoțiul în față, iar apoi a văzut-o cum se așază la volan și conduce ea. Individul se numea Jeff Parker și creștea iepuri de casă la Encino. Cora i-a cerut cartea de vizită, spunîndu-i că s-ar putea să încerce să gătească iepuri de casă la restaurant, ca să vadă cum merge vînzarea. Știam unde să-l găsim, dacă am fi avut vreodată nevoie de el.

Eu și cu grecoțiul am cîntat *Mama Machree* și *Zîmbește, zîmbește, zîmbește* și *La riul cu moară veche* și în curînd am ajuns la un indicator care anunța Plaja Malibu. Cora a cotit. De fapt, ea ar fi trebuit să continue drumul drept înainte. Există două șosele care duc spre coastă. Una, la vreo cincisprezece kilometri de coastă, o urmam noi. Cealaltă, chiar de-a lungul oceanului, se făcea la stînga. Șoselele se întîlneau la Ventura și urmau malul oceanului pînă la Santa Barbara, San Francisco sau unde doreai să mergi. Cora însă nu văzuse niciodată Plaja Malibu, unde locuiesc vedetele de cinema, și a vrut să taie pe această șosca spre ocean, ca să coboare cîțiva kilometri și să-l admire, iar apoi să facă un ocol și s-o țină direct spre Santa Barbara. Adevăratul plan era însă că

această legătură constituia drumul cel mai rău din tot ținutul Los Angeles, iar un accident petrecut acolo, n-ar fi mirat pe nimeni, nici măcar pe un polițai. E beznă și circulația e foarte redusă, nu există case și se potrivea planului nostru.

O vreme grecoteiul n-a băgat nimic de seamă. Am trecut de o mică colonie de vară, denumită Malibu Lake ; undeva, sus, pe dealuri, la clubul stațiunii se dansa, iar pe lac erau canoe cu perechi. Am chiuuit. A chiuuit și grecoteiul.

— Chiuie și pentru mine !

N-avea mare importanță, dar era un alibi în plus pe drumul nostru, dacă cineva și-ar fi bătut capul să-l caute.

Am început să urcăm prima pantă lungă, în susul muntelui. Avea patru kilometri și jumătate. O învățasem dinainte cum să conducă. Aproape tot drumul a condus în viteza a doua. Mai ales din pricina curbelor bruște la fiecare cincisprezece metri, iar mașina a pierdut atît de mult din viteză tot ocolind, încît Cora a trebuit vrînd, nevrînd, să meargă numai în viteza a doua pentru a putea continua drumul. O făcea mai ales fiindcă trebuia să se încingă motorul. Totul trebuia pus la punct. Trebuia să avem multe de explicat.

Apoi, cînd Nick s-a uitat pe fereastră și a văzut cît era de întuneric și ce ținut împruțit era regiunea aceea muntoasă, fără lumini, fără case, fără stații de benzină, fără nimic la vedere, și-a revenit și a început să protesteze.

— Stați, stați. Întoarce. Ce dracu, am greșit drumul.

— Nu l-am greșit. Știu unde ne aflăm. Drumul ne duce la Plaja Malibu. Ce, ai uitat ? Ți-am spus că vreau s-o văd.

— Atunci condu încet.

— Am să conduc încet.

— Condu foarte încet. S-ar putea să ne prăpădim cu toții.

Am ajuns pe vârful dealului și-am început coborîrea. Cora a întrerupt contactul. Motorul se încălzește tare în câteva minute dacă ventilatorul se oprește. La piciorul muntelui, a pornit din nou motorul. M-am uitat la termometru. Arăta 80 de grade. A apucat-o pe o nouă pantă care urca iar temperatura a continuat să se ridice.

— Da, domle. Da, domle.

Era semnalul nostru. Una din acele expresii stupide pe care le rostești oricînd, fără ca cineva să le dea vreo atenție. A tras mașina la marginea șoselei. Sub noi se deschidea o prăpastie atît de adîncă că nu-i vedeai fundul. Trebuie să fi fost de vreo 150 de metri.

— Cred c-am să las motorul să se răcească nițel.

— La naiba, ai dreptate. Frank, ia uită-te ! Ia uită-te la ce arată.

— Ce arată ?

— Termometrul indică 98 de grade. Apa o să înceapă să fiarbă dintr-o clipă într-alta.

— Las-o să fiarbă.

Am apucat cheia mecanică. O ținusem între picioare. Dar chiar atunci, am văzut, sus pe pantă, farurile unei mașini. A trebuit să amîn. A trebuit să amîn o clipă pînă ce-a trecut mașina.

— Hai, Nick. Cîntă-ne ceva.

S-a uitat la regiunea urîță, dar nu părea să aibă chef să cînte. Apoi a deschis ușa mașinii și a ieșit. L-am auzit cum vomita în spatele mașinii. Acolo se afla cînd a trecut cealaltă mașină. M-am uitat la numărul ei ca să mi-l amintesc bine. Apoi am izbucnit în rîs. Cora s-a uitat la mine.

— E-n regulă. O să le arătăm ceva care să țină minte. Amîndoi bărbații din mașina noastră erau în viață cînd au trecut cei din mașină.

— Ai reținut numărul ?

— 2R-58-01.

— 2R-58-01. Perfect. L-am reținut și eu.

— În regulă.

Nick s-a întors din spatele mașinii și părea că se simte mai bine.

— Ați auzit ?

— Ce s-auzim ?

— Cînd ați rîs. Ecoul. Ce ecou frumos.

Luă o notă înaltă. Nu era un cîntec, doar o notă înaltă ca pe un disc cu Caruso. S-a întrerupt brusc și a ascultat. Firește, ecoul a revenit foarte clar și s-a oprit cum se oprise și el.

- Seamănă cu vocea mea ?
- Perfect, băiatule. Același sunet.
- La naiba. E frumos.

A rămas acolo cinci minute, luînd în aer note înalte și ascultînd să le readucă ecoul. Era pentru prima oară cînd am auzit cum îi suna vocea. Era la fel de încîntat ca o gorilă care își vede mutra într-o oglindă. Cora s-a uitat tot timpul la mine. Trebuia să ne grăbim.

— La dracu ! Ce crezi că nu mai avem altceva de făcut decît să te ascultăm pe tine cum chiui singur toată noaptea ? Hai în mașină. Hai să plecăm.

— S-a făcut tîrziu, Nick.

— În regulă. În regulă.

S-a urcat în mașină, dar a scos capul pe fereastră și a mai chiuit o dată. Mi-am strîns picioarele și, în timp ce-și ținea bărbia pe marginea fereștrei, l-am lovit cu cheia mecanică. Țeasta i-a trosnit și-am simțit că i-am zdrobit-o. S-a prăbușit și s-a ghemuit pe banchetă ca o pisică pe o sofa. Mi s-a părut că trece un an pînă nu mai mișcă. Atunci Cora a scos un fel de gîlgiit ciudat, care s-a încheiat cu un geamăt. Fiindcă ecoul vocii lui a revenit. Ecoul i-a redat nota înaltă, cum o luase, a crescut, s-a oprit și a așteptat.

N-am spus nimic. Cora ştia ce-avea de făcut. S-a suit la spate, iar eu la volan. M-am uitat la cheia mecanică de sub tabloul de comandă. Avea pe ea câteva picături de sînge. Am destupat o sticlă de vin şi-am turnat pe ea pînă a dispărut sîngele. Am turnat vin şi peste Nick. Apoi am şters cheia de partea uscată a hainelor lui, şi i-am trecut-o Corei. A vîrit-o sub banchetă. Am mai turnat şi peste locul unde ştersesem cheia de hainele lui, am spart sticla lovind-o de uşă şi-am pus-o peste el. Apoi am pornit maşina. Sticla gîlgîia căci o parte din vin se scurgea printr-o spărtură.

Am mers puţin, apoi am trecut în viteza a doua. Nu puteam să risc să las maşina să cadă de la 150 de metri, unde ne aflam. Trebuia să coborîm apoi la maşină şi, pe deasupra, dacă ar fi căzut de la o asemenea înălţime, cum am mai fi putut rămîne în viaţă ? Am condus încet, în viteza a doua, pînă la un loc unde prăpastia înceta şi înălţimea era doar de 15 metri. Cînd am ajuns acolo, am tras

la marginea șoselei, am lăsat ușor piciorul pe frână și-am înaintat. În clipa când roata din dreapta din față a depășit marginea șoselei, am apăsat puternic pe frână. Mașina s-a oprit. Așa voiam să se petreacă lucrurile. Mașina trebuia să se afle cu frâna pusă, cu cheia de contact vîrită, dar motorul stins avea să ne fie de folos la ce mai intenționam să facem.

Ne-am dat jos. Am pășit pe șosea, nu pe margine, ca să nu lăsăm urme de pași. Cora îmi dădu un bolovan și o stinghie de 60 pe 120 cm, pe care o aveam la spate în mașină. Am vîrit bolovanul sub osia din spate a mașinii. S-a potrivit, fiindcă alesesem unul care să intre. Am strecurat stinghia între bolovan și osie. Am apăsat pe ea. Mașina s-a clintit, dar a rămas atîrnată. Am apăsat din nou. S-a clintit mai mult. Am început să transpir. Ne aflam acolo, cu un mort în mașină, și ce se întîmpla dacă nu reușeam să clintim mașina ?

Am apăsat din nou, de data asta cu Cora alături. Am apăsat amîndoi. Apoi, deodată, ne-am trezit întinși pe șosea, în timp ce mașina se rostogolea de-a lungul coastei, bufnind atît de tare încît cred că s-a auzit de la un kilometru.

S-a oprit. Farurile au continuat să ardă, dar mașina n-a luat foc. Acesta era marele pericol. Cu contactul pus, dacă mașina lua foc, cum am fi explicat că nu eram și noi arși ? Am ridicat bolovanul și i-am făcut vînt în jos pe laviță. Am luat stinghia, am alergat o bucată de drum cu ea

și-am zvîrlit-o pe șosea. Nu-mi mai păsa de ea. Pe toată șoseaua, oriunde ai merge, dai de bucăți de lemn căzute din camioane, care se sfărîmă fiindcă trec mașinile peste ele, iar asta avea să fie una dintre ele. O lăsasem pe șosea toată ziua, purta urme de roți, iar marginile îi erau roase.

Am fugit îndărăt, am luat-o pe Cora în brațe și-am coborît coasta cu ea. Am luat-o în brațe din cauza urmelor. Ale mele nu mă deranjau. Am bănuît că mulți oameni au să se îngrămădească în curînd ca să coboare, iar tocurele ei ascuțite trebuiau să indice în direcția potrivită, dacă cineva și-ar fi bătut capul să controleze.

Am lăsat-o jos din brațe. Mașina atîrna pe două roți, cam la jumătatea coastei. Grecoteiul se găsea încă înăuntru, dar căzuse de pe banchetă. Sticla de vin era vîrită între el și banchetă și, în timp ce ne uitam, vinul gîlgîia dinăuntru. Acoperișul mașinii se spărsese complet, iar cele două bare de protecție se îndoiseră. Am încercat ușile. Era important, pentru că trebuia să intru înăuntru, să fiu tăiat de geam, în timp ce Cora avea să urce la șosea să cheme după ajutor. Ușile s-au deschis ușor.

Am început să-i desfac bluza Corei, să-i smulg nasturii, ca să arate răvășită. S-a uitat la mine, iar ochii ei nu mai păreau albaștri ci negri. I-am simțit respirația rapidă. Apoi a încetat să mai respire și s-a sprijinit de mine.

— Sfîșie-mi rochia ! Sfîșie-mi rochia !

I-am sfișiat-o. Mi-am virit mîna în bluza ei și-am tras. S-a sfișiat de la gît la burtă.

— Ți-ai sfișiat-o cînd te-ai strecurat din mașină. Ai prins-o în clanță.

Vocca îmi suna ciudat, ca și cum ar fi venit de la un patefon vechi.

— Dar asta nu știi cum ai pățit-o.

M-am tras înapoi și-am pocnit-o cît am putut de tare în ochi. S-a prăbușit. Zăcea la picioarele mele, cu ochii strălucitori, cu sînii fremătînd, ridicăți cu vîrfurile dure și îndreptați spre mine. Zăcea, iar eu respiram hîriit din fundul gîtlejului, ca un animal, limba mi se umflase iar sîngele îmi zvînea.

— Da ! Da, Frank, da !

Singurul lucru de care mi-am dat seama a fost că mă aflu pe jos cu ea, că ne priveam ținîndu-ne în brațe și străduindu-ne să ne apropiem și mai mult unul de celălalt. Dacă iadul s-ar fi deschis atunci pentru mine n-ar fi avut nici o importanță. Trebuia s-o am, chiar dacă aș fi fost spînzurat pentru asta.

Am avut-o.

Am zăcut acolo cîteva minute, ca și cum am fi fost drogați. Era atîta liniște împrejur, că nu se auzea decît gilgiitul vinului din mașină.

— Și acum, Frank ?

— O să-ți vină greu, Cora. Trebuie să joci bine teatru de-acum înainte. Ești sigură c-ai să reușești ?

— După asta, pot să trec prin orice.

— Au să se țină de capul tău, polițiști. Au să încerce să-ți zdrobească rezistența. Ești gata să-i înfrunți ?

— Așa cred.

— Poate c-au să te acuze. Nu cred c-au să poată, din cauza martorilor pe care îi avem. Dar poate c-au s-o facă. Poate c-au să te acuze de omor prin imprudență, și ai să stai un an la închisoare. Poate fi chiar atît de grav. Crezi că poți face față ?

— Ai să mă aștepti să ies de la închisoare ?

— Am să te aștept.

— Atunci fac ce-mi ceri.

— Nu-mi da nici o atenție. Sînt un bețivan. Au testuri care au s-o dovedească. Am să le spun o poveste absurdă. Doar ca să-i enervez, ca atunci cînd am să fiu treaz să le spun ce s-a întîmplat și-au să mă creadă.

— N-am să uit.

— Și ești foc făcută pe mine. Fiindcă sînt beat. Fiindcă din pricina mea s-a întîmplat toată nenorocirea.

— Da. Știu.

— Atunci e aranjat.

— Frank.

— Da ?

— Mai e un lucru. Trebuie să ne iubim. Dacă ne iubim, nimic altceva nu mai contează.

— Și nu ne iubim ?

— Eu sînt cea dintîi care ți-o spun. Te iubesc, Frank.

— Și eu te iubesc, Cora.

— Sărută-mă.

Am sărutat-o, am ținut-o strîns la piept, iar apoi am văzut clipind o lumină pe costișă.

— Urcă dealul. Aventura a început.

— Am să reușesc.

— Strigă doar după ajutor. Nu știi că e mort.

— Pricep.

— Ai căzut, iar apoi te-ai strecurat din mașină. Așa se explică nisipul de pe hainele tale.

— Da. La revedere.

— La revedere.

A început să urce coasta, iar eu m-am repezit la mașină. Dar deodată mi-am dat seama că n-am pălărie. Trebuia să fiu în mașină iar pălăria să fie cu mine. Am început să bîjbîi după ea. Mașina de pe șosea se apropia tot mai mult. Erau numai două sau trei curbe, iar eu nu găsisem încă pălăria și nu aveam nici un semn pe mine. Am renunțat s-o mai caut și m-am repezit la mașină. Atunci am căzut. Mi-am prins piciorul sub mașină. M-am agitat și am încercat să intru. Nici n-am apucat să iau contact cu dușumeaua ei, că vehicolul s-a lăsat într-o parte și-am simțit cum se răstoarnă peste mine. A fost ultima mea senzație.

Apoi, zăceam la pămînt, și am auzit strigăte și discuții numeroase în jurul meu. Brațul stîng și spatele mă înjunghiau atît de rău, că-mi venea să urlu de durere de fiecare dată cînd mă mișcam. În cap auzeam un muget, care creștea și apoi se stîngea. Cînd creștea, solul se prăbușea și băutura îmi venea îndărăt pe git. Eram și nu eram acolo, dar am avut atîta minte să mă rostogolesc și să dau din picioare. Aveam nisip și pe haine, și trebuia să-i justific prezența.

Apoi îmi țiuiau urechile și mă aflam într-o ambulanță. La picioarele mele era un polițai, iar un doctor îmi umbla la braț. Am leșinat din nou când mi-am văzut brațul. Curgea sînge din el, iar între încheietură și cot se îndoise ca o crăcuță ruptă. Se rupsese. Când mi-am revenit, doctorul mai lucra la el și m-am gîndit la șira spinării. Mi-am sucit piciorul și m-am uitat să văd dacă e paralizat. Se mișca.

Țiuitul din urechi mă trezea mereu și m-am uitat de jur împrejur și l-am văzut pe grecoțel. Era pe cealaltă cușetă din ambulanță.

— Hei, Nick.

Nimeni n-a vorbit. M-am uitat din nou împrejur, dar n-am zărit-o nicăieri pe Cora.

După o vreme s-au oprit și l-au luat pe grecoțel. Am așteptat să mă scoată și pe mine din ambulanță, dar n-au făcut-o. Am știut atunci că-i mort de-a binelea și că de data asta nu mai mergea să le vînd o poveste cu o pisică. Dacă ne-ar fi scos pe amîndoi din ambulanță, ar fi însemnat că eram la spital. Dar fiindcă l-au scos numai pe el, am înțeles că ne aflam la morgă.

Am continuat drumul și când ambulanța s-a oprit, m-au scos și pe mine. M-au transportat înăuntru,

au așezat targa pe o masă rulantă și m-au împins într-o cameră albă. Apoi s-au apucat să-mi repare brațul. Au împins pe roțile un aparat cu gaze ca să mă adoarmă, dar s-au luat la ceartă. Mai apăruse un doctor între timp, care spunea că-i doctorul închisorii, iar doctorii de la spital s-au înfuriat. Îmi dădeam seama despre ce e vorba. Era vorba de acele teste pentru alcool. Dacă mă adormeau mai întâi, ratau testul pentru a dovedi dacă fusesem beat, testul cel mai important. Doctorul închisorii a plecat și după ce s-a întors m-a făcut să suflu într-un tub de sticlă, într-un lichid ce se-măna cu apa, dar care s-a îngălbenit când am suflat. Apoi mi-au luat sînge și alte probe pe care le-au turnat printr-o pîlnie în niște sticleuțe. Apoi m-au adormit.

Cînd am început să mă trezesc, mă afluam într-o odaie, culcat în pat, cu capul și brațul bandajate și cu spinarea atît de strîns înfășurată cu leucoplast, că de-abia mă puteam mișca. Era și un polițai acolo, citind ziarul de dimineață. Capul mă durea să înnebunesc, ca și spinarea, iar brațul mă înjunghia. După un timp a venit o soră, mi-a dat un hap și-am adormit.

Cînd m-am trezit venise prînzul și mi-au dat să mănînc ceva. Apoi au mai intrat doi polițai,

m-au așezat din nou pe o targă, m-au coborît și m-au vîrit într-o altă ambulanță.

— Unde mergem ?

— La ancheta postmortem.

— Postmortem. Asta se ține cînd a murit cineva, nu ?

— Exact.

— Mă temeam c-au murit amîndoi.

— Doar unul din ei.

— Care ?

— Bărbatul.

— Oh. Femeia e grav rănită ?

— Nu prea grav.

— Sînt într-o situație foarte nenorocită, nu ?

— Ai grijă, amice. E în regulă cu noi, dacă vrei să vorbești, dar orice spui se poate întoarce împotriva ta cînd ajungi la tribunal.

— Am înțeles. Mulțumesc.

Ne-am oprit în fața unui salon de pompe funebre la Hollywood, și m-au transportat înăuntru. Cora era și ea acolo și arăta destul de prost. Avea pe ea o bluză împrumutată de la o agentă a poliției. Bluza se umfla pe lîngă burtă, de parcă era plină cu fîn. Taiorul și pantofii îi erau murdari, iar ochiul i se umflase acolo unde o lovisem. Alături de ea stătea agenta. Procurorul se afla în dosul unei mese, cu un fel de secretar lîngă el. Într-o parte, flancați de polițai se găseau vreo șase indivizi ce se tot foiau foarte supărați. Era juriul. Un alt grup era împins de

polițai spre locul unde trebuia să stea. Cioclul mergea pe vârful picioarelor prin încăpere și din cînd în cînd îi aducea cuiva cîte un scaun. A adus două pentru Cora și agentă. În cealaltă parte, pe o masă, se afla ceva sub un cearceaf.

De îndată ce m-am așezat unde doreau, pe o altă masă, judecătorul¹ a bătut cu creionul și ancheta postmortem a început. La început, s-a procedat la identificarea legală. Cînd au ridicat cearceaful, Cora a izbucnit în plîns și nu mi-a plăcut nici mie. După ce Cora s-a uitat și m-am uitat și eu, s-a uitat și juriul și-au întins cearceaful la loc.

— Îl cunoști pe acest om ?

— A fost soțul meu.

— Cum se numește ?

— Nick Papadakis.

Apoi au venit martorii. Sergentul a povestit cum a primit un apel telefonic și-a plecat împreună cu doi agenți, după ce mai înainte a telefonat după o ambulanță, cum a trimis-o pe Cora într-o mașină de care s-a îngrijit personal, iar pe mine și pe grecoței într-o ambulanță, cum grecoțeiul a murit pe drum și-a fost depus la morgă. Apoi, un prostănac, pe nume Wright, a descris cum tocmai cotea cu mașina cînd a auzit o femeie țipînd, apoi o bușitură, cum a văzut mașina rostogolindu-se în josul costișei, cu farurile încă

---

¹ În original : *corner* : judecător însărcinat cu anchete postmortem.

aprinse. A zărit-o pe Cora pe șosea, făcându-i semn cu mîna după ajutor, cum a coborît împreună cu ea la mașină și-a încercat să mă scoată pe mine și pe grecoței de dedesubt. N-a reușit, fiindcă mașina căzuse peste noi, așa că l-a strigat pe fratele lui, care se afla în mașină cu el, să cheme și pe altul să dea o mîna de ajutor. După o vreme s-au adunat mai mulți, au venit polițaii, care au preluat operația, au ridicat mașina de peste noi, și ne-au pus într-o ambulanță. Apoi fratele lui Wright a povestit același lucru, cu diferența că el s-a dus să cheme poliția.

Apoi doctorul închisorii a relatat cît eram de beat, că examinarea stomacului grecoțeiului a arătat că fusese beat, în timp ce Cora nu băuse. Apoi a spus care os se rupsesse și provocase moartea lui Nick. Apoi procurorul s-a întors către mine și m-a întrebat dacă vreau să depun mărturie.

— Da, domnule judecător, cu plăcere.

— Te previn că orice declarație dai poate fi folosită împotriva dumatăle, și că nu ești silit să declari nimic, dacă nu dorești.

— N-am nimic de ascuns.

— Foarte bine atunci. Ce știi despre cele întimplate ?

— Tot ce știu e că la început mergeam bine. Apoi am simțit că se scufundă mașina cu mine,

că m-a lovit ceva, și asta-i tot ce-mi amintesc pînă mi-am revenit la spital.

— *Dumneata conduceai mașina ?*

— Da, domnule judecător.

— Cu alte cuvinte erai la volan.

— Da domnule judecător, eram la volan.

Aceasta era istoria asupra căreia urmam să revin mai tîrziu, cînd ancheta ar fi ajuns la un punct cînd declarația mea ar fi însemnat ceva, nu ca la ancheta postmortem, cînd nu avea mare importanță. Mi-am făcut socoteala că dacă dau o declarație fantezistă la început, iar apoi schimb placa și vin cu altă versiune, ultima are să pară cea adevărată în timp ce dacă le spun cea de-a doua versiune de la început, riscam s-o ia pe aceasta drept falsă. Cea de-a doua versiune era complet diferită de prima. Țineam morțiș să apar într-o lumină cît mai proastă de la început. Cum de fapt nu condusesem eu mașina, nu avea nici o importanță în ce fel de lumină apăream, căci n-aveau ce-mi face. Trebuia să evit în orice chip ca accidentul să nu le sugereze o crimă perfectă, ca cea pusă la cale ultima dată și ratată. Un fleac și eram pierduți. Nu mă deranja impresia proastă pe care o lăsam acum, chiar dacă ar mai fi ieșit la iveală unele amănunte dubioase, fiindcă oricum situația nu mi se agrava prea tare. Cu cît treceam mai mult în ochii lor drept un bețiv, cu atît accidentul avea să semene mai puțin a crimă.

Polițaii s-au privit și judecătorul m-a studiat

de parcă aş fi fost dement. Fuseseră informaţi între timp de toate, mai ales că mă scosese de sub bancheta din spate a maşinii.

— Eşti sigur că erai la volan ?

— Absolut sigur.

— Băuseşi ?

— Nu, domnule judecător.

— Ai auzit rezultatele testurilor care ţi s-au luat ?

— Nu mă pricep de loc la asemenea testuri. Tot ce ştiu e că n-am băut.

Judecătorul s-a întors spre Cora. Ea le-a declarat că va spune tot ce ştie.

— Cine conducea maşina ?

— Eu.

— Unde se afla acest om ?

— În spate.

— Băuse înainte ?

S-a prefăcut că se uită în altă parte, a înghiţit în sec şi a plins puţin.

— Trebuie să răspund ?

— Nu sînteţi obligată să răspundeţi la nici o întrebare dacă nu doriţi.

— Nu doresc să răspund.

— Foarte bine atunci. Spuneţi-ne în cuvintele dumneavoastră ce s-a întîmplat.

— Eu conduceam. Era o pantă lungă şi motorul s-a încins. Soţul meu a zis mai bine să oprim şi să-l lăsăm să se răcească.

— Cît de rău se încinsese ?

— Peste 95 de grade.
— Continuați.
— Așa că după ce-am început să coborîm panta, am stins motorul și cînd am ajuns jos, motorul era încă încins și înainte de-a porni pe o nouă pantă, am făcut un popas. Am rămas acolo vreo zece minute. Apoi am început să urcăm. Nu știu cum s-a întîmplat. Am intrat în viteza a treia, dar mașina n-a avut destulă forță, am trecut într-a doua imediat, iar bărbații discutau, sau poate fiindcă am trecut prea repede dintr-o viteză într-alta, oricum, am simțit că o margine a mașinii se lasă în jos. Le-am strigat să sară, dar era prea tîrziu. Am simțit că mașina se rostogolește și primul lucru de care mi-am dat seama era că încercam să ies, apoi am reușit și m-am repezit pe șosea.

Judecătorul s-a întors din nou spre mine :

— Ce-ai de gînd ? Să iei asupra dumitale vina acestei femei ?

— N-am băgat de seamă că ea și-a luat asupra ei vina mea.

Juriul a ieșit, apoi s-a întors și a dat un verdict care spunea că Nick Papadakis murise în urma unui accident de automobil pe șoseaua de la Malibu Lake, accident provocat total sau parțial de purtarea criminală a mea și a Corei și recomanda să fim reținuți pentru a fi judecați de marele juriu.

În aceeași noapte a mai venit un polițai cu mine la spital, iar a doua zi dimineață mi-a spus c-am să primesc vizita domnului Sackett și că n-ar strica să mă pregătesc. De-abia reușeam să mă mișc, dar l-am chemat pe bărbierul spitalului să mă bărbierească și să mă facă să arăt ca lumea. Știam cine e Sackett. Era procurorul districtual. A apărut pe la zece și jumătate, polițaiul a ieșit, și n-am mai rămas decît noi doi. Era un tip voinic, chel și cu o purtare jovială.

— Ei, ei, ei, cum te simți ?

— Foarte bine, domnule procuror. M-a cam zdruncinat nițel, dar o să mă refac.

— Așa cum a spus și ăla care a căzut din avion, călătoria prin aer a fost plăcută, dar aterizarea a fost cam dură.

— Așa e.

— Ascultă, Chambers, nu ești obligat să discuți cu mine dacă nu vrei, dar am venit aici, în parte ca să văd cu cine am de-a face, iar pe de altă parte fiindcă știu din experiență că o relatare sinceră te scapă de o mulțime de neplăceri mai târziu, iar uneori netezește calea spre rezolvarea unui caz printr-o pledoarie bună, și vorba aia, la urmă, o să fim buni prieteni.

— Desigur, domnule procuror. Ce doriți să știți ?

Am vorbit cam nesigur, iar el a rămas cu ochii la mine.

— Să zicem c-o luăm de la bun început ?

— În legătură cu călătoria ?

— Da. Vreau să aflu tot.

S-a sculat și a început să bată odaia. Ușa se găsea chiar lângă patul meu și-am smucit-o. Polițaiul era pe la jumătatea coridorului, pupându-se cu o soră. Sackett a izbucnit în ris.

— Nu sînt dictafoane aici. Nu se mai folosesc decît în filme.

Am rînjit proteste. Îl făcusem să creadă ce voiam. Îi jucasem o festă stupidă, iar el mă luase în serios.

— Am înțeles, domnule procuror. Cred că bănuiala mea a fost caraghioasă. Foarte bine, am să încep de la bun început și am să spun totul. Eu sînt vinovat, așa e, și cred că dacă am să mint n-o să-mi folosească la nimic.

— O atitudine corectă, Chambers.

I-am povestit cum plecasem de la grecoței, cum îl întilnisem pe stradă într-o zi, și mi-a cerut să mă întorc, iar apoi cum m-a rugat să vin împreună cu el în această călătorie la Santa Barbara, ca să discutăm situația. I-am povestit că am băut cam mult și cum, la început, am condus mașina. Atunci procurorul m-a oprit.

— Așadar tu conduceai mașina ?

— Cum adică, domnule procuror ?

— Ce vrei să spui, Chambers ?

— Vreau să spun c-am auzit ce-a declarat Cora la ancheta postmortem. Am auzit și ce-au declarat

polițiștii. Știu unde m-au găsit. Așa că știu prea bine cine conducea. Ea era la volan. Dar dacă vreți să vă spun cum îmi amintesc eu, trebuie să declar că eu conduceam. N-am spus nici o minciună, domnule procuror. *Am încă impresia că eu conduceam.*

— Ai mințit spunînd că nu erai beat.

— Aveți dreptate. Înghițisem la alcool, eter și narcoticele pe care ți le dă la spital și-am mințit într-adevăr. Dar acum sînt perfect treaz și îmi dau bine seama că numai adevărul mă poate scoate din încurcătură. Firește că eram beat. Beat turtă. M-am gîndit doar că nu trebuie să se afle că eram beat, fiindcă eu conduceam mașina, și dacă se descoperea, eram pierdut.

— Asta ai de gînd să spui juriului ?

— N-am încotro, domnule procuror. Nu pot pricepe cum de-a ajuns să conducă ea. Eu am pornit la volan. O știu bine. Țin minte de un tip care stătea acolo și rîdea de mine. Cum a ajuns ea să conducă cînd s-a răsturnat mașina ?

— Ai condus-o vreo jumătate de metru.

— Vreți să spuneți trei kilometri ?

— Vreau să spun o jumătate de metru. Apoi ea ți-a luat volanul.

— Dumnezeuule, trebuie să fi fost beat turtă.

— E bine, asta e un lucru pe care un juriu îl poate crede. Povestea inventată de tine trădează în general adevărul. Da, s-ar putea să te creadă.

A rămas cu privirea la unghii, și mi-a venit greu să mă abțin să nu rînjesc. Am fost mulțumit

cînd a început să-mi pună din nou întrebări, ca să mă pot gîndi la altceva, în afara faptului cît de ușor îl păcălisem.

— Cînd te-ai dus să lucrezi pentru Papadakis, Chambers ?

— Iarna trecută.

— Cît timp ai stat la el ?

— Pînă acum o iună. Poate șase săptămîni.

— Ai lucrat deci pentru el șase luni ?

— Cam așa.

— Cu ce te-ai ocupat mai înainte ?

— Oh, am umblat haihui.

— Ai bătut drumurile ? Ai mers clandestin în vagoane de marfă ? Îți cerșeai mesele oriunde puteai ?

— Da, domnule procuror.

A deschis o servietă, a pus pe masă un maldăr de hîrtii și a început să se uite prin ele.

— Ai fost vreodată la San Francisco ?

— M-am născut acolo.

— Dar la Kansas City ? La New York ? La New Orleans ? La Chicago ?

— Am fost în toate locurile astea.

— Ai fost închis vreodată ?

— Da, domnule procuror. Dacă mergi haihui, intri în buclucuri cu polițaii din cînd în cînd. Da, domnule procuror, am fost închis.

— Ai fost vreodată închis la Tucson ?

— Da, domnule procuror. Cred c-am stat zece zile la închisoare acolo. Din cauză c-am traversat o proprietate a căilor ferate.

— Dar la Salt Lake City ? La San Diego ? La Wichita ?

— Da, domnule procuror. Am fost închis în toate orașele astea.

— Și la Oakland ?

— Am fost condamnat la trei luni închisoare acolo, domnule procuror. M-am bătut cu un detectiv al unei companii de cale ferată.

— L-ai bătut destul de rău, nu ?

— Păi, cum se zice, l-am cam cotonogit, dar ar fi trebuit să mă vedeți și pe mine. Am încasat și eu destul.

— Ai fost la Los Angeles ?

— O dată. Dar n-am stat decît trei zile.

— Ascultă, Chambers, cum de-ai ajuns să lucrezi pentru Papadakis ?

— Doar din întâmplare. Eram pe dric cu banii, iar el avea nevoie de cineva. Am intrat în local ca să mănînc ceva, mi-a oferit o slujbă și-am primit-o.

— Chambers, nu ți se pare ciudat ?

— Nu știu ce vreți să spuneți, domnule procuror.

— Că după ce-ai umblat haihui toți anii ăștia, fără să muncești vreodată, fără ca măcar să încerci să muncești, din cîte îmi dau eu seama, te-ai stabilit deodată, și te-ai apucat de lucru și-ai mai și rămas acolo ?

— Trebuie să vă mărturisesc că nu mi-a plăcut prea mult.

— Dar ai rămas.

— Nick era unul din cei mai simpatici tipi pe care i-am întâlnit vreodată. După ce-am lucrat o vreme, am încercat să-i spun că mi-e lehamite, dar n-am avut inima să i-o spun, după necazurile ce le avusese cu celălalt ajutor. Apoi, când a avut acel accident și-a fost internat, am întins-o. Pur și simplu, am întins-o. Cred c-ar fi trebuit să mă port mai frumos cu el, dar mie îmi ard călcăile, domnule procuror. Când îmi dau ghes să plec, trebuie să le ascult. Am întins-o pe tăcute.

— Iar apoi, a doua zi după ce te-ai întors, a murit.

— Mă faceți să mă simt jenat, domnule procuror. Poate c-am să spun juriului o altă poveste, dar dumneavoastră vă mărturisesc că mă simt îngrozitor de vinovat de moartea lui. Dacă n-aș fi fost acolo să-l îndemn să bem ceva în după-amiaza aceea, poate că acum ar mai fi aici, în viață. Înțelegeți-mă, poate că n-are absolut nimic de-a face cu ce s-a întâmplat. Habar n-am. Eram criță, și nu știu ce s-a întâmplat. Cu toate acestea, dacă ea n-ar fi avut doi tipi beți în mașină, poate c-ar fi condus mai bine, nu? Oricum, asta-i părerea mea.

L-am privit să văd cum reacționează la cele spuse de mine. Nici măcar nu m-a privit. A sărit

deodată în picioare, s-a apropiat de pat și m-a apucat de umăr.

— Spune drept, Chambers. De ce-ai rămas la Papadakis șase luni ?

— Domnule procuror, nu vă înțeleg.

— Ba da, mă înțelegi. Am văzut-o pe Cora, Chambers, și pot să ghicesc de ce-ai rămas. A venit ieri la biroul meu, avea un ochi învinețit, era destul de rău bușită, dar chiar și așa arăta foarte drăguță. Pentru o femeie ca ea, mulți au zis adio hoinărelilor pe drumuri, fie că le ardeau călcăile sau nu.

— Oricum, mie îmi ardeau călcăile. Vă înșelați, domnule procuror.

— Nu ți-au ars călcăile prea mult timp, Chambers. Povestea e prea bine pusă la punct, Chambers. Un accident de mașină — ieri — un caz de omor prin imprudență anchetat și rezolvat complet. Ori unde cercetez, apare un martor să-mi spună ceva, și cînd pun cap la cap declarațiile lor, nu mai am cu ce face proces. Hai, Chambers, tu și femeia aia, l-ați omorît pe grec, și cu cît ai să recunoști mai repede, cu atît are să fie mai bine pentru tine.

N-am mai rînjit, vă spun drept. Am simțit că-mi amoțesc buzele, am încercat să vorbesc, dar n-a ieșit nici un sunet.

— Ei, de ce nu spui ceva ?

— Mă acuzați. Mă acuzați de ceva foarte urît. Nu mai știu ce să vă spun, domnule procuror.

— Acum cîteva minute trîncăneai de zor, cînd îmi turnai că doar adevărul te poate salva. Acum de ce nu mai vorbeşti ?

— M-aţi zăpăcit de tot.

— Foarte bine, s-o luăm metodic, ca să nu te mai zăpăceşti. Mai întii, te-ai culcat cu acea femeie, nu ?

— Nici gînd.

— Nici în săptămîna cînd Papadakis a fost internat în spital ? Unde ai dormit atunci ?

— În camera mea.

— Iar ea în camera ei ? Hai, las-o moartă, ţi-am spus că am văzut-o pe Cora. Aş fi dat buzna peste ea, de-ar fi fost să dărim uşa şi să ştiu că mă spînzură pentru viol. *Aşa ai fi făcut şi tu. Aşa ai făcut.*

— Nici nu mi-a trecut prin gînd.

— Ce se întîmplă cu acele drumuri împreună cu ea la piaţa Hasselman, la Glendale ? Ce-ai făcut cu ea la întoarcere ?

— Nick mi-a cerut chiar el să mă duc.

— Nu te-am întrebat cine ţi-a cerut să te duci. Te-am întrebat ce-ai făcut.

Eram atît de ameţit încît trebuia să înscenez ceva şi încă repede. Singura idee care mi-a venit a fost aceea de-a face pe supăratul.

— Foarte bine. Să presupunem c-am făcut dragoste. Nu-i adevărat, dar dumneavoastră asta susţineţi şi s-o lăsăm aşa. Păi dacă ne mergea atît de bine, de ce să-l mai omorîm ? Ce dracu, dom-

nale procuror, am mai auzit de tipi care au comis crime pentru ce spuneți că urmăream eu, dar doar atunci cînd nu reușeau să obțină ce doreau, dar n-am auzit niciodată de cineva care să comită o crimă pentru un lucru pe care îl are.

— Ei nu ? Am să-ți spun eu pentru ce l-ați curățat. Mai întîi pentru restaurant, cumpărat de Papadakis cu 14 000 de dolari bani peșin. Apoi pentru un alt dar mic de Crăciun, cu care v-ați închipuit c-o să vă alegeți, ca să stați la mare. *Acea mică asigurare pe viață de 10 000 de dolari, pe care a contractat-o Papadakis.*

Îi mai vedeam încă fața, dar în jurul ei totul s-a întunecat și am încercat să nu vomit în pat. În clipa următoare îmi ținea la gură un pahar cu apă.

— Bea puțină apă. Ai să te simți mai bine.

Am băut. N-am avut ce face.

— Chambers, cred că asta va fi o vreme ultima ta crimă, dar dacă ai chef să încerci din nou, nu mai amesteca și societățile de asigurare. Ele cheltuiesc de cinci ori mai mult decît mi se îngăduie mie pentru un proces în regiunea Los Angeles. Au detectivi de cinci ori mai pricepuți decît oricare din cei pe care i-aș putea angaja eu. Își cunosc meseria de la *a* la *z* și acum sînt pe urmele tale. Accidentul înseamnă bani pentru ei. Amîndoi ați făcut o imensă greșeală.

— Domnule procuror, să mă trăsnească Dumnezeu dacă am auzit pînă în clipa asta de vreo poliță de asigurare.

— Te-ai făcut aîb la față.

— Dumneavoastră nu v-ați face ?

— Ei bine, ce-ar fi să mă treci de partea ta, chiar de la început ? Ce-ar fi să-mi dai o mărturisire completă, o declarație de vinovăție, și-o să vedem ce pot face pentru tine la judecată ? Am să cer pentru voi indulgența tribunalului.

— Nici nu mă gîndesc.

— Ce părere ai de ce mi-ai spus mai înainte ? Despre adevăr, că aveai intenția să declari tot juriului, și restul ? Crezi c-ai să poți scăpa basma curată cu minciunile ? Crezi c-am să te cred ?

— Nu știu ce-aveți de gînd să credeți. La naiba cu ce credeți. Dumneavoastră vă apărați punctul de vedere, iar eu am să mi-l apăr pe-al meu. N-am făcut-o, și ăsta e punctul meu de vedere. Ați înțeles ?

— Lasă prostiile. Faci pe nebunul cu mine, ai ? Ei bine, fii atent. Ai să afli ce-are să audă juriul într-adevăr. Mai întîi, te-ai culcat cu ea, nu ? Apoi Papadakis a suferit un mic accident, iar tu și ea v-ați distrat de minune. Noaptea în pat, ziua la plajă, ținîndu-vă de mîină și privindu-vă în ochi. Apoi v-a venit la amîndoi o idee formidabilă. Fiindcă tot a avut el un accident, să-l faceți să subscrie la o poliță de asigurare împotriva accidentelor, iar apoi să-l curățați. Așa c-ai întins-o,

ca să-i dai ei prilejul să aranjeze lucrurile. Ea s-a ocupat de ce trebuie, și în curînd l-a convins. Grecul a subscris la o astfel de poliță de asigurare, o poliță efectiv valabilă, care prevedea accidente, sănătatea și toate celelalte și pentru care a plătit 46,72 de dolari. Apoi ați fost gata. Două zile mai tîrziu Frank Chambers s-a întîlnit cu totul întîmplător, dar intenționat, pe stradă, cu Nick Papadakis, iar Nick a încercat să-l convingă să se întoarcă să lucreze pentru el. Și cum erai informat că atît el cît și soția lui se hotărîseră să plece la Santa Barbara, rezervînd camere la hotel și tot ce trebuie, nu mai rămînea decît să vină și Frank Chambers cu ei, în amintirea vremurilor de odinioară. Și ați plecat. L-ați îmbătat nițel pe grec și apoi te-ai îmbătat și tu. Ați vîrît cîteva sticle de vin în mașină, doar ca să-i duceți și să-i înfuriați pe polițai. Apoi ați hotărît s-o luați pe șoseaua ce duce la Malibu Lake, sub pretextul că ea vrea să vadă plaja de la Malibu. Grozavă idee, nu ? Era unsprezece noaptea și ea urma să conducă pînă acolo ca să se uite la cîteva case și să admire oceanul. Dar n-ați ajuns pînă acolo. V-ați oprit. Și după ce v-ați oprit, l-ai pocnit pe grec cu o sticlă de vin. Frumos obiect cu care să pocnești pe cineva, Chambers, și nimeni n-o știa mai bine ca tine pentru că tot c-o sticlă de vin ai pocnit și pe detectivul de la calea ferată din Oakland. L-ai pocnit, apoi ea a pornit mașina. A ieșit din automobil și a rămas pe scară, iar tu te-ai

aplecăt din spate, ai apucat volanul și ai pus frîna de mînă. N-avea nevoie de multă benzină, fiindcă era în viteza a doua. Apoi Cora a apucat volanul, ă ținut ea frîna și a fost rîndul tău să sări din mașină. Dar erai nițel beat, nu ? Și ai întîrziat, iar ea a fost prea grăbită să facă vînt mașinii de pe marginea șoselei pe costișă. Așa că ea a apucat să sară, iar tu ai fost prins înăuntru. Crezi că juriul n-o să creadă ? Nu-i așa ? O să creadă, fiindcă am să dovedesc fiecare cuvînt, de la călătoria voastră pe plajă și pînă la punerea frînei de mînă, și cînd am s-o dovedesc n-o să-ți mai rămînă nici o șansă de scăpare, băiete. Ștreangul te așteaptă, iar tu ai să atîrni la capătul lui și după ce-au să taie frînghia, au să te arunce în groapa comună, alături de ceilalți care au fost atît de fraieri să nu recunoască, cînd li s-a ivit prilejul, să-și salveze astfel gîtul de la ștreang.

— Nimic din ce spuneți nu s-a întîmplat. Ha-bar n-am de ce vorbiți.

— Ce încerci să-mi spui ? Că ea a săvîrșit crima ?

— Nu încerc să vă spun c-a săvîrșit-o cineva. Lăsați-mă în pace ! Nu s-a întîmplat nimic din ce afirmați.

— De unde știi ? Am crezut că erai beat.

— Nu știu nimic din ce s-a întîmplat.

— Atunci vrei să spui că ea l-a omorît ?

— Nici vorbă de asemenea prostie. Nu afirm nimic în afara celor spuse, și cu asta basta.

— Ascultă, Chambers. În mașină erau trei persoane, tu, ea și grecul. E la mintea cocoșului că nu-i opera grecului. Dacă nu-i nici a ta, nu mai rămîne decît ea, nu ?

— Dar cine dracu afirmă că-i opera cuiva ?

— Eu afirm. Am tras o concluzie, Chambers. Fîindcă se poate să nu fie opera ta. Pretinzi că spui adevărul, și poate că-l spui. Dar dacă spui adevărul, și nu te-a interesat de loc această femeie, decît în calitate de soție a unui prieten, atunci trebuie să întreprinzi ceva, nu ? Trebuie să depui plîngere împotriva ei.

— Ce înseamnă o plîngere ?

— Dacă ea l-a omorît pe grec, atunci a încercat să te ucidă și pe tine, nu ? N-o poți lăsa să scape. Cineva și-ar putea închipui că-i o atitudine cam ciudată din partea ta. Ai fi desigur un fraier s-o lași să scape nepedepsită. Și-a asasinat soțul pentru a încasa asigurarea și a încercat să te asasineze și pe tine. Trebuie să iei măsuri, nu ?

— Aș putea să iau, dacă ar fi vinovată. Dar de unde știu eu că-i vinovată ?

— Dacă îți dovedesc că-i vinovată, va trebui să semnezi plîngerea, nu ?

— Firește, *dacă* o puteți dovedi.

— Foarte bine, am s-o dovedesc. Cînd ai oprit mașina, te-ai dat jos din ea, nu ?

— Nu.

— Ce ? Am crezut că erai atît de charchelit încît nu-ți mai amintești nimic. Asta e a doua

oară cînd îți amintești ceva. Mă surprinde din partea ta.

— Nu țin minte să fi coborît din mașină.

— Ai coborît totuși. Ascultă declarația acestui tip : „N-am băgat de seamă mare lucru în ce privește mașina, doar atît că la volan se afla o femeie, că un bărbat rîdea înăuntrul mașinii cînd am trecut pe alături, iar că afară era un altul, care vomă.” Așadar ai fost afară din mașină cîteva minute ca să vomezi. Atunci l-a pocnit ea pe Papadakis cu sticla în cap. Cînd te-ai întors în mașină, n-ai observat nimic, fiind criță, iar Papadakis leșinase în orice caz, și n-aveai ce observa. Ți-ai reluat locul la spate și ai leșinat, și atunci ea a trecut în viteza a doua, cu mîna pe frînă, a dat drumul motorului, apoi s-a strecurat pe scara mașinii, și i-a dat drumul în prăpastie.

— Asta nu dovedește nimic.

— Ba da. Martorul Wright afirmă că mașina s-a rostogolit pe costișă, atunci cînd el tocmai cotea pe șosea, *dar femeia se afla pe drum făcîndu-i semn să-i vină în ajutor !*

— Poate c-a sărit.

— Dac-a sărit, e curios cum de și-a luat poșeta cu ea, nu ? Ascultă, Chambers, poate o femeie să conducă o mașină cu poșeta în mînă ? Iar cînd sare, mai are timp să-și ia poșeta ? Chambers, e imposibil. E imposibil să sări dintr-o mașină care se prăbușește. Nu se afla în mașină în clipa cînd automobilul a căzut. E o dovadă, nu ?

— Nu știu.

— Cum adică, nu știi? Ai de gând să depui plîngerea?

— Nu.

— Ascultă, Chambers, n-a fost un accident că mașina a căzut o secundă prea devreme. Avea de ales între ea și tine, și nu voia să scapi.

— Dați-mi pace. Nu știu despre ce vorbiți.

— Băiete, ori tu, ori ea e vinovatul. Dacă n-ai avut nimic de-a face cu accidentul, semnează mai bine plîngerea. Fiindcă dacă n-ai s-o faci, atunci știu care-i situația. Și va ști și juriul. Va ști și judecătorul. Ca și cel care deschide trapa condamnaților la spînzurătoare.

S-a uitat la mine cîțva timp, apoi a ieșit și s-a întors însoțit de un tip. Tipul s-a așezat la masă și a completat un formular cu stiloul. Sackett mi-a adus formularul.

— Aici semnezi, Chambers.

Am semnat. Mîna îmi tremura așa de rău, încît tipul a trebuit să șteargă cu sugativa transpirația de pe hîrtie.

După plecarea lui Sackett, polițaiul s-a întors și a bombănit să jucăm o partidă de cărți. Am jucat cîteva tururi, dar nu mă puteam concentra. I-am spus că mă enervează să dau cărțile doar cu o mîină, așa c-am abandonat.

— A pus laba pe tine, hai ?

— Nițel.

— E dat dracului, asta e. Pune laba pe toți. Seamănă cu un predicator, plin de dragoste pentru omenire, dar cu o inimă de piatră.

— De piatră e bine zis.

— Un singur tip din oraș i-a jucat festa.

— Da ?

— Un anume Katz. Ai auzit de el ?

— Firește c-am auzit de el.

— E prieten cu mine.

— E un prieten util.

— Te cred și eu. Deocamdată n-ai avocat. N-ai fost dat în judecată, așa că nu poți să chemi un avocat. Te pot ține patruzeci și opt de ore

fără să iei legătura cu cineva, *incommunicado*, cum zic ei. Dacă Sackett apare pe aici, aş putea să-l las pe Katz să te vadă, pricepi ?

— Vrei să spui că primeşti ceva din onorariu.

— Vreau să spun că mi-e într-adevăr prieten. Dacă nu mi-ar da şi mie câte ceva, n-ar fi prieten, nu ? E un tip nemaipomenit. E singurul din oraş care îl poate înfunda pe Sackett.

— De acord, amice. Cu cât apare mai repede, cu atât mai bine.

— Mă întorc.

A lipsit un timp şi când s-a întors, mi-a făcut cu ochiul. Şi fireşte, foarte curînd, s-a auzit o ciocănitură în uşă şi a intrat Katz. Era scund, de vreo patruzeci de ani, cu o faţă pergamentoasă şi cu mustaţă neagră, şi cum a intrat a şi scos o pungă cu tutun Bull Durham şi un pac cafeniu să-şi răsucească o ţigară. Când a aprins-o, ţigara a ars pe jumătate într-o parte şi nici nu i-a păsat. O ţinea atîrnată în colţul gurii, şi fie că ardea sau nu, că era treaz sau adormit, n-am reuşit să-mi dau seama. Stătea pe scaun, cu ochii întredeschişi, cu un picior răsturnat peste braţul scaunului, cu pălăria pe ceafă, atîta tot. Ai fi putut gândi că era un spectacol lamentabil pentru un om în situaţia mea, dar nu era adevărat. Poate că era adormit, dar chiar şi adormit părea că ştie mai multe decît nenumăraţi tipi treji, şi-am simţit că mă înec. Aveam senzaţia că se

coboară o caleașcă cerească care avea să mă ia în ea.

Politiailor l-a urmărit cum își răsuțește o țigară, de parcă ar fi fost Cadona executînd un triplu salt, și nu voia să se care, dar n-a avut încotro. După ieșirea lui, Katz mi-a făcut semn să încep să-i povestesc. I-am spus cum am avut un accident, și cum Sackett a încercat să dovedească că l-am omorît pe grecotei pentru asigurarea lui, și cum m-a silit să semnez plîngerea că și pe mine încercase Cora să mă omoare. A ascultat, și cînd am încheiat, a rămas tăcut o vreme. Apoi s-a sculat.

— Te-a prins cu ușa.

— N-ar fi trebuit să semnez. N-o cred în stare de o asemenea ticăloșie. Sackett m-a tras pe sfoară. Și acum nu mai știu în ce încurcătură m-am virît.

— Oricum, n-ar fi trebuit să semnezi.

— Domnule Katz, vreți să-mi faceți un serviciu? Vreți să mergeți s-o vedeți și să-i spuneți...

— Am s-o văd. Și-am să-i spun doar ce trebuie. De rest am să mă ocup eu, și vorbesc serios cînd spun c-am să mă ocup. Ai înțeles?

— Da, domnule, am înțeles.

— Am să fiu cu dumneata cînd te vor da în judecată. Sau, în orice caz, o persoană aleasă de mine va fi acolo cu dumneata. Fiindcă Sackett a smuls o plîngere de la dumneata, s-ar putea să nu vă pot apăra pe amîndoi, dar am să aranjez

eu lucrurile. Și încă o dată, asta înseamnă că indiferent de ce fac, mă ocup de afacere.

— Faceți orice, domnule Katz.

— Pe curînd.

În aceeași noapte m-au întins din nou pe o targă și m-au dus în sala tribunalului pentru a mă da în judecată. Era doar o judecătorie de pace, nu un tribunal adevărat. Nici boxă a juraților, nici boxa martorilor, nimic de genul ăsta. Judecătorul ședea pe o platformă, cu cîțiva polițai în spate, iar în față, cu un birou lung cît toată încăperea și oricine avea ceva de spus ridica bărbia peste birou și vorbea. Sala era ticsită, iar fotografiile mi-au luat instantanee cînd am fost transportat înăuntru și după zumzet îți dădeai seama că se întîmplă ceva. Nu puteam vedea prea multe, fiind întins pe targă, dar am zărit-o pe Cora la bara din față împreună cu Katz și Sackett, vorbind cu niște tipi de alături care aveau serviete ; am mai zărit și cîțiva polițai și martorii pe care îi văzusem la ancheta postmortem.

M-au așezat înaintea biroului pe cîteva mese strînse la un loc și nici n-au apucat să întindă bine păturile peste mine că au și încheiat cazul unei chinezoaice, iar un polițai a început să răpăie pe birou, să se facă tăcere. Între timp, un tînăr s-a aplecat asupra mea și mi-a spus că se numește White și că i-a cerut Katz să mă reprezinte. Am dat din cap, dar el a șoptit mereu că-l

trimisese domnul Katz, iar polițaiul s-a supărat și-a început să bată mai tare în birou.

— Cora Papadakis.

Cora s-a ridicat și Katz a condus-o la bară. Aproape că m-a atins când a trecut pe alături și am încercat un sentiment ciudat când i-am simțit mirosul, același miros care mă înnebunise întotdeauna, de data asta amestecat cu cel al tribunalului. Cora arăta ceva mai bine ca ieri. Își pusese o altă bluză, care o prindea, taiorul fusese curățat și călcat, pantofii lustruiți, iar ochiul, deși încă învinețit, nu mai era umflat. Ceilalți care o întovăraseau s-au așezat într-un rînd, iar polițaiul le-a spus să ridice mîna dreaptă și a început să mîrie despre adevăr, întreg adevărul și numai adevărul. S-a oprit la mijlocul perorației și s-a uitat în jos să vadă dacă am ridicat și eu mîna dreaptă. N-o ridicasem. Am împins-o în sus și polițaiul și-a reluat mîriiala. Am mîriit cu toții.

Judecătorul și-a pus ochelarii și a anunțat-o pe Cora că e acuzată de asasinarea lui Nick Papadakis și de tentativă de asasinare împotriva lui Frank Chambers, că putea să dea o declarație dacă dorea, dar că orice declarație putea fi folosită împotriva ei, că avea dreptul să fie reprezentată de un avocat, că avea opt zile la dispoziție să-și recunoască sau nu vinovăția, și că tribunalul era dispus să-i asculte depoziția oricînd în această perioadă. Era o polologhie și unii în-

cepură să tușească încă înainte de a se termina lectura ei.

Apoi s-a ridicat Sackett și a relatat ce-avea de gând să dovedească. Cam aceleași lucruri pe care mi le spusese de dimineață, atît doar că le-a povestit pe un ton îngrozitor de solemn. Cînd a terminat, a început să cheme martorii. Mai în-tîi doctorul amblulanței, care a declarat cînd a murit grecoteiul și unde anume. Apoi au venit la rînd doctorul închisorii, cel ce efectuase autopsia, apoi secretarul procurorului, care a identificat declarațiile date în scris la ancheta post-mortem, lăsîndu-le magistratului, apoi alți cîțiva tipi, care am uitat ce-au spus. Cînd au încheiat și ei, șleahta aia nu dovedise decît că grecoteiul murise, și cum o știam dinainte, n-am dat mare atenție faptului. Katz n-a pus niciunuia vreo întrebare. De fiecare dată cînd magistratul s-a uitat la el, Katz a făcut un gest cu mîna că nu e nimic interesant, iar martorul pleca.

După ce-au stabilit, așa cum doreau, că grecoteiul era mort de-a binelea, Sackett a rezumat afacerea și a adăugat și alte amănunte semnificative. A chemat la bară un individ, care a declarat că reprezintă Corporația Americană a Societății de Asigurări contra Accidentelor, „Pacific States“, și a afirmat că grecoteiul subscrisesse o poliță de asigurări chiar cu cinci zile înainte de moartea lui. A spus ce valoare avea asigurarea, că grecoteiul urma să primească 25 de dolari pe săptămînă,

timp de 52 de săptămîni dacă se îmbolnăvea, și tot aceeași sumă dacă era rănit într-un accident și nu mai putea munci, 5 000 de dolari dacă și-ar fi pierdut un picior sau o mînă într-un accident, 10 000 de dolari dacă și-ar fi pierdut două, și că văduva urma să primească 10 000 de dolari dacă soțul îi murea într-un accident și 20 000 de dolari dacă accidentul era de cale ferată. Cînd a ajuns la aceste date, a început să pară că-și face reclamă de vînzări de asigurări, și magistratul și-a ridicat mîna ca să-l întrerupă.

— Am primit toate asigurările de care aveam nevoie.

Toată lumea a rîs de bancul magistratului. Pînă și eu. Nu vă puteți închipui ce comic a fost.

Sackett a mai pus cîteva întrebări, apoi magistratul s-a întors spre Katz. Katz a reflectat o clipă, apoi s-a adresat agentului de asigurări, vorbind rar, ca și cum ar fi dorit ca fiecare cuvînt să fie înțeles limpede.

— Sînteți parte interesată în această afacere ?

— Într-un sens, sînt interesat, domnule Katz.

— Doriți să evitați a plăti despăgubirea pe motivul că s-a comis o crimă, nu-i așa ?

— Exact.

— Credeți într-adevăr că a fost comisă o crimă, că această femeie și-a ucis soțul ca să primească despăgubirea și c-a încercat să-l omoare pe acest om, sau i-a primejduit dinadins viața pentru a-i

provoca moartea, totul în scopul de a obține despăgubirea ?

Agentul a zîmbit vag, s-a gîndit o clipă, ca și cum ar fi dorit să-i răspundă la fel de amabil și să redea și el totul foarte limpede.

— Ca să răspund la întrebare, domnule Katz, aș începe prin a afirma că m-am ocupat cu mii de asemenea cazuri, cazuri de fraudă, care trec zilnic pe la biroul meu și cred că posed o experiență puțin comună în acest gen de investigații. Aș îndrăzni să spun că n-am întîlnit un caz mai clar decît acesta în lunga mea activitate atît pentru compania pe care o reprezint, cît și pentru altele. Nu numai că bănuiesc că la mijloc e o crimă, domnule Katz. O știi aproape sigur.

— De ajuns. Stimate domnule judecător, îmi declar clienta vinovată conform ambelor acuzații.

Nici dacă ar fi dat drumul unei bombe în sala tribunalului, n-ar fi reușit să provoace o asemenea agitație. Ziariștii au ieșit trombă, iar fotoreporterii s-au repezit la bară să ia fotografii. Se loveau mereu unii de alții, iar judecătorul s-a enervat și-a început să bată în masă să se facă liniște. Sackett arăta de parcă l-ar fi împușcat cineva și în întreaga încăpere domnea o rumoare înfundată cum auzi dacă îți lipești deodată urechea de o scoică de mare. Am încercat mereu s-o văd pe Cora la față. Dar n-am reușit să-i zăresc decît colțul gurii. Îi tremura mereu de parcă i s-ar fi înfipt un ac în buze la fiecare secundă.

Apoi țin minte că infirmierii m-au ridicat cu targa și l-au urmat pe tânărul ăla White, afară din tribunal. Au mers în goană cu mine prin mai multe săli pînă au ajuns într-o cameră cu trei sau patru polițai. White a spus ceva despre Katz și polițaii s-au cărat. M-au așezat pe un birou și infirmierii au plecat și ei. White s-a plimbat nițel prin încăpere, apoi a deschis ușa și a intrat o paznică împreună cu Cora. Apoi White și paznica au ieșit, au închis ușa și-am rămas singuri. Am încercat să mă gîndesc la ce să spun dar n-am reușit. Cora se mișca de colo, colo, fără să se uite la mine. Buzele îi tremurau încă. Eu înghițeam mereu în sec și după o vreme mi-a venit o idee.

— Ne-au tras pe sfoară, Cora.

N-a răspuns. A continuat să se plimbe prin încăpere.

— Katz ăsta nu-i decît spionul polițailor. Mi l-a trimis un polițai. Am crezut că e în stare să ne scape. Dar ne-a tras pe sfoară.

— Nu, n-am fost trași pe sfoară.

— Ba am fost trași pe sfoară. Ar fi trebuit să-mi dau seama de cînd a încercat polițaiul să mi-l bage pe gît. Dar nu mi-am dat. Am crezut că-i cinstit.

— Eu am fost trasă pe sfoară, nu tu.

— Ba și eu. M-a păcălit și pe mine.

— Înțeleg totul acum. Înțeleg de ce-a trebuit să conduc eu mașina. Înțeleg acum de ce și data

trecută a trebuit s-o fac eu și nu tu. Oh, da. M-am îndrăgostit de tine fiindcă erai deștept. Iar acum descopăr că ești într-adevăr șmecher. Nu-i nostim ? Te îndrăgostești de un tip fiindcă e deștept și pe urmă descoperi că-i într-adevăr șmecher.

— Ce vrei să ișsinuezi, Cora ?

— Trași pe sfoară ! Te cred c-am fost trasă pe sfoară ! Tu și avocatul ăla. Voi ați aranjat totul. Ați aranjat-o așa ca să reiasă c-am voit să teucid și pe tine. Ca să reiasă că n-ai nimic de-a face cu accidentul. Apoi m-ați făcut să mă declar vinovată la tribunal. Așa ca să nu fii amestecat de loc. Foarte bine. Cred că sînt proastă. Dar nu sînt atît de proastă cît îți închipui. Ascultă, domnule Frank Chambers ! Cînd am să ajung la judecată, ai să vezi cît ai fost de șmecher. Nu-i bine să fii prea șmecher.

Am încercat să discut cu ea, dar era inutil. Cînd a ajuns să se înfurie atît de rău încît i se înălbiseră buzele sub ruj, s-a deschis ușa și a intrat Katz. Am încercat să mă reped la el, de pe targă. Nu m-am putut mișca. Mă legaseră ca să nu mă pot mișca.

— Ieși afară, iudă blestemată ! Tu ai învîrtit totul. Ascultă-mă ! Acum știu de ce ești în stare. Mă auzi ? Ieși afară !

— Dar ce s-a întîmplat, Chambers ?

Îți venea să crezi că-i un învățător de la Școala de duminică vorbind cu un ținc care plîngea fiindcă i s-a luat guma de mestecat.

— Dar ce s-a întîmplat ? Eu mă ocup de afacere. Ți-am spus.

— Așa e. Numai că să te ferească Domnul să pun vreodată laba pe tine.

S-a uitat la Cora, de parcă nu pricepea despre ce e vorba, iar ea l-ar fi putut ajuta. Cora s-a apropiat de el.

— Acest om de aici, acest om și dumneata, m-ați aranjat ca să apar ca vinovată, iar el să scape. Ei bine, el e virît pînă în gît ca și mine și n-are să scape. Am să spun la proces. Am să spun totul, și-am s-o spun chiar acum.

Katz a privit-o, a clătinat capul, avînd pe față cea mai ciudată expresie din cîte am văzut vreodată.

— Ascultă, draga mea. Eu n-aș face asta. Dacă mi-ai îngădui să mă ocup eu de...

— Te-ai ocupat ! Acum mă ocup eu !

Katz s-a sculat, a înălțat indiferent din umeri și a ieșit. Nici n-a apucat să iasă și un tip cu labe mari și cu ceafă roșie a intrat cu o mașină de scris portativă. A așezat-o pe un scaun pe un vraf de cărți, s-a așezat la ea și s-a uitat la Cora.

— Domnul ăsta a zis că vreți să dați o declarație.

Avea un glas strident și parcă rînjea cînd vorbea.

— Da. Am de dat o declarație.

A început să vorbească alandala, rostind cîte două sau trei cuvinte în același timp și pe cît de repede vorbea, pe atît de repede le trecea și el pe hîrtie, răpăind la mașina de scris. I-a spus totul. A luat-o de la început, i-a spus cum ne-am cunoscut, cum am început legătura, cum am încercat să-l curățăm pe grecotei o dată, dar n-am reușit. De mai multe ori și-a virit capul pe ușă un polițai, dar tipul de la mașina de scris i-a făcut semn să plece.

— Mai am cîteva minute, domnule sergent.

— În regulă.

Cînd Cora a ajuns la sfîrșit, a declarat că habar n-avea de asigurare, că nu-l omorisem cîtuși de puțin pentru asigurare, ci doar ca să scăpăm de el.

— Asta-i tot.

Tipul și-a strîns foile, iar Cora le-a semnat.

— Vreți doar să vă puneți inițialele pe aceste pagini? Cora și-a pus inițialele. Tipul a scos un timbru de notariat, i-a cerut să ridice mîna dreaptă, a pus timbrul și l-a semnat. Apoi a virit foile în buzunar, și-a închis mașina de scris și a plecat.

Cora s-a dus la ușă și a strigat paznica.

— Am terminat.

Paznica a intrat și a scos-o de acolo. Infirmerii au venit și m-au luat pe targă. Au mers repede, dar pe drum s-au amestecat cu gloata care o pri-

vea pe Cora care stătea înaintea liftului, împreună cu paznica, așteptînd să urce la închisoare. Închisoarea se află la ultimul etaj al tribunalului. Infirmerii au trecut prin gloată, iar pătura care mă acoperea s-a desfăcut, așa că atîrna pe jos. Cora a ridicat-o, m-a învelit bine cu ea, apoi s-a îndepărtat repede.

M-au dus îndărăt la spital, dar în locul polițaiului care mă păzea, a apărut tipul care luase mărturia. S-a întins pe patul de alături. Am încercat să dorm și după un timp am reușit. Am visat că mă privea Cora, că încercam să-i spun ceva și nu puteam. Apoi ea cobora, iar eu mă trezeam și trosnitura îmi răsuna în urechi, aceea trosnitură îngrozitoare, pe care o auzisem când l-am pocnit pe grecotei în cap. Apoi adormeam iar și visam că mă prăbușesc. Apoi mă trezeam, ținându-mă de gît, și în urechi îmi răsuna aceeași trosnitură. O dată m-am trezit urlînd. Tipul s-a aplecat într-un cot.

— Hei !

— Hei !

— Ce s-a întîmplat ?

— Nu s-a întîmplat nimic. Am visat doar.

— În regulă.

Nu m-a părăsit o clipă. Dimineața, a cerut paznicilor să-i aducă un lighean cu apă, a scos din buzunar un brici și s-a bărbierit. Apoi s-a spălat. Ne-au adus micul dejun și a mâncat singur. N-am vorbit.

Mi-au adus apoi un ziar și toată afacerea era descrisă cu o fotografie mare de-a Corei pe prima pagină și una mai mică de-a mea, întins pe targă sub fotografia ei. O numeau „Criminala cu sticla“. Spuneau cum s-a declarat vinovată la anchetă și avea să primească azi sentința. Pe una din paginile interioare, se afla un reportaj în care se afirma că această afacere avea să stabilească un record în privința vitezei cu care a fost rezolvată, ca și un alt reportaj despre un predicator care declarase că dacă toate cazurile erau rezolvate atât de rapid, s-ar preveni mai eficace crimele decât votarea a o sută de legi. M-am uitat prin ziar ca să descopăr ceva despre mărturia ei. Nu se pomenea nimic.

Pe la ora douăsprezece a venit un tânăr doctor și a început să mă frecționeze pe spate cu alcool, smulgînd unele fișii de leucoplast. Ar fi trebuit să le înmoaie mai întâi cu săpun, dar el le-a smuls tot timpul, și m-a durut îngrozitor. După ce-a scos o parte din leucoplast, am simțit că mă pot mișca. A lăsat restul de leucoplast la locul lui și o soră mi-a adus hainele. M-am îmbrăcat.

Infirmerii au reapărut și m-au sprijinit pînă la lift, apoi m-au condus afară din spital. Mă aștepta o mașină cu un șofer înăuntru. Tipul care rămăsese toată noaptea în cameră cu mine, m-a instalat în mașină și-am mers cam două străzi. Apoi m-a ajutat să mă dau jos, am intrat într-o clădire și-am urcat la un birou. Acolo se afla Katz, cu mina întinsă și cu un rînjat lat pe gură.

— S-a terminat.

— Grozav. Cînd o spînzură ?

— N-au s-o spînzure. A ieșit de la închisoare. E liberă. Liberă ca pasărea. O să vină aici în curînd, de îndată ce se mai aranjează cîteva lucruri la tribunal. Intră. Am să-ți spun totul.

M-a condus în biroul lui personal și a închis ușa. După ce și-a răsucit o țigară și a fumat-o pe jumătate, de i s-a lipit de buze, a început să vorbească. Abia l-am recunoscut. Nu mi se părea cu puțință ca un om care arăta atît de adormit cu o zi mai înainte, să fie atît de agitat.

— Chambers, ăsta-i cel mai formidabil caz din toată cariera mea. L-am preluat și l-am rezolvat în mai puțin de douăzeci și patru de ore, și totuși îți spun că n-am mai întîlnit un altul la fel. Întîlnirea de box Dempsey-Firpo n-a ținut nici două runduri, nu ? Nu contează cît ține. Ci ce faci cît ești pe ring.

Cazul nostru nici măcar n-a fost o luptă adevărată. A fost ca o partidă de cărți în patru, unde fiecare jucător a primit o mînă perfectă. Înțelege asta, dacă poți. Crezi că un jucător de cărți trebuie să fie grozav ca să cîștige cu cărți atît de proaste, nu ? La dracu ! Mi se dau zilnic astfel de cărți proaste. Dă-mi însă o astfel de partidă cînd toți partenerii au mîini grozave, *cînd toți au primit cărți cîștigătoare și știu cum să le joace corect*, și pe urmă uită-te la mine. Oh, Chambers, mi-ai făcut un serviciu cînd m-ai angajat în acest caz. N-am să mai găsesc altul ca el.

— N-ați spus încă nimic.

— Am să-ți spun, n-avea nici o grijă. Dar n-ai să pricepi și n-ai să-ți dai seama cum s-a jucat partida, dacă n-am să-ți explic cum au fost date cărțile. Mai întii. Erai tu și femeia. Fiecare dețineți o mînă perfectă. Fiindcă a fost o crimă perfectă, Chambers. Poate că nici nu știi cît a fost de perfectă. Toate bazaconiile alea cu care a încercat să te sperie Sackett, că ea nu se afla în mașină cînd s-a răsturnat, că avea poșeta la ea și restul, nu făceau doi bani. O mașină poate să se balanseze, înainte de-a se răsturna, nu ? Iar o femeie poate să-și înșface poșeta înainte de-a sări, nu ? Asta nu dovedește nici o crimă. Asta dovedește doar că-i o femeie.

— Cum ați aflat toate astea ?

— De la Sackett. Am luat aseară masa cu el și m-a copleșit cu amabilități. Îi era milă de mine,

fraierului. Sackett și cu mine sîntem dușmani. Sîntem cei mai prietenoși dușmani care au existat vreodată. Și-ar vinde sufletul diavolului ca să mă înfunde, iar eu aș face la fel. Am făcut chiar un rămășag. Am pariat pe 100 de dolari. Credea că mă duce, fiindcă avea cazul perfect pus la punct, nu-i rămînea decît să-și joace cărțile și apoi să-l lase pe călău să-și îndeplinească meseria.

Era nostim, doi tipi care pariau cîte 100 de dolari pe ce-o să ne facă mie și lui Cora călăul, dar doream să aflu totul.

— Dacă Cora și cu mine aveam o mînă perfectă, cum și-a mai jucat-o pe-a lui ?

— Ajung și aici. Aveați o mînă perfectă, dar Sackett știa că nici un bărbat sau femeie nu-și poate juca cărțile, dacă procurorul și le juca și el corect pe ale lui. Știa că nu trebuia decît să vă întărite pe unul împotriva celuilalt și afacerea e lămurită. Asta în primul rînd. Apoi nici măcar nu mai trebuie să lupte. Are la îndemînă o societate de asigurări gata s-o facă pentru el, și nu-i rămînea nici măcar să mai ridice un deget. D-asta i-a plăcut lui Sackett atît de mult cazul. N-avea decît să-și joace cărțile și potul îi pica în poală. Așa că ce face ? În materialul dezgropat pentru el de societatea de asigurare, te sperie de moarte cu datele strînse și te convinge să semnezi o plîngere împotriva Corei. Își joacă cel mai valoros atu, acela despre cît de rău ai fost rănit, și te face să-ți tai asul eu el. Dacă ai fost rănit atît

de rău, însemna că-i un accident, și totuși Sackett s-a folosit de asta ca să te convingă să semnezi o plîngere împotriva ei. Iar tu ai semnat-o fiindcă ți-a fost teamă că dacă n-ai s-o semnezi, el are să știe sigur că tu ai comis crima.

— Am fost laș, asta-i.

— Lașitatea e un lucru pe care te bazezi într-o crimă și nimeni ne se bazează mai bine pe asta decît Sackett. Perfect. Te-a adus acolo unde voia. Avea să te silească să depui mărturie împotriva ei și știa că în clipa cînd ai făcut-o, nici o forță de pe suprafața pămîntului nu putea s-o împiedice să nu te trădeze. Asta era situația cînd a luat masa cu mine. Mă păcălește. Îi e milă de mine. Punem rămașag pe 100 de dolari. Iar eu stau cu el la masă și știu că am niște cărți cu care îl pot învinge, cu condiția să le joc corect. Foarte bine, Chambers. Te uiți la cărțile mele. Ce vezi ?

— Nu mare lucru.

— Ei, dar ce vezi totuși ?

— Nu văd nimic, ca să vă spun drept.

— Nici Sackett n-a văzut. Dar fii atent acum. După ce-am plecat de la tine ieri, m-am dus s-o văd pe Cora și-am primit de la ea autorizația să deschid seful lui Papadakis de la bancă. Și am găsit ce-am așteptat. Mai erau și alte polițe de asigurări înăuntru, și m-am dus să vorbesc cu agentul care le-a contractat și iată ce-am aflat : Această asigurare împotriva accidentelor nu avea

nimic de-a face cu accidentul suferit de Papadakis cu cîteva săptămîni mai înainte. Agentul a descoperit în agenda lui că polița de asigurare a mașinii lui Papadakis aproape că expirase și atunci s-a dus să discute cu el. Cora nu se afla de față. Au căzut repede de acord asupra asigurării mașinii, apoi împotriva incendiilor, a furtului, a ciocnirilor, răspunderea publică, clauzele obișnuite. Apoi agentul i-a spus lui Papadakis că se asigurase împotriva tuturor accidentelor, dar nu și împotriva rănirii personale, și l-a întrebat dacă nu vrea să angajeze și o astfel de asigurare. Papadakis a devenit pe loc interesat. Poate că motivul îl constituia celălalt accident, dar chiar așa fiind, agentul n-a știut de el. Papadakis a semnat pentru toate clauzele și a dat agentului cecul, iar a doua zi i-au fost trimise prin poștă polițele de asigurări. Înțelegi, un agent lucrează pentru mai multe societăți de asigurare, iar aceste polițe nu aparțineau unei singure societăți. Asta-i punctul numărul 1 pe care l-a uitat Sackett. Dar lucrul cel mai important de ținut minte e că Papadakis nu avea numai noua asigurare. Le avea și pe cele vechi, *care mai erau valabile o săptămîină*.

Perfect, uite care era situația. Societatea de Accidente „Pacific States“ eliberase o asigurare în valoare de 10 000 de dolari în caz de accident personal. Societatea „Garanty“ din California eliberase o nouă obligație de asigurare în valoare de 10 000 de dolari, iar Societatea „Rocky Mountain

Fidelity“ una veche tot de 10 000 de dolari. Așa că ăsta-i primul meu atu. Sackett avea alături de el o companie de asigurare luptînd pentru el ca să salveze 10 000 de dolari. Eu aveam la dispoziție două societăți de asigurare, care pentru o sumă de 20 000 de dolari, m-ar fi susținut oricînd le-aș fi solicitat ajutorul. Înțelegi? Ascultă. Sackett ți-a răpit singurul mare atu pe care îl aveai, nu? Ei bine, eu am procedat la fel. Ai fost rănit, nu? Ai fost rănit rău. Ei bine, dacă Sackett reușește ca juriul s-o condamne pe Cora pentru omor iar tu o dai în judecată pentru vătămare în urma acestei crime, atunci juriul îți va acorda orice ai să-i ceri. Iar cele două societăți de asigurare sînt pasibile să plătească pînă la ultimul cent polițele contractate, pentru a îndeplini hotărîrea judecătorească.

— Acum înțeleg.

— Splendid, Chambers, splendid. Am descoperit acel atu în minecă, dar tu nu l-ai descoperit, și nici Sackett nu l-a descoperit, iar Societatea de Asigurări contra accidentelor „Pacific States“ nu l-a descoperit, fiindcă erau ocupați să facă jocul lui Sackett și erau atît de convinși că el avea să cîștige partida, încît nici măcar nu s-au gîndit la asta.

A dat tîrcoale prin cameră de cîteva ori, s-a uitat într-o mică oglindă dintr-un colț, de cîte ori a trecut pe lîngă ea, iar apoi a continuat :

— În regulă. Așa stăteau lucrurile, dar trebuia să mai știu cum să fac mișcarea următoare. Trebuia s-o fac repede, fiindcă Sackett o și făcuse pe-a lui, iar aceea mărturie putea să apară în orice clipă. Putea să apară chiar la ancheta preliminară, de îndată ce Cora ar fi aflat c-ai depus împotriva ei. Trebuia să acționez rapid. Așa că ce-am făcut? Am așteptat să depună mărturie agentul de la „Pacific States“, apoi să se treacă în procesul verbal că el era absolut convins că a fost comisă o crimă. Asta doar pentru eventualitatea că aveam să solicit o falsă acțiune de arest împotriva lui mai târziu. Iar apoi, brusc, am declarat că e vinovată. Astfel, ancheta preliminară s-a încheiat și l-am blocat pentru aceea noapte pe Sackett. Apoi am dus-o val vârtej într-o cameră de dezbațeri, am cerut să mi se acorde o jumătate de oră înainte ca ea să fie închisă în aceea seară și te-am trimis pe tine la ea. Cinci minute împreună au fost de ajuns. Când am dus-o acolo, era gata să mărturisească totul. Apoi, l-am expediat pe Kennedy înăuntru.

— Polițaiul care a fost cu mine azi-noapte?

— A fost polițai mai de mult, dar acum nu mai e. E omul meu de legătură. Cora și-a închipuit că vorbește cu un polițai, dar de fapt se adresa unuia fals. Dar a mers. După ce-a declarat tot ce avea pe suflet, a stat liniștită pînă azi, și a fost de ajuns. Mișcarea următoare te privea pe tine. Trebuia să te informez. Nu exista nici o acuzație

împotriva ta, astfel încît nu mai erai sub stare de arest, chiar dacă așa credeai. În clipa cînd ai pri-ceput despre ce e vorba, mi-am dat seama că nici un leucoplast, și nici o durere de spate, sau vreun infirmier de spital și nimic altceva nu te mai puteau reține, așa că după ce Kennedy a terminat cu ea l-am trimis să te țină sub observație. Pasul următor a fost o scurtă întrevvedere la miezul nop-ții, între reprezentanții societății „Pacific States” și cei de la „Garanty” din California și „Rocky Mountain Fidelity”. Și cînd le-am expus situația, au căzut repede de acord să aranjeze lucrurile.

— Ce vreți să spuneți prin „să aranjeze lucru-rile?”

— Le-am citit mai întîi textul legii. Le-am citit clauza cu privire la oaspeți, paragraful 1413/4 al legii californiene asupra accidentelor cu vehicule. Acest paragraf prevede că dacă un invitat aflat într-o mașină e rănit, nu are drept la vreo despă-gubire, *afară de cazul* că vătămarea lui se datorește stării de beție sau conducerii rău intenționate a șoferului, și atunci poate să primească despăgubiri. Înțelegi, tu erai invitat, iar eu am declarat-o pe ea vinovată de crimă și încercare de ucidere. Destule dovezi de purtare rău intenționată, nu? Și nu aveau cum să fie siguri, îți dai seama. Poate c-a săvîrșit singură crima. Așa că cele două socie-tăți, prin polițele lor, cele două care se așteptau să le reclami despăgubiri, au dat fiecare cîte 5 000 de dolari ca să plătească asigurarea de la „Pacific

States“, iar „Pacific States“ a căzut de acord să plătească la rîndul ei, să închidă ochii asupra cazului, și întreaga discuție n-a ținut mai mult de-o jumătate de oră.

S-a oprit și a rînjit satisfăcut de sine.

— Ei și ?

— Reflectez încă la asta. Tot mai văd mutra lui Sackett cînd reprezentantul lui „Pacific States Accident“ a venit azi la bară și a declarat că ancheta l-a convins că nu s-a comis nici o crimă, iar societatea lui de asigurări avea să plătească despăgubirea integral. Chambers, îți dai seama ce-a simțit Sackett ? Să te prefaci c-ai deschis garda la box și pe urmă să-ți lovești adversarul drept în bărbie ? Nu există un alt sentiment asemănător pe lume.

— Încă nu pricep. De ce a depus tipul ăsta din nou ?

— Cora aștepta sentința. Și după ce s-a declarat vinovată, tribunalul audiază de obicei unele mărturii, pentru a-și da seama de natura cazului. Pentru a stabili sentința. Iar Sackett a început prin a cere, cu urlete, o condamnare. Voia pedeapsa cu moartea. Sackett, ăsta, e însetat de sînge. Iată de ce am chef să-l combat. Își închipuie serios că prin spînzurătoare se realizează ceva. Nu poți să știi niciodată ce-are să se întîmple cînd lupți împotriva lui Sackett. Așa c-a adus din nou la bară pe agentul societății de asigurări. Dar în loc de-a fi

o javră în slujba lui, după discuția de azi-noapte, a fost o javră în slujba mea. Atît că Sackett habar n-a avut. A răcnit din răsputeri cînd și-a dat seama. Era însă prea tîrziu. Dacă o societate de asigurări nu o consideră pe Cora vinovată, nici un juriu n-are s-o considere, nu ? Nu mai există nici o șansă pe lume ca s-o condamne. Atunci l-am dat gata pe Sackett. M-am sculat și-am ținut o pledoarie în fața juriului. Am făcut-o pe îndelete. Am spus cum clienta mea a protestat de la bun început că ar fi vinovată. Am declarat că n-am crezut-o. Am spus c-am știut de existența unor dovezi pe care le consideram zdrobitoare împotriva ei, suficiente ca să fie condamnată de orice curte de judecată, și că mi-am închipuit că acționez în beneficiul ei cînd am hotărît s-o declar vinovată și s-o las la îndurarea juriului. Dar, Chambers, știi cum am pronunțat acel *dar*, prelungindu-l ? În lumina mărturisirii tocmai făcute însă, nu-mi rămînea decît să retrag declarația de vinovăție și să las cazul să continue. Sackett n-a avut ce face, deoarece mă aflam încă în limita celor opt zile de a o declara vinovată sau nu. Și-a dat seama c-a pierdut partida. A consimțit la acuzația de omucidere, curtea a ascultat și pe ceilalți martori, a condamnat-o pe Cora la șase luni, a suspendat pedeapsa și aproape că și-au cerut scuze. Am zdrobit acuzația de asasinare. Asta a fost cheia întregii afaceri, și noi eram s-o uităm.

S-a auzit o lovitură în uşă. Kennedy a introdus-o pe Cora, a pus câteva hirtii înaintea lui Katz şi a ieşit.

— Uite, Chambers. Vrei să le semnezi ? E o renunţare la orice pretenţie de despăgubire de pe urma rănilor suferite de tine. Cu atât se alege fiindcă au fost atât de amabili.

Am semnat.

— Vrei să te duc acasă, Cora ?

— Mda.

— Staţi o clipă amîndoi. Nu vă grăbiţi. Mai e un fleac de pus la punct. Cei zece mii de dolari pe care îi primiţi pentru că l-aţi curăţat pe grec.

Cora s-a uitat la mine, iar eu la ea. Katz a rămas cu privirea la cec. Vedeţi, n-ar fi chiar o mină de cărţi perfectă, dacă n-ar fi la mijloc şi nişte bani pentru Katz. Am uitat să vă spun. Da. Mda. N-am să fiu prea exigent. De obicei iau totul, dar cu această ocazie am să iau doar jumătate. Doamnă Papadakis, vreţi să-mi iscăliţi un cec de 5 000 de dolari, iar eu am să fac formele şi-am să mă duc la bancă pentru depunere ? Uitaţi. Un cec în alb.

Cora s-a aşezat, a luat tocul şi a început să scrie, apoi s-a oprit, de parcă nu şi-ar fi dat seama ce se întîmplă. Deodată, Katz s-a aplecat asupra ei, a luat cecul în alb şi l-a rupt.

— Ducă-se dracului. O dată în viaţă, merită. Uite. Puteţi să păstraţi totul. Nu-mi pasă de cei zece mii de dolari. Am şi eu zece mii de dolari. Asta vreau !

Și-a deschis portvizitul, a scos o fițuică și ne-a arătat-o. Era cecul lui Sackett, în valoare de 100 de dolari.

— Credeți c-am să-l încasez ? Nici vorbă. Am să-l pun în ramă. Și-am să-l atîrn chiar acolo, deasupra biroului.

Am ieșit de la biroul lui, am luat un taxi, fiindcă eram atît de schilodit, și ne-am dus mai întîi la bancă, am depus cecul, apoi la o florărie unde am cumpărat două buchete mari de flori și ne-am dus la înmormîntarea grecoteiului. Ni se părea caraghios că nu murise decît de două zile și că îl și îngropau. Slujba religioasă se ținea la o bisericuță greacă, unde se adunase o puzderie de oameni, o parte din ei greci pe care îi văzusem din cînd în cînd pe la restaurant. Cînd am intrat s-au uitat urît la Cora și i-au dat un loc în al treilea rînd de scaune din față. Îi vedeam că ne privesc și m-am întrebat ce-aș face dacă ar încerca să devină brutal mai tîrziu. Erau prietenii lui Nick și nu ai noștri. Dar în curînd am zărit că-și trec din mîină în mîină un ziar de după-amiază, cu titluri de-o șchioapă despre nevinovăția ei și un paracliser s-a uitat în ziar și ne-a condus în primul rînd. Tipul care ținea predică începuse cu unele aluzii murdare la felul cum a murit grecoteiul, dar un alt tip s-a

urcat pînă la el și i-a șoptit ceva, i-a arătat ziarul, care ajunsese pînă în primele rînduri între timp, și atunci popa s-a întors și a repetat cele dinainte, dar fără aluzii murdare, ba a mai adăugat ceva despre văduva neconsolată și prieteni, și au dat cu toții din cap ca să zică că totul era în regulă. Apoi am mers la cimitir unde se găsea mormintul, și cîțiva din asistență au luat-o pe Cora de braț și-au ajutat-o să iasă, iar alții m-au ajutat pe mine. Am început să mă smorcăi în clipa cînd au coborît sicriul. Imnurile alea religioase te fac întotdeauna să te smorcăi, mai ales dacă e vorba de un tip la care țineai cum țineam eu la grec. La sfîrșit, au mai cîntat un cîntec pe care-l auzisem cîntat de el de sute de ori, și asta m-a dat gata. N-am mai fost în stare decît să așez florile așa cum trebuia.

Șoferul taxiului ne-a găsit un individ care ne-a închiriat un Ford cu 15 dolari pe săptămînă, iar noi l-am angajat și-am plecat. Cora conducea. După ce-am ieșit din oraș, am trecut pe lîngă o casă care tocmai se construia și tot drumul am discutat doar despre cît de puține case se ridicaseră în ultima vreme, dar că aveau să răsară ca ciupercile în întregul ținut, de îndată ce se mai îmbunătățește situația. Cînd am ajuns acasă, Cora mi-a deschis portiera să ies, a dus mașina la garaj și apoi am intrat în casă. Era exact cum o lăsasem — în chiuvetă paharele din care băusem

vinul — apoi chitara grecoteiului, pe care n-o luase cu el fiindcă era beat turtă. Cora a pus chitara în cutia ei, a spălat paharele și a urcat la etaj. După un minut, am urcat și eu.

Stătea în dormitorul lor, așezată lângă fereastră și se uita la șosea.

— Ei ?

Nu mi-a răspuns. Am dat să ies.

— Nu te-am rugat să ieși.

M-am așezat din nou. A trecut mult timp pînă s-a dezlănțuit împotriva mea.

— M-ai trădat, Frank.

— Nu te-am trădat, Cora. Sackett m-a dus. M-a silit să semnez hîrtia. Dacă n-aș fi semnat-o, ar fi descoperit totul. Nu te-am trădat. M-am dat doar cu el ca să aflu cum stau lucrurile.

— M-ai trădat. Am citit-o în ochii tăi.

— Bine, Cora, te-am trădat. Am fost un laș, asta s-a întîmplat. N-am voit s-o fac. Am încercat să n-o fac. Dar Sackett m-a forțat. N-am mai rezistat, asta-i tot.

— Știu.

— A fost un iad pentru mine.

— Și eu te-am trădat, Frank.

— Te-au silit să mă trădezi. N-ai voit. Ți-au întins o cursă.

— Am voit să te trădez. Te-am urît pe-atunci.

— E perfect. M-ai urît pentru un lucru pe care de fapt nu l-am făcut. Acum știi ce s-a întîmplat.

— Nu. Te-am urît pentru un lucru pe care l-ai făcut într-adevăr.

— Eu nu te-am urît niciodată, Cora. M-am urît pe mine.

— Acum nu te mai urăsc. Îl urăsc pe Sackett. Și pe Katz. De ce nu ne-au lăsat în pace ? De ce nu ne-au lăsat să ne descurcăm singuri ? Nu m-aș fi supărat. Nu m-aș fi supărat, nici dacă ar fi însemnat... știi tu ce. Ne-ar fi rămas dragostea noastră. Doar atît am avut întotdeauna. Dar din prima clipă cînd am devenit răi, m-ai trădat.

— Nu uita că și tu m-ai trădat.

— Asta-i partea cea mai îngrozitoare. Te-am trădat. Ne-am trădat reciproc.

— Atunci sîntem chit, nu ?

— Sîntem chit, dar uită-te la noi acum. Ne aflam pe vîrfurile unui munte. Eram atît de sus, Frank. Ne-am iubit acolo, în noaptea aceea. N-am știut că pot simți așa ceva. Ne-am sărutat și am pecetluit dragostea noastră, ca să dureze o veșnicie, indiferent de ce se va întîmpla. Aveam mai mult decît a avut vreun alt cuplu pe lume. Iar apoi ne-am prăbușit. Mai întîi tu, apoi eu. Da, sîntem chit. Sîntem împreună aici jos. Nu ne mai aflăm acolo sus. Frumosul nostru munte a dispărut.

— Ce dracu ! Sîntem împreună, nu ?

— Așa cred. Dar am reflectat la multe noaptea trecută, Frank. La tine, de ce-am eșuat, la restaurant, la șosea și de ce-ți place să vagabondezi. Sîntem doar doi vagabonzi, Frank. Dumnezeu ne-a

binecuvîntat în noaptea aceea. Ne-a dat tot ce-și pot dori vreodată doi oameni. Iar noi n-am fost demni de darul primit. Am primit atîta dragoste și n-am rezistat sub greutatea ei. E ca un motor mare de avion, care te ridică la cer, pînă în vîrfurile muntelui. Dar cînd ai pus motorul la un Ford, rupe mașina în bucăți. Așa sîntem, Frank, două mașini Ford. Iar Dumnezeu din cer rîde de noi.

— Rîde, pe dracu. Și noi nu rîdem de el ? Ne-a pus în cale un semn roșu să oprim, iar noi am trecut mai departe pe lîngă el. Și ce s-a întîmplat ? Ne-am împotmolit, cumva ? Nici vorbă. Am scăpat frumos și ne-am ales și cu 10 000 de dolari pentru ce-am făcut. Așa că Dumnezeu ne-a binecuvîntat, nu ? Apoi, diavolul ne-a momit, și crede-mă fetițo, știe să te momească foarte bine.

— Nu vorbi așa, Frank.

— Am înhățat cei zece mii de dolari, sau nu ?

— Nu vreau să mă gîndesc la cei zece mii de dolari. Sînt mulți bani, dar nu putem cumpăra muntele nostru cu ei.

— La dracu, muntele, avem muntele și zece mii de dolari ca să-i punem în vîrf. Dacă vrei să te sui pînă acolo, uită-te primprejur și-ai să vezi banii.

— Ești țicnit. Aș dori să te vezi singur, urlînd cu bandajul ăla la cap.

— Ai uitat. Trebuie să sărbătorim evenimentul. Nici n-am apucat să bem.

— Nu discutăm despre băutură.

— O băutură e o băutură. Unde-i whisky-ul ăla pe care l-am avut înainte de-a pleca ?

M-am dus la mine în odaie și-am adus whisky-ul. Era o sticlă de Bourbon-whisky de un litru, plină pe trei sferturi. Am coborît să iau niște pahare de Coca-Cola, niște cuburi de gheață, niște whisky White Rock și-am urcat din nou la etaj. Cora își scosese pălăria și își lăsase părul să cadă. Am pregătit două pahare cu băuturi. Pusesem puțin White Rock, câteva cuburi de gheață, dar turnasem restul din sticla de Bourbon.

— Bea ceva. Ai să te simți mai bine. Asta mi-a spus și Sackett când m-a păcălit, ticălosul.

— Dumnezeuule, dar știi că-i tare ?

— Te cred. Ascultă, ai prea multe haine pe tine.

Am împins-o pe pat. Ținea paharul în mână și o parte din băutură s-a vărsat.

— Ducă-se dracului. Se găsește destul acolo de unde vin eu.

Am început să-i trag bluza de pe ea.

— Rupe-o, Frank ! Rupe-o, ca în acea noapte.

I-am rupt toate lucrurile de pe ea. S-a sucit și s-a întors încet, ca să le trag de sub ea. Apoi a închis ochii și s-a lăsat pe pernă. Părul îi cădea pe umeri în valuri șerpuitoare. Ochii i se întuneaseră, sinii nu i se ridicau îndreptați spre mine, ci erau moi și zăceau ca două pete mari și roz. Semăna cu străbunica tuturor ȋrfelor din lume. În noaptea aceea ne-am făcut groaznic de cap.

Am dus-o așa vreo șase luni. Am dus-o așa și era mereu același lucru. Ne mai certam și eu mai trăgeam cite o dușcă. Ne certam mai ales din cauza plecării. Nu puteam să părăsim statul pînă nu se termina efectuarea suspendării pedepsei, dar apoi aveam de gînd s-o întindem. N-am vrut să-i spun, dar voiam s-o știu cit mai departe de Sackett. Mă temeam că dacă se supără pe mine din vreun motiv, au s-o apuce pandaliile, și-are să spună iar totul, ca data trecută, după ancheta preliminară. N-aveam nici o încredere în ea. La început a ținut și ea morțiș să plecăm, în special după ce i-am povestit despre Hawai și Mările Sudului, dar apoi au început să curgă banii. Cînd am redeschis, cam la o săptămînă după înmormîntare, oamenii s-au îngrămădit s-o vadă pe Cora cum arată și veneau iar fiindcă se distraseră. Iar Cora s-a entuziasmat că aici era locul unde puteam să cîștigăm bani buni.

— Frank, toate localurile astea la șosea, de prin împrejurimi, sînt împruțite. Sînt ținute de oameni care au avut cîte o fermă în Kansas sau altundeva și habar n-au cum să-și distreze clienții. Cred că dacă una ca mine, care își cunoaște meseria încearcă să-i distreze, au să vină și au să-și aducă toți prietenii.

— Ducă-se dracului. Oricum, lichidăm.

— Am vinde mai ușor dacă am cîștiga niște bani.

— Cîștigăm bani.

— Vreau să spun, bani buni. Ascultă, Frank. Mi-a venit ideea că oamenii ar fi încîntați să stea sub pomi. Ia gîndește-te și tu. Cu toată vremea asta frumoasă din California, și cu ce se aleg de pe urma ei ? Lumea se viră într-un local, care e mobilat tipic de către „Acme, Societatea de mobilier pentru localuri“, și pute de-ți vine să verși și li se dă de mîncare aceleași porcării de la Frisco pînă la granița cu Mexicul, și nu li se oferă niciodată prilejul să se simtă bine.

— Ascultă, vindem, nu ? Cu cît avem de vîndut mai puțin, cu atît lichidăm mai repede. Firește că le-ar plăcea să stea sub pomi. Oricine, afară de un patron californian de restaurant cu grătar special, ar ști asta. Dar dacă instalăm clienții sub pomi, trebuie să facem rost de mese, să tragem șiruri de becuri pe acolo, și tot ce trebuie, și se poate ca cel care va cumpăra să nu fie încîntat de loc de ideea noastră.

— Trebuie, oricum, să rămînem șase luni. Indiferent că ne place sau nu.

— Dar putem în aceste șase luni să căutăm un cumpărător.

— Eu am chef să încerc.

— N-ai decît. Încearcă. Dar te-am prevenit.

— Am putea folosi unele din mesele dinăuntru.

— Am zis că n-ai decît să încerci, nu ? Hai să bem ceva.

Cearta mare a pornit de la autorizația de a vinde bere și apoi mi-am dat seama ce plănuia Cora de fapt. Pusese mese sub pomi, pe o mică platformă ridicată tot de ea, acoperită cu o prelată în dungi, cu lanterne noaptea, și a ieșit foarte bine. A avut dreptate. Oamenilor le plăcea într-adevăr să stea o jumătate de oră sub pomi și să asculte muzică la un aparat de radio, înainte de-a se sui la loc în mașină și de-a pleca mai departe. Apoi a venit berea. Corei i-a trecut prin minte ideea să lăsăm totul cum era, să vindem și bere și să numim localul grădină cu bere.

— Dar ți-am spus că nu mai am chef de nici o grădină cu bere. Nu vreau decît să găsim pe cineva care să cumpere întreg localul și să plătească bani gheață.

— Dar e păcat.

— Nu cred.

— Ascultă, Frank. Autorizația de a vinde bere costă doar 12 dolari pe șase luni. Dumnezeuule, ne putem permite 12 dolari, nu ?

— Primim autorizația și pe urmă ne pomenim viriți în obligația cu berea. Ne-am angajat în cea cu benzină, cu cîrnați fripți iar acum ne apucăm și de vîndut bere. Ducă-se dracului. Eu vreau să scap de local, nu să mă înfund și mai adînc.

— Toți au autorizație de vîndut bere.

— N-au decît, din partea mea.

— Oamenii așteaptă să vină, am pregătit mesele sub pomi, iar acum trebuie să le spunem că n-avem bere fiindcă nu am scos autorizație.

— De ce să le explici ?

— Nu trebuie decît să tragem un furtun și să servim bere din butoi. E mai bună ca cea din sticlă și cîștigăm și mai mulți bani. Acum cîteva zile am văzut niște pahare superbe la Los Angeles. Înalte și simpatice. Așa cum sînt cele din care le place oamenilor să bea bere.

— Deci acum trebuie să instalăm un furtun și să cumpărăm pahare, nu ? Ți-am spus, nu vreau nici mort o grădină cu bere.

— Frank, nu vrei de loc să devii și tu cineva ?

— Ascultă, înțelege ce-ți spun. Vreau să plec de aici. Vreau să plec în altă parte, undeva unde de cîte ori am să mă uit împrejur să nu văd sărind la mine blestemata aia de fantomă a grecului, să-i aud ecourile vocii în vis, și să tresar de fiecare

dată cînd se cîntă din chitară la radio. Trebuie să mă car, m-ai înțeles ? Altfel înnebunesc.

— Mă minți.

— Nu, nu te mint. Niciodată n-am vorbit mai serios în viața mea.

— Nu vezi fantoma niciunui grec, nu ăsta-i motivul. Altcineva ar putea s-o vadă, dar nu domnul Frank Chambers. Nu, vrei să pleci doar fiindcă ești un vagabond, asta-i tot. Asta ai fost cînd ai venit aici și tot asta ai rămas. Dacă plecăm și se termină banii, ce facem ?

— Ce-mi pasă. Plecăm, nu ?

— Asta e. Nu-ți pasă. Am putea rămîne aici și...

— Știam eu. Asta ai urmărit. Asta ai urmărit de la început. Ca să rămînem aici.

— Și de ce nu ? Ne merge bine. De ce n-am rămîne aici ? Ascultă, Frank. Ai încercat să faci și din mine o vagabondă, de cînd ne-am cunoscut, dar n-are să-ți meargă. Ți-am spus, nu sînt o vagabondă. Vreau să fiu cineva. Rămînem aici. Nu plecăm. Scoatem autorizația de a vinde bere. O să fim cineva.

Era noaptea tîrziu, eram la etaj, pe jumătate dezbrăcați. Cora dădea tîrcoale prin cameră, ca atunci după ancheta preliminară și vorbea la fel de ciudat și de enervată.

— Te cred că rămînem aici. Facem orice vrei tu. Cora. Hai, bea ceva.

— Nu vreau să beau.

— Ba da, vrei. Trebuie să ne mai distrăm nițel, discutînd cum o să facem rost de bani, nu ?

— Ne-am distrat destul.

— Dar o să cîștigăm mai mulți bani, nu ? Cu grădina cu bere ? Ar trebui să bem în cinstea ei cîteva pahare, doar ca să ne aducă noroc.

— Ești scrîntit. Bine. Bem să ne aducă noroc.

Așa au mers lucrurile, de două, trei ori pe săptămînă. Și culmea e că de cîte ori mă trezeam din mahmureala beției, aveam același vis. Mă prăbușeam, și trosnitura aceea îmi răsuna în urechi.

Îndată după ce s-a terminat perioada fixată de sentință, a primit o telegramă că mama ei s-a îmbolnăvit. Și-a strîns în grabă cîteva lucruri, am suit-o în tren și tocmai mă întorceam la terenul de parcare, cînd m-a cuprins un sentiment straniu, ca și cum aș fi fost făcut din aburi și aveam să plutesc prin aer. M-am simțit liber. Oricum, o săptămînă nu mai trebuia să mă războiesc cu ea, să mă chinui cu visele, sau să potolesc o femeie cu ajutorul băuturii.

La terenul de parcare am zărit o fată care încerca să-și pornească mașina. Nu reușea. Apăsă pe toate pedalele, dar motorul era mort.

— Ce s-a întîmplat ? Nu vrea să meargă ?

— Au lăsat cheia de contact înăuntru cînd au parcat și acum s-a descărcat bateria.

— Atunci îi privește. Trebuie s-o reîncarce.

- Știu, dar trebuie să ajung acasă.
- Vă conduc eu.
- Sînteți extrem de amabil.
- Sînt cel mai amabil tip din lume.
- Dar nici nu știți unde locuiesc.
- Nu-mi pasă.
- E destul de departe. E undeva la țară.
- Cu cît e mai departe, cu atît e mai bine. Ori-unde ar fi, e în drumul meu.
- Îi e greu unei fete bine crescute să vă refuze.
- Ei bine, dacă vă e așa de greu, nu refuzați.

Era o fată blondă, poate puțin mai mare decît mine ca vîrstă, și nu arăta prea rău. M-a cucerit însă purtarea ei prietenoasă, și faptul că nu se temea de mine nici cît de-un țînc, c-aș fi putut să-i fac ceva. Știa să se descurce foarte bine, îți dădeai seama pe loc. Și ceea ce m-a cucerit a fost că nu știa cine sînt. Ne-am prezentat pe drum și numele meu nu i-a spus nimic. Dumnezeuule, am răsuflet ușurat. Iată un om pe lume care nu-mi cerea să iau loc o clipă la masa lui și să-i spun totul pe scurt în legătură cu procesul de asasinare a grecului. M-am uitat la ea, și m-am simțit la fel ca atunci cînd m-am îndepărtat de tren, ca și cum aș fi fost din aburi și aș fi plutit la volan.

— Așadar te cheamă Madge Allen ?

— De fapt, Kramer, dar mi-am reluat numele de fată la moartea soțului.

— Ascultă, Madge Allen, sau Kramer, sau cum vrei să-ți spun, am să-ți fac o mică propunere.

— Te ascult.

— Ce ar fi să întoarcem mașina, s-o luăm spre sud și să ne petrecem o mică vacanță de-o săptămână ?

— Dar nu se poate.

— De ce nu ?

— Nu pot, pur și simplu.

— Mă placi ?

— Firește.

— Și tu îmi placi. Ce ne mai oprește ?

A început să răspundă ceva, a renunțat, apoi a izbucnit în ris.

— Bine. Mi-ar plăcea și mie să ne luăm o mică vacanță. Și dacă e vreun lucru care nu se cade să-l fac, nici nu-mi pasă. Dar nu pot să vin. Din cauza pisicilor. ¹

— A pisicilor ?

— Avem o groază de pisici. Iar eu sînt cea care se îngrijește de ele. D-asta a trebuit să ajung acasă.

— Dar există cămine unde poți lăsa animale domestice, nu ? Telefonăm unuia dintre ele și-o să le cerem să vină să le ia.

Ideea i se păru nostimă.

— Mi-ar plăcea să văd fața unuia de la căminul de animale domestice, cînd are să dea ochii cu pisicile mele. Nu sînt de acest fel.

---

¹ În engleză *cats* — felină în general.

— Pisicile sînt doar pisici, nu ?

— Nu chiar. Unele sînt mari, altele sînt mici. Ale mele sînt mari. Nu cred că un cămin de animale domestice are să se declare  nc ntat de leul pe care îl avem. Sau de tigri. Sau de puma. Sau de cei trei jaguari. Sînt cei mai răi. Un jaguar e o pisică oribilă.

— Sfinte Dumnezeule ! Dar ce face i cu animalele astea ?

— Le închiriem la filme. Vindem pu i. Unii au mici grădini zoologice particulare. Le  inem la vedere.  ncurajeaz  clienții.

— N-ar atrage clienți în meseria mea.

— Avem  i restaurant. Oamenii se uită la animale.

— Restaurant, ai ? Un restaurant am  i eu. Toată  ara asta blestemată tr ie te v nz nd c rna i pr ji i.

— Dar oricum, nu-mi pot abandona pisicile. Trebuie să m n nce.

— Ba putem să le abandonăm.  i telefonăm lui Goebel  i  i spunem să vină să le ia. O să le țină pentru 100 de dolari.

— Merită o sută de dolari ca să faci o plimbare cu mine ?

— Merită exact o sută de dolari.

— O, Dumnezeule. Nu pot să refuz. Cred că mai bine i-ai telefona lui Goebel.

Am lăsat-o la ea acasă, am găsit o stație de benzină, i-am telefonat lui Goebel, m-am întors acasă și am închis localul. Apoi m-am dus s-o iau pe fată. Se întunecase. Goebel trimisese o camionetă și am întâlnit-o în timp ce se întorcea, plină de feline tărcate și cu pete. Am parcat la vreo sută de metri mai jos pe șosea și într-o clipă, fata a apărut cu un geamantan mic. Am ajutat-o să intre în mașină și am pornit.

— Îți place ?

— La nebunie.

Am mers pînă la Caliente, iar a doua zi am ținut-o înainte pînă la Ensenada, un orașel mexican, cam la vreo sută zece kilometri de-a lungul coastei. Am tras la un mic hotel de-acolo, unde am petrecut trei, patru zile. A fost foarte plăcut. Ensenada are o atmosferă tipic mexicană, te simți de parcă ai lăsat Statele Unite la un milion de kilometri depărtare. Camera noastră avea un balconaș în față, iar după-amiaza ne întindeam acolo și ne uitam la mare, și așa trecea vremea.

— Pisicile, ei, ce faci cu ele ? Le domesticești ?

— Nu cele pe care le ținem noi. Nu sînt de domesticit. Cu excepția tigrilor, restul sînt proseriși. Dar le îmblînzesc.

— Îți plac ?

— Nu prea mult cele mari. Dar îmi plac pumele. Am să pregătesc un număr cu ele într-o zi. Dar

aş avea nevoie de mai multe. Pume de junglă. Nu cele proscrise pe care le vezi la grădina zoologică.

— Cum adică proscrise ?

— Un animal gata să te ucidă.

— Dar nu te-ar omori toate ?

— S-ar putea, dar un proscris te omoară în orice caz. Dacă în locul animalelor ar fi oameni, ar fi ȋticiȋti. Fiindcȃ sȋnt crescute ȋn captivitate. Pisicile pe care le vezi, seamȃnȃ a pisici, dar sȋnt nişte feline ȋntr-adevȃr turbate.

— Cum poȋti sȃ deosebeȋti o felinȃ de junglȃ ?

— O prinzi ȋn junglȃ.

— Vrei sȃ spui cȃ le prinzi *vii* ?

— Fireşte. Nu-mi sȋnt de nici un folos, dacȃ sȋnt moarte.

— Dumnezeuule. Şi cum le prinzi ?

— Mai ȋntii iau un vapor şi mȃ duc pȋnȃ ȋn Nicaragua. Toate pumele foarte frumoase provin din Nicaragua. Cele din California şi Mexic sȋnt nişte javre, ȋn comparaȋie cu ele. Apoi angajez nişte tineri indieni şi ne ducem pe munte. Acolo ȋmi prind pumele mele. Le aduc acasȃ. Dar de data asta o sȃ rȃmȋn o vreme cu ele ȋn Nicaragua, ca sȃ le domesticesc. Carnea de caprȃ e mai ieftinȃ acolo decȋt cea de cal de aici.

— Vorbeȋti de parcȃ ai fi gata sȃ te apuci de aȡa ceva.

— Pȃi, sȋnt gata.

A sorbit vin şi s-a uitat lung la mine. Vinul ȋi se serveşte ȋntr-o sticlȃ, cu o ȋeavȃ lungȃ şi sub-

țire la gît și îl sugi prin ea. Ca să se răcească. A supt de vreo două, trei ori și de fiecare dată s-a uitat lung la mine.

— Sînt gata, dacă ești și tu.

— La dracu. Îți închipui c-am să merg cu tine să prind blestematele alea de animale ?

— Frank, am o groază de bani cu mine. Să lăsăm pe Goebel să țină javrele alea, vinde-ți mașina pentru cît iei pe ea și hai să mergem la vînătoare de feline.

— Gata.

— Vrei să spui că accepți ?

— Cînd pornim ?

— Pleacă mîine un vas de transport spre Nicaragua și trage și la Balboa. Îi telegrafiem lui Goebel de acolo. Și lăsăm mașina ta aici la hotel. Au s-o vîndă și să ne trimită ce-au scos pe ea. Trebuie să recunoști această calitate mexicanilor. Sînt leneși, dar cinstiți.

— În regulă.

— Vai, ce bine îmi pare.

— Și mie. M-am săturat de cîrnați fripți și de bere și de plăcintă cu mere, cu brînză, de-mi vine să vărs totul în rîu.

— O să-ți placă, Frank. O să găsim un loc în munți, unde e răcoare, iar apoi, după ce îmi pregătesc numărul de circ cu pume, n-avem decît să facem turul lumii cu el. Plecăm cînd ne place, facem ce ne trece prin cap și-o să înotăm în bani. Ai cumva nițel sînge de țigan în vine ?

— De țigan ? M-am născut cu cercei în urechi.

În acea noapte n-am mai dormit așa de bine. Când a mijit de ziuă am deschis ochii, treaz complet. Mi-a trecut atunci prin minte că Nicaragua nu se afla destul de departe.

Cînd Cora a coborît din tren, avea pe ea o rochie neagră, care o făcea să pară înaltă, pălărie neagră, ciorapi și pantofi negri și nu se purtă ca de obicei, cît timp hamalul i-a încărcat cufărul în portbagaj. Am plecat și cîtiva kilometri, niciunul dintre noi n-a avut multe de spus.

— De ce nu m-ai anunțat c-a murit ?

— N-am vrut să te plictisesc. Oricum, am avut o groază de treabă.

— Mă simt foarte vinovat, Cora.

— De ce ?

— Am făcut o scurtă călătorie în lipsa ta. M-am dus pînă la San Francisco.

— Și de ce te simți vinovat ?

— Nu știu. Tu erai acolo, în Iowa, mama ta era pe moarte, iar eu mă distrăm la San Francisco.

— Nu știu de ce trebuie să te simți vinovat. Îmi pare bine c-ai plecat. Dacă m-aș fi gîndit, ți-aș fi cerut chiar eu înainte de-a pleca să faci o excursie.

- Am pierdut bani cu localul. L-am închis.
- Foarte bine. O să-l redeschidem.
- Am simțit că mă apucă un neastîmpăr după plecarea ta.
- La dracu, nu-mi pasă.
- Bănuiesc că ai trecut prin momente grele, nu ?
- N-a fost foarte plăcut. Dar, oricum, sa terminat.
- Am să-ți dau să bei ceva, cînd ajungem acasă. Am niște băutură pe cinste, pe care am adus-o special pentru tine.
- N-am chef de loc să beau.
- O să te întremeze.
- Nu mai beau de loc.
- Serios ?
- Am să-ți spun ce s-a întîmplat. E o poveste lungă.
- Se pare că s-au întîmplat multe acolo.
- Nu, nu s-a întîmplat nimic. Doar înmormîntarea. Am însă să-ți spun o groază de lucruri. Cred că de acum înainte o să fie mai bine pentru noi.
- Pentru Dumnezeu, ce vrei să spui ?
- Nu acum. Ți-ai vizitat familia ?
- De ce s-o vizitez ?
- Spune-mi totuși dacă te-ai distrat ?
- Destul de bine. Cît puteam să mă distrez de unul singur.
- Sînt convinsă că te-ai distrat formidabil. Dar mă bucur de ce mi-ai spus.

Cînd am ajuns la local, am văzut o mașină parcată în față, cu un tip înăuntru. Rînji prosteste cînd se dădu jos din mașină. Era Kennedy, tipul de la biroul lui Katz.

— Mă țineți minte ?

— Desigur. Intră.

L-am condus înăuntru și Cora m-a dus în bucătărie :

— E ceva suspect la mijloc, Frank.

— Ce vrei să spui prin suspect ?

— Nu știu, dar o simt.

— Lasă-mă mai bine să discut eu cu el.

M-am întors la el, Cora ne-a adus niște bere, ne-a lăsat singuri și în curînd am ajuns să vorbim despre afaceri.

— Mai lucrezi pentru Katz ?

— Nu. L-am lăsat. Am avut o mică ceartă și l-am lăsat baltă.

— Și cu ce te ocupi acum ?

— Cu nimic. De fapt, de asta am venit să te văd. Am mai venit pe aici de cîteva ori mai înainte, dar n-am găsit pe nimeni. De data asta am auzit că v-ați întors, așa c-am dat tircoale.

— Te ajut cu plăcere, spune-mi doar ce să fac pentru tine.

— Mă întrebam dacă ai putea să-mi împrumuți niște bani.

— Oricît vrei. Firește, nu țin mulți bani în casă, dar dacă cinzeci sau șazeci de dolari îți ajung, sînt încîntat să ți-i dau.

— Speram c-ai să poți da mai mult.

Rînjea încă, și mî-am spus că venise timpul să las prefăcătoria și tocmeala și să văd ce urmărește în fond.

— Hai, Kennedy, spune ce vrei.

— Ți-am spus. L-am părăsit pe Katz. Iar hîrtia aia, pe care am scris-o pentru doamna Papadakis, era încă la dosar, înțelegi ? Și fiindcă sînt prieten cu voi, am știut că n-o să vreți să rămînă așa, la întîmplare, o astfel de hîrtie. Așa c-am luat-o. M-am gîndit că poate vă interesează s-o primiți înapoi.

— Vorbești de aiureala aia, pe care Cora a numit-o mărturie ?

— Exact. Firește, știam că nu valorează mult, dar m-am gîndit că poate vreți s-o luați îndărăt.

— Și cît vrei pe ea ?

— Cît îmi plătiți ?

— Nu știu. Așa cum ai spus chiar tu, nu valorează nimic, dar ți-aș da o sută de dolari pe ea. Desigur. Ți-aș da.

— Mă gîndeam că face mai mult.

— Mda ?

— Mă gîndeam la vreo douăzeci și cinci de mii de dolari.

— Ai înnebunit ?

— Nu, n-am înnebunit. Ai primit zece mii de la Katz. Ați cîștigat bani cu localul, cred că vreo cinci mii de dolari. Apoi mai puteți ridica zece mii ca ipotecă de la bancă. Papadakis a dat paispre-

zece mii de dolari pe local, așa c-o să căpătați vreo zece mii de dolari pe local ; asta înseamnă douăzeci și cinci de mii.

— Vrei să ne lași lefteri, doar pentru hîrtia aia ?

— Merită.

Nu m-am mișcat, dar trebuie că mi-a scripit ceva în ochi, fiindcă a scos un pistol automat din buzunar și l-a îndreptat spre mine.

— Nu face prostii, Chambers. În primul rînd n-am la mine declarația. În al doilea rînd, dacă faci vreo prostie, trag imediat.

— Nu fac nici o prostie.

— Bine, ai grijă.

A ținut arma îndreptată spre mine, iar eu am continuat să mă uit la el.

— Cred că mă ai la mină.

— Nu *cred*. O știu sigur.

— Dar ai pretenții prea mari.

— Te ascult, Chambers.

— E adevărat c-am primit zece mii de la Katz. Și îi mai avem. Am scos cinci mii cu localul, dar am cheltuit o mie în ultimele săptămîni. Cora a plecat s-o înmormînteze pe mama ei și eu am făcut o plimbare. D-asta am ținut localul închis.

— Te ascult.

— Și nu putem scoate zece mii pe local. Așa cum stau lucrurile acum, nu scoatem nici măcar cinci mii. Poate patru mii.

— Te ascult.

— Perfect. Zece mii, patru mii și alte patru mii. Asta înseamnă optsprezece mii de dolari.

Mi-a rînjit peste țeava armei, apoi s-a sculat.

— În regulă. Optsprezece mii de dolari. Am să-ți telefonez mîine să văd dacă ai făcut rost de ei. Dacă i-ai căpătat, am să-ți spun ce să faci. Dacă nu, declarația merge la Sackett.

— E un șantaj, dar n-am ce face.

— Atunci, am să-ți telefonez mîine la douăsprezece. Ai să ai timp să te duci la bancă și să te întorci.

— În regulă.

S-a retras spre ușă, cu arma încă îndreptată spre mine. Se făcuse tîrziu după-amiaza, tocmai se lăsa întunericul. În timp ce se îndepărta mergînd cu spatele, m-am sprijinit de perete, ca și cum mi s-ar fi făcut rău. Cînd a ajuns lîngă ușă, am aprins brusc lumina de pe firmă, care l-a orbit. S-a răsucit, și m-am repezit la el. A căzut, și am sărit pe el. L-am smuls arma din mîină, am azvîrlit-o în restaurant și l-am pocnit din nou. Apoi l-am tîrit în sala restaurantului și-am închis ușa cu piciorul. Cora se afla acolo în picioare. Stătuse la ușă, trăgînd cu urechea tot timpul.

— Ia-i arma.

I-a luat arma și a rămas nemișcată. L-am ridicat pe tip în picioare, l-am aruncat peste una din mese și l-am aplecat. Apoi l-am bătut groaznic. Cînd a leșinat, am adus un pahar cu apă și l-am turnat pe el. Cînd s-a trezit, l-am bătut bine din

nou. Cînd fața îi arătă ca o halcă și horcăi ca un puști în ultimele minute ale unui meci de fotbal, m-am oprit.

— Spune ce știi, Kennedy. Dă un telefon prietenilor tăi.

— N-am nici un prieten. Îți jur că sînt singurul care știe despre...

L-am întrerupt și l-am luat din nou la bătaie. O ținea într-una că n-are nici un prieten, așa că i-am prins brațul și-am apăsat.

— În regulă, Kennedy. Dacă n-ai nici un prieten, atunci îți rup brațul.

A rezistat mai mult decît aș fi crezut. A rezistat cînd m-am aplecat cu toată forța pe brațul lui, întrebîndu-mă dacă am să reușesc să i-l rup. Brațul stîng mi-era încă slab, fiindcă fusese rupt. Dacă ați încercat vreodată să frîngeți spinarea unui curcan tare, poate că știți ce greu e să rupi brațul cuiva prin presiunea brațului tău. Dar deodată a zis că vrea să vorbească la telefon. I-am dat drumul și i-am spus ce să zică. Apoi l-am dus la telefonul din bucătărie, am tras firul de extensie din sufragerie prin ușile batante, ca să-l pot supraveghea și auzi ce spune și ce i se răspunde. Cora a venit și ea cu noi, cu arma în mînă.

— Cînd îți fac semn, îl împuști.

Cora s-a lăsat pe spate și un zîmbet oribil îi jucă în colțul gurii. Cred că zîmbetul ei l-a îngrozit pe Kennedy mai rău decît tot ce-i făcusem eu.

— Îl impuști.

A telefonat și i-a răspuns un individ.

— Tu ești, Willie ?

— Pat ?

— Da, eu sînt. Ascultă. Totul s-a aranjat. Cît de repede poți să vii aici cu hîrtia ?

— Mîine, cum am discutat.

— Nu poți astă-seară ?

— Cum să pot veni, dacă hîrtia e depusă într-un sef la bancă iar banca e închisă ?

— În regulă. Fă cum îți spun. Scoate-o de la bancă imediat mîine dimineată și vino aici cu ea. Rămîn aici.

— La ei ?

— Ascultă, pricepe asta, Willie. Știe că-l am la mînă, înțelegi ? Se teme însă că dacă află ea că va plăti toți banii, n-are să-l lase, ai înțeles ? Dacă pleacă, ea o să-și dea seama că-i ceva necurat la mijloc și poate că-i vine și ei ideea să meargă cu el. Așa că aranjăm toată afacerea aici. Trec drept un tip care își petrece o noapte la camping, iar ea habar n-are. Mîine, cînd vii, ai să fii doar un prieten de-al meu, și-o să aranjăm lucrurile.

— Dar cum face rost de bani, dacă nu pleacă ?

— Am aranjat.

— Și de ce dracu îți petreci noaptea acolo ?

— Am motive, Willie. Poate că-i doar o pîcă-leală ce zice el despre ea, și poate că nu, înțelegi ?

Pe cînd dacă sînt aici, niciunul din ei nu poate s-o șteargă, pricepi ?

— Ciudat fel de-a trata afacerile, Pat.

— Ascultă, Willie. Tu nu știi, și nici eu nu știu, și niciunul dintre noi nu știe dacă e cinstit sau nu cu noi. Dacă e cinstit îi dau o porțiță de scăpare. Ce dracu, dacă un om vrea să plătească, trebuie să-i facem pe plac, nu ? Asta-i. Faci cum îți spun eu. Aduci hîrtia aia cît mai de dimineată. De îndată ce poți, pricepi ? Fiindcă nu vreau ca femeia să înceapă să se mire de ce dracu mă tot fiții pe-aici toată ziua.

— În regulă.

A atîrnat receptorul. M-am dus și l-am mai pocnit o dată.

— Asta-i ca să vorbești cum trebuie cînd are să-ți telefoneze. Ai priceput, Kennedy ?

— Am priceput.

Am așteptat cîteva minute și în curînd a sunat telefonul. Am răspuns eu și Kennedy a luat receptorul și i-a repetat lui Willie vechea poveste. I-a spus că de data asta era singur. Lui Willie nu i-a plăcut prea mult, dar a trebuit să asculte. Apoi l-am dus pe Kennedy la cabana nr. 1. Cora ne-a însoțit și am luat eu arma. Îndată ce l-am băgat pe Kennedy înăuntru, am ieșit împreună cu ea și-am sărutat-o.

— Asta ca să fii în stare să acționezi cînd va veni momentul. Ascultă. Nu-l las singur nici o clipă. Am să stau cu el toată noaptea. Poate c-au

să mai telefoneze, și va trebui să-l aducem în local ca să le vorbească. Cred că n-ar trebui să închizi grădina cu beră. Nu aduce însă pe nimeni înăuntru. În caz că vin să spioneze vreunii dintre prietenii lui, să te găsească la tejea servind ca de obicei.

— Am înțeles. Ascultă, Frank.

— Ce anume ?

— Data viitoare cînd am să mai fac pe deșteapta, vrei să-mi dai una peste mutră ?

— Ce vrei să spui ?

— Ar fi trebuit să plecăm. Acum îmi dau seama.

— Te cred și eu. Dar nu mai înainte de-a lămurii povestea asta. M-a sărutat.

— Cred că te iubesc foarte mult, Frank.

— Scăpăm noi din încurcătură, nu-ți face griji.

— Nu-mi fac griji.

Am stat acolo toată noaptea cu el. Nu i-am dat nimic de mîncare și nu l-am lăsat să doarmă. A trebuit să vorbească cu Willie de trei sau patru ori, iar o dată Willie a dorit să vorbească cu mine.

Afacerea era aproape încheiată. Din cînd în cînd îl mai băteam. Era o treabă urîță, dar intenționez ca el să dorească foarte mult ca hîrtia să vină neapărat. În timp ce-și ștergea singele de pe față cu un prosop, se auzea radioul mergînd în grădină și oamenii care rîdeau și vorbeau.

Pe la ora zece a doua zi dimineața a intrat Cora.

— Cred că au venit. Sînt trei.

— Adu-i aici.

Cora a luat arma, a vîrit-o la briu ca să nu se vadă din față și a plecat. După un minut am auzit cum cade ceva. Era una dintre gorilele lui. Cora îi silea să meargă cu spatele și ținînd mîinile sus, iar unul dintre ei s-a împiedicat și a căzut cînd s-a lovit cu tocul de aleea de beton. Am deschis ușa.

— Pe aici, domnilor.

Au intrat, cu mîinile încă ridicate, iar Cora a venit în urma lor și mi-a dat arma.

— Au avut toți arme, dar le-am luat în restaurant.

— E mai bine să le aduci aici. Poate că mai au prieteni.

A plecat și după o clipă s-a întors cu revolvele. A scos încărcătoarele și le-a pus pe pat, lingă mine. Apoi i-a căutat prin buzunare. În cîrînd a găsit hîrtia. Și partea nostimă e că mai aveau și un plic cu fotocopii, șase clișee pozitive și unul negativ. Avuseseră intenția să ne șanta-jeze în continuare, dar nu avuseseră atîta minte să nu ia cu ei fotocopiile. Le-am strîns la un loc cu originalul, le-am făcut mototol pe jos și le-am dat foc cu un chibrit. Cînd s-au consumat, am răspîndit cenușa în praf și m-am întors.

— În regulă, băieți. Am să vă conduc. O să vă ținem artileria aici.

După ce i-am dus pînă la mașinile lor și-au plecat, m-am întors dar n-am mai găsit-o pe Cora în local. M-am dus și în dos, dar n-am dat nici acolo de ea. M-am suit la etaj. Era în camera noastră.

— Ei bine, am reușit, nu ? S-a terminat cu fotocopiile și cu restul. M-a îngrijorat și pe mine. N-a spus nimic, dar ochii ei arătau ciudat.

— Ce s-a întîmplat, Cora ?

— S-a sfîrșit cu fotocopiile și cu restul, nu ? Pentru mine totuși nu s-a sfîrșit. Eu am un milion de fotocopii, la fel de bune ca cele distruse Jimmy Durante. Am un milion de fotocopii. Crezi că mă deranjează ?

A izbucnit în rîs și s-a aruncat pe pat.

— În regulă. Dacă ești destul de fraieră să-ți viri gîtul în laț, ca să mă ții aici, ai un milion de fotocopii. Te asigur. Un milion.

— O nu, asta-i toată frumusețea. Nu trebuia să-mi vir de loc gîtul în laț. Nu ți-a spus domnul Katz ? O dată ce tribunalul a declarat că-i un caz de omucidere, nu mai au ce să-mi facă. E scris undeva în Constituție. O nu, domnule Frank Chambers ! Nu mă costă un sfanț să te fac să-mi joci cum vreau. Și asta ai să faci. Să joci, să joci cum îți cînt eu.

— Ce te-a apucat, pentru Dumnezeu ?

— Nu știi ? A venit aseară prietena ta. Habar n-avea de legătura noastră și și-a petrecut noaptea aici.

— Care prietenă ?

— Cea cu care ai plecat în Mexic. Mi-a spus tot ce s-a întâmplat. Sîntem prietene bune. A înțeles că-i mai bine să fim bune prietene. După ce-a aflat cine sînt, s-a temut să n-o omor.

— N-am fost în Mexic de un an.

— Ba da, ai fost.

A plecat și am auzit-o intrînd în camera mea. Cînd s-a întors avea în brațe o pisicuță, dar una ceva mai mare decît cele obișnuite. Era cenușie, cu pete. A așezat-o pe masa din fața mea și pisica a început să miorlăie.

— Puma a născut în lipsa ta și ți-a adus un pui ca să-ți amintească de ea.

S-a sprijinit de perete și a început din nou să ridă, un ris sălbatic, dement.

— S-a întors pisica ! A călcat pe cutia cu siguranțe și a murit, dar uite că s-a întors ! Ha, ha, ha, ha, ha ! Nu-i nostim ce ghinion îți aduc pisicile ?

Apoi n-a m-ai rezistat, a plîns și cînd s-a liniștit a coborît. Am coborît și eu în urma ei. Rupea capacele unei cutii mari de carton.

— Doar ca să fac un culcuș pentru pisicuța ta, scumpule.

— Drăguț din partea ta.

— Ce-ai crezut că fac ?

— N-am crezut nimic.

— Nu te îngrijora. Cînd are să vină timpul să-i telefonez domnului Sackett, am să te anunț. Stai liniștit. Ai să ai nevoie de toată energia.

A căptușit culcușul cu talaj, iar deasupra a pus niște petice. A luat cutia sus și a vîrit puma înăuntru. Animalul a mai miorlăit nițel, apoi a adormit. Am coborît și-am băut o Coca-Cola. Nici nu apucasem să storc niște lămîi, cînd a apărut Cora în prag.

— Beau ceva doar ca să mă țin în formă, scumpule.

— Drăguț din partea ta.

— Ce credeai că făceam ?

— N-am crezut nimic.

— Nu te îngrijora. Când are să vină vremea să te trădez, am să te anunț. Stai liniștit. Ai să ai nevoie de toată energia.

Mi-a aruncat o privire ciudată și a urcat la etaj. Așa am ținut-o toată ziua, urmărind-o pretutindeni de frică să nu-i telefoneze lui Sackett, iar ea urmărindu-mă de frică să n-o întind. N-am mai deschis localul de loc. Atunci când nu ne urmăream unul pe celălalt pe vârful picioarelor, stăteam sus în dormitor. Nu ne priveam. Ne uitam la puma. Miorlăia uneori, iar Cora cobora să-i aducă lapte. Coboram și eu cu ea. După ce lăpăia laptele, puma adormea. Era prea mică pentru a fi jucăușă. Miorlăia sau dormea mai tot timpul.

În acea noapte am stat culcați alături, fără să spunem o vorbă. Probabil că am dormit, fiindcă am avut niște visuri. Apoi, m-am trezit deodată, și înainte de a-mi da seama de ce fac, coboram în fugă scările. Mă trezise zgomotul făcut de cineva care telefonează. Cora se afla la aparatul din sala de mese, îmbrăcată gata, cu pălăria pe cap, și cu o cutie de pălării, în care își împachetase lucruri, la picioare. I-am smuls receptorul și l-am trântit în furcă. Am apucat-o de umeri, am smucit-o prin ușile batante și-am împins-o sus.

— Suie acolo ! Suie acolo, sau o să ...

— Sau ce ?

A sunat telefonul și-am răspuns eu.

— Vă ascult, am spus.

— Aici e compania de taxiuri „Yellow Cab“.

— Da. Eu v-am telefonat, dar m-am răzgîndit.
Nu mai am nevoie de taxi.

— În regulă.

Cînd am urcat la etaj, Cora se dezbrăca. Cînd ne-am suit la loc în pat, am rămas din nou un timp îndelungat fără să scoatem o vorbă. Apoi ea a spus :

— Ce-ai să faci ?

— Ce te privește ? Poate e-am să te pocnesc peste mutră. Poate altceva.

— Cu totul altceva, nu ?

— Ce vrei să spui ?

— Frank, știu ce-ai urmărit. Ai stat în pat, punînd la cale cum să mă omori.

— Am dormit.

— Nu mă minți, Frank. Fiindcă nici eu n-am să te mint, și trebuie să-ți spun ceva.

Am reflectat mult la cele spuse de ea. Fiindcă era exact la ceea ce mă gîndisem. Stînd în pat, alături de ea, mă străduiam să găsesc o cale de-a o ucide.

— Foarte bine. La asta mă gîndeam.

— Am știut.

— Dar tu ești mai bună ? Nu aveai de gînd să mă dai pe mîna lui Sackett ? Nu era același lucru ?

— Ba da.

— Atunci sîntem chit. Sîntem din nou chit. O luăm de la început.

— Nu chiar.

— Ba da, sîntem chit. Am cedat nițel și mi-am lăsat capul pe umărul ei.

— Sîntem iar ca la început. Ne putem păcăli cît vrem, putem rîde de bani și să strigăm ce tip grozav sînt eu la pat, dar asta-i tot. Voiam să plec cu acea femeie, Cora. Să plec în Nicaragua, să prindem feline. Și n-am plecat, fiindcă știam că va trebui să mă întorc. Sîntem înlanțuiți unul de altul, Cora. Am crezut că sîntem pe virful unui munte. Nu era adevărat. Pe noi ne strivește muntele și asta chiar din acea noapte.

— E singurul motiv pentru care te-ai întors ?

— Nu. Tu și eu. Nu mai există altcineva. Te iubesc, Cora. Dar dragostea, cînd pătrunde frica în ea, nu mai e dragoste. E ură.

— Așa că mă urăști ?

— Nu știu. Dar să spunem adevărul măcar o dată în viață. Fiindcă e indispensabil. Trebuie să știi. Trebuie să știi la ce mă gîndeam cînd stăteam în pat. Acum știi.

— Ți-am spus că am să-ți comunic ceva, Frank.

— Ah !

— Sînt însărcinată.

— Ce ?

— Am bănuț-o înainte de-a pleca, și după moartea mamei am fost sigură.

— Ce dracu spui ! Ce dracu spui ! Hai, vino și dă-mi o sărutare.

— Nu, te rog. Trebuie să-ți spun.

— Păi, nu mi-ai spus ?

— Nu asta voiam să-ți spun. Ascultă-mă, Frank. Tot timpul cît am stat acolo așteptînd să se termine înmormîntarea, am reflectat. Ce are să însemne un copil pentru noi. Fiindcă am luat viața cuiva. Iar acum vom da o altă viață.

— Așa e.

— Tot ce-am gîndit a fost confuz. Dar acum, după cele petrecute cu acea femeie, nimic nu mai e confuz. Nu i-am putut telefona lui Sackett, Frank. N-am putut să-i telefonez, fiindcă nu puteam ca acest copil să afle că tatăl lui a fost spînzurat din cauza mea pentru crimă.

— Te duceai la Sackett.

— Nu. Nu mă duceam la el. Plecam doar.

— Asta era singurul motiv pentru care nu te-ai dus să-l vezi pe Sackett ?

A reflectat îndelung, înainte de-a răspunde.

— Nu. Te iubesc, Frank. Cred c-o știi. Dar poate că dacă n-aș fi fost însărcinată, m-aș fi dus la el. *Tocmai* fiindcă te iubesc.

— Fata n-a însemnat nimic pentru mine, Cora. Ți-am spus de ce am voit să plec cu ea. Fugeam de aici.

— Știu. Am știut-o tot timpul. Am știut de ce voiai să mă iei de aici și n-am vorbit serios atunci cînd te-am făcut vagabond. Acum o cred,

dar nu d-asta ai voit să pleci. Te iubesc fiindcă ești un vagabond. Și am urît-o pe fată căci s-a întors împotriva ta supărată că nu-i spuseseși ceva care nici n-o privea. Și totuși, am voit să te distrug din această pricină.

— Și ?

— Încerc să ți-o spun, Frank. Asta încerc să-ți spun. Am voit să te distrug, și totuși nu m-am putut duce să-l văd pe Sackett. Nu din cauză că mă păzeai. Aș fi putut să fug din casă și să ajung la el. Ci fiindcă era așa cum ți-am spus. Ei bine, am scăpat de diavol, Frank. Știu că n-am să-i telefoniez niciodată lui Sackett, fiindcă aveam prilejul, aveam motive s-o fac, și n-am făcut-o. Așa c-am scăpat de diavol. Dar ai scăpat și tu, oare ?

— Dacă ai scăpat tu, atunci de ce să nu scap și eu ?

— Nu putem fi siguri. Nu putem fi siguri, pînă nu ți se ivește prilejul. Același pe care l-am avut și eu.

— Îți spun că am scăpat de diavolul din mine.

— Frank, în timp ce tu te gîndeai cum să mă omori, eu mă gîndeam la același lucru. Cum să scapi de mine. Mă poți omori la înot. Înotăm de parte, în larg, ca data trecută și dacă nu vrei să mă mai întorc, nu mă lăsa. Nimeni n-are să știe vreodată. Va fi unul din acele accidente cum se întîmplă pe plajă. Plecăm miine dimineată.

— Miine dimineată mergem să ne căsătorim.

— O să mergem să ne căsătorim, dacă vrei, dar la întoarcere o să ne ducem să înotăm.

— Ducă-se dracului înotul. Dă-mi un sărut.

— Mîine noapte, dacă am să mă întorc, am să-ți dau și alte săruturi. Săruturi pătimășe, Frank. Nu săruturi de beție. Săruturi pline de vise. Săruturi ale vieții, nu ale morții.

— Atunci s-a hotărît.

Ne-am căsătorit la Primărie, apoi ne-am dus la plajă. Arăta foarte drăguță și voiam să mă joc cu ea în nisip, dar ea zîmbea vag și după o vreme s-a ridicat și ne-am dus la apă.

— Plec în larg.

A luat-o înainte, iar eu m-am ținut în urma ei. A continuat să înoate mult mai departe ca atunci cînd fusesem prima oară. Apoi s-a oprit și-am ajuns-o din urmă. S-a tras lîngă mine, m-a apucat de mîină și ne-am privit. Și-a dat atunci seama că scăpasem de diavol și că o iubeam.

— Ți-am spus vreodată de ce-mi place să-mi țin picioarele în talazuri ?

— Nu.

— Ca să le ridice.

Un val mare ne-a ridicat și Cora și-a pus mîna pe sîni, ca să-mi arate cum îi ridică valurile.

— Îmi plac sîinii mei. Nū-i așa că sînt mari, Frank ?

— Am să-ți spun la noapte.

— Îi simt mari. Nu ți-am spus de asta. Nu numai fiindcă știu c-o să pornești o nouă viață. Ci pentru ce reprezintă ei pentru tine. Îmi simt sinii atât de mari și vreau să-i săruți. În curînd, burta are să-mi crească și-are să-mi placă și vreau s-o vadă toți. E viața. Vreau s-o simt în mine. E o viață nouă pentru amîndoi, Frank.

Am apucat-o spre țărm și pe drum am înotat pe sub apă. M-am băgat la trei metri adîncime. Era adîncă de trei metri, judecînd după presiune. Cele mai multe din golfurile acelea au cam trei metri adîncime și ăsta era la fel. Mi-am arcuit picioarele și-am plonjat și mai adînc. Apa m-a apăsat pe urechi, de-am crezut c-au să-mi plesnească. Dar n-a trebuit să ies la suprafață. Presiunea pe plămîni gonește oxigenul în singe, așa că nu trebuie să-ți faci griji cîteva secunde în ce privește respirația. M-am uitat la apa verde. Urechile îmi vijîiau, o greutate mă apăsa pe piept și pe spate, și atunci mi s-a părut că toate răutățile, toate meschinăriile și nehotăririle, ca și lucrurile fără însemnătate din viața mea au fost eliminate prin presiune, c-am fost curățat de ele, că puteam să pornesc din nou curat cu Cora și să facem așa cum spusese ea, să începem o nouă viață.

Cînd am ieșit la suprafață, Cora tușea.

— Am o criză, ca și tine.

— Te simți bine ?

— Așa cred. Te apucă și apoi dispare.

— Ai înghițit cumva apă ?

— Nu.

Am mai înotat o vreme, apoi ea s-a oprit.

— Frank, mi-e rău de la stomac.

— Stai. Ține-te de mine.

— O, Frank. Poate c-am făcut un efort prea mare tocmai acum. Încercînd să țin capul afară din apă ca să nu înghiț apă de mare.

— Nu te speria.

— N-ar fi îngrozitor ? Am auzit de femei care au avortat. De la efort.

— Liniștește-te. Stai întinsă pe apă. Nu încerca să înoți. Am să te remorchez.

— N-ar fi mai bine să strigăm după salvare ?

— Nu, Dumnezeule. Tipul are să vrea să-ți maseze picioarele de sus în jos. Stai liniștită. Am să te trag la țărm mai repede ca el.

Rămase întinsă pe apă, iar eu am remorcat-o de breteaua de la costumul de baie. Am început să obosesc. Aș fi putut s-o trag un kilometru, dar m-am gîndit că trebuie s-o duc și la spital, și m-am grăbit. Cînd te grăbești în apă, ești pierdut. Am simțit fundul după o vreme, am luat-o în brațe și am trecut cu ea prin valuri.

— Nu te mișca. Lasă-mă pe mine să te duc.

— N-o să mă mișc.

Am fugit cu ea pînă la locul unde ne lăsasem puloverele și-am așezat-o pe nisip. Am scos cheia mașinii din puloverul meu, am învelit-o în

amîndouă, apoi am luat-o în brațe și am dus-o la mașină. Era parcată sus, lângă șosea și a trebuit să urc malul înalt, căci șoseaua se afla deasupra plajei. Picioarele îmi erau așa de istovite, că de-abia le mai puteam ridica, dar nu i-am dat drumul Corei din brațe. Am pus-o în mașină și-am pornit în mare viteză pe șosea.

Înotasem la cîțiva kilometri de Santa Monica și știam că e un spital pe acolo. Am depășit un camion greu. Avea un anunț la spate : „Claxonează și șoseaua e a ta“. Am apăsât pe claxon, iar camionul o ținea drept pe mijlocul șoselei. Nu puteam să trec prin stînga, fiindcă un șir întreg de mașini înainta spre mine. Am apucat-o spre dreapta și-am apăsât pe accelerator. Cora a țipat. N-am văzut parapetul. A urmat ciocnirea și totul s-a întunecat.

Cînd m-am trezit din leșin, eram prins între volan și scaun, dar am început să gem de groază la ce-am auzit. Era ca ploaia pe un acoperiș de tablă, dar nu era ploaie. Era sîngele ei, curgînd șuvoi pe capota mașinii, acolo unde fusese zvîrlită prin parbriz. Claxoanele răsunau, oamenii săreau din mașini și alergau spre ea. Am ridicat-o și-am încercat să opresc sîngele, vorbindu-i tot timpul, plîngînd și sărutînd-o. Sărutările nu le-a mai simțit. Era moartă.

M-au condamnat pentru asta. Katz a luat totul, de data asta, cei 10 000 de dolari pe care îi obținuse pentru noi, banii pe care i-am câștigat cu localul, ca și ipoteca pe restaurant. A făcut tot ce-a putut pentru mine, dar partida era pierdută de la bun început. Sackett a spus că eram un ciine turbat, ce trebuia să fiu scos din circulație, pentru protecția oamenilor. Găsise toate explicațiile. Cora și cu mine asasinasem pe grec ca să-i luăm banii, apoi m-am căsătorit cu ea și-am asasinat-o și pe ea ca să-mi rămână mie totul. Când Cora aflase de călătoria mea în Mexic, m-am grăbit să-mi pun planul în aplicare, asta-i tot. A arătat raportul de la autopsie, care spunea că era însărcinată și a pretins că și acest fapt a constituit un motiv. A adus-o pe Madge la bară, iar ea a povestit despre călătoria noastră în Mexic. N-a voit să povestească, dar el a silit-o. A adus pînă și puma la curtea cu jurați. Crescuse, dar nimeni nu se îngrijise de ea, așa că arăta răpă-

noasă și bolnavă, miriia și a încercat să-l muște. Era o apariție înfricoșătoare și nu mi-a făcut nici un serviciu, credeți-mă. Dar ceea ce m-a înfundat definitiv a fost nota pe care a scris-o Cora înainte de-a chema taxiul, și pe care a pus-o în casa înregistratoare, ca s-o gălesc dimineța, iar apoi a uitat de ea. Eu n-am văzut-o niciodată, pentru că n-am mai deschis localul înainte de-a ne duce să înotăm și nici măcar nu m-am uitat în casa înregistratoare. Era cea mai tandră notă din lume, dar pomenea de faptul că noi l-am omorât pe grecoțel, și asta m-a distrus. S-au certat pe seama notei trei zile, iar Katz s-a opus cu fiecare cod de lege din regiunea Los Angeles, dar judecătorul a acceptat ca nota să constituie o dovadă și atunci am fost declarați vinovați și de asasinarea grecoteiului. Sackett a declarat că aveau un motiv. Faptul că-l omorâsem și că eram un ciine turbat. Katz nici nu m-a lăsat să vorbesc. Ce puteam să spun? Că n-am ucis-o fiindcă aranjasem totul, toate încurcăturile cu uciderea grecoteiului? Ar fi fost culmea. Juriul a lipsit cinci minute. Judecătorul a declarat c-are să-mi acorde tot atita considerație cât unui ciine turbat.

Așa că acum mă aflu în celula condamnaților la moarte scriind aceste ultime pagini, ca părințele McConnell să se uite prin ele și să-mi arate unde ar trebui schimbată puțin punctuația și astfel de lucruri. Dacă au să suspende sentința, are să păstreze paginile și să aștepte ca să vadă ce se

va mai întâmpla. Dacă obțin comutarea pedepsei, atunci o să ardă paginile și nimeni n-are să știe vreodată dacă a avut loc într-adevăr o crimă, judecînd după cele spuse de mine. Dar dacă au să mă condamne la spînzurătoare, are să ia paginile mele și are să încerce să găsească pe cineva care să le tipărească. N-are să fie nici o suspendare și nici o comutare de pedeapsă, o știu prea bine. Nu mi-am făcut niciodată iluzii. Dar aici în celulă, sperî oricum, tocmai fiindcă n-ai de ales. N-am mărturisești. Nu știu. Dacă părintele McConnell odată un tip spunînd că nu te spînzură, dacă nu mărturisești. Nu știu. Dacă părintele O'Connell nu mă trădează, n-au să știe niciodată nimic de la mine. Poate că obțin o suspendare a sentinței.

Am devenit tot mai nervos și-am început să mă gîndesc la Cora. Credeți că și-a dat seama că n-am făcut-o intenționat? După cele ce ne-am spus în apă, ai crede că știa. Dar asta e partea cea mai îngrozitoare cînd te joci cu crima. Poate că i-a trecut prin cap atunci cînd mașina s-a ciocnit, că am făcut-o intenționat. Iată de ce sper să mai trăiesc o altă viață, după aceasta. Părintele McConnell spune că am să mai trăiesc o altă viață și vreau s-o revăd pe Cora. Vreau să știe că vorbisem serios cînd discutasem în apă, și că n-am ucis-o intenționat. Ce avea Cora, de mă simt așa în privința ei? Nu știu. Dorea ceva și încerca s-o

obțină. A încercat pe căi greșite, dar a încercat. Nu știu ce-o făcea să aibă acel sentiment despre mine, fiindcă mă cunoștea. Mi-o spusese de multe ori, că nu sînt bun de nimic. N-am voit niciodată altceva, doar pe ea. Dar asta înseamnă mult. Cred că rareori o femeie se alege chiar cu atît.

În celula 7 e un tip care și-a omorît fratele și zice că n-a făcut-o el, ci subconștientul lui. L-am întrebat ce vrea să spună și a răspuns că există două personalități, una despre care știi, și alta despre care nu știi, fiindcă e în subconștient. M-a zdruncinat. Am făcut-o într-adevăr fără să știu? Sfinte Dumnezeule, nu-mi vine să cred. Am iubit-o așa de mult, vă spun drept, că aș fi murit pentru ea! Ducă-se dracului povestea cu subconștientul. N-o cred. E doar o aiureală, inventată de tipul ăla ca să-i ducă pe judecători. Știi întotdeauna ce faci, și o faci cu bună știință. Eu n-am făcut-o intenționat, o știu. Asta am să-i spun Corei, dacă am s-o revăd.

Sînt grozav de nervos. Cred că-ți pun droguri în mîncare, ca să nu te gîndești la ce te așteaptă. Încerc să nu mă gîndesc. De cîte ori reușesc, sînt din nou alături de Cora, cu cerul deasupra noastră, cu apa în jurul nostru, vorbind despre cît vom fi de fericiți și că fericirea noastră are să țină o

veșnicie. Cred c-am trecut pragul cel mare cînd voi fi din nou cu ea. Doar atunci mi se pare adevărată povestea cu o altă viață, și nu prostiile pe care le îndrugă părintele McConnell. Cînd sînt cu ea, o cred. Cînd încep să fac socoteli, totul se încurcă.

Nu s-a suspendat sentința.

Iată că vin. Părintele McConnell spune că rugăciunile ajută. Dacă ați ajuns să citiți pînă aici, rugați-vă pentru mine și Coră, și mai rugați-vă să fim împreună, oriunde ne-am afla.

E greu să delapidezi ani de zile bani de la o bancă, chiar dacă ești contabil.

Și e primejdios să te imbolnăvești de ulcer când vine revizorul contabil.

Este incomparabil mai greu să pul la loc banii delapidați ani de zile, fără ca nimeni să nu știe.

Și e primejdios să te îndrăgostești de soția contabilului.

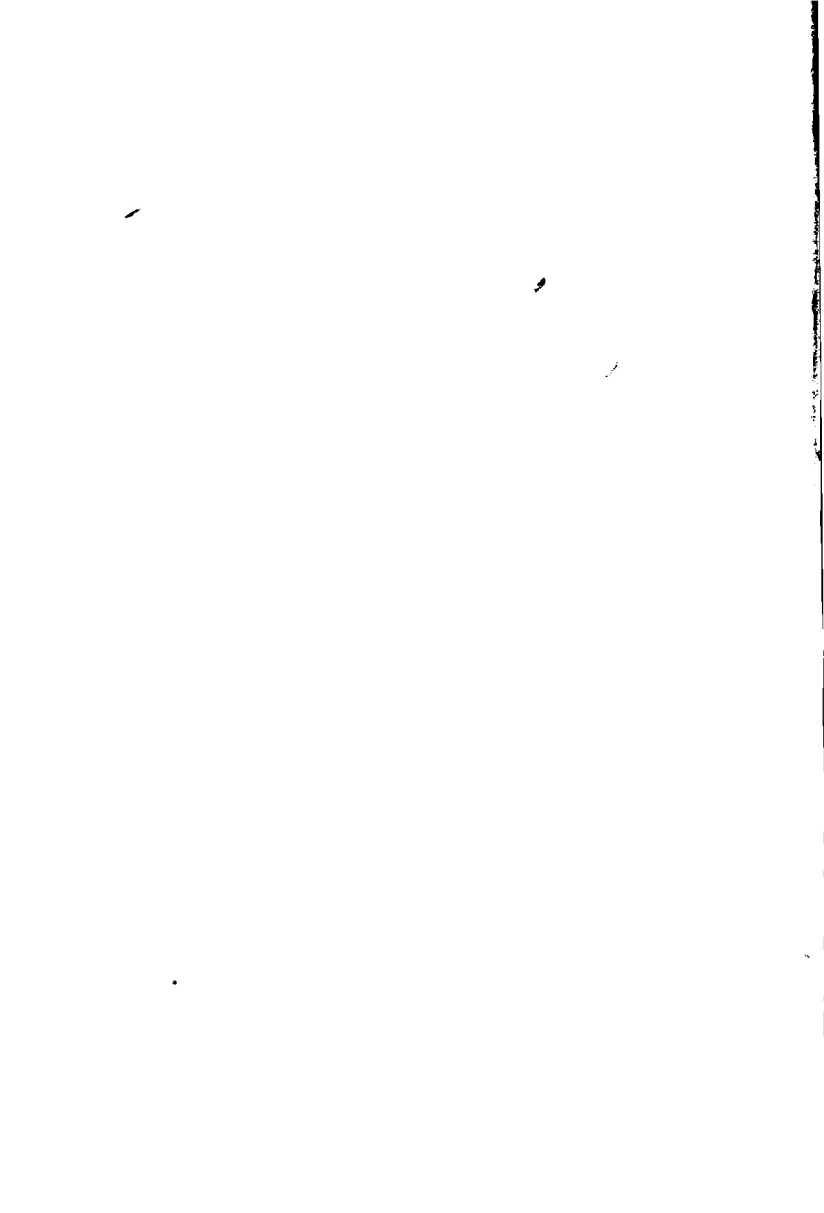
Este de-a dreptul imposibil să delapidezi ani de zile bani de la o bancă, să încerci să-i pul la loc fără ca nimeni să nu știe, iar apoi să mai dai și o lovitură la aceeași bancă. Indiferent cine ai fi.

Morală: Planurile genial combinate au câteodată prostul obicei să se întoarcă împotriva celor care le-au pus la cale. Cum se știe, de altfel.

DELAPIDATORUL

Am cunoscut-o cînd a venit la mine acasă într-o seară, după ce-mi dăduse un telefon și mă întrebuse dacă poate veni să discutăm o chestiune de afaceri. Habar n-aveam ce voia, dar am crezut că era în legătură cu banca. Pe atunci eram casier la mica noastră filială de pe Anita Avenue, cea mai mică din cele trei pe care le avem la Glendale, de fapt cea mai mică din cîte avem. La centrală, la Los Angeles, sînt vicepreședinte, dar fusesem trimis la Glendale ca revizor la acea filială, nu fiindcă era ceva în neregulă ci, dimpotrivă, fiindcă mergea prea bine. Depunerile de economii față de depunerile comerciale erau de două ori mai ridicate decît la oricare alta din filialele noastre, iar Bătrînul și-a închipuit că venise vremea să se ducă cineva acolo și să descopere în ce consta șmecheria, în cazul cînd se inventase un procedeu de care nu se auzise încă în lumea bancară.

Am descoperit destul de repede șmecheria. Era opera soțului ei, un tip numit Brent, contabil șef și șeful secției de depuneri de economii. Se considera un fel de binefăcător al tuturor muncitorilor care depuneau la ghișeul lui, se ținea de capul lor și-i silea să depună bani, pînă cînd jumătate din ei își cumpărau case în rate și nu mai rămăsesse niciunul fără un cont frumos la bancă. Pentru noi era bine, iar pentru muncitori și mai bine, dar cu toate acestea Brent nu mi-a plăcut și nici felul lui de-a proceda. L-am invitat la dejun într-o zi, dar era prea ocupat și n-a putut să vină. A trebuit să aștept pînă am închis banca, apoi ne-am dus la un *drugstore* și, în timp ce bea un pahar cu lapte, am încercat să scot de la el cum de reușea să-și asigure acele depuneri săptămînale de economii, cerîndu-i și părerea dacă procedeul lui putea fi extins la întreaga noastră rețea. Am pornit însă pe picior greșit, fiindcă și-a închipuit că în realitate vreau să-l critic și mi-a trebuit o jumătate de oră să-l liniștesc.

Era un tip ciudat, atît de susceptibil că de-abia reușeai să vorbești cu el; avea aerul cucernic al unui vânzător de cărți bisericești, lăsîndu-te să înțelegi că-și socotea munca drept o misiune sacră față de cei care depuneau banii la el. Cred c-avea vreo treizeci de ani, dar arăta mai în vîrstă. Era înalt și slab, începuse să chelească, mergea încovoiat, iar fața îi căpătase o culoare cenușie, nesănătoasă. După ce și-a băut laptele

și a mâncat cei doi biscuiți care se serveau alături, a scos o tabletă dintr-un plic pe care îl avea în buzunar, a dizolvat-o în apă, și a băut-o.

Nici măcar când a înțeles că nu aveam nici o intenție față de el nu mi-a fost de mare ajutor. O ținea într-una că depunerile de economii trebuie efectuate pe baza relațiilor personale, că funcționarul de la ghișeu trebuie să-i lase deponentului sentimentul că e interesat de faptul că suma depusă a crescut între timp etc., etc. La un moment dat a luat o expresie de sfînt, ca atunci când mi-a declarat că nu-l poți face pe deponent să aibă un asemenea sentiment, decît dacă nu îl ai tu însuși ; cîteva secunde a fost foarte agitat, dar apoi s-a domolit. Acum, cînd scriu, lucrurile par în regulă, dar nu erau. Firește, o mare întreprindere nu dorește ca afacerile să fie tratate pe o bază personală, dacă se poate. E bine ca întreprinderea să aibă o notă personală, dar nu și funcționarul ei, pentru simplul motiv că dacă acestuia i se oferă o slujbă în altă parte și pleacă, ia cu el și clienții lui. Dar nu era singurul motiv pentru care afirmațiile lui Brent mi s-au părut suspecte. Tipul însuși avea ceva care nu-mi plăcea, nu știu ce anume, și nici n-am fost destul de curios să aflu.

Așa că atunci cînd soția lui mi-a telefonat peste cîteva săptămîni și m-a întrebat dacă poate să mă vadă în acea seară la mine acasă și nu la bancă, nu cred c-am fost prea încîntat. Mai întîi,

mi s-a părut ciudat că vrea să vină la mine acasă, în loc să vină la bancă, iar în al doilea rînd, dacă rămînea pînă tîrziu pierdeam meciurile de box de la Legion Stadion, pe care le așteptam cu nerăbdare. Nu puteam totuși s-o refuz și i-am răspuns că o așteptam, ceea ce am și făcut. Sam, servitorul meu filipinez, avea seară liberă, așa că mi-am pregătit o tavă cu cocktail-uri și mi-am spus că dacă și ea era la fel de pioasă ca soțul, o să se scandalizeze imediat și o să plece devreme.

Nu s-a scandalizat de loc. Era mult mai tînără ca el, de vreo douăzeci și cinci de ani, avea ochi albaștri, păr șaten și o siluetă de la care nu-ți puteai dezlipi ochii. O statură potrivită, dar atît de armonioasă, încît arăta micuță. Nu știu dacă era drăguță și la chip, dar chiar dacă n-ar fi fost, privirea ei te subjugă. Avea dinții mari și albi, iar buzele erau cam groase, dîndu-i o expresie greoaie și posacă ; îi tresărea o sprînceană și, cînd spunea ceva, pe față nu i se mișca decît sprînceana. Era astfel mult mai atrăgătoare decît multe femei, oricît s-ar strădui ele.

Înfățișarea ei m-a izbit de la început, fiindcă nu mă așteptasem să arate astfel. I-am luat pardesiul și am condus-o în salonaș. S-a așezat în fața căminului, a luat o țigară, a bătut-o pe unghie și a început să se uite împrejur. Privirea i s-a oprit la tava cu cocktail-uri, și-a aprins țigara și a acceptat băutura cu o mișcare a capului, în timp ce fumul țigării i se încolăcea înaintea ochilor.

— Da, am să beau.

Am ris și i-am turnat un pahar. Doar atât a spus și a fost de-ajuns să ne simțim mai la largul nostru, decît dacă am fi discutat o oră. Mi-a pus cîteva întrebări personale, insistînd mai ales dacă eram una și aceeași persoană cu Dave Bennett, care jucase fundaș la U.S.C.¹ și cînd i-am spus că eu eram, mi-a ghicit vîrsta. A ghicit cu un an mai puțin. A spus treizeci și doi, iar eu am treizeci și trei. A mai spus că avea doisprezece ani cînd m-a văzut plonjînd ca să marchez dintr-o pasă interceptată², ceea ce însemna că avea vreo douăzeci și cinci de ani acum, așa cum am bănuît. A sorbit din pahar. Am pus pe foc un buștean. Nu mai ardeam de nerăbdare să mă duc la meciurile de box de la Legion.

A băut paharul pînă la fund, l-a lăsat jos și a refuzat cu un gest cînd am vrut să i-l umplu din nou.

— Ei bine, a spus ea.

— Da, ce expresie banală.

— Mă tem că am vești proaste.

— Ce anume ?

— Charles e bolnav.

— Într-adevăr, nu arată bine.

— Trebuie să se opereze.

— Ce are, dacă se poate spune ?

---

¹ University of South Carolina.

² E vorba de fotbalul american, asemănător jocului de rugby.

— O, desigur. E o boală cam sîcîitoare. Are ulcer duodenal. S-a epuizat, sau cel puțin și-a epuizat stomacul, fiindcă muncește atît de intens, refuză să plece la prînz ca să mănînce și face tot ce n-ar trebui, așa c-a ajuns în halul ăsta. Starea lui e serioasă, credeți-mă, și dacă s-ar fi îngrijit, nu s-ar fi îmbolnăvit atît de rău. Dar a neglijat, și mă tem că dacă nu se operează... boala se va agrava. Vă spun sincer. Am primit azi fișa medicală a examenului la care a fost supus. Scrie că dacă nu e operat imediat, moare într-o lună. E gata să facă ulcer perforat.

— Și ?

— Îmi vine greu să vă spun.

— ... de cîți bani aveți nevoie ?

— O, nu e o chestiune de bani. Ne-am îngrijit de toate. Are o asigurare în caz de boală, pe baza căreia primește gratuit toate tratamentele clinice. Charles mă neliniștește.

— Nu vă înțeleg prea bine.

— Nu reușesc să-l conving că trebuie să se opereze. Cred c-aș reuși dacă i-aș arăta fișa medicală, dar nu vreau să-l sperii mai mult decît e cazul. E atît de preocupat de munca lui, e atît de fanatic, încît pur și simplu refuză să lipsească de la serviciu. Își închipuie că oamenii, că acei muncitori, au să se ruineze dacă nu e el acolo să-i îndrume, să-i convingă să-și economisească banii, să-și plătească ratele la case, și mai știu eu ce.

Cred că totul vă pare ridicol. Și mie mi se pare. El însă... nu vrea să lipsească de la serviciu.

— Doriți să discutați cu el ?

— Da, deși nu numai atât. Cred că dacă Charles ar ști că treaba va merge ca atunci când era el la ghișeu, și că își va recăpăta postul la ieșirea din spital, n-ar mai face atâtea nazuri să se opereze. Aici am vrut să ajung. Îmi îngăduiți să lucrez eu în locul lui cât lipsește ?

— ... păi, e o treabă destul de complicată.

— A, nu, de loc. Cel puțin nu pentru mine. Știți, sint la curent ca și el cu fiecare operație bancară. Cunosce nu numai oamenii, fiindcă l-am întovărășit pe vremea când îi bătea la cap ca să economisească, dar am lucrat chiar în bancă. Acolo ne-am cunoscut. Și, vă asigur, am să lucrez ireproșabil. Mă tem doar să nu vă opuneți, socotind c-am făcut din asta o chestiune de familie.

Am reflectat câteva minute, sau am încercat să reflectez. Am trecut în revistă motivele de refuz și nu mi s-au părut serioase. De fapt, îmi convenea s-o las să lucreze dacă Brent trebuia neapărat să se interneze, fiindcă îl suplinea și nu trebuia să răstorn totul, ridicând ierarhic pe ceilalți trei angajați, care aveau să se agite închipuindu-și că-i vorba de avansări, cind de fapt nu era vorba decât de o promovare temporară. Dar mai bine să fiu sincer. M-am gândit la toate acestea, dar m-am gândit și la ea. N-avea să fie de loc neplăcut s-o am în preajma mea în următoarele săptămîni.

Mi-a plăcut fata de la început și nu-mi venea greu s-o am sub privirile mele la bancă.

- Da, cred că-i în regulă.
- Deci am să lucrez în locul lui ?
- Mda. Desigur.
- M-am liniștit. Mi-e groază să solicit slujbe.
- Mai beți ceva.
- Nu, mulțumesc. Sau da, dar puțin de tot.

I-am turnat o băutură, am mai discutat puțin despre soțul ei și i-am spus că munca lui atrăsese atenția centralei, și asta se pare c-a bucurat-o. Deodată am întrebat-o :

- Cine sînteți, la urma urmei ?
- Am crezut că v-am spus.
- Da, dar vreau și alte amănunte.

— Regret că trebuie să vă spun că nu sînt o persoană importantă. Hai să vedem. M-am născut la Princeton, New Jersey, și n-am fost botezată imediat din pricina unei neînțelegeri între rude. Apoi, cînd și-au zis c-am să am păr roșu, m-au botezat Sheila, fiindcă sună a nume irlandez. Apoi, la zece ani, am plecat în California. Tata a fost numit la catedra de istorie la U.C.L.A.¹

- Cine-i tatăl dumneavoastră ?
- Henry W. Rollinson.
- A, da, am auzit de el.
- Pentru dumneavoastră, doctor în litere, pentru mine, doar Hank. Să vedem mai departe. Liceul, unde am fost premiantă, apoi m-am înscris

---

¹ University of California and Los Angeles.

la colegiu, dar n-am urmat. Mi-am luat în schimb un serviciu. La mica noastră bancă. Am răspuns la un anunț din ziar. Am spus că am optsprezece ani, deși aveam doar șaisprezece. Am lucrat acolo trei ani, și în fiecare an mi s-a ridicat salariul cu un dolar pe săptămână. Apoi m-a remarcat Charles și m-am căsătorit cu el.

— Vreți să fiți așa de bună să-mi explicați de ce v-ați căsătorit cu el ?

— Se mai întâmplă, nu ?

— În fond, nu-i treaba mea. Să lăsăm.

— Vreți să spuneți că nu ne potrivim ?

— Nu prea.

— Mi se pare așa de mult de atunci. V-am spus că aveam doar nouăsprezece ani ? La vârsta aceea ești foarte susceptibil la... cum se numește... idealism ?

— Mai sinteți încă idealistă ?

Nu eram pregătit s-o întreb și vocea mi-a tremurat. Și-a golit paharul și s-a sculat.

— Atunci, hai să vedem. Ce-a mai rămas în mica mea biografie ? Am doi copii, unul de cinci, altul de trei, două fete, amîndouă drăguțe. Și cînt alto în corul de femei „Euridice“... Asta-i tot, iar acum trebuie să plec.

— Unde v-ați lăsat mașina ?

— Nu știu să conduc. Am venit cu autobuzul.

— Atunci, îmi îngăduiți să vă conduc acasă ?

— V-aș fi într-adevăr recunoscătoare, dacă ați vrea... Apropos, Charles ar fi în stare să mă omoare

dacă află c-am venit la dumneavoastră ca să discut despre sănătatea lui, vreau să spun. Crede că astă-seară sînt la cinema. Așa că mîine nu fiți distrat și nu mă trădați.

— Rămîne între noi doi.

— Poate că nu-i frumos ce vă spun, dar e un om foarte ciudat.

— Locuiam pe Franklin Avenue, la Hollywood, iar ea pe Mountain Drive, la Glendale. Drum de vreo douăzeci de minute, dar cînd am ajuns în fața casei ei, în loc să opresc, am mers mai departe.

— Tocmai mi-a trecut prin cap că e mult prea devreme să se fi terminat filmul.

— E adevărat.

Am urcat pe dealuri. Pînă atunci conversația noastră fusese destul de animată, dar restul drumului am început să ne jenăm unul de altul și n-am mai avut ce ne spune. Cînd am coborît din nou la Glendale, lumea tocmai ieșea de la cinematograful Alexander. Am lăsat-o la colțul străzii, aproape de casă. Mi-a strîns mîna.

— Mulțumesc foarte mult.

— Convingeți-l să se interneze și s-a aranjat cu serviciul.

— ...mă simt îngrozitor de vinovată, dar...

-- Da ?

-- Am făcut o plimbare splendidă.

Pe mine m-a convins, dar eu n-am reușit să-l conving pe Brent la fel de ușor. A protestat zgomotos, a refuzat să se ducă la spital sau să se îngrijească altfel decît luînd tablete. Soția lui mi-a telefonat de cîteva ori în această privință, iar convorbirile noastre au devenit tot mai lungi în fiecare seară. Dar într-o bună zi, Brent s-a prăbușit la ghișeu și a trebuit să-l trimit acasă cu o ambulanță. Se părea că nu mai are motive să refuze internarea. L-au transportat la spital, a doua zi a venit soția să-l înlocuiască, iar lucrurile au decurs exact cum spusese ea. Lucra ireproșabil, iar deponenții își aduceau banii la fel ca înainte.

În prima seară cînd l-au internat, m-am dus să-l vizitez și i-am dus un coș cu fructe, mai degrabă ca un gest oficial din partea băncii, decît din proprie inițiativă. Soția lui se afla acolo și, firește, la plecare m-am oferit s-o conduc acasă. Am condus-o. Am descoperit că aranjase ca servitoarea să-și petreacă noaptea la ei, din cauza

copiilor, cît timp avea să rămînă soțul în spital, așa încît am făcut o plimbare cu mașina. În seara următoare am condus-o din nou la spital și-am așteptat-o afară ca să ne plimbăm din nou. La spital, după ce i-au făcut examenul la razele X, l-au operat în sfîrșit pe Brent și operația a decurs de minune. Pentru noi doi plimbările cu mașina au devenit un obicei. Am găsit chiar lângă spital un cinematograf unde rulau jurnale de actualități și, în lipsa ei, intram la cinema și urmăream actualitățile sportive, iar apoi plecam să ne plimbăm.

Nu i-am făcut nici un avans, ea nu mi-a spus că sînt altfel decît cei pe care îi întîlnise, nu s-a petrecut nimic între noi. Am discutat despre copii, despre cărțile pe care le-am citit iar ea își amintea uneori de vremea cînd eram jucător de fotbal, ca și de unele din performanțele mele sportive la care asistase. Dar mai ales ne plimbam, fără să vorbim, și nu mi-am putut ascunde bucuria cînd mi-a spus că doctorii insistau ca Brent să rămînă la spital pînă se vindeca de tot. Putea să rămînă pînă la Crăciun, și nu mi-ar fi părut rău.

Cred că v-am spus că filiala de pe Anita Avenue e cea mai mică pe care o avem, doar o clădire bancară modestă, la un colț de stradă, avînd alături o alee și în față un *drugstore*. Banca are șase funcționari : casierul, contabilul șef, doi alți contabili, o fată care ține registrele și un paznic.

George Mason fusese casierul, dar îl transferaseră și mă trimiseseră pe mine drept casier. Sheila a luat locul lui Brent în funcția de contabil șef. Spelling și Helm erau ceilalți doi contabili, domnișoara Church ținea registrele, iar Adler era paznicul. Domnișoara Church a încercat să-mi intre sub piele, sau așa mi s-a părut. Funcționarii trebuiau să-și ia masa de prînz cît mai repede, iar ea insista ca eu să-mi îngădui o oră întreagă pentru masă, urmînd să răspundă ea la toate ghișeele, că nu era nici o grabă să mă întorc de îndată și multe alte lucruri asemănătoare. Eu am voit însă să lucrez cît la cît cu ceilalți, așa că mi-am luat doar o jumătate de oră, ca și ei, și treceam la orice ghișeu era nevoie, astfel încît lipseam uneori cîteva ore de la biroul meu.

Într-o zi, Sheila era plecată, iar ceilalți s-au întors ceva mai devreme, așa c-am ieșit și eu. Își luau masa cu toții la un mic restaurant pe aceeași stradă și, cînd am intrat, am văzut-o singură la o masă. Aș fi luat loc alături de ea, dar Sheila s-a făcut că nu mă vede și m-am așezat cu cîteva mese mai încolo. Se uita pe fereastră și fuma, dar în curînd și-a stins țigara și s-a apropiat de mine.

- Sînteți cam retrasă astăzi, doamnă Brent.
- Am tras nițel cu urechea.
- A, la cei doi tipi din colț ?
- Îl cunoașteți pe cel gras ?
- Nu, nu știu cine e.

— E Bunny Kaiser, cel mai important negustor de mobile din Glendale. „Cumpărați-vă mobilierul de la Kaiser.“

— Nu-și construiește cumva vreo clădire ? Mi se pare c-am dus tratative cu el, ca să ne vîndă acțiunile lui bancare.

— Nu are obiceiul să și le vîndă. Clădirea îi aparține, are pe ușă gravat numele lui și vrea să lucreze de unul singur. Dar n-are bani destui. Clădirea s-a înălțat pînă la primul etaj și acum trebuie să achite o sumă constructorului. Are nevoie de o sută de mii de dolari. Dacă o fată deșteaptă vă facilitează împrumutul lui, o să primească drept recompensă o ridicare de salariu ?

— Dar cum poate o fată să faciliteze împrumutul ?

— Prin farmecul ei personal ! Nu credeți că am farmec personal ?

— N-am spus că n-aveți.

— Și nici să nu vă îndoiiți.

— Atunci s-a aranjat.

— Și...

— Cînd trebuie să achite suma pentru primul etaj ?

— Mîine.

— Ah. Nu dispunem de prea mult timp.

— Lăsați totul pe seama mea, și-am să reușesc.

— Foarte bine, dacă îl convingeți să contracteze împrumutul primiți o majorare de doi dolari.

— Doi dolari jumătate.

— Fie, doi dolari jumătate.

— Am să întirzii. Vreau să spun la bancă.

— Am să preiau și ghișeul dumneavoastră.

M-am întors la bancă și-am preluat și ghișeul ei. Pe la ora zece, a intrat un camionagiu, a încasat un cec de la Helm, iar apoi a venit la mine să depună zece dolari pe carnetul de economii. I-am luat carnetul, am trecut suma, am depus cei zece dolari la casa ei, urmînd să-i pună în sef împreună cu restul de bani. Uitați cum se procedează : fiecare contabil are un sef, pe care îl încuie cînd pleacă, iar suma strînsă se verifică lunar. Dar cînd am scos cartoteca din fișierul nostru, suma totală trecută era cu 150 de dolari mai mică decît cea din carnetul de cec.

Într-o bancă nu trebuie să lași niciodată pe deponent să observe ceva. Îi zîmbești, totul e în ordine și e destul de corect în ce privește banca, fiindcă ea răspunde, iar ce e trecut pe carnet e sfînt, astfel încît deponentul nu e niciodată în pierdere. Cu tot rinjetul meu forțat, am simțit că buzele mi se răcesc puțin. I-am luat din nou carnetul, ca și cum aș mai fi avut treabă cu el și l-am pătat grosolan cu cerneală.

— Frumos, nu ?

— Știu că l-ai aranjat.

— Ascultă, sint puțin ocupat acum, vrei să mi-l lași aici ? Data viitoare cînd ai să vii, îți dau unul nou.

— Cum vrei. amice.

— Asta, oricum e cam uzat.

— Da, și cam murdar.

I-am completat o chitanță cu valoarea carnetului, am trecut suma în prezența lui, și i-am înmînat-o. A plecat, iar eu am pus carnetul deoparte. Operația ținuse destul și în dosul lui se formase o coadă la care stăteau alți trei deponenți. Primele două carnete corespundeau cu cartotecile, dar ultimul trăda o diferență în plus de 200 de dolari decît figura în cartoteca noastră. Mi-a fost silă să repet manevra făcută cu celălalt client, dar trebuia să-i rețin carnetul. Am început să trec suma și, deodată, o altă pată mare de cerneală s-a întins pe el.

— Ascultă, fă rost de un toc nou.

— Să facă rost de un casier nou. Vă spun sincer, sînt novice în meserie, trec depunerile pînă se întoarce doamna Brent și mă cam grăbesc. Dacă vreți să-mi lăsați carnetul pînă...

I-am dat o chitanță, a plecat, iar eu am pus și carnetul lui deoparte. Între timp, am avut o perioadă mai calmă, căci nu s-a mai prezentat nimeni la ghișeu, și am verificat carnetele cu cartotecile. Ambele cartoteci arătau retrageri de la 25 de dolari pînă la 50, care nu figurau pe carnete. Ei bine, amice, ele trebuiau să figureze. Dacă un deponent vrea să retragă bani, n-o poate face fără carnetul de depuneri, fiindcă acest carnet e contractul lui și noi sîntem obligați față de el. Deponentul poate retrage orice sumă iar noi

trebuie s-o trecem în carnetul lui de depuneri. Am simțit că mi se face rău de la stomac. Am început să mă gândesc la felul echivoc în care îmi explicase Brent cum lucrează pe o bază personală. Am început să mă gândesc cum a refuzat să intre în spital, când orice cm în toate mințile s-ar fi rugat să i se ivească o asemenea șansă. Am început să mă gândesc la telefonul dat în acea seară de Sheila, la toată discuția despre cât de serios muncește Brent și la oferta ei de a-l înlocui.

Toate mi-au trecut prin minte în timp ce frunzăream cartotecile. Trebuie că-mi vijiia capul nițel când le-am controlat prima oară dar, când am cercetat a doua oară cele două cartoteci, am observat că în dreptul fiecărei retrageri era câte un mic semn cu creionul. M-am gândit deodată că poate era codul lui. Trebuia să aibă un cod, dacă încerca să scape basma curată. Dacă un deponent nu avea carnetul asupra sa și cerea să i se comunice câți bani are depuși, Brent trebuia să fie în stare să-i spună. Am cercetat din nou toate cartotecile. Pe cel puțin jumătate din ele se vedeau semne ușoare făcute cu creionul, totdeauna în dreptul unei sume retrase, niciodată în dreptul uneia depusă. Am voit să adun la mașină sumele însemnate, dar am renunțat. M-am temut că domnișoara Church avea să încerce să-mi intre din nou pe sub piele și să se ofere să-mi ajute. Am luat pe rînd cartotecile și-am adunat în gînd. Nu știu dacă am ajuns la o cifră exactă.

Mintea mea e ca o mașină de calculat, pot să efectuez ușor unele din aceste operații, dar eram prea nervos ca să mai fiu sigur. Nu conta în acea zi. Suma totalizată nu putea fi foarte departe de cea exactă. Iar sumele în dreptul cărora se vedeau micile semne cu creionul au dat o sumă de mai mult de opt mii cinci sute de dolari când am încheiat de cercetat fiecare cartotecă.

Chiar înainte de-a închide, pe la ora trei, Sheila s-a întors cu Bunny Kaiser, tipul gras. Mi-am dat seama cam cum a acționat farmecul ei, atunci când toți agenții noștri, care încercaseră să cadă la înțelegere cu el în privința acțiunilor, acum câteva luni, eșuaseră. Kaiser împrumuta pentru prima oară un dolar și nu numai că nu-i făcea nici o plăcere, dar se rușinase atât de tare că n-avea curajul să se uite la mine. Arta ei de a-l îmbărbăta consta în a-l bate încurajator pe braț, iar reacția lui era patetică. După o vreme, Sheila mi-a făcut semn să dispar, așa că m-am dus în fund și i-am trimis acasă cât am putut de repede pe ceilalți funcționari. Apoi, am perfectat împrumutul, am telefonat la centrală pentru aprobare, și pe la patru și jumătate Bunny Kaiser a plecat. Sheila mi-a întins mîna foarte entuziasmată și cu i-am strîns-o. Apoi a început să joace de bucurie,

trosnind din degete și cîntînd. Deodată s-a oprit și mi-a dat de înțeles că vrea să plece.

— S-a întîmplat ceva cu mine ?

— ...nu, de ce întrebați ?

— De o oră mă priviți fix !

— Mă uitam la rochie.

— Ce-are rochia ?

— E cu totul altfel decît rochiile fetelor care lucrează la bancă. E... nu aduce a rochie de birou.

— Am făcut-o singură.

— Atunci așa se explică.

Amice, dacă vrei să afli ce părere ai despre o femeie, consideră că te-a luat de fraier. Când am sosit acasă tremuram și tremuram și când m-am dus la mine în cameră și m-am întins pe pat. Dădusem peste o escrocherie și știam că trebuie să acționez. Mă obseda gândul că mă trăsesese pe sfoară, sau cel puțin așa mi-am închipuit pe atunci, că am căzut în cursă și ce năîng fusesem. Am simțit că îmi arde fața când mi-am amintit de plimbările în mașină și de faptul că mă purtasem ca un *gentleman*, și nu-i făcusem avansuri. Mi-am închipuit cum o fi rizînd de mine și mi-am ascuns fața în pernă. După o vreme am început să reflectez la atitudinea ce trebuia adoptată în acea seară. Aveam întîlnire cu ea s-o duc la spital, ca și săptămîna trecută, și nu știam ce să fac. Doream o explicație brutală, ca să n-o mai văd înaintea ochilor, dar am renunțat. După ce-mi spusese, la bancă, despre felul cum mă uit la ea, ar fi putut să creadă c-am descoperit escrocheria dacă nu

veneam s-o iau cu mașina. N-am voit să aflu încă. Indiferent de măsurile ce trebuiau luate, am voit să am mâinile libere pînă aveam mai mult timp să reflectez.

Am așteptat-o pe stradă, în apropierea casei, unde obișnuiam să ne întîlnim, ca să evităm bănuielile vecinilor dacă aș fi oprit mereu la ușa ei, și în cîteva minute Sheila a apărut. Am claxonat ușor și s-a suit în mașină. N-a pomenit nimic de felul cum mă uitasem la ea, sau de ceea ce discutasem. Vorbea într-una despre Kaiser, că făcusem o afacere grozavă și că ne așteptau o mulțime de alte afaceri similare, care puteau fi realizate, cu condiția s-o las pe ea să le ducă la capăt. M-am prefăcut că sînt de acord și, pentru prima oară de cînd o cunoșteam, a început, discret, să flirteze. Doar fleacuri, aiureli, de genul ce cuplu am putea forma noi dacă ne-am pune mințile la contribuție. Dar mi-am amintit de ce roșisem în acea după-amiază și cînd a intrat la spital, am început să tremur din nou de furie.

În acea seară nu m-am dus la cinematograful cu jurnale de actualități. Am rămas în mașină o oră, cît a lipsit pentru a-i face bolnavului vizita, și cu cît așteptam mai mult, cu atît mă enervam mai tare. Cînd a ieșit de la spital o uram, iar apoi, cînd s-a suit alături de mine, mi-a venit brusc o idee. Dacă se complăcea în acest joc, era oare dispusă să se încurce cu mine? M-am uitat cum mi-a aprins o țigară și mi-am simțit gura

uscată și fierbinte. Aveam să descopăr în curînd jocul ei. În loc s-o iau spre dealuri sau spre ocean, sau în vreo altă direcție, m-am îndreptat spre casa mea.

Am intrat, am făcut focul, fără să aprind lumina în salonaș. Am bombănit ceva în legătură cu o băutură și m-am dus în bucătărie. Doream doar să aflu dacă Sam era acolo. Nu era, și asta însemna că n-avea să se întoarcă înainte de ora unu sau două, așa că totul mergea perfect. Am pregătit o tavă cu băuturi și-am venit cu ea în salonaș. Își scosese pălăria și ședea în fața căminului. În cameră se găseau două sofale, ambele înaintea căminului, iar ea stătea pe una din ele și-și bălăbănea un picior la flăcările din cămin. Am preparat două cocktail-uri, le-am pus pe măsuta joasă dintre sofale și m-am așezat alături de ea. Sheila a ridicat privirea, și-a luat paharul și a început să soarbă. Am făcut o glumă, ce negri păreau ochii ei la lumina focului, și mi-a răspuns că de fapt sînt albaștri, dar mi s-a părut că nu i-ar plăcea să audă și alte complimente. Am cuprins-o cu un braț.

Ei bine, se poate scrie un roman întreg despre cum e în stare o femeie să stăvilească avansurile cuiva. Dacă te pălmuiește, e doar o caraghioasă și nu-ți rămîne decît să pleci acasă. Dacă îți toarnă niște povești care te fac să te simți ridicol înseamnă că știe ce vrea. Dar dacă se poartă astfel

încît te opreşti singur, nu s-a întîmplat mare lucru şi nu te simţi ridicol, înseamnă că e dispusă, că poţi să-î mai dai tîrcoale, aşteptînd o nouă ocazie, fără să rişti să te trezeşti a doua zi dimineata regretînd. Aşa a procedat şi ea. Nu s-a smuls din braţul meu, n-a părut surprinsă şi nici n-a făcut glume proaste. Dar nici nu a consimţit, şi peste cîteva minute s-a aplecat să-şi ia paharul. Cînd s-a lăsat din nou pe spate nu se mai afla sub braţul meu.

Eram totuşi prea furios şi mult prea sigur că aveam de-a face cu o tîrfă ordinară ca să mai dau atenţie gestului ei sau să-mi închipui măcar semnificaţia lui. O secundă mi-a trecut prin minte că indiferent de ce măsuri aş lua la bancă, eram într-o situaţie penibilă dacă mă încurcam cu ea, căci nu vedeam cum îi puteam pune capăt. Am simţit că gura mi se face şi mai uscată şi mai fierbinte.

Am prins-o din nou cu braţul şi am tras-o spre mine. Nu a reacţionat în nici un chip. Mi-am lipit obrazul de al ei şi am dat s-o sărut. Nu a reacţionat nici atunci, dar nu reuşeam s-o sărut pe gură. I-am prins obrazul, am lăsat să-mi lunece intenţionat mîna pe gîtul ei, şi i-am descheiat nasturele de sus al rochiei. Sheila mi-a îndepărtat braţul, şi-a încheiat rochia la loc, a întins mîna iar după pahar, şi cînd s-a lăsat din nou pe spate scăpase iar din braţele mele.

De data asta a băut îndelung, iar eu am rămas cu privirea ațintită asupra ei. Când a pus paharul jos, am prins-o cu o mină înainte de-a mai avea timp să se lase pe spate. Cu mîna cealaltă i-am ridicat rochia pînă la jartieră. Nu știu ce-a făcut atunci fiindcă s-a petrecut un lucru neașteptat. Picioarele îi erau atît de frumoase, de catifelate și de calde că mi s-a tăiat răsufierea și o secundă am fost descumpănit. Apoi am văzut-o în picioare înaintea căminului, privindu-mă cu fața trasă.

— Vreți să fiți atît de amabil să-mi spuneți ce v-a apucat astă-seară ?

— Nimic deosebit.

— Vă rog. Vreau să știu.

— Vă găsesc atrăgătoare, atît.

— Am făcut ceva anume ?

— N-am observat.

— Nu-mi dau seama ce v-a apucat. Când m-am întors azi la bancă cu Bunny Kaiser, m-ați privit rece, dur și urît. Ce s-a întîmplat ? E în legătură cu ce-am spus la prînz despre farmecul meu personal ?

— Da, aveți farmec personal. Am recunoscut-o.

— Știți ce cred ?

— Nu, dar aș vrea să știu.

— Cred că acea remarcă a mea, sau altceva, v-a trezit la realitate, că sînt o femeie căsătorită, că mă întîlnesc prea des cu dumneavoastră și vreți să fiți credincios unei vechi tradiții masculine și să mă cuceriți.

— Oricum, încerc.

A întins mîna după pahar, a renunțat și și-a aprins în schimb o țigară. A rămas așa un minut uitîndu-se la foc și trăgînd fumul țigării în piept. Apoi a spus :

— ...nu spun că nu s-ar putea. La urma urmei, viața mea de acasă n-a fost tocmai un paradis în ultimii ani. Nu e prea plăcut să stai lingă soțul tău cînd își revine după anestezie și îl auzi cum bolborosește numele unei alte femei. Cred că d-asta am făcut în fiecare seară acele plimbări cu mașina. Au fost ca o schimbare de aer curat și plăcut. Mai mult chiar. Ceva romantic și, dacă aș afirma că n-au însemnat mult pentru mine, aș minți. Au fost... clipe petrecute la lumina lunii. Apoi cele întîmplate azi, cînd l-am convins pe Kaiser, l-am adus la bancă, și am fost atît de entuziasmată, nu de ce reprezenta afacerea pentru bancă, fiindcă nici nu-mi păsa de ea, sau de ridicarea cu doi dolari și jumătate a salariului, care nici ea nu mă interesa, ci fiindcă lucrasem împreună, că vom avea despre ce discuta astă-seară și că vom trăi... un alt moment la lumina lunii, a unei luni foarte strălucitoare. Și atunci, cînd de abia mă aflam la bancă de cîteva minute, am zărit acea expresie în ochii dumneavoastră. Iar astă-seară a fost cu totul oribil. Aș fi putut să accept, la urma urmei. Mă tem și eu ca toți oa-

menii. Dar nu-mi place în acest fel. Și nici în altul. Pot să dau un telefon ?

Mi-am închipuit că în realitate vrea să meargă la baie, așa c-am dus-o la aparatul din dormitor. Am rămas lângă foc o vreme și-am așteptat. Totul mi se învîrtea prin cap ; nimic nu ieșise cum mă așteptasem. Undeva în fundul sufletului, a început să mă roadă gîndul că trebuie să-i spun, că trebuia să dezvălui întreaga escrocherie, cînd deodată s-a auzit soneria de la intrare. Cînd am deschis, în prag se afla un șofer de taxi.

— Ați telefonat după un taxi ?

— Nu, n-a telefonat nimeni.

A scos din buzunar o bucată de hîrtie, i-a aruncat o privire. Tocmai atunci Sheila a coborît scările.

— Cred că e taxiul meu.

— Dumneavoastră l-ați chemat ?

— Da. Vă mulțumesc foarte mult. A fost o seară foarte plăcută.

Era la fel de rece ca piciorul unui mort și a apucat-o pe alee mai înainte să-mi vină în minte ce să-i răspund. Am urmărit-o cum se suie în taxi, cum pleacă, apoi am închis ușa și m-am întors în salonaș. M-am așezat la loc pe sofa și i-am simțit încă parfumul ; își băuse paharul numai pe jumătate. Am simțit iar că mi se taie răsufllarea și am început să înjur singur în timp ce-mi turnam de băut.

Începusem prin a dori să descopăr ce urmărea și m-am trezit că sînt îndrăgostit nebunește de ea. M-am gîndit pînă am ametit că nimic din ce făcuse, nimic din ce spusese nu dovedea ceva. Ar fi putut fi cîstită, dar și capabilă să mă considere un fraier mai mare decît își închipuia, un fraier care avea să-i facă jocul, fără ca măcar să se aleagă cu ceva. La bancă, m-a tratat ca și pe ceilalți — agreabilă, politicoasă și drăguță. N-am mai condus-o la spital, și așa au trecut trei sau patru zile.

Apoi a venit ziua reviziei lunare a casei și am încercat să mă păcălesc că asta așteptasem înainte de-a lua vreo măsură în legătură cu delapidarea. Am lucrat împreună cu Helm și am verificat toate casele. S-au deschis sefurile, Helm a verificat și casa ei ; Sheila avea o expresie impasibilă, care putea să însemne orice, și firește verificarea a ieșit bine pînă la ultimul cent. În fundul inimii știusese că așa avea să se întîmple. Acele false depuneri urmăriseră echilibrarea bugetului, și cum delapidările se efectuau de ani de zile nu exista nici o șansă să iasă la iveală doar într-o lună.

După-amiază m-am dus acasă și m-am decis să nu iau nici o măsură în legătură cu delapidarea, să nu fac nimic pînă nu apucam cel puțin să discut cu ea, să mă port cavalierește.

Așa că m-am dus seara, cu mașina, la Glendale și am parcat pe Mountain Drive, ca de obicei. Am venit mai devreme, ca nu cumva să plece mai

repede, avînd de mers cu autobuzul, și am așteptat îndelung. Am așteptat atît de mult că aproape renunșasem, dar pe la șapte și jumătate a ieșit din casă și a pornit grăbită. Am așteptat să se depărteze vreo treizeci de metri iar apoi am apăsat ușor pe claxon, ca mai înainte. A rupt-o la fugă și am avut sentimentul neplăcut că va trece pe lângă mine fără ca măcar să-mi vorbească, așa că nu m-am uitat. Nu voiam să-i ofer această satisfacție. Dar înainte să-mi dau seama, portiera s-a deschis și s-a închis cu un pocnet, iar ea se afla alături de mine pe banchetă, mi-a strîns mîna și mi-a șoptit :

— Mă bucur foarte mult c-ai venit.

N-am vorbit prea multe pe drum. Am intrat la cinema, dar n-aș putea să vă spun ce-a rulat. Repetam mereu în minte ce aveam să-i spun, sau cel puțin să încerc să-i spun. Dar de fiecare dată cînd ajungeam la discuție, mă trezeam că vorbim despre viața ei de acasă, despre încercările ei de-a afla dacă Brent nu se încurcase într-adevăr cu o altă femeie, și astfel de probleme, care însemnau toate un singur lucru. Însemna că o voiam pentru mine. Însemna că încercam să mă conving că nu e la curent cu delapidarea, că fusese tot timpul cinstită și că mă iubea sincer. M-am întors la mașină, m-am suit în ea, și în curînd Sheila a ieșit de la spital și a coborît în goană treptele. Deodată s-a oprit și a rămas nemișcată, de parcă ar fi reflectat. Apoi s-a îndreptat din nou spre

mașină, dar fără să se mai grăbească. Mergea încet. Când a intrat în mașină, s-a lăsat pe spate și a închis ochii.

— Dave ?

Era prima oară când mă chema pe numele de botez. Am simțit că-mi sare inima.

— Da, Sheila ?

— Putem să stăm astă-seară la tine acasă în fața focului din cămin ?

— Mi-ar plăcea foarte mult.

— Trebuie... trebuie să-ți vorbesc.

Am condus-o la mine acasă. Ne-a deschis Sam, dar l-am expedit. Am intrat în salonaș și din nou n-am aprins lumina. M-a ajutat să fac focul, apoi m-am dus în bucătărie să pregătesc ceva de băut, dar Sheila m-a oprit.

— Nu vreau să beau. Doar dacă vrei tu.

— Nu. Nici eu nu beau prea mult.

— Atunci să stăm jos.

S-a așezat pe sofa, acolo unde stătuse și mai înainte, iar eu m-am așezat alături. N-am încercat nici un avans. S-a uitat timp îndelung la foc, apoi mi-a luat brațul și l-a pus în jurul umerilor ei.

— Sînt îngrozitoare ?

— Nu.

— Am voit să mă îmbrățișezi.

Am început s-o sărut, dar a ridicat mîna, mi-a acoperit buzele cu degetele, apoi mi-a împins fața mai încolo. Și-a lăsat capul pe umărul meu, a închis ochii și vreme îndelungată n-a vorbit.

— Dave, trebuie să-ți spun ceva.

— Ce anume ?

— E destul de tragic, privește banca, și dacă nu vrei să-ți comunici, n-ai decît să-mi spui și pleci acasă.

— În regulă. Te ascult.

— Charles a delapidat.

— Cît de mult ?

— Peste nouă mii de dolari. 9 113 dolari și 26 de cenți, dacă vrei să știi suma exactă. Am bănuir. Am observat cîte ceva. Îmi repeta că trebuie să fi greșit eu în calcule, dar astă-seară l-am făcut să recunoască.

— Păi nu-i de loc bine.

— Cît e de gravă situația ?

— Foarte gravă.

— Dave, spune-mi adevărul. Trebuie să știu ce se va întîmpla. Ce-au să-i facă ? Au să-l bage la închisoare ?

— Mă tem că da.

— Ce se va întîmpla de fapt ?

— Ce se va întîmpla depinde mai ales de societatea de asigurări. Cred că vor fi duri, așa că să nu se aștepte la multă milă. E o problemă limpede pentru ei. Au să-l pună sub arest, au să-l dea în judecată, iar apoi totul va depinde de gravitatea acuzațiilor și de ce impresie va lăsa asupra juriului. Cîteodată, firește, există circumstanțe atenuante.

— N-are nici una. N-a cheltuit banii cu mine, sau cu copiii sau acasă. Am făcut față cheltuielilor

din salariul lui, și săptămînal am reușit să și economisesc.

— Da, am observat la contul tău în bancă.

— A cheltuit banii cu o altă femeie.

— Înțeleg.

— Se schimbă situația dacă banii sînt restituiți ?

— Enorm.

— Atunci îl lasă complet în pace ?

— Și acum, din nou, totul depinde de societatea de asigurări și de înțelegerea cu ei. Sînt în stare să cadă la orice înțelegere, cu condiția să-și recapete banii, dar de regulă, nu sînt miloși. Nu le dă mîna. Din punctul lor de vedere, fiecare individ care reușește să delapidaze și nu e prins înseamnă că anul viitor alți zece vor încerca și ei același lucru.

— Să zicem că n-au să afle c-a delapidat ?

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

— Să spunem că găsim o cale de a pune banii la loc, presupunînd că aș putea să fac rost de ei, iar apoi să descoperi un mijloc de a aduce conturile la zi, astfel încît nimeni să nu știe că s-a petrecut ceva necurat.

— E cu neputință.

— Ba e posibil.

— Registrul de încasări are să-l trădeze. Mai devreme sau mai tîrziu.

— Nu dacă am să efectuez eu operația.

— Va trebui să reflectez.

— Îți dai seama ce reprezintă pentru mine, nu ?

— Da.

— Nu atit pentru mine. Sau pentru Charles. Încerc să nu doresc răul nimănui, dar dacă trebuie să plătească, atunci să-și primească pedeapsa pe care o merită. O fac pentru cei doi copii ai mei. Dave, nu vreau să știu c-au să-și petreacă restul vieții cu conștiința că tatăl lor e un pușcăriaș, că a fost la închisoare. Înțelegi ce vreau să spun, Dave ?

Pentru prima oară de cînd începuse să vorbească, m-am uitat la ea. Era încă în brațele mele, dar se întorsese cu fața spre mine, cu un aer încordat, cu o privire îngrozită. Am mîngîiat-o pe cap, și am încercat să reflectez. Știam însă că nu am decît un singur lucru de făcut. Trebuia să fiu și eu sincer. Ea îmi mărturisise totul și, o vreme cel puțin, am crezut-o. Trebuia să fiu și eu sincer.

— Sheila ?

— Da.

— Trebuie să-ți spun și eu ceva.

— Ce anume, Dave ?

— Am știut totul mai de mult. De cel puțin o săptămînă.

— D-asta te uiți așa la mine ?

— Da. D-asta m-am purtat astfel în acea seară. Mi-am închipuit că știi. Mi-am închipuit c-ai știut de la început, chiar și atunci cînd ai venit la mine în prima seară să ceri să lucrezi în locul lui. Mi-am închipuit că m-ai considerat un fraier, și

am dorit să aflu cît de departe vei merge cu jocul tău. Ei bine, acum lucrurile s-au lămurit.

Și-a îndreptat trupul și s-a uitat direct la mine.

— Dave, crede-mă că n-am știut.

— Te cred, *acum* te cred.

— Am știut despre acea femeie, cea cu care s-a încurcat. M-am întrebat uneori de unde făcea rost de bani. Dar nu m-am gîndit niciodată că delapidază. Pînă acum cîteva zile. Cînd am început să observ nepotriviri în carnetele deponenților.

— Da, și eu le-am observat.

— Și de asta te-ai transformat în seducător ?

— Mda. Nu am totuși acest obicei. Nu te-am păcălit. Vreau să spun că nu am intenționat să te seduc. Te doresc, așa cum te-ar dori oricine. Vorbesc serios. Îți dai cumva seama la ce mă refer ?

A dat din cap și deodată eram unul în brațele celuilalt, o sărutam, ea îmi răspundea cu săruturi. Avea buzele calde și moi și din nou am simțit că mi se taie respirația, de parcă aș fi vrut să țip. Am stat așa mult timp, fără să vorbim, strîns îmbrățișați. În curînd trebuia să se întoarcă la ea acasă. Atunci ne-am amintit de delapidare și de ce măsuri urma să luăm. M-a implorat iar să-i dau un prilej să-și salveze copiii de la rușine. I-am spus c-am să reflectez, deși știam în fundul sufletului că aveam să fac orice mi-ar cere.

— De unde ai să faci rost de bani ?

— Dintr-un singur loc.

— Și anume ?

— De la tata.

— Are atîția bani ?

— Nu știu... Casa e proprietatea lui. La Westwood. Ar putea să scoată ceva pe ea. Are și puțini bani. Nu știu cîți. Dar în ultimii ani, singura lui fiică nu l-a costat nimic. Cred că poate să facă rost de ei.

— Ce are să spună ?

— Are să fie furios. Și dacă îmi dă banii, n-o face pentru Charles. Îl detestă, te asigur. Și n-o va face nici pentru mine. A fost foarte supărat la gîndul c-am să mă mărit cu el, ca să nu-ți mai spun cum s-a purtat după căsătorie. N-o va face decît pentru nepoții lui. Vai, ce încurcătură. Ce încurcătură îngrozitoare !

A doua seară am parcat pe o terasă deasupra oceanului. Cred că era opt și jumătate și Sheila nu rămăsese la spital foarte mult. Stătea și se

uita la flux, și deodată mi-a cerut s-o conduc la tatăl ei. Am dus-o și n-am vorbit prea mult pe drum. Am oprit aproape de casa lui, Sheila a intrat și a întârziat mult. Trebuie să fi fost unsprezece când a ieșit. S-a urcat în mașină, apoi n-a mai rezistat, a plîns și nu știam ce să-i spun. Când s-a mai liniștit, am întrebat-o :

— Ei, ai avut noroc ?

— Are să dea banii, dar a fost teribil.

— Nu-i poți reproșa că s-a supărat.

— Nu s-a supărat. M-a ascultat, a clătinat din cap și nici n-am discutat dacă are să-mi dea banii sau nu. Dar, Dave, e un om bătrîn, a plătit pentru casa lui timp de cincisprezece ani și anul trecut a achitat-o. Dacă are chef, își poate petrece vacanțele în Canada împreună cu mama. Iar acum... totul s-a terminat, va trebui să plătească de la început, numai din cauza mea. N-a rostit un cuvînt.

— Ce-a spus mama ta ?

— Nu i-am spus. Cred c-are să-i spună el, eu n-am putut. Am așteptat pînă s-a dus să se culce. D-asta am stat atît de mult. Să plătești cu regularitate cincisprezece ani, iar acum totul s-a pierdut, fiindcă Charles s-a îndrăgostit de o cretină pentru care nu merită să strici nici măcar un glonț ca s-o trimiți în iad.

N-am dormit prea bine în acea noapte. M-am gîndit tot timpul la bătrînul profesor de istorie,

la casa lui, la Sheila și la Brent zăcînd în spital cu un tub virît în burtă. Pînă atunci nu mă gîndisem mult la el. Nu-mi plăcea individul, legătura lui cu Sheila se destrămasese și prin urmare nu-i mai dădusem nici o atenție. M-am gîndit totuși acum la el și m-am întrebat cine o fi cretina de care se îndrăgostise, și dacă era la fel de nebun după ea cum eram eu după Sheila. Apoi am început să mă întreb dacă o iubeam destul ca să comit un fals în acte, și la acest gînd m-am sculat în capul oaselor și m-am uitat lung pe ferastră, în noapte. Jur că n-am făcut un fals niciodată, că n-am furat de la nimeni și nici n-am s-o fac, dar în acest caz mă amestecam oarecum. Trecuse o săptămînă de cînd descoperisem delapidarea și nu suflasem un cuvînt la centrală, și mă pregăteam s-o ajut ca s-o mușamalizeze.

Atunci mi-a venit brusc o idee în legătură cu Brent și am încetat să mă mai înșel singur. Am efectuat unele calcule serioase, stînd în pat, nu mi-a plăcut de loc concluzia lor, dar am știut ce-mi rămînea de făcut. În seara următoare, în loc să ne ducem spre ocean, ne-am îndreptat din nou spre casa mea și în curînd ne aflam în fața focului din cămin. De data asta am amestecat un whisky cu sifon fiindcă mă simțeam împăcat cu mine ; am luat-o în brațe apoi m-am decis să-i spun.

— Sheila.

— Da ?

— M-am gândit la problemă.
— Dave, n-ai să-i dai pe mîna lor ?
— Nu, dar am ajuns la concluzia că există o singură persoană care să suporte totul.

— La cine te referi ?

— La mine.

— Nu înțeleg.

— Foarte bine, te-am condus aseară să-l vezi pe tatăl tău și el a primit foarte rău știrea. A plătit cincisprezece ani pentru casa lui, iar acum totul se duce de ripă, iar el nu se mai alege cu nimic. De ce să plătească el ? Am și eu o casă și mă pot alege și eu cu ceva de pe urma ei.

— Cu ce te poți alege ?

— Cu tine.

— Despre ce vorbești ?

— Vreau să spun c-am să dau eu acei nouă mii de dolari.

— Nici vorbă !

— Ascultă, hai să nu ne mai înșelăm unul pe altul. Perfect, Brent a furat banii, i-a cheltuit cu o tîrfă, s-a purtat groaznic cu tine. E tatăl a doi copii care se întîmplă să fie și nepoții tatălui tău, iar asta înseamnă că bătrînul va trebui să plătească. Nu-i scandalos ? Un singur lucru contează în acest caz : Brent e lichidat. E în umbra penitenciarului, se află la spital în convalescență după cea mai urîță operație cu putință, deci într-o situație înspăimîntătoare. Eu însă... eu m-am îndrăgostit de soția lui. În timp ce el e curățat, eu

mă pregătesc să-i iau nevasta, singurul lucru care i-a mai rămas. Nu-i prea frumos, nu ? Pot cel puțin să-l ajut cu bani. Am s-o fac. Nu-l mai plictisi pe tatăl tău. De acord ?

— N-am să te las s-o faci.

— De ce nu ?

— Dacă ai să restitui acei bani, înseamnă că mă cumperi.

S-a sculat și-a început să se plimbe prin încăpere.

— Ai spus-o chiar tu. Ești gata să răpești nevasta cuiva și vrei să-ți împaci conștiința restituind banii furați de el. Din punctul lui de vedere e perfect, întrucât nici nu ține la mine. Dar nu-ți dai seama în ce situație mă pui ? Ce să-ți spun acum ? Ce pot să spun ? Sau ce-aș putea să spun dacă te-aș lăsa să restitui banii ? N-am cum să ți-i înapoiez. Nici în zece ani n-am să reușesc să strâng zece mii de dolari ca să ți-i plătesc. Sînt doar... sclava ta.

Am urmărit-o din ochi în timp ce se plimba prin încăpere, atingînd cu mîna mobilele, fără să se uite la mine, iar apoi, deodată, m-a cuprins un sentiment sălbatic, fierbinte, și singele a început să-mi zvîcnească în tîmple. M-am apropiat de ea, am tras-o cu fața spre mine.

— Ascultă, nu există mulți oameni care să aibă pentru o femeie sentimente în valoare de nouă mii de dolari. Și ce e rău în asta ? Nu vrei să fii cumpărată ?

Am luat-o în brațe și i-am strivit buzele.

— E așa de rău ?

A deschis gura, dinții ni s-au ciocnit și a spus într-o suflare :

— E divin, eu totul divin.

Apoi m-a sărutat pătimaș.

— Atunci tot ce mi-ai spus n-au fost decît prostii ?

— Numai și numai prostii. O, ce bine e să fii cumpărată. Mă simt ca o baiaderă, ca o cadînă și îmi place.

— Acum o să punem banii la loc.

— Da, împreună.

— O să începem de mîine.

— Ce ciudat ! Sînt complet în puterea ta. Sînt sclava ta, mă simt așa de sigură și știu că nimic rău n-o să mi se mai întîmple vreodată.

— Adevărat. E o sentință pe viață pentru tine.

— Dave, sînt îndrăgostită.

— Și eu sînt îndrăgostit.

Aveți dreptate dacă vă închipuiți că-i greu de furat bani dintr-o bancă. Dar e infinit mai greu să-i pui la loc. Poate că nu v-am explicat încă foarte limpede cum a iucrat Brent. În primul rînd, cînd la o bancă se constată o delapidare, ea are loc mai ales la secția de depuneri de economii, fiindcă nu se fac bilanțuri. Depunătorul comercial, adică firma care își deschide un cont permanent, primește lunar un aviz. Dar celor cu carnete de economii nu li se trimite nici un aviz. Vin cu carnetele lor, depun banii, suma e trecută în carnet, iar carnetele constituie dovezile lor. Nu au acces niciodată la cartotecile băncii, așa încît o delapidare din banii lor poate continua multă vreme pînă să fie descoperită, iar cînd e descoperită, se datorește mai ales unui accident, ca cel de față, fiindcă Brent n-a contat pe internarea lui în spital.

Ei bine, Brent își asigurase un paravan, trîncănind despre relațiile pe bază personală, astfel încît deponenții care veneau la bancă să nu aibă de-a face decît cu el. George Mason ar fi trebuit să

între la idee, dar Brent contribuia la înflorirea afacerilor, și nu te certai cu cineva care lucrează bine. A reușit să pună planul în aplicare, fiind singurul cu acces la cartotecile deponenților, clienții lui în exclusivitate. Brent a început să delapidaze. Alegea conturi care știa că nu-i vor produce neplăceri, efectua o retragere falsă de vreo cincizeci de dolari. Semna cu numele deponentului, îi falsifica iscălitura fără să trebuiască să fie expert, fiindcă doar el le verifica semnăturile. Apoi vira cincizeci de dolari în buzunar și prin falsa retragere își acoperea cheltuielile. Cartotecile noastre trebuiau să marcheze și ele retragerea, așa că o trecea și acolo, dar înaintea fiecărei false depuneri făcea un mic semn cu creionul, pe care îl descoperisem, avînd astfel o evidență exactă, în cazul că se interesa deponentul.

Cum aveam să punem banii la loc, astfel încît balanța zilnică să iasă, cartotecile să fie în ordine, carnetele de depunător să corespundă, iar în același timp să nu lăsăm nici o urmă care să ne trădeze cînd aveau să sosească controlorii? M-a dat gata și nu mă jenez să vă spun că un timp mi s-a făcut frică. Eu unul voiam să raporteze delapidarea, s-o las pe Sheila să plătească, fără să spună de unde a obținut banii, apoi să aranjez ca Brent să fie destituit și să-și caute în altă parte o slujbă. Nu cred că aveau să ia măsuri prea severe împotriva lui dacă banii erau restituiți. Dar Sheila nici n-a vrut să audă. Se temea să nu-l condamne, iar

atunci dădeam banii degeaba, copiii ei aveau să crească cu această rușine și nu realizam nimic. N-am știut ce să-i răspund. Mi-am închipuit că probabil au să-l ierte, dar nu eram sigur.

Sheila a găsit metoda potrivită. Mergeam cu mașina, chiar la două seri după ce-i spuseseam că am să dau eu banii cînd mi-a spus :

— Cartotecile, banii și carnetele de depuneri, asta-i, nu ?

— Exact.

— Cartotecile și banii sînt ușor de manevrat.

— Serios ?

— Banii se întorc așa cum au plecat. Atît doar că în loc de false retrageri, efectuez false depuneri. Balanță casei, balanța depunerilor și balanța carnetelor.

— Dar la carnetele de depuneri nu se face balanță. Ascultă. Dacă există un singur carnet de depuneri, doar unul, care să ne trădeze după ce-am plecat, sîntem pierduți. Singura șansă e ca nimeni să nu bănuiască ceva — să nu se ridice vreodată vreo întrebare. Și, mai mult, nu vom acționa decît atunci cînd vom avea o evidență a tuturor carnetelor cu retrageri false. Cred că i-am descoperit codul de marcare a retragerilor false, dar nu putem fi siguri, poate că nu le-a marcat chiar pe toate. Nu încep decît dacă facem o treabă perfectă. Dacă el ajunge la închisoare e una. E cu totul altceva dacă ajungem toți trei, iar eu îmi pierd și postul și nouă mii de dolari.

— Foarte bine, atunci. Carnetele de depunător.
— Asta e problema, carnetele de depunător.
— De câte ori un carnet se termină sau se greșește ceva în el ce facem ?

— Eliberăm unul nou, nu ?

— În care sînt trecute cîte depuneri ?

— Una, cred. Totalul la zi.

— Perfect. Totalul n-are să ne trădeze. Se potrivește cu cartoteca, și nu mai există în el nici o cifră care să indice acele retrageri — retragerile și depunerile din urmă. Foarte bine, atunci. Pînă aici e în regulă. Ce facem acum cu vechiul carnet ? Cu cel bun ?

— Păi ce facem de obicei cu ele ? Le punem sub un perforator, perforăm fiecare pagină și îl înapoiem.

— Și îl are asupra lui de fiecare dată cînd vine un revizor. Dumnezeuule, nu-i nici o scofală.

— Dar dacă nu vrea să-l ia înapoi ?

— Cum adică ?

— Dacă nu-l vrea, îl distrugem. Nu ne e de nici un folos, nu ? Și nu ne aparține nouă, ci lui. Dar proprietarul nu-l mai vrea.

— Ești sigură că le distrugem ?

— Am rupt mii de carnete... Și asta o să facem. De acum înainte și pînă la noua verificare a casei mele, o să strîngem toate acele carnete. Mai întîi verificăm sumele totale, ca să știm exact cum stăm. Apoi deponentul primește un carnet nou care nu trădează nimic.

— De ce să primească un nou carnet ?

— N-a băgat de seamă cînd l-a adus pe cel vechi — legătura aproape că i s-a desfăcut, foile sînt gata să cadă ; sau l-am mînjit din întîmplare cu ruj, sau cred c-a venit timpul să-i eliberăm carnet nou, ca să-i poarte noroc. Așa că primește un carnet nou, cu o singură depunere, adică suma totală, asta-i tot. Apoi îi spun': „Nu mai aveți nevoie de acesta, nu-i așa ?“ Iar din felul cum am s-o spun o să i se pară că vechiul carnet e chiar *murdar*. Iar apoi, în fața ochilor lui, de parcă am proceda astfel zilnic, am să rup carnetul și-am să-l arunc la coșul de hîrtii.

— Ce se întîmplă dacă ține să păstreze vechiul carnet ?

— Atunci îl perforéz și i-l dau. Dar perforarea are să-și lase micile și frumoasele ei găuri chiar pe locul unde se află trecute cifrele, și îi va fi cu neputință atît lui cît și unui controlor sau altcuiva să le mai descifreze. Am să perforéz de cinci sau de șase ori, iar carnetul de depuneri o să arate ca șvaițerul, mai mult găuri decît brînză.

— Iar tot timpul cit ai să-l perforezi, clientul are să fie în fața ta la ghișeu uitiîndu-se la tine și întrebîndu-se ce șmecherie mai e și asta.

— O, nu, n-are să țină decît cîteva secunde. Vezi, am exersat. O fac într-o clipă... Și n-o să mai vrea înapoi carnetul vechi. Ai încredere în mine. Știu cum să procedez.

În maniera ei de-a vorbi se strecură o discretă notă de implorare. Trebuia să reflectez. Am reflectat o vreme și am început să am sentimentul că în ce-o privește, dacă asta era tot, avea să reușească. Dar apoi a început să mă neliniștească altceva.

— Cite documente falsificate sint în total ?

— Patruzeci și șapte.

— Și cum ai să faci ca să le aducă deponenții ?

— Păi au de ridicat dobânzi. M-am gândit să le trimitem „micile noastre avize tipărite, semnate „Sheila Brent“, cu cerneală, ca să fim siguri c-au să vină direct la mine — solicitindu-i să-și aducă și carnetele de depuneri pentru a trece dobânzile. N-am auzit de cineva care să nu vină cu carnetul, chiar dacă ar fi vorba doar de un dolar și douăzeci și doi de cenți. Iar un aviz tipărit arată perfect legal și în afara oricărei bănuieli, nu ?

— Da, un aviz e unul din lucrurile cele mai legale, mai nevinovate și în afara oricărei bănuieli. Dar uite la ce mă gândesc : trimiți avizele astea tipărite, iar în câteva zile toate carnetele au să vină și nu le poți reține la infinit. Trebuie să le dai înapoi — ori altele noi — căci altminteri cineva ar putea să aibă bănuieli. Asta înseamnă că banii trebuie puși la loc toți o dată. Prin urmare la casă are să se observe o sumă mare. Toată lumea din bancă are să se întrebe care o fi motivul, căci are să apară și la expedierea prin poștă.

— M-am gîndit și la asta. Nu trebuie să trimit o dată toate avizele. Am să trimit cîte patru sau cinci pe zi. Iar apoi, chiar dacă vin grămadă — vreau să spun carnetele — am să eliberez noile carnete îndată ce sînt prezentate cele vechi, dar să trec modificările pe cartoteci și în registru încetul cu încetul, cîte trei sau patru sute de dolari pe zi. Nu e mult.

— Nu, dar în acest timp sîntem complet lipsiți de apărare. Riscăm și nu există nimic pe lume care să ne apere. Vreau să spun că în timp ce tu reții aceste depuneri modificate, ca să le poți strecura treptat, casa n-are să mai corespundă cu registrele. Dacă se întîmplă ceva atunci — dacă trebuie să cer un control pe loc sau sînt chemat la centrală pentru cîteva zile, sau ți se întîmplă ție ceva, și nu poți veni la bancă, atunci ne-am dus pe copcă. Tu poți să scapi. Dar va trebui să încheiem, să lămurim totul, înainte ca să aibă loc prima verificare a casei tale. Mai avem la dispoziție douăzeci și una de zile de azi înainte. Iar așa stînd lucrurile, un exces zilnic de trei pînă la patru sute de dolari la casă o să pară foarte straniu. Vreau să spun, celor de la bancă.

— Îi pot păcăli. Le pot spune că mă țin de depoenți, ca să depună mai mulți bani, cum făcea Charles. Nu cred că e vreun pericol. Banii au să fie acolo.

Așa am procedat. Sheila a dat să se tipărească avizele, a început să le trimită prin poștă, cîte trei

sau patru o dată. Pentru recuperarea din primele zile, vreau să spun recuperarea banilor, aveam destui din propriile mele depuneri. Pentru rest, a trebuit să mă duc și să ipotectez casa. M-am adresat Băncii Federale. Mi-a luat o săptămână și am fost silit să deschid un cont în altă parte, ca nimeni din bancă să nu știe ce urmăresc. Am luat opt mii de dolari, și dacă vă închipuiți că nu mi-a părut rău, înseamnă că nu v-ați ipotecat niciodată casa. Firește, a fost norocul nostru că atunci când primul carnet a fost adus mă aflam eu la ghișeu, căci Sheila plecase să mănince. Am luat carnetul, am eliberat o chitanță că l-am primit, dar domnișoara Church era doar la un metru de mine, adunând niște cifre cu o mașină de calculat. A auzit ce i-am spus depunătorului și a răsărit lângă mine, mai înainte să-mi dau seama că-i acolo.

— Lăsați-mă pe mine, domnule Bennett. N-o să țină decît o clipă și nici n-o să fie nevoie să-și lase carnetul.

— Aș prefera să o rezolve doamna Brent.

— O, *foarte* bine atunci.

S-a cărat grăbită și am simțit că mi se umezește podul palmelor. În acea noapte am prevenit-o pe Sheila.

— Church poate da totul la iveală.

— Cum ?

— Prin lingușirea ei odioasă. S-a vîrit azi lângă mine, a voit să verifice ea carnetul în locul meu. A trebuit s-o expediez.

- Las-o pe seama mea.
- Pentru Dumnezeu, ai grijă să nu bănuiască ceva.

— Nu-ți face nici o grijă.

De atunci înainte am stabilit un fel de program. Primea trei sau patru carnete și le cerea deponenților să i le lase pînă a doua zi. Completa noi carnete și în aceeași seară îmi spunea suma exactă de care avea nevoie. Îi dădeam cît îi trebuia în bani peșin. A doua zi îi vîra în casa ei, făcea noi cartoteci pentru depunători, le vîra la dosar, scria apoi carnetele noi și le ținea gata să fie ridicate de deponenți. Cu fiecare zi ne apropiam de scadența achitării, rugîndu-ne la Dumnezeu să nu ne trădeze ceva înainte de-a restitui toți banii. Mai în fiecare zi, cred că băgam cîte 400 de dolari în casa băncii, iar o dată sau de două ori chiar mai mult.

Într-o seară, cam la o săptămînă după ce-am început să punem banii la loc, banca a dat o serată mare pentru toți salariații. Cred că se aflau vreo mie de invitați, în sala de bal a unui hotel din Los Angeles, și era o adunare destul de plăcută. Nu e mare tîmbălău, Bătrînului nu-i place așa ceva. Organizase mai degrabă un fel de întrunire familiară, a ținut un mic discurs, apoi a început dansul, iar el a stat pe de lături și s-a uitat cum ne distrăm. Cred c-ați auzit de A. R. Ferguson. E fondatorul băncii, și e de ajuns să-i arunci o

privire ca să-ți dai seama că-i cineva important. Nu e înalt, se ține drept, e voinic și are o mică mustață, care îi dă un fel de aer militar.

A trebuit să mergem cu toții, desigur. Am stat la masă împreună cu ceilalți din filială, domnișoara Church, Helm și Snelling, cu soția lui Snelling și cu Sheila. Am avut grijă să nu fiu alături de Sheila. Mi-era frică. Așa că după banchet, când a început dansul, m-am dus să dau mîna cu Bătrînul. Mă trata întotdeauna bine, așa cum îi trata pe toți. Are o amabilitate firească, de care oamenii mărunți nu par capabili. M-a întrebat ce mai fac și apoi a spus :

— Cît crezi c-ai să mai rămii la Glendale ? Mai ai de verificat ?

Am simțit că mă trec fiori reci. Dacă mă rechema și mă aducea înapoi la centrală, se duceau de ripă toate șansele de-a acoperi delapidarea și Dumnezeu știe ce-aveau să descopere, acum cînd nu pusem la loc decît jumătate.

— Vedeti, domnule Ferguson, dacă puteți aranja, aș dori să stau acolo pînă după întii luna viitoare.

— ...Așa de mult ?

— Să știți că am aflat cîteva lucruri care merită să fie studiate de aproape, mi se pare. De fapt, m-am gîndit chiar să scriu un articol despre ele, pe lîngă raportul meu. M-am gîndit să-l dau spre publicare revistei *American Banker*, și dacă aș mai avea puțin timp...

— În acest caz ia-ți tot timpul de care ai nevoie.

— Mi-am zis, că n-o să ne strice.

— Aș vrea ca mai mulți dintre funcționarii noștri superiori să scrie articole.

— Ne aduce oarecare prestigiu.

— ...Și îi face pe unii să gîndească !

Vorbeam necontrolat. Nu știam nici ce-am să spun în clipa următoare. Nu mă gîndisem la nici un articol pînă atunci, și puteți să vă închipuiți cum m-am simțit. M-am simțit ca un ticălos, mai ales din cauza felului frumos cum se purtase cu mine. Am mai stat cîteva minute, și mi-a spus că pleacă la Honolulu a doua zi, dar că se întoarce în aceeași lună și aștepta cu nerăbdare să citească articolul meu, de îndată ce revenea. Apoi a făcut un semn spre parchetul de dans :

— Cine e fata în albastru ?

— Doamna Brent.

— A, da ? Aș vrea să vorbesc cu ea.

Am trecut amîndoi, cu greutate, printre perechile care evoluau pe parchet pînă am ajuns la Sheila care dansa cu Helm. S-au oprit din dansat și i l-am prezentat Sheilei pe bătrîn, care a întrebato-cum se simte Brent după operație, apoi a luat locul lui Helm, și s-a îndepărtat dansînd cu ea. Nu eram prea bine dispus cînd am întîlnit-o afară și am condus-o acasă.

— Ce s-a întîmplat, Dave ?

— N-am avut curajul să-l privesc pe bătrîn în ochi, asta-i tot.

— Ți-e frică ?

— Din pricina încordării.

— Dacă ți-e frică și vrei să te retragi, nu-ți fac nici un reproș. Absolut nici unul.

— Vreau să-ți spun doar c-am să fiu fericit cînd o să scăpăm de ticălosul ăla, cînd o să-l dăm afară de la bancă și-o să ne facem viața noastră.

— În două săptămîni am terminat.

— Cum se simte ?

— Iese din spital sîmbătă.

— Ce bine.

— Nu se întoarce încă acasă. Doctorul insistă să se ducă întîi la Arrowhead ca să se întrezeze. Are să stea acolo trei sau patru săptămîni. Are niște prieteni în localitate.

— Apropo, ce i-ai spus ?

— Nimic.

— Chiar nimic ?

— Nici un cuvînt.

— A avut ulcer, așa mi-ai spus ?

— Da.

— Am citit acum cîteva zile într-o revistă medicală despre cauzele ulcerului. Le cunoști ?

— Nu.

— Necazurile.

— Serios ?

— Ar putea să-l ajute să se vindece mai repede, dacă ar ști că totul e în regulă. În ce privește delapidarea. Statul la spital, obsedat de o asemenea problemă, nu-i de natură să-i ajute la vindecare.

— Și ce să-i spun ?

— Nici eu nu știu prea bine. Că ai aranjat lucrurile.

— Dacă am să-i spun că le-am aranjat ca nimeni să nu știe, își va da seama că am avut ajutorul cuiva din bancă. Asta are să-l îngrozească și nu știu de ce e în stare. S-ar putea să discute cu cineva și va ieși totul la iveală. Și cine am să-i spun că mi-a dat banii ca să-i pun la loc ? Tu ?

— Trebuie să-i spui ?

— Nu, nu trebuie să-i spun nimic și nici n-am să-i spun. Cu cât ai să fii amestecat mai puțin, cu atât mai bine. Dacă se neliniștește de situația lui, ar trebui să se fi obișnuit pînă acum. N-are să-i strice dacă se mai chinuie nițel la gîndul celor făcute mie... și ție.

— Cum vrei.

— Știe că se pregătește ceva, desigur, dar nu știe ce anume. Mor de nerăbdare să-i văd mutra cînd am să-i spun că plec la... cum ai spus că se cheamă ?

— Am spus că se cheamă Reno ¹.

— Încă mai vrei să mergem la Reno ?

— Nu mă răzgîndesc de obicei cînd am luat o hotărîre.

— Poți să te răzgîndești, dacă vrei.

— Taci din gură.

— Nu vreau să te răzgîndești.

— Nici eu nu vreau.

---

¹ Oraș în statul Nevada, celebru prin faptul că se pot contracta rapid căsătorii sau pronunța divorțuri.

Am continuat să punem banii la loc și am devenit pe zi ce trece mai nervos. Mă temeam c-are să se întâmple ceva, că poate Bătrînul n-a lăsat vreo dispoziție în privința mea înainte de-a pleca și poate c-o să fiu rechemat la centrală, sau că Sheila o să se îmbolnăvească și o va înlocui altcineva. Că vreunui deponent s-ar fi putut să i se pară ciudat că i se cere să aducă la bancă carnetul de depuneri și ar fi în stare să pună întrebări altcuiva.

Într-o zi Sheila mi-a cerut s-o conduc acasă după ce plecam de la bancă. Între timp devenisem atât de nervos că nu mai mergeam nicăieri cu ea în timpul zilei și chiar seara nu ne întâlneam în vreun loc unde riscam să dăm peste cineva care ne cunoștea. Mi-a spus însă că unul dintre copii era bolnav, că dorea să treacă pe la farmacie să scoată doctoriile prescrise de doctor, și că oricum acasă nu se afla decît servitoarea și ea nu conta. Între

timp Brent plecase la lacuri ca să se întrezeze și era singură acasă.

Așa c-am condus-o. Era prima dată că mergeam la ea acasă. Era frumos mobilat și mirosea cum mirosea ea, iar copiii erau cei mai scumpi din ciți am văzut vreodată. Fetița mai mare se numea Anna, iar cea mai mică Charlotte. Ea era bolnavă. Zăcea răcită în pat și suporta boala cu curajul unui soldățel. Cu altă ocazie m-ar fi amuzat grozav s-o văd cum o tiranizează pe Sheila și cum Sheila se complăce, ca și cum ar fi meritat-o. Dar acum nu puteam sta liniștit atîta timp. Cînd mi-am dat seama că nu-mi mai găseam locul, am plecat. M-am dus acasă și-am mai pus pe hîrtie cîte ceva din acel articol aiurea, pe care trebuia să-l pregătesc bătrînului la întoarcerea lui. Avea titlul : *Să organizăm un puternic sector de depuneri.*

Ajunsesem în ajunul verificării lunare a casei. Astăzi trebuiau să intre în casă șapte sute de dolari, în afara depunerilor corecte ale zilei. Era o sumă frumoasă, dar fiind miercuri, ziua cînd toate fabricile dimprejur plăteau salariile, depunerile urmau să fie masive, așa că se părea c-o să ne meargă. Aveam strînse aproape toate carnetele de depuneri false. Trebuia să acționăm energic pentru a aduce la bancă ultimele trei carnete de care aveam nevoie, și Sheila se dusese seara trecută chiar ea acasă la acei deponenți, cum procedase Brent întotdeauna, și-i întrebase unde au fost și de ce n-au mai depus nimic din economiile lor. A stat

de vorbă cu ei cîteva minute, a reușit să le ia carnetele, apoi am dus-o cu mașina la mine și le-am verificat pe toate. I-am dat banii de care avea nevoie și se pare că se aranjase.

Voiam însă să știu cum stau lucrurile, dacă totul decursese cum speram. Nu i-am putut capta privirea și nici să-i vorbesc. Au stat la coadă la ghișeul ei cîte patru, cîte cinci, toată ziua, și Sheila nu s-a dus la prînz să-și ia masa. A cerut să i se trimită un pahar cu lapte și niște sanvișuri. Miercuri au detașat alți doi casieri de la centrală ca s-o ajute să rezolve treaba suplimentară și de fiecare dată cînd unul dintre ei se ducea să-i ceară o informație și Sheila trebuia să plece de la ghișeu cîteva minute, simțeam că-mi asudă palmele și nu mai știam ce lucrez. Vă asigur c-a fost o zi nesfîrșită.

Pe la două și jumătate, totuși, coada a mai slăbit și pe la trei fără cinci nu mai era nimeni, iar la trei fix, Adler, paznicul, a încuiat ușa. Efectuam ultimele operații. Casierii de la centrală au terminat primii fiindcă nu aveau de verificat decît depunerile din aceea zi, iar pe la trei și jumătate și-au predat rapoartele, mi-au cerut să le semnez și au plecat. Stăteam la biroul meu, mă uitam fix la hîrtii, lucrînd orice ca să nu mă plimb de colo colo și să nu trădez că mă obseda ceva.

Pe la patru fără un sfert a bătut cineva la ușă, dar n-am ridicat privirea. Există întotdeauna un deponent întîrziat, care încearcă să intre, iar dacă

ne surprinde privirea, sîntem pierduți. Mi-am văzut mai departe de hîrtii, dar l-am auzit pe Adler că deschide și cine credeți că era în prag, Brent, cu un rînjete pe față, cu o valiză în mîna și bine bronzat. A izbucnit un cor de „Salut !” și toți s-au repezit să dea mîna cu el, mai puțin Sheila, să-l întrebe cum se simte și cînd se întoarce la lucru. A spus că s-a întors acasă în seara precedentă și că va veni la lucru imediat. A trebuit să-i strîng și eu mîna, am scrișnit din dinți, am dat mîna cu el, dar nu l-am întrebat cînd se întoarce la bancă.

Apoi a spus că-a venit să-și ia niște lucruri, iar în drum spre dulăpioarele funcționarilor a vorbit cu Sheila și ea i-a răspuns fără să-și ridice ochii. Apoi ceilalți funcționari și-au reluat lucrul.

- Ei ! știi că arată bine, nu-i așa ?
- Altfel decît cînd a plecat.
- Trebuie să fi cîștigat zece kilograme.
- L-au vindecat grozav.

În curînd s-a întors, a închis valiza, a mai trănănit și a plecat. Apoi toți și-au făcut casa, au înaintat bilanțurile și au pus casetele cu bani în tezaur. Helm a dus cărucioarele cu rapoartele înăuntru, apoi a plecat. Snelling s-a întors să fixeze cifrul.

Atunci a început Church din nou cu linguşeala. Era cea mai neatrăgătoare fată din cîte am văzut vreodată. Grasă și bondoacă, trîncănind de parcă ținea mereu un discurs. Părea unul din aceia care fac demonstrație cu un aparat la subsolul unui

magazin general. A început să vorbească despre o nouă mașină de calculat care tocmai apăruse pe piață și dacă nu eram de părere c-ar trebui să luăm și noi una. Am spus că mi se părea nimerit, dar că mai trebuie să reflectez. Apoi a tot repetat-o și tocmai își intrase în formă când a scos un strigăt și-a arătat spre podea.

Am zărit jos cel mai scîrbos animal pe care l-am văzut în viața mea. Unul din acei păianjeni de sol, cum sînt în California, de mărimea unei tarantule, și la fel de primejdios. Cred că avea vreo opt centimetri și se îndrepta spre mine cu un mers stîngaci, dar progresînd mereu. Am ridicat piciorul să-l strivesc, dar Church a urlat din nou și a zis că dacă-l strivesc, are să moară și ea. Între timp se adunaseră toți împrejurul lui — Snelling, Sheila și Adler. Snelling a zis să luăm o bucată de hîrtie și să-l aruncăm pe ușă afară, Sheila a fost de acord, dar, pentru numele lui Dumnezeu, s-o facem mai repede. Adler a luat o coală de pe biroul meu, a făcut-o sul și a vîrît înăuntru păianjenul cu ajutorul unui toc. Apoi a închis sulul la un cap și ne-am dus cu toții să vedem cum îl aruncă în rigolă. Apoi a venit un polițai, a luat sulul și a prins din nou păianjenul și a zis c-o să-l ducă acasă soției lui, ca să-l fotografieze cu noul lor aparat.

Ne-am întors la bancă, Snelling și cu mine am închis tezaurul și ei a plecat. Church a plecat și ea. Adler a mai dat o raită, înainte de a închide. Am rămas doar eu cu Sheila. M-am apropiat de

ea, lîngă dulăpioarele individuale ; își punea pălăria, privindu-se în oglindă.

— Ei bine ?

— S-a terminat.

— Ai pus banii la loc ?

— Pînă la ultimul cent.

— Cartotecile sînt în regulă ?

— Totul corespunde pînă la ultima decimală.

Acesta era lucrul la care mă rugam de o lună și de îndată ce-am fost sigur, nu mi-a trebuit decît o zecime de secundă să mă înfurii în privința lui Brent.

— Te duce acasă cu mașina ?

— Dacă vrea, n-are decît s-o facă, dar n-a pomenit nimic.

— Ce-ar fi să aștepți în mașina mea ? Vreau să discutăm despre cîteva lucruri. Am parcat vizavi.

Sheila a plecat și Adler s-a îmbrăcat în hainele lui de stradă, apoi am încheiat împreună totul și m-am îndreptat în grabă spre mașina mea. Nu m-am dus la ea acasă, ci la mine, dar nici n-am așteptat să ajungem acolo, c-am și deschis discuția.

— De ce nu mi-ai spus că s-a întors ?

— Te interesa ?

— Foarte mult.

— Ei bine, întrucît mă întrebi, n-am știut că s-a întors cînd te-am părăsit aseară. Mă aștepta cînd am intrat în casă. Azi n-am avut o clipă de răgaz să vorbesc cu tine sau cu altcineva.

— Am crezut că urma să stea o lună la munte.

— Și eu credeam.

— Atunci de ce s-a întors ?

— N-am nici cea mai vagă idee. Poate c-o să încerce să afle ce-o să se întâmple cu el. Miine, adu-ți aminte, faci verificarea casei și el știe. De asta s-a întors poate mai de vreme.

— Ești sigură că n-a avut întâlnire cu tine acum cînd se simte mai bine ? Că te așteaptă după ce mi-ai spus noapte bună ?

— Am stat cu copiii, dacă la asta te referi.

Nu știu dacă am crezut-o sau nu. Bănuiesc că v-am mai spus că eram îndrăgostit nebunește de ea, că mă costase o puzderie de bani, că-mi adusese numai belele, iar toate păreau să înrăutățească situația. La gîndul că-și petrecuse o noapte acasă cu el, că nu-mi suflase un cuvînt, m-a trecut un fior. De cînd mă încurcasem cu ea, pentru prima oară se ridica acea problemă. Brent fusese la spital, de acolo se dusese direct la lacuri, așa că pînă atunci nu mi se păruse real. Dar acum părea real, o recunosc și eram furios groaznic cînd am sosit acasă și am intrat înăuntru. Sam a aprins focul, Sheila s-a așezat, dar eu 'am rămas în picioare. M-am plimbat prin încăpere, în timp ce ea fuma și mă urmărea.

— Foarte bine, tipului trebuie să i se spună.

— I se va spune.

— Trebuie să i se spună *totul*.

— Dave, i se va spune, i se va spune totul și

chiar ceva mai mult decît ştii tu că i se va spune...
cînd am să fiu gata să-i spun.

- De ce nu i-o spui acum ?
- Nu sînt în situația să i-o spun.
- Ce urmărești... prin temporizare ?
- Vrei să stai jos o clipă ?
- Foarte bine, am să stau jos.
- Aici, lîngă mine.

M-am deplasat lîngă ea, mi-a luat mîna și m-a privit drept în ochi.

- Dave, ai uitat ceva ?
- Nu-mi dau seama ce anume.
- Cred c-ai uitat. Cred c-ai uitat că azi am încheiat ce-am inițiat. Grație ție nu trebuie să mai stau trează în fiecare noapte cu privirea pironită în tavan, întrebîndu-mă dacă tata are să se ruineze, copiii au să sufere la rîndul lor rușinea, ca să nu mai pomenesc de mine. Ai făcut de dragul meu un lucru atît de primejdios, încît mi-e groază să mă gîndesc la ce s-ar fi întîmplat dacă ceva ieșea pe dos. Ți-ar fi ruinat cariera, și ai o carieră atît de frumoasă și de promițătoare. Dar n-a mers rău, Dave. A mers de minune. Nu știu dacă există vreun bărbat capabil de un gest atît de elegant ca al tău, un bărbat capabil măcar să se gîndească la așa ceva. Iar acum s-a terminat. Nu mai există o cartotecă, o virgulă, un penny lipsă care să ne trădeze... și pot să dorm liniștită, Dave. Doar asta contează azi pentru mine.

— Foarte bine... deci îl părăsești.

— Firește că-l părăsesc, dar...

— Îl părăsești astă-seară. Vii aici cu cei doi copii, și dacă asta te deranjează, eu am să mă mut. Ne ducem chiar acum la tine, și... Ascultă-mă...

— Ascultă-mă *tu*. Îți închipui c-am să merg acum acasă și-am să încep o ceartă care să țină pînă la trei noaptea, și poate chiar pînă în zori? Are să afle toată lumea, începînd cu povestea lui cît de oribil l-am tratat, pînă la discuția cine o să aibă copiii, și mă întrebi ce simt? Firește că n-am să-i spun. Cînd am să fiu gata, cînd am să știu exact ce-am să-i spun, cînd am să-mi duc copiii în siguranță la tata, cînd totul va fi aranjat, am să i-o spun într-o jumătate de oră, o jumătate de oră îngrozitoare. Între timp, dacă are să-și roadă unghiile, speriat de moarte de ce-o să i se întîmple, puțin îmi pasă. Puțină îngrijorare nu-i strică. Cînd totul are să fie pus la punct, atunci plec imediat la Reno, și dacă mă mai dorești încă, ne putem căsători... Nu înțelegi ce încerc să-ți explic, Dave? Nu se va întîmpla ce te îngrijorează pe tine. Nici măcar nu m-a dorit din priviri de un an. Dave, astă-seară vreau să fiu fericită. Cu tine. Atît.

Mi-a fost rușine de mine, am luat-o în brațe și am simțit din nou că mi se taie respirația cînd Sheila a suspinat ca un copil, s-a lăsat moale și a închis ochii.

— Sheila?

— Da?

— Să sărbătorim evenimentul.

— De acord.

Așa c-am sărbătorit evenimentul. I-a telefonat servitoarei ei, i-a spus c-are să întârzie și ne-am dus să luăm masa la un restaurant din centru, iar apoi cu mașina la un bar de pe Sunset Boulevard. N-am discutat despre Brent, despre delapidare, sau despre altceva, ci numai despre noi, ce vom face și cum ne vom organiza viața împreună. Am stat la bar pînă la ora unu noaptea. M-am gîndit din nou la Brent doar cînd am tras la trotuar lîngă casa ei și atunci m-a cuprins iar acel sentiment de neliniște. Presupunînd că a observat ceva, Sheila n-a spus nimic. M-a sărutat de despărțire, mi-a spus noapte bună și-am pornit spre casa mea.

Am intrat pe alee, am vîrît mașina în garaj, am închis ușile garajului și am cotit să ajung la intrare. Cînd m-am îndreptat spre ușă, am auzit că sint strigat. De pe o bancă de sub pomi s-a ridicat cineva și s-a apropiat. Era Helm.

— Vă rog să mă iertați că vă deranjez la ora asta tirzie, domnule Bennett, dar trebuie să vorbesc cu dumneavoastră.

— Foarte bine, hai înăuntru.

Părea nervos cînd l-am invitat înăuntru. I-am oferit o băutură, dar a refuzat. S-a așezat, și-a aprins o țigară și se purta de parcă nu știa cum să înceapă.

— Ați văzut-o pe Sheila ? a întrebat el în cele din urmă.

— ...De ce ?

— Am văzut c-ați plecat cu ea în mașină.

— Da. Am mai avut unele lucruri de discutat cu ea. Am luat masa de seară împreună. Tocmai am lăsat-o acasă.

- L-ați văzut pe Brent ?
- Nu. Era târziu și n-am intrat.
- V-a spus ceva despre el ?
- Cred că da. Uneori... Ce s-a întâmplat ?
- L-ați văzut ieșind azi de la bancă ?
- A plecat înaintea duminică.
- L-ați văzut când a plecat și a doua oară ?
- ...Păi n-a venit decît o dată.

Helm a continuat să mă privească lung, să fumeze și iar să mă privească. Era un tînăr de vreo douăzeci și patru de ani, douăzeci și cinci de ani și nu lucra la nîcî decît de doi ani. Încetul cu încetul a devenit mai puțin nervos și a spus :

- A intrat acolo și a doua oară.
- A intrat doar o dată. A ciocănit în ușa. Adler i-a dat drumul, a discutat cu el cîteva minute, iar apoi s-a dus să-și ia unele lucruri din dulăpiorul lui. Apoi a plecat. Erai și dumneata acolo. Afară de casierii suplimentari, nimeni nu terminase încă. Trebuie să fi plecat cu un sfert de oră înaintea duminică.

— E adevărat. Apoi am plecat și eu. Am terminat ce aveam de lucru, am încuiat seful și-am plecat. M-am dus la un *drugstore* ca să beau un pahar cu lapte îndulcit cu malț, și eram acolo cînd a intrat la bancă.

- Nu putea să intre. Am încuiat și...
- A descuiat cu o cheie.
- Cînd s-a întîmplat asta ?

— Puțin după ora patru. Cu câteva minute înainte de-a ieși cu toții pe stradă cu păianjenul ăla ca să-l aruncați în rigolă.

— Așa, deci ?

— Nu l-am mai văzut plecînd din nou.

— De ce nu mi-ai spus ?

— Nu v-am mai văzut. V-am căutat.

— M-ai văzut în schimb c-am plecat cu Sheila în mașină ?

— Da, dar atunci nu m-am gîndit. Polițaiul care a luat păianjenul din rigolă a intrat în *drugstore* să cumpere un film pentru aparatul lui de filmat. L-am ajutat să pună păianjenul într-o cutie de ținut înghețată, s-o perforeze la capac și nu m-am uitat la bancă. Mai încolo, s-a întîmplat să-mi treacă prin minte că v-am văzut pe toți ieșind, dar nu și pe Brent. Mi-am tot zis să nu dau importanță, că am devenit nervos lucrînd cu atîția bani mereu, dar apoi...

— Da ? Dar apoi ce ?

— M-am dus astă-seară la cinema cu Snelling.

— Nici Snelling nu l-a văzut plecînd ?

— Nu i-am spus nimic lui Snelling. Nu știu ce-a văzut. Dar în film acțiunea se petrecea în Mexic, și mai tîrziu, cînd ne-am dus acasă la Snelling, am început o discuție în contradictoriu cu el și i-am cerut să-i telefoneze lui Charley ca s-o rezolvăm. Brent a stat o vreme în Mexic mai de mult. Era pe la ora douăsprezece noaptea.

— Și ?

— A răspuns servitoarea. Charlie nu era acasă.

Ne-am uitat unul la altul și amîndoi ne-am dat seama că ora douăsprezece noaptea era o oră mult prea tîrzie ca un om recent operat să lipsească de acasă.

— Hai cu mine.

— Îi telefonați Sheilei ?

— Mergem la bancă.

Paznicul de serviciu era la datorie și l-am găsit făcîndu-și rondul de la ora două noaptea. A luat drept o insultă personală faptul că ne putem închipui că a rămas un om în bancă, fără ca el să știe, dar l-am rugat să ne lase să intrăm totuși și am controlat toate încăperile. Am urcat la etaj, unde se află depozitate vechile dosare și ne-am uitat în dosul fiecărui maldăr. Am coborît la subsol și am căutat în dosul fiecărui cazan de la încălzire. Am trecut în spatele fiecărui ghișeu și ne-am uitat dedesubt. M-am uitat pînă și sub biroul meu. Se părea că am terminat. Paznicul a urcat, a potrivit ceasul și noi am ieșit în stradă din nou. Helm s-a scărpinat la bărbie.

— Cred c-a fost o falsă alarmă.

— Așa se pare.

— Iertați-mă.

— În regulă. E bine să raportezi orice.

— Cred că e inutil să-i telefonăm Sheilei.

— Mă tem că-i mult prea tîrziu.

Voia să spună c-ar trebui să-i telefonăm Sheilei, dar s-o fac eu. Rămăsese la fel de bănuitor ca mai înainte, îmi dădeam seama după felul cum se purta. Doar paznicul a fost convins că sîntem doi scrîntiți. Ne-am suit în mașină, l-am condus acasă, a mai bombănit din nou ceva despre Sheila, dar m-am făcut că nu-l aud. După ce l-am lăsat la el acasă, m-am îndreptat și eu spre casă dar de îndată ce-am ieșit din raza lui de vedere, am apucat-o spre Mountain Drive.

Ardea lumina și ușa cu paravan s-a deschis de îndată ce-am pășit pe verandă. Sheila era încă îmbrăcată, ca și cum m-ar fi așteptat. Am urmat-o în salonaș și-am vorbit cu o voce atît de scăzută ca nimeni să nu ne audă în casă. Nu mi-am pierdut însă vremea cu săruturi sau cu declarații de dragoste.

— Unde-î Brent ?

— ...în camera tezaurului.

Vorbea în șoaptă și a căzut într-un fotoliu fără să se uite la mine, și atunci fiecare îndoială pe care am avut-o în privința ei de la început, fiecare intuiție că mă consideră un fraier a revenit cu o mai mare intensitate ; doar uitîndu-mă la ea și am început să tremur. A trebuit să-mi umezesc buzele de cîteva ori înainte de-a putea să vorbesc.

— Ciudat că nu mi-ai spus.

— N-am știut.

— Cum n-ai știut? Dacă știi acum, cum de n-ai știut-o mai înainte? Vrei să încerci să-mi spui c-a plecat de citeva minute de la bancă, c-a folosit telefonul meu ca să te scoale? Pînă la ora opt și jumătate, cînd se deschide banca de dimineată, se poate considera ca și îngropat în camera tezaurului.

— Ai terminat?

— Te întreb din nou de ce nu mi-ai spus.

— Cînd m-am întors acasă și am văzut că nu-i, am plecat să-l caut. Sau să caut cel puțin mașina. M-am dus unde o parchează de obicei, cînd pleacă de acasă. Mașina nu se afla acolo. Pe drum spre casă, a trebuit să trec pe lângă bancă. Cînd am trecut pe alături, a clipit becul roșu. Doar o dată.

Nu știu dacă sînteți la curent cu felul cum funcționează camera tezaurului. Înăuntru se găsesc două comutatoare. Unul aprinde becul care luminează partea superioară a tezaurului cînd cineva vrea să intre la seful său personal, iar celălalt comutator aprinde lumina roșie care arde în permanență deasupra ușii în timpul zilei. Asta e semnalul de alarmă și fiecare din angajații băncii se uită întotdeauna dacă becul e aprins de cite ori intră. Cînd tezaurul e închis, lumina nu arde, iar eu o stinsesem chiar în acea după-amiază, cînd am încuiat tezaurul împreună cu Snelling. În timpul nopții, toate perdelele sînt

trase în sus, așa ca polițiștii, paznicul sau orice trecător să poată vedea înăuntru. Dacă lumina roșie arde, se vede, dar nu cred că Sheila a văzut-o. N-am crezut nici măcar c-a trecut pe lângă bancă.

— Așa că lumina roșie a clipit ? Ciudat cum n-a clipit cînd am plecat de acolo acum zece minute.

— Am spus c-a clipit o singură dată. Nu cred c-a fost un semnal. Cred că l-a atins cu umărul, întîmplător. Dacă ar fi un semnal ar clipi de mai multe ori, nu ?

— Cum a intrat acolo ?

— Nu știu.

— Sînt convins că știî.

— Nu știu, dar singurul mod pe care mi-l pot închipui e că s-a strecurat înăuntru cînd ne-am adunat cu toții să ne uităm la păianjen.

— Pe care l-ai adus acolo dinadîns la momentul oportun.

— Sau pe care l-a adus el.

— Ce face acolo ?

— Nu știu.

— Hai, lasă farsa asta !

S-a ridicat și a început să umble prin cameră.

— Dave, e ușor să-ți închipui că sînt complice cu el. Că știu mai multe decît îți spun. Că Charles și cu mine am pus un plan la cale. Nu știu ce-aș putea să-ți spun. Știu multe ce-aș putea să-ți spun, dacă n-aș fi...

S-a oprit, și-a recăpătat vigoarea ca un tigru și a început să bată cu pumnii în perete.

— Cumpărată ! Iată ce-a fost rău ! Ar fi trebuit să-mi fi smuls inima din piept, să fi suferit orice, decît să te las să-mi dai acei bani ! De ce i-am luat ? De ce nu ți-am spus să...

— De ce n-ai făcut ce te-am rugat ? Să fi venit aici azi și să-i fi spus direct, să-i fi spus brutal adevărul, că ai terminat cu el, că totul s-a terminat ?

— Fiindcă, să-mi ajute Dumnezeu, am voit să fiu fericită !

— Nu !... Fiindcă, Dumnezeu să te ajute, știai că nu-i acasă ! Fiindcă știai că e în camera tezaurului, și-ți era frică să nu aflu !

— Nu-i adevărat ! Cum poți să spui așa ceva ?

— Știi ce cred ? Cred c-ai luat banii de la mine, zi eu zi, și nici un sfanț din ei n-a intrat la casă. Iar apoi, cred că tu și el ați pus la cale o mică spargere fictivă, ca să acoperiți astfel banii lipsă și cu asta se ocupă ei în tezaur acum. Iar dacă Helm n-ar fi observat că Brent n-a părăsit banca a doua oară după ce-a intrat, nu văd ce v-ar fi putut împiedica să vă duceți planul la îndeplinire. Ai știut că n-am să am curajul să deschid gura despre banii pe care eu i-am dat. Iar dacă Brent reușește să iasă de acolo mascat și s-o înlătură, nu știu cine ar putea să jure c-a fost el, cu toată mărturia lui Helm. Acum a intrat la

apă. Foarte bine, doamnă Brent, acel tezaur la care nu se poate umbia pînă la ora opt, are un rol dublu. Brent nu poate să-ți transmită nimic, și nici dumneata nu poți să-i transmiți lui nimic. Lasă-l doar să înceapă jocul ce părea atît de reușit ieri după-amiază, și o să se pome-nească cu surpriza vieții lui, ca și dumneata, de altminteri. Îl va aștepta o delegație întreagă să-i ureze bun venit cînd va ieși de acolo, și poate că vei face și dumneata parte din ea.

M-a privit în ochi în timp ce vorbeam, iar lumina lămpii i s-a reflectat în privire, așa încît ochii îi ardeau. Avea ceva de felină în atitudine. Cu ochii ei arzători, părea scăpată dintr-o junglă. Deodată, acea creatură se destrămă, și Sheila se prăbuși în fața mea pe sofa, plîngînd spasmodic și straniu. Mi-a fost silă de ce i-am spus și-a trebuit să-mi înfig unghiile în palmă ca să nu plîng și eu.

După o vreme a sunat telefonul. Din cele spuse de ea, mi-am dat seama că era tatăl ei, și că încercase să intre în legătură cu ea toată după-amiaza și toată noaptea. Sheila l-a ascultat mult timp, apoi a atîrnat receptorul în furcă, s-a lăsat pe spate pe sofa și a închis ochii.

— Brent e acolo ca să pună banii la loc.

— De unde a făcut rost de ei ?

— I-a primit azi-dimineață. Ieri dimineață. De la tata.

— Tatăl tău a avut atît de mulți bani la *îndemînă* ?

— A făcut rost de ei după ce-am discutat cu el în acea seară. Apoi, cînd i-am spus că n-am să mai am nevoie, i-a păstrat în caseta lui de la bancă, pentru orice eventualitate. Charles s-a dus azi la el și i-a spus că are nevoie de bani — ca să ies bine la control. Tata s-a dus cu el la banca Westwood, a scos banii și i-a dat. Lui Charles i-a fost teamă să-mi telefoneze la bancă. A încercat mereu să mă găsească aici. Servitoarea mi-a lăsat o notă, dar era prea tîrziu cînd am găsit-o, și n-am mai telefonat... Așa că acum plătesc pentru că nu i-am spus. Că nu i-am spus lui Charles, vreau să zic. Fiîndcă l-am lăsat să-și facă griji.

— Eu am insistat să-i spui, ții minte !

— Da, îmi amintesc.

A trecut o vreme fără ca vreunul dintre noi să mai spună ceva. Tot timpul lucrurile mi se învîrteau în minte ca niște călușei ; încercam să-mi dau seama ce se petrecea în tezaur. Sheila se vede că se gîndea la fel, pentru că în curînd mi-a spus :

— Dave ?

— Da.

— Ce se va întîmpla dacă pune într-adevăr banii la loc ?

— Sîntem pierduți.

— Și ce vom păți ?

— Dacă îl voi găsi acolo, singurul lucru de făcut e să-l rețin pînă ce verific fiecare cent din tezaur. Am să găsesc nouă mii de dolari mai mult decît arată registrele. Perfect. Și apoi ?

— Vrei să spui că totul are să iasă la iveală ?

— Ce-am făcut noi nu poate fi descoperit atîta vreme cît nu-i trece cuiva prin cap nici cea mai mică bănuială. Dacă vor descoperi și vor începe să verifice serios, are să iasă la iveală atît de repede c-o să te doară capul.

— Și ai să-ți pierzi slujba ?

— Dacă-ai conduce centrala cum ți-ar plăcea ?

— ...Nu ți-am adus decît necazuri, Dave.

— Le-am căutat.

— Înțeleg de ce ești amărît.

— Am spus unele lucruri pe care le regret.

— Dave.

— Da ?

— Mai există o șansă, dacă vrei să riști.

— Ce șansă ?

— Charles.

— Nu înțeleg.

— S-ar putea să fi avut mare noroc, la urma urmei, că nu i-am spus nimic. Nu poate ști ce-am făcut în lipsa lui — dacă am trecut mai departe depunerile false, sau le-am rectificat, și am lăsat o lipsă în casă. Și se pare că va verifica înainte de a întreprinde ceva. E expert la acte, o știi.

Și fiecare act de care are nevoie se află în tezaur.
Înțelegi la ce mă gîndesc, Dave ?

— Nu chiar.

— Va trebui să faci pe prostul și să-l lași să-și vadă de treabă.

— Nu mai vreau să am ceva de-aface cu el.

— Eu am chef să-i succesc gîtul. Dar dacă n-ai să forțezi situația și ai să te porți firește, și ai să mă lași să stau de vorbă cu el doar cîteva secunde, ca să știm ce-a făcut, atunci poate că totul o să iasă bine. Ar însemna să fie un tîmpit prea mare ca să mai pună banii la loc atunci cînd are să descopere c-a făcut-o altul pentru el.

— Au fost într-adevăr puși la loc ?

— Te îndoiești ?

Am luat-o în brațe și un timp am uitat ce ne aștepta, și cînd am plecat simțeam încă fața ei lipită de-a mea.

Pentru a doua oară în acea noapte m-am întors acasă, și de data asta am aprins toate luminile, m-am suit la etaj, m-am dezbrăcat și m-am culcat. Am încercat să dorm, dar n-am reușit. Totul mi se învârtea prin minte, și mai ales ce-aveam să fac când urma să deschid tezaurul, la ora opt și jumătate. Cum să mă comport firesc? Dacă ghicisem că Brent se află acolo, Helm trebuie s-o fi ghicit și el. Avea să mă urmărească, să-mi pîndească fiecare mișcare, și ar fi făcut-o chiar dacă n-ar fi avut nici cea mai mică bănuială asupra mea, ceea ce nu mai era cazul acum, căci știa că venisem tîrziu acasă cu Sheila. Mi-au trecut toate prin minte și după un timp am găsit o cale de-a scăpa basma curată, spunîndu-i pe șleau lui Helm că aveam să aștept, să văd ce-o să spună Brent ca scuză, presupunînd că era într-adevăr acolo. Apoi am încercat din nou să adorm. Dar de data asta nu mă mai obsedau evenimentele din tezaur, ci Sheila. Am reflectat la cele petrecute

între noi, la cuvintele brutale spuse de mine, cum le-a suportat și la tot restul. Când au mijit zorile, m-am trezit că stau în pat în capul oaselor. Nu știu cum mi-am dat seama, habar n-aveam de ce urma să fac, dar știam perfect de bine că mă dusesese cu vorba, că în dosul poveștii ei se ascundea altceva.

Am ridicat receptorul și-am format un număr. Nu trebuie să lucrezi la o bancă prea mult timp ca să cunoști pe dinafară numărul de telefon al paznicului principal. I-am telefonat lui Dyer și în câteva minute mi-a răspuns destul de acru.

— Alo ?

— Dyer ?

— Da. Cine-i acolo ?

— Iartă-mă că te-am trezit. Aici e Dave Bennett.

— Ce doriți ?

— Să-mi dai o mînă de ajutor.

— Dar ce dracu s-a întîmplat ?

— Am motive să cred că în tezaurul nostru se află ascuns un om. La filiala noastră de pe Anita Avenue, la Glendale. Nu știu ce caută acolo, dar vreau să fii de față cînd am să descui. Și aș vrea să aduci și cîțiva oameni cu dumneata.

Pînă atunci nu reacționase decît ca un tip adormit, un fost detectiv particular. Acum a sărit ca mușcat de șarpe.

— Ce vă face să bănuți așa ceva ? Cine-i individul ?

— Am să-ți spun când am să te văd. Pot să te întâlnesc la șapte ? Ori e prea devreme ?

— La orice oră doriți, domnule Bennett.

— Atunci vino la mine acasă la șapte, și să aduci și oamenii cu dumneata. Am să-ți spun despre ce e vorba și cum vreau să procedezi. Și-a notat adresa și m-am culcat din nou.

M-am culcat și-am stat în pat încercînd să reflectez la ce voiam să-i cer lui Dyer. După o vreme m-am hotărît. Doream să fie în apropiere ca să apere banca și pe mine, în cazul cînd Sheila mă mințise, și doream să fie destul de departe ca ea să poată schimba cîteva cuvinte cu Brent, în cazul cînd nu mă mințise. Cu alte cuvinte, dacă Brent era pus pe fapte mari, voiam să fie blocat din toate părțile și de către tipi gata să tragă cu arma. Dar dacă ieșea din tezaur cu o mutră prostescă și pretindea c-a fost încuiat înăuntru din greșeală, iar Sheila descoperea că puteam încă mușamaliza falsul în acte, voiam să-i las o porțiță de scăpare. Am mai reflectat și după un timp am ajuns la concluzia c-am pus perfect lucrurile la punct.

M-am sculat pe la șase, m-am bărbierit, m-am spălat și m-am îmbrăcat. L-am chemat pe Sam și i-am spus să-mi pregătească o cafea și niște ouă cu slănină. I-am mai spus să fie gata în cazul cînd oamenii ce urmau să sosească nu-și luaseră micul dejun. Apoi am intrat în salonaș și-am

început să mă plimb de colo-colo. Era frig. Am aprins focul. Capul mi se învîrtea.

Exact la ora șapte a sunat soneria și a apărut Dyer cu doi dintre oamenii săi. Dyer e un tip înalt, subțirel, cu față osoasă și cu ochii ca niște burghii. Cred că are vreo cincizeci de ani. Cei-lalți doi erau cam de vîrsta mea, trecuți de treizeci de ani, cu umeri lați, cefe groase și roșii la față. Aduceau perfect cu ceea ce erau : foști polițiști, angajați ca paznici la o bancă. Unul se numea Halligan, iar celălalt Lewis. Au spus cu toții, că sînt gata să ia micul dejun, așa e-am intrat împreună în sufragerie și Sam ne-a servit la iuteală.

I-am povestit lui Dyer cît am putut de repede despre absența de cîteva luni a lui Brent din cauza operației, cum se întorsese ieri să-și ia unele lucruri, cum l-a văut Helm că intră în bancă pentru a doua oară și nu mai iese, cum Sheila îl căutase noaptea tîrziu și cum avusese impresia că lumina de alarmă clipise. A trebuit să-i spun doar atît, ca să mă pot apăra mai tîrziu, fiindcă Dumnezeu știe ce-avea să iasă din toată povestea asta și nu mă simțeam în siguranță conținînd doar pe Sheila. N-am pomenit nimic de delapidare, de tatăl Sheilei, nimic din acea istorie. I-am spus ce-aveam de spus și încă pe scurt.

— Îmi închipui că Brent a reușit să intre în tezaur într-un mod oarecare înainte de-a închide banca, poate doar ca să arunce o privire, și a rămas încuiat înăuntru, dintr-un simplu accident.

Nu putem fi totuși siguri. Poate că — nu mi se pare totuși foarte probabil — urmărește ceva. Așa că vreau ca voi, băieți, să fiți acolo, ca să vedeți ce se întâmplă. Dacă totul merge bine, am să vă fac semn și plecați acasă. Dacă se întâmplă ceva, trebuie să acționați. Firește, un om care și-a petrecut noaptea într-un tezaur de bancă s-ar putea să nu se simtă prea bine a doua zi dimineata. S-ar putea să avem nevoie de o ambulanță. Dacă va fi cazul, am să vă anunț.

Am răsuflat ceva mai ușurat. Istoria păruse convingătoare și Dyer înfuleca tartinele și ouăle cu slănină. După ce a terminat, și-a pus zahăr și frișcă în cafea, a mestecat-o și și-a aprins o țigară.

— Ei bine, asta e părerea dumneavoastră.

— Cred că nu sînt departe de adevăr.

— Îmi vine să cred că sînteți o fire foarte încrezătoare.

— Ce părere ai dumneata ?

— Ați spus că individul e funcționar de-al băncii ?

— A fost casierul principal.

— Atunci nu putea să se lase încuiat din greșeală. Nu putea s-o facă, așa cum un doctor nu se poate lăsa cusut din greșeală în burta unuia pe care l-a operat. În afară de asta, nici nu puteați să-l încuiați din greșeală. Luați toate măsurile de precauțiune cînd încuiați tezaurul, nu ?

— Așa cred.

- Și ați făcut-o și ieri la fel ?
- La fel ca întotdeauna, din cite țin minte.
- Ați aruncat o privire înăuntru ?
- Da, firește.
- Și n-ați văzut nimic ?
- Nu, evident că nu.
- Atunci se află acolo cu un scop anume.

Ceilalți doi detectivi au dat afirmativ din cap și s-au uitat la mine de parcă n-aș fi fost prea deștept. Dyer a continuat :

— E cu puțință ca cineva să se ascundă într-un tezaur. M-am gândit și eu deseori cum se poate realiza. Te gîndești la multe în meseria mea. Dacă reușește să intre o dată cu cărucioarele, fără să fie văzut, se poate ghemui în dosul lor, să stea liniștit și cînd veniți să încuiați, nu-l vedeți. Dar nu poate rămîne acolo dintr-un accident. Exclus.

Mi s-a făcut rău de la stomac. A fost o lecție care nu mi-a plăcut.

— Desigur la mijloc e și elementul uman. Nu există nimic în cazierul acestui om care să constituie vreun motiv de-a crede că e în stare de o spargere. De fapt, eu asta mă ocup la filiala băncii. Am fost trimis să studiez metodele lui la sectorul de depuneri. Am fost atît de impresionat de munca lui, încît am de gînd să scriu un articol despre activitatea lui.

- Cînd credeți c-a pătruns acolo ?
- Ei bine, am găsit un păianjen. Unul uriaș.
- Unul ca ăia din coșmare, păros tot ?

— Exact. Ne-am adunat în jurul lui și ne-am uitat la el. Am început să discutăm cum să-l scoatem din bancă. Îmi închipui că și Brent se afla de față uitîndu-se la păianjen. Ne-am dus cu toții să aruncăm păianjenul în rigolă, și atunci trebuie să fi intrat în tezaur. Poate doar ca să arunce o privire. Poate ca să-și deschidă propriul lui sef. Nu știu. Se afla acolo cînd am încuiat.

— Nu v-a frapat nimic ?

— Nu în mod deosebit.

— Dacă vrei să aduni toți funcționarii unei bănci și să-i faci să se uite într-o singură direcție, ca să te poți strecura în tezaur, nici nu se putea o idee mai inspirată decît cea cu păianjenul, nu ? Numai dacă ar fi adus un șarpe cu clopoței !

— Mi se pare exagerată teoria dumitale.

— Mie nu, dacă tipul nu-i proaspăt venit de la munte. Cred c-ați spus c-a fost la Lake Arrowhead. Acolo găsești peste tot păianjeni uriași. N-am văzut niciodată așa ceva la Glendale. Dacă a apucat să dea drumul păianjenului prima dată cînd a intrat, nu-i mai rămînea decît să aștepte pînă-l descoperiți, și apoi îi venea ușor să se strecoare în tezaur.

— Dar risca fantastic.

— Nu risca nimic. Să zicem că l-ați văzut. Se uita și el la păianjen, nu ? Și-a adus și cheia cu el ca să vadă de ce e atîta agitație. A crezut că poate da de încîlcături... Domnule Bennett, as-

cultați-mă pe mine, nu e închis acolo din accident. Nu e cu putință.

— ...Și ce propui ?

— Propun ca eu, Halligan și Lewis să ținem sub pază tezaurul cînd îl veți deschide, să-l arestăm pe loc și să aflăm de la el ce făcea înăuntru. Dacă are bani asupra lui, atunci vom ști sigur. O să-l tratăm ca pe oricine se ascunde într-un tezaur. Eu n-aș risca de loc.

— Nu pot îngădui așa ceva.

— De ce nu ?

O fracțiune de secundă n-am știut nici eu de ce. Îmi dădeam seama că dacă va fi perchezitionat, chiar dacă n-ar fi pus la loc în bancă banii dați de socrul lui, aveau să-i găsească asupra lui, iar un om cu nouă mii de dolari asupra lui, pe care nu-i poate justifica, și care iese din tezaurul unei bănci, avea să tragă după sine o anchetă care m-ar fi ruinat. Dar dacă trebuie să gîndești repede, găsești o soluție. Am reacționat ca și cum aș fi știut de ce nu era bine.

— Din motive de ordin moral.

— Cum adică, din motive de ordin moral ?

— Nu pot lăsa ca ceilalți funcționari să asiste cum de la prima bănuială, și fără nici un motiv temeinic, tratez un funcționar superior ca pe un bandit. Pur și simplu refuz.

— Nu sînt de loc de acord cu punctul dumneavoastră de vedere.

— Ei bine, pune-te în situația lor.

— Funcționarii lucrează pentru bancă, nu ?

— Nu sînt criminali.

— Fiecare persoană care lucrează într-o bancă este automat bănuită din clipa cînd pătrunde în bancă și pînă pleacă. Nu e o insultă la adresa nimănui. Sînt doar oameni cărora li s-au încredințat banii altora și nimeni nu prezintă garanții depline. D-asta sînt supuși unor obligații. D-asta sînt verificați mereu și ei o știu și vor să fie așa. Iar dacă Brent are atîta minte — la vederea armelor noastre, presupunînd că e perfect cinstit, și e în tezaur doar din greșeală — atunci are să înțeleagă singur situația. Dar dacă nu-i cinstit, atunci aveți datoria față de ceilalți funcționari ca să le oferiți întreaga protecție la care au dreptul.

— Eu am un alt punct de vedere.

— Dumneavoastră decideți. Dar vreau să se treacă pe hîrtie, în prezența lui Halligan și a lui Lewis, că v-am prevenit. Ascultați ce vă spun, domnule Bennett ?

— ...Te ascult.

Mă simțeam și mai rău de la stomac, dar le-am dat ordin. Trebuiau să ia poziția în afara băncii. Nu urmau să intre decît dacă era nevoie. Urmău să-l aștepte afară.

Am plecat cu mașina spre bancă, iar ei m-au urmat în mașina lui Dyer. Cînd am depășit banca,

am claxonat, Dyer mi-a făcut un semn cu mâna ca să-l pot vedea în oglinda retrovizoare. Voiseră să le arăt banca, fiindcă erau cu toții de la centrală și veniseră aici pentru prima oară. Cîteva străzi mai încolo de Anita Avenue, am cotit și m-am oprit. Ei au parcat înaintea mea. Dyer a arunca o privire împrejur.

— În regulă. M-am lămurit.

Am plecat cu mașina mai departe, am mai dat un colț și am parcat într-un loc de unde se vedea banca. În cîteva minute a sosit și Helm a descuiat ușa și am intrat. El intră primul, în fiecare dimineață. În vreo cinci minute a apărut și Snelling în mașina lui și a parcat în fața unui *drugstore*. Apoi a venit Sheila pe jos pe stradă, s-a oprit lângă mașina lui Snelling și a rămas acolo discutînd cu el.

Perdelele de la ușa băncii s-au coborît. Era parte din ceremonialul de deschidere, mă înțelegeți, și nu avea nimic de-a face cu tezaurul. Primul funcționar care intră dă o raită prin toată banca. În eventualitatea că a pătruns cineva în timpul nopții. Se cunosc cazuri cînd unii au perforat acoperișul și au așteptat acolo cu arma în mînă să deschidă tezaurul.

După ce se dă o raită și se încredințează că totul e în ordine, funcționarul se îndreaptă spre ușa de la intrare și coboară perdelele. E semnalul pentru cel ce așteaptă pe trotuarul de vizavi, întotdeauna la acea oră. Dar nici acum nu s-a terminat. Cel

de vizavi nu pătrunde în bancă, decît cînd primul intrat iese, traversează strada și îi dă parola. Asta tot în cazul că e cineva înăuntru cu o armă. Cineva care cunoaște manevra cu perdelele și poate să-i ceară celui dinăuntru să le coboare și s-o facă repede. Dar dacă primul intrat nu iese în stradă de îndată ce a coborît perdelele, funcționarul de vizavi știe că s-a întîmplat ceva și anunță poliția.

Perdelele au fost coborîte, Helm a ieșit, iar Snelling s-a dat jos din mașină. M-am dat și eu jos și-am traversat. Snelling și Helm au intrat în bancă iar eu și Sheila i-am urmat.

— Ce-ai de gînd, Dave ?

— Să-i ofer o șansă de scăpare.

— Dacă n-a făcut însă vreo prostie.

— Du-te la el. Du-te la el și află ce-a făcut. Am să caut să-l tratez cît mai omeneste. Am să amîn ancheta, am să ascult ce-are să-mi spună, am să-i cer să rămînă pînă verificăm... apoi îl întreb. Afli ce-a făcut. Și mă anunți.

— Ceilalți știu ?

— Nu, dar Helm bănuiește.

— Te rogi vreodată la Dumnezeu ?

— M-am rugat cît am putut.

A apărut și Adler și am intrat. M-am uitat la ceas. Era opt și douăzeci. Helm și Snelling luaseră cîrpele de praf și își curățau ghișeurile. Sheila s-a dus în fund și a început să-l curețe pe al ei, Adler s-a îndreptat spre dulăpioare ca să-și pună uniforma. Eu m-am așezat la biroul meu,

I-am deschis și-am scos niște hîrtii. Erau aceleași hîrtii cu care îmi pierdusem vremea și în după-amiaza precedentă. Mi s-a părut că trecuse mult timp, dar am început să le frunzăresc din nou. Nu mă întrebați ce scria în ele. Nici acum nu știu.

A sunat telefonul meu. Era domnișoara Church. A spus că nu se simte prea bine și dacă se poate să lipsească astăzi. I-am spus că da, că e în regulă. Mi-a răspuns că detestă să piardă o zi, dar că se temea că dacă nu se îngrijește, are să se îmbolnăvească mai rău. Am incredințat-o că trebuie să se îngrijească. Mi-a spus că speră, fără îndoială, că n-am uitat de mașina de calculat, că reprezenta o bună investiție și că avea să-și scoată prețul într-un an prin economiile efectuate. I-am răspuns că n-am uitat. Mi-a repetat ce rău se simte și i-am spus să se facă bine, acesta fiind lucrul cel mai important. A închis telefonul. M-am uitat la ceas. Era opt și douăzeci și cinci.

Helm s-a apropiat și mi-a șters de praf biroul cu cîrpa lui. S-a aplecat spre mine și mi-a spus :

— În fața *drugstore*-lui e un tip a cărui mutră nu-mi place, și mai sînt și alți doi ceva mai încolo pe stradă.

Am întors capul. Dyer se afla în *drugstore* și citea ziarul.

— Da, știu. Eu i-am chemat.

— Perfect.

— Ai vorbit ceva, Helm ? Cu ceilalți ?

— Nu, domnule. Nici nu le-am pomenit.

— Bine ai făcut.

— N-avea sens să stîrnesc agitație, dintr-o simplă bănuială.

— Exact. Am să te ajut să deschizi tezaurul.

— Am înțeles, domnule.

— Vezi dacă ușa de la intrare e deschisă.

— Am s-o deschid acum.

În cele din urmă ceasul a arătat opt și jumătate, iar broasca automată s-a descuiat cu un clinchet. Adler s-a întors de la dulăpiorul lui, strîngîndu-și centura peste uniformă. Snelling l-a chemat pe Helm și amîndoi au plecat spre tezaur. E nevoie de doi oameni ca să deschidă tezaurul, chiar după ce-a acționat mecanismul automat al ceasului. Cîte unul pentru fiecare combinație. Am tras al doilea sertar al biroului meu, am scos dinăuntru revolverul automat, am lăsat piedica, l-am strecurat în buzunarul hainei și m-am îndreptat spre tezaur.

— Am să deschid eu, Snelling.

— Foarte bine, domnule Bennett. Helm și cu mine am ajuns experți în a-l deschide. Îl putem deschide chiar în ritmul muzicii.

— Am să încerc și eu măcar o dată.

— Am înțeles. Dumneavoastră rotiți cadranul și eu am să fluier.

A rînjit spre Sheila și a început să fluiera. Spera c-am uitat combinația și că va trebui să-i cer ajutorul, iar atunci avea să rîdă de patron. Helms-a uitat la mine și am dat din cap. A sucit cadrul lui, iar eu pe al meu. Ușa s-a deschis.

La început, o singură secundă, am crezut că nu-i absolut nimeni înăuntru. Am aprins lumina, dar n-am văzut nimic. Am zărit însă pete vii pe panourile de oțel ale sefurilor cu casetele depozitărilor. Apoi am observat că toate cărucioarele își schimbaseră poziția. Aveau pereți de oțel, înalți de un metru și douăzeci; înăuntru se găsesc documentele băncii. Cărucioarele au roți cu cauciucuri și cînd sînt pline atîrnă foarte greu. Cînd fuseseră împinse acolo, se aflaseră cruciș pe direcția ușii. Acum erau la capătul ei, înghesuie unul lîngă altul, la mai puțin de un metru de mine. Am vîrît mîna în buzunarul cu arma și-am deschis gura să strig și chiar în secunda aceea căruciorul de alături de mine m-a izbit.

M-a lovit în plin stomac. Brent stătuse probabil ghemuit în dosul lui, ca un alergător, proptit de rafturile din spate și urmărind broasca acționată de ceas pentru a calcula la secundă cînd am să fiu acolo. M-am răsturnat pe spate, încercînd încă să scot arma. Căruciorul se afla peste mine, de parc-ar fi fost tras dintr-un tun. O roată mi-a trecut peste picior, iar apoi l-am văzut cum se prăbușește peste mine.

Cu siguranță c-am loșinat o fracțiune de secundă, atunci cînd m-am lovit la cap, fiindcă primul lucru de care îmi amintesc au fost urletele care-mi răsunau în urechi, apoi i-am văzut pe Adler și pe Snelling, lipiți de zid, cu miinile deasupra capului.

Dar nu acesta era cel mai important lucru pe care l-am văzut. Ci nebunul, maniacul, înaintea tezaurului, vînturînd un revolver automat, răcnind că-i o spargere, că toți să-și țină miinile în sus și că oricine mișcă are să fie împușcat. Dacă sperase c-are să efectueze spargerea și-are să scape nerecunoscut, avca o mică șansă. Era îmbrăcat altfel decît în ziua precedentă. Își adusese, probabil, lucrurile cu el în geamantan. Purta un tricou care îl făcea să pară de trei ori mai voinic decît era în realitate, o pereche de pantaloni grosolani și pantofi la fel de grosolani, iar partea inferioară a feței îi era mascată de o batistă de mătase neagră, în timp ce pe cap își trăsese pînă la urechi o pălărie moale. Apoi vocea lui oribilă.

Răcnea, iar Sheila a țipat. Părea să se afle în dosul meu și îi cerea să înceteze. Nu-l puteam vedea pe Helm. Căruciorul se găsea încă peste mine și nu deosebeam nimic limpede, din cauza bușiturii de la cap. Brent stătea chiar lîngă mine.

Apoi, de lîngă capul său, a căzut din zid o bucățică de tencuială. N-am auzit nici o împușcătură, dar trebuie să fi avut loc, fiindcă Dyer a tras din stradă direct prin vitrină. Brent s-a întors spre stradă și l-am văzut pe Adler cum repede

mîna la teaca revolverului. Mi-am strîns picioarele și am împins căruciorul drept spre Brent. Nu l-am nimerit, căruciorul s-a ciocnit de zid, lîngă Adler. Brent s-a întors brusc și a tras. Adler a tras și el. Am tras și eu. Brent a tras din nou. Apoi a făcut un salt și a zvîrlit geamantanul din cealaltă mînă în vitrina din partea de din dos a băncii. Să vă explic : banca se afla pe un colț și două laturi sînt vitrine. Tot o vitrină se găsește și pe jumătatea celei de-a treia laturi, cea din spate, care dă spre terenul de parcare. În această vitrină a aruncat geamantanul. Geamul s-a făcut țandări lăsînd o gaură de mărimea unei uși. Brent a ieșit prin ea.

Am sărit în picioare și m-am repezit după el prin spărtură. I-am auzit pe Dyer și pe cei doi oameni ai lui venind pe stradă, în urma mea, trăgînd cu arma din fugă. Nu intraseră de loc în bancă. La primul strigăt scos de Sheila, au început să tragă prin vitrină.

Brent tocmai își ridică geamantanul de jos cînd am ajuns la parcare și atunci și-a îndreptat arma spre mine. M-am aruncat la pămînt și-am tras. A tras și el. A urmat o ploaie de gloanțe provenite de la Dyer, Halligan și Lewis. Brent a mai făcut vreo cinci pași și a sărit într-o mașină. Era o mașină albastră, cu ușa deschisă și care pornise cînd a sărit el înăuntru. A țîșnit direct prin terenul de parcare și spre Grover Street. Am ridicat arma și-am tras în cauciucuri. Doi copii cu cărțile de

școală în mână au dat colțul. S-au oprit și au făcut ochii mari. N-am mai tras. Mașina a dispărut.

M-am întors și am intrat în bancă prin spărtura din vitrină. Încăperea se umpluse de fum, de la gloanțele trase. Sheila, Helm și Snelling stăteau aplecați în jurul lui Adler. Paznicul zăcea într-o margine a camerei tezaurului, iar din ureche i se scurgea un fir de sânge. Am citit pe fețele lor că Adler era mort.

M-am îndreptat spre telefon. Era pe biroul meu, spre intrarea băncii și am simțit ceva straniu în picioare când m-am apropiat de el prin spatele vitrinelor. Dyer se afla acolo înaintea mea. Venise prin porțile de aramă din cealaltă parte, și a întins mîna după telefon.

— Dau un telefon doar o secundă, Dyer.

Nu mi-a răspuns, nu s-a uitat la mine, a ridicat pur și simplu receptorul și a format numărul. După părerea lui, eu eram blegul răspunzător de toate cele întîmplate și m-a lăsat să înțeleg. Și eu am avut același sentiment, dar nu i-am îngăduit atitudinea. L-am înșfăcat de gulerul hainei și l-am tras înapoi.

— N-ai auzit ce-am spus ?

S-a făcut alb la față, și a rămas lingă mine, cu nările fremătînd. Ochiii lui mici și cenușii, aproape închiși, abia se vedeau. L-am întrerupt legătura și

am făcut numărul centralei din Los Angeles. Când a răspuns, am întrebat de Lou Frazier. Avea același post ca și mine, de vicepreședinte, dar e consilierul special al Bătrînului, iar Bătrînul fiind la Honolulu, el îi ținea locul. Secretara lui mi-a comunicat că nu sosise, dar apoi mi-a spus să aștept o clipă, că tocmai a intrat. Mi l-a dat la telefon.

— Lou ?

— Mda.

— Aici e Dave Bennett, îți telefonez de la Glendale.

— Ce s-a întâmplat, Dave ?

— Am avut necazuri. E mai bine să vii aici. Și să aduci și bani. Deponenții o să se grăbească să-și ridice banii depuși.

— Ce fel de necazuri ?

— Ô spargere. Paznicul a fost asasinat. Cred c-am fost curățați de bani.

— Am înțeles. De câți bani e nevoie ?

— De douăzeci de mii de dolari la început. Dacă vom mai avea nevoie și de alții, îi poți trimite mai târziu. Și grăbește-te.

— Imediat.

În timp ce vorbeam, au început să urle sirenele, iar banca furnica de polițai. La trotuar trăsesse o ambulanță, iar în jurul ei se strînseseră vreo cinci sute de oameni, ale căror rînduri se îngroșau mereu. Când am pus receptorul în furcă, mi-a că-

zut de pe vârful nasului o picătură de sînge pe sugativa biroului, apoi a început să curgă şuvoi. Mi-am dus mîna la cap. Părul îmi era cleios şi umed şi cînd m-am uitat la degete erau pline de sînge. Am încercat să mă gîndesc de unde provenea, apoi mi-am amintit de căruciorul care venise peste mine.

— Dyer ?

— ... da, domnule.

— Domnul Frazier e în drum spre noi. Aduce bani ca să satisfacem toate cererile. Dumneata ai să rămii aici împreună cu Halligan şi Lewis, gata pentru orice ară să-ţi ceară. Lasă poliţia să se ocupe de Adler.

— Îl scot acum pe targă.

M-am uitat şi-am văzut că doi poliţişti, însoţiţi de infirmierii ambulanţei, îl transportau pe Adler. Ieşeau pe uşa principală. Halligan le-o deschisese. Lewis şi cinci sau şase poliţişti se şi aflau afară, ţinînd mulţimea la distanţă. L-au pus pe Adler în ambulanţă. Helm s-a îndreptat şi el spre ei, dar l-am oprit.

— Intră în tezaur şi verifică.

— Am fost înăuntru. Împreună cu Snelling.

— Ce-a furat ?

— A furat tot. Patruzeci şi patru de mii de dolari în bani. Şi asta nu-i încă tot. A spart sefurile. De cele mici nu s-a atins. Le-a deschis pe cele mari cu dalta, cele care aveau înăuntru obiecte

de mare valoare și acțiuni, și le-a luat pe toate. A știut ce să ia.

— Domnul Frazier e în drum spre noi cu banii pentru deponenți. Cum se liniștesc lucrurile, fă o listă de toate casetele sparte, caută la telefon pe proprietarii lor, dacă poți, dacă nu, telegrafiază-le și adu-i aici.

— Am să încep pe loc.

Personalul ambulanței a intrat în bancă și s-a îndreptat spre mine. Le-am făcut semn să plece și au plecat împreună cu Adler. Sheila s-a apropiat de mine.

— Domnul Kaiser vrea să-ți vorbească.

Se afla chiar în spatele ei, Bunny Kaiser, tipul adus de ea ca să contracteze un împrumut de 100 000 de dolari în după-amiaza când am descoperit lipsa banilor. Tocmai mă pregăteam să-i spun că toate cererile vor fi satisfăcute, că putea să stea la rînd la fel ca ceilalți deponenți atunci cînd o să deschidem, cînd el mi-a arătat cu mîna spre vitrine. Toate vitrinele erau ciuruite de gloanțe și pline de crăpături, iar cea din spate avea spărtura mare provocată de geamantanul aruncat de Brent.

— Domnule Bennett, voiam să vă spun că geamgiii mei lucrează chiar acum, că tocmai au început cu ferestrele clădirii, că am un stoc de geamuri și, dacă doriți, o să-i trimit aici și vi le pot pune la loc pe cele sparte. Spărturile astea n-arată prea frumos.

- Ne-ar ajuta mult, domnule Kaiser.
- Îi trimit imediat.
- Vă mulțumesc.

Am întins mîna stîngă, cea care nu era plină de sînge și i-am strîns-o pe-a lui. Trebuie să fi fost foarte tulburat. O clipă am avut impresia că-l iubesc pe Kaiser mai mult decît pe oricine pe lume. În astfel de clipe, un cuvînt bun contează imens.

Geamgiii scoteau geamurile sparte cînd a sosit Lou Frazier. Avea cu el o casetă cu bani, patru casieri suplimentari și un paznic în uniformă, atîția cîți încăpuseră în mașina lui. S-a apropiat și i-am spus repede ce avea nevoie să afle. A ieșit afară pe trotuar cu caseta cu bani, a ridicat-o și a ținut un discurs :

— Toate cererile vor fi satisfăcute. În cinci minute se deschid ghișeurile, vă rog ca toți deponenții să stea frumos la coadă, casierii au să vă identifice, și nu vor intra decît deponenții.

Îl avea și pe Snelling cu el, iar Snelling a început să cheme deponenții din mulțime, iar polițiștii și noul paznic i-au ținut la rînd, afară pe trotuar. Lou a intrat din nou în bancă, casierii lui au ridicat în picioare căruciorul răsturnat, le-au scos și pe celelalte afară și s-au pregătit împreună cu Helm de plată. Între timp a venit și Dyer înăuntru. Lou s-a dus la el și m-a arătat cu degetul mare.

— Ia-l de aici.

Atunci mi-am dat seama pentru prima oară că trebuie să fi arătat îngrozitor, așezat la birou, la intrarea băncii, plin tot de sînge. Dyer a venit la mine și a telefonat după o altă ambulanță. Sheila și-a scos batista și-a început să mă șteargă pe față. S-a umplut de sînge într-o secundă. Mi-a scos și batista mea din buzunar și-a făcut tot ce se putea. După felul cum Lou își muta privirea de cîte ori dădea ochi cu mine, am înțeles că gestul ei agrava situația.

Lou a deschis ușile și patruzeci sau cincizeci de deponenți au intrat.

— Deponenții cu carnete de economii, în această parte. Vă rugăm, pregătiți-vă carnetele.

I-a împărțit la cele patru ghișee. Au trebuit să aștepte nițel, apoi unii dintre ei au ieșit în stradă, numărîndu-și banii. Doi sau trei de la coadă, văzînd că plătim, au plecat. Un tip care își număra banii, s-a așezat din nou la coadă, ca să depună banii la loc.

Evenimentele se terminaseră.

Capul îmi vîjiia și îmi venea rău de la stomac. Apoi am auzit doar sirena unei ambulante, un doctor în halat alb stătea în fața mea, cu doi infirmieri alături.

— Credeți că puteți merge singur, sau să vă ajutăm nițel ?

— O, pot să merg.

— Sprijiniți-vă mai bine de mine.

M-am sprijinit de el, și trebuie să fi arătat destul de oribil fiindcă Sheila a întors capul și a început să plîngă. Pentru prima oară a lăsat-o curajul de cînd începuse toată agitația, și nu s-a mai putut abține. Umerii i se zguduiau și doctorul a făcut semn unuia dintre infirmieri.

— Cred că n-ar strica s-o luăm și pe ea.

— Și eu cred la fel.

Ambulanța ne-a dus împreună pe tărgi, cu doctorul așezat între noi. În acest timp mi-au pansat tăietura de la cap. Mi-au tamponat mereu și am simțit înțepătura antisepticelor. Dar nu mă gîndeam la asta. O dată ieșită din bancă, Sheila a avut un atac de nervi și a fost îngrozitor să-i auzi vocea și hohotele. Doctorii au vorbit puțin cu ea, dar au continuat să se îngrijească de mine. A fost un drum plăcut.

Era la același spital, și au dat-o jos din ambulanță, au dus-o pe un cărucior undeva, apoi m-au scos și pe mine. M-au suit într-un lift, am urcat, m-au scos din lift și m-au dus cu un cărucior într-o cameră, apoi alți doi doctori au venit și m-au examinat. Unul era mai în vîrstă, dar nu părea să fie un intern.

— Ei, domnule Bennett, aveți o rană urîtă la cap.

— Coaseți-o bine și o să fie în regulă.

— Am să vă anesteziez pentru operație.

— Fără anestezic, am treabă.

— Vreți să rămîneți toată viața cu o cicatrice?

— De care cicatrice e vorba ?

— Vă spun că aveți o rană urîtă la cap. Dacă...

— În regulă, dar repede.

A plecat, a venit un infirmier, care a început să mă dezbrace, dar l-am oprit și i-am spus să telefoneze la mine acasă. A răspuns Sam și i-am spus să lase totul baltă și să vină la spital cu un

costum de haine, o cămașă curată, o cravată și lenjerie. Apoi mi-am scos de pe mine toate hainele, m-au îmbrăcat cu o cămașă de spital, apoi a venit o soră cu o seringă, mi-a făcut o injecție și m-au transportat în sala de operație. Un doctor mi-a aplicat o mască pe față și mi-a spus să respir firesc, și nu știu ce s-a mai întâmplat o vreme.

Cînd m-am trezit, mă aflu din nou în cameră, cu sora alături, iar capul îmi era acoperit de bandaje. Nu se folosiseră de eter, ci de un alt preparat, așa că în cinci minute mi-am revenit deși mă simțeam foarte rău. Am cerut un ziar. Sora avea unul în poală pe care îl citea, și mi l-a dat. Era o ediție de dimineață, iar spargerea era descrisă cu titluri mari pe prima pagină, cu fotografia lui Brent, una a lui Adler și una a mea, o fotografie veche de pe vremea cînd jucam fotbal. Se spunea că nu se dăduse încă de urma lui Brent, dar după o apreciere provizorie furase cam 90 000 de dolari. Asta includea 44 000 de dolari din bancă, și vreo 46 000 de dolari din casetele particulare. Reportajul mă scotea drept erou. Știusem că Brent se afla în tezaur, se spunea, și deși am adus paznici cu mine, am insistat să intru primul în tezaur, alegîndu-mă ca urmare cu o rană serioasă la cap. Adler fusese ucis la primul schimb de gloanțe, după ce-am deschis cu focul. Lăsa o nevastă și un copil în urma lui, iar înmormîntarea avea să aibă loc probabil mîine.

Urma o descriere a mașinii lui Brent și a numărului de imatriculare. Dyer îl reținuse, cînd a pornit mașina și îl verificase cu cel eliberat pe numele lui Brent. Se discuta pe larg despre faptul că mașina se afla în mers cînd Brent sărise înăutru, ceea ce dovedea că avusese complici. Nu se pomenea nimic de Sheila, atît doar că fusese transportată la spital pentru o criză de nervi. Nimic despre banii lipsă din casă. Sora s-a sculat și a venit să-mi pună niște gheață la cap.

- Ei, cum vă simțiți ca erou ?
- Minunat.
- Ați trecut prin întîmplări îngrozitoare.
- Au fost într-adevăr îngrozitoare.

Sam a venit în curînd cu hainele mele și i-am cerut să rămînă în apropiere. Apoi au intrat doi detectivi și-au început să pună întrebări. Le-am spus cît am putut de puțin, dar a trebuit să le vorbesc despre Helm, despre Sheila care a văzut cum a clipit lumina roșie, despre cum m-am opus sfatului lui Dyer și despre ce s-a întîmplat la bancă. Au insistat foarte tare să intru în amănunte, dar i-am dus cu vorba cît am putut, și după o vreme au plecat.

Sam a ieșit și s-a întors cu ultima ediție a ziarului de după-amiază. Aveau acum titluri și mai mari deasupra fotografiilor. Cea a lui Brent mai acoperea trei colioane, dar a mea și a lui Adler

erau mai mici, iar într-un loc se înserase și o poză de-a Sheilei. Se spunea că poliția discutase cu ea la spital și că Sheila fusese incapabilă să dea explicație de ce comisese Brent crima sau unde se afla. Apoi, la sfârșit, se spunea : „S-a sugerat totuși că doamna Brent va mai fi interogată“.

Citind aceste rînduri am sărit din pat. Sora a sărit în sus și-a încercat să mă împiedice, dar am înțeles că trebuie să plec dintr-un loc unde nu puteau să pună mîna pe mine polițiștii, cel puțin pînă în clipa cînd se lămurea destul situația ca să știu ce-aveam de făcut.

— Ce faceți, domnule Bennett ?

— Mă duc acasă.

— Dar nu se poate ! Trebuie să stați pînă...

— Am spus că mă duc acasă. Dacă vrei să stai aici și să te uiți cum mă îmbrac, n-am nimic împotrivă, dar dacă ești o fată bine crescută, e vremea să te cari în hol.

În timp ce mă îmbrăcam, au încercat cu toții să mă oprească, și sora și internul și sora-șefă, dar l-am rugat pe Sam să vîre în geamantanul adus de el hainele pătate de sînge și în cinci minute plecasem. Jos la registratură am iscălit un cec pentru tratament și am întrebat-o pe funcționară cum se simte doamna Brent.

— Se simte foarte bine, dar firește, a fost un șoc îngrozitor pentru ea.

— E încă aici ?

— O interoghează, știți.

- Cine o interoghează ?
- Poliția ... După părerea mea are să fie reținută.
- Vreți să spuneți arestată ?
- Se pare că știe ceva.
- A, înțeleg.
- Nu spuneți că știți de la mine.
- Desigur că n-am să spun.

Sam a făcut rost de un taxi și ne-am suit în el. I-am spus șoferului să meargă la Glendale și să tragă lângă locul unde îmi parcasem mașina. O lăsasem pe Anita Avenue. L-am pus pe Sam la volan și i-am cerut să meargă mai departe și mereu mai departe. A urcat pe Foothill, am ajuns sus, pe undeva dincolo de San Fernando, dar n-am dat atenție unde ne aflam.

Cînd am trecut pe lângă bancă, am văzut că toate vitrinele fuseseră înlocuite, iar înăuntru un zugrav scria cu litere de aur numele băncii pe ele. Tîrziu, după-amiază, ne-am întors prin Los Angeles și-am cumpărat un ziar. Fotografia mea dispăruse, ca și cea a lui Adler, iar a lui Brent devenise mai mică. Cea a Sheilei ocupa patru coloane, iar într-un loc era inserată fotografia tatălui ei, dr. Henry W. Rollinson, de la U.C.L.A. Titlurile se lăteau pe întreaga pagină și spuneau: „O spargere nedenunțată“. Nu mi-am mai bătut

capul să citească mai departe. Dacă dr. Rollinson declarase ce ştia, totul se dusesese de răpă.

Sam m-a condus apoi acasă şi mi-a pregătit ceva de mâncare. Am intrat în salonaş, m-am întins pe sofa şi-am aşteptat poliţiştii, întrebându-mă ce-aveam să le spun.

La ora opt a sunat soneria de la intrare şi am deschis singur. Nu erau însă poliţiştii, ci Lou Frazier. L-am invitat înăuntru şi i-am spus lui Sam să-i prepare o băutură. Părea să aibă nevoie să bea una. M-am întins din nou pe sofa şi mi-am luat capul în mâini. Nu mă mai durea, mă simţeam foarte bine, dar mă pregăteam. Doream un pretext ca să nu vorbesc mai mult decât era necesar. După ce-a sorbit o parte din băutură, Lou a început să vorbească.

— Ai citit ziarele de după-amiază ?

— Numai titlurile.

— Tipul a delapidat.

— Aşa se pare.

— Iar ea a fost complicea lui.

— Care ea ?

— Soţia. Femeiuşca aia atrăgătoare, cunoscută sub numele de Sheila. Ea a falsificat registrele pentru el. Am închis acum o jumătate de oră. Tocmai vin de la bancă. Ei bine, amice, dama a luat parte la o crimă. Sistemul acela de la secţia de depuneri de economii, istoria pe care te-ai dus

s-o cercetezi tu și să faci un raport asupra ei, nu constituia decît un paravan. /Asta-i ironia în ce te privește, Bennett. Acum ai într-adevăr material pentru un articol la revista *American Banker*.

— Mă îndoiesc că e amestecată.

— Știu sigur că-i amestecată.

— Dacă ar fi, de ce l-a lăsat să se ducă la tatăl ei ca să ceară bani pentru a acoperi lipsa? Cred că exagerezi.

— Perfect, mi-a trebuit toată după-amiaza ca să ajung la o concluzie și a trebuit să-l interoghez foarte drastic pe tatăl ei. E foarte amărît în ce-l privește pe Brent. Ei bine, ascultă și punctul ei de vedere și al lui Brent. Le lipseau bani din casa băncii și și-au făcut socoteala să facă o spargere fictivă, care să acopere deficitul, așa ca nimeni să nu știe de lipsa banilor. Primul lucru era să pună scriptele în regulă și trebuie să-ți spun c-a făcut o treabă pe cinste. N-a lăsat o urmă, și dacă n-ar fi fost tatăl ei, n-am fi știut niciodată cîți bani lipseau. Perfect, trebuia să pună scriptele în regulă și s-o facă înainte de verificarea ta. Asta a fost partea cea mai dificilă, căci luptau împotriva timpului, dar ea, trebuie s-o recunosc, a fost la înălțime. Perfect, apoi aduce un păianjen la bancă, Brent se strecoară în tezaur și se ascunde acolo. Nu puteau însă fi siguri de ce-avea să se petreacă a doua zi dimineăta, nu? El ar fi putut să scape, avînd fața acoperită de o batistă, nimeni nu l-ar fi recunoscut, iar mai tîrziu ea ar fi putut

să telefoneze tatălui ei și să-i spună să nu declare nimic fiindcă Charles e îngrozitor de zdruncinat, iar când poliția se duce la el acasă, firește că-i zdruncinat. E încă în pat, revenindu-și după operație și așa mai departe, dar banii nu se află la el și nici nu se poate stabili o legătură între el și dispariția lor. Dar ascultă, au prevăzut și ipoteza că nu va scăpa. Poate că va fi prins, și atunci ce se întâmplă ? Are la dispoziție cinci doctori gata să jure că nu-i în toate mințile, din cauza bolii, și scapă ușor. Cu puțin noroc se alege chiar cu suspendarea sentinței, și singurul păcălit e tatăl ei. Sheila îl silește să-și țină gura și nu sînt într-o situație mai rea ca înainte. Ei bine, datorită unui cetățean numit Helm, totul le-a mers prost. Nimic n-a ieșit cum au calculat ei, Brent a scăpat, dar toți l-au recunoscut, iar Adler a fost ucis. Așa că acum e urmărit pentru crimă și jaf, iar ea e reținută pentru același lucru.

— E reținută ?

— Te cred și eu că-i reținută. N-o știe încă — e la spital, i-au făcut o injecție în braț ca s-o calmeze, după întâmplările îngrozitoare prin care a trecut — dar are postat un polițai la ușă, iar când are să se scoale mîine dimineată poate n-o să mai fie atît de atrăgătoare.

Am rămas întins cu ochii închiși, întrebîndu-mă ce aveam să fac, dar capul îmi amortise între timp și nu mai simțeam nimic. După o vreme m-am auzit vorbindu-i :

- Lou ?
- Da.
- Eram la curent cu delapidarea.
- ... Vrei să spui c-ai bănuir.
- Am știut.
- *Vrei să spui c-ai bănuir !*

Aproape c-a țipar la mine. Cînd am deschis ochii stătea înaintea mea, cu ochii aproape scoși din orbite, schimonosit și alb la față. Lou e un bărbat chipeș, voinic și înalt, cu ochi căprui și bronzat de la jocul de golf, dar acum semăna cu un sălbatic.

— Dac-ai știut de delapidare și n-ai anunțar, *atunci s-a dus dracului angajamentul nostru ! Pri-cepi Bennett ? S-a dus dracului angajamentul nostru !*

Pentru prima oară m-am gîndit la angajament. Abia acum m-am gîndit la angajament. Îl vedeam totuși în secunda cînd a început să răcnească, acel mic paragraf scris cu litere frumoase în angajament. Nu-i forțăm pe angajații noștri să ia un angajament. Avem un angajament colectiv, și acel paragraf prevede : „Persoana angajată va raporta corporației orice lipsă în casa băncii, orice delapidare, fraudă sau furt din partea vre-unuia dintre angajați, în douăzeci și patru de ore din momentul cînd o astfel de lipsă în casa de bani a băncii, delapidare, fraudă sau furt îi vine la cunoștință, iar faptul de-a nu încunoștința lipsa de bani în casa băncii, delapidarea, fraudă

sau furtul, constituie un motiv pentru desfacerea acestui angajament și eliberarea corporației de răspunderea față de lipsa din casa de bani a băncii, delapidare, fraudă sau furt.“ Am simțit că buzele mi se răcesc și că palmele mi-au asudat, dar am continuat :

— Acuzi de crime o femeie care știu foarte bine că nu le-a comis și, angajament sau nu, îți spun ...

— Nu-mi spai nimic, bagă-ți mințile în cap !

Și-a luat în grabă pălăria și-a rupt-o la fugă spre ușă.

— Și ascultă : Dacă nu vrei s-o pățești, nu mai spune și altora ! Dacă se află, angajamentul nostru de fidelitate s-a dus dracului, ca și asigurarea împotriva spargerilor, nu mai scoatem un sfânt de la vreo societate de asigurări, va trebui să acoperim singuri cei nouăzeci de mii de dolari și — Dumnezeuule, nouăzeci de mii de dolari ! Nouăzeci de mii de dolari !

A plecat și m-am uitat la ceas. Era ora nouă. Am telefonat la o florărie și-am cerut să se trimită flori la înmormântarea lui Adler. Apoi m-am dus la etaj, m-am întins în pat, cu privirea ațintită în tavan, încercînd să reflectez la ce aveam să înfrunt a doua zi dimineață.

Nu mă întrebați ce s-a întâmplat în următoarele trei zile. Au fost cele mai rele din viața mea. Mai întâi m-am dus la tribunal și am vorbit cu domnul Gaudenzi, ajutorul procurorului districtual, care se ocupa de caz. M-a ascultat, a luat note, apoi evenimentele s-au precipitat.

Am fost somat să apar înaintea Marelui Juriu, ca să spun ce știam. A trebuit să renunț la dreptul de imunitate pentru asta, și dacă vă închipuiți că-i o joacă să ai pe capul tău pe tipii ăia, care-ți sfișie gitlejul, încercați o dată. Nu ai judecător să te apere, nici avocat care să se opună la întrebările ce te pun într-o lumină penibilă, ești singur, cu procurorul districtual, un stenograf și Marele Juriu. M-au ținut acolo două ore. M-am zbătut și-am transpirat încercând să scap de-a recunoaște c-am dat eu banii pentru Sheila, dar la urmă am recunoscut. Am recunoscut că i-am cerut să divorțeze de Brent și să se căsătorească cu mine, și asta

au voit să afle. Nici n-am ajuns bine acasă că m-am și pomenit cu o telegramă lungă de la Lou Frazier, anunțându-mă că societatea de asigurări îi încunoștiințase că nu-și asumau răspunderea pentru banii dispăruți și că eram suspendat din funcție pînă la noi instrucțiuni. M-ar fi concediat dacă ar fi putut, dar trebuia să aștepte să se întoarcă Bătrînul din Honolulu, fiindcă eram funcționar superior al băncii și nu puteam fi demis decît dacă Bătrînul ridica problema înaintea consiliului de directori.

Ziarele ne-au pricinuit cele mai mari neplăceri. Reportajele merseseră destul de bine, pînă au aflat de mine. Pînă atunci erau pe prima pagină, cu fotografii și tot felul de fleacuri despre unde s-ar afla Brent, un denunț urgent că e în Mexic, altul că a fost văzută la Phoenix iar altul că a fost zărit la Del Monte, unde un om de la terenul de parcare a declarat că Brent trecuse pe acolo în noaptea spargerii. Dăr cînd au aflat despre mine, au înnebunit de-a binelăa. Au spus că dragostea era la mijloc și aproape că m-au asasinat. Ne-au numit „Triunghiul jefuitorilor“, s-au dus acasă la bătrînul doctor Rollinson, unde se găseau copiii Sheilei, i-au fotografiat, l-au fotografiat și pe profesor, au furat cel puțin zece fotografii de-ale ei și-au strîns și toate fotografiile mele pe care le-au putut scoate din dosarele lor, și-am blestemat ziua cînd am pozat în costum de baie, cînd eram student, între două colege, care mă țineau de braț,

într-o poză de Adonis, făcută pentru publicitate la fotbal.

De pe urma acestui iad, cu o zi înainte să apar înaintea Marelui Juriu, Sheila a fost acuzată de falsificarea actelor, de delapidare și complicitate la o spargere efectuată cu arme. Doar de crimă n-au acuzat-o și nu știu de ce n-au mai făcut-o. Așa că totul a fost de prisos. M-am sacrificat, am adus toate chitanțele ca să dovedesc că ipotecasem casa, pentru a pune banii la loc, că Sheila nu putea să aibă nimic de-a face cu cele petrecute, dar cu toate acestea a fost acuzată. Eram așa de nervos încît nu mai aveam curajul să ies din casă. N-am făcut-o decît cînd a apărut un ziarist, și atunci am avut mare chef să-l pocnesc. Am stat acasă, am ascultat emisiunile pe unde scurte, am trecut la cele ale poliției, întrebîndu-mă dacă am să aflu ceva care să însemne că erau pe urmele lui Brent. Nu am ascultat decît astfel de informații și buletinele de știri. Apoi s-a anunțat că Sheilei i s-a stabilit o cauțiune de 7 500 de dolari și că tatăl ei garantase, iar ea fusese eliberată. Nu mi-ar fi folosit la nimic să mă duc să depun eu cauțiunea. Îi dădusem deja toți banii pe care îi avusesem.

În acea zi m-am suit în mașină și-am făcut o plimbare, ca să nu înnebunesc. Cînd m-am întors, am trecut prin fața băncii și-am tras cu ochiul. Shelling era la biroul meu. Church se afla la

ghișeul Sheilei. Helm la cel al lui Snelling, și mai erau doi casieri pe care nu-i văzusem niciodată.

Cînd am deschis radioul să ascult știrile, în acea seară, după cină, am simțit pentru prima oară că interesul pentru caz slăbește. Speakerul a spus că Brent n-a fost prins încă, dar nu mai pomenea de mine sau de Sheila. M-am liniștit puțin, dar după o vreme a început să mă roadă altceva. Unde era Brent ? Dacă Sheila fusese eliberată pe cauțiune, se întâlnea cu el oare ? Făcusem tot ce-mi stătuse în putință s-o scap, dar asta nu înseamnă că eram convins că e nevinovată, sau că aveam alte sentimente în privința ei decît cele dinainte. Gîndul că s-ar putea întîlni cu el undeva, că mă fraierise astfel, chiar de la început, m-a făcut să mă foiesc prin cameră din nou. Am încercat să-mi impun să uit totul, s-o uit și pe ea, să șterg din minte întreaga afacere, să termin o dată cu ea, dar n-am reușit. M-am suit în mașină, m-am dus la ei acasă, am oprit cam la un bloc mai înainte pe stradă, ca să pot vedea ce era de văzut.

Intr-o cameră ardea lumină și am stat acolo în fața casei mult timp. O să vă mire ce se petrecea, ziariști care sunau la intrare și erau dați afară, mașini care treceau prin fața casei și încetineau ca femei grase să tragă cu ochiul ; vecinii făceau același lucru de la ferestrele lor. După o vreme lumina s-a stins. S-a deschis ușa și a ieșit Sheila. A

apucat-o pe stradă în direcția mea. Am simțit că mor de rușine dacă mă vede. M-am lăsat sub volan și m-am aplecat într-o parte ca să nu fiu zărit de pe trotuar, și mi-am ținut respirația. Îi auzeam pașii înaintind repede, de parcă s-ar fi grăbit să ajungă undeva. A trecut de mașină fără să oprească, dar am auzit prin fereastră, cum mi-a spus aproape în șoaptă :

— Vezi că te pîndesc.

Mi-am dat atunci seama imediat de ce nu fusese acuzată și de crimă. Dacă ar fi acuzat-o, n-ar mai fi putut s-o elibereze pe cauțiune. Au acuzat-o, doar ca să poată fi eliberată pe cauțiune, iar apoi au început să facă ceea ce făceam și eu, s-o urmărească, cu speranța că printr-o gafă are să-i conducă la Brent.

A doua zi m-am decis să mă duc s-o văd. Era însă greu. Dacă o urmăreau atât de strîns, îi supravegheau probabil telefonul, iar dacă i-aș fi trimis o telegramă, ar fi fost citită înainte ca ea s-o primească, puteam să fiu sigur. Am reflectat o vreme și m-am dus la bucătărie la Sam.

— Ai un coș pe aici ?

— Da, domnule, un coș mare de piață.

— Foarte bine. Faci ce-ți spun. Pune înăuntru cîteva franzele, îmbracă-te într-o uniformă albă și du-te la această adresă pe Mountain Drive, bate la ușă și spune că vrei să vorbești cu doamna

Breat. Încredințează-te că vorbești cu ea și că nu e nimeni prin împrejurimi. Spune-i că vreau s-o văd, și dacă vrea, ne întâlnim astă-seară la ora șapte, în același loc unde ne întâlneam de obicei în centrul orașului, când ieșea de la spital. Spune-i c-am s-o aștept în mașină.

— Da, domnule, la ora șapte.

— Ai înțeles bine ?

— Da, domnule.

— Casa e înconjurată de polițiști. Dacă te opresc, nu le spune nimic și dacă e posibil nu le spune nici numele tău.

— Lăsați pe seama mea, domnule.

Mi-a trebuit o oră în acea seară ca să scap de oricine m-ar fi putut urmări. Am plecat cu mașina pînă la Saugus și cînd am ajuns la San Fernando am accelerat la 140 de kilometri și-am știut că nu mă urmărește nimeni, fiindcă vedeam totul în urmă. La San Fernando am tăiat spre Van Nuys și-am plecat spre spitalul de acolo. Era șapte și un minut cînd am tras la trotuar dar nici n-am apucat să opresc că portiera s-a deschis și Sheila s-a repezit înăuntru. Am condus mai departe.

— Ești urmărit.

— Nu cred. Am scăpat de ei.

— Eu n-am reușit. Cred că șoferul taxiului meu primise instrucțiuni înainte de-a veni la mine

acasă. Sînt cam la două sute de metri în urma noastră.

— Nu văd pe nimeni.

— Sînt acolo.

Ne-am văzut de drum și-am încercat să gîndesc ce să-i spun, dar ea a deschis discuția.

— Dave ?

— Da ?

— Poate că nu ne mai vom vedea după această seară. Cred c-ar trebui să-ți spun. Te-am avut pe conștiință, foarte mult. Ca și alte lucruri.

— Bine, spune.

— Ți-am făcut un mare rău.

— N-am spus eu asta.

— Nu trebuia să mi-o spui. Am simțit tot ce-ai gîndit în acea dimineață, în timpul drumului îngrozitor în ambulanță. Ți-am făcut un mare rău și mi-am făcut și mie un mare rău. Am uitat un lucru pe care o femeie nu poate să-l uite niciodată. De fapt nu l-am uitat. Am închis doar ochii asupra lui.

— Care lucru ?

— Că o femeie trebuie să vină la un bărbat, cum se zice la judecată, cu mîinile curate. În unele țări trebuie să aducă chiar mai mult. — Să țină ceva în mînă, să ducă ceva în spinare, și să aibă ceva într-o căruță trasă de boi — zestrea ei. La noi în țară ne dispensăm de așa ceva, dar nu ne dispensăm și de mîinile curate. N-am venit la tine cu mîinile curate. Dacă trebuia să vin la

tine, trebuia să aduc cu mine încurcături, încurcături îngrozitoare. A trebuit să fiu cumpărată.

— Chiar eu am propus.

— Dave, un astfel de lucru nu e cu putință. Ți-am cerut să plătești un preț pentru mine pe care nu-l poate plăti nici un bărbat. Te-am costat o sumă scandaloașă, te-am costat cariera ta, te-am costat bunul tău renume. Din cauza mea ai fost pus la stîlpul infamiei în ziare, ai suferit chinuri. Ai rămas alături de mine cavaleriește, ai făcut tot ce-ai putut pentru mine înaintea acelei îngrozitoare dimineți ca și atunci — dar nu sînt demnă de tine. Nici o femeie nu poate fi, și nici o femeie nu poate avea dreptul s-o creadă. Foarte bine, apoi, nu mai e nevoie să stai alături de mine. Te poți considera eliberat. Și dacă îmi stă în putință, am să-ți restitui ce te-am costat. Nu pot face nimic în privința carierei, buneii reputații. Dacă mă ajută Dumnezeu, într-o zi am să-ți achit banii. Cred că asta voiam să-ți spun. Atît — și adio.

Am reflectat la spusele ei cîtiva kilometri. Nu era timp de pierdut cu fleacuri. Spusese ce gîndise și acum trebuia să spun și eu ce gîndeam. Și nu mă lăsam păcălit că o mare parte din afirmații erau false. Urisem întreaga încurcătură, din clipa cînd am început să aranjăm registrele și să punem banii la loc, iar acele nopți cînd ne pregăteam pentru falsurile de a doua zi nu fuseseră

nopti de dragoste. Fuseseră momente de încordare nervoasă și Sheila nu mai arăta la fel de drăguță când pleca acasă, ca atunci când venea. Dar totuși nu la asta mă gîndeam. Dacă aș fi putut fi sigur că-i cîstită cu mine, aș fi simțit că merită să mă sacrific și aș fi rămas alături de ea, dacă ar fi avut nevoie de mine și ar fi dorit-o. M-am decis să iau taurul de coarne.

— Sheila ?

— Da, Dave.

— Am simțit că m-ai trădat în timp ce mă aflu în ambulanță.

— Nu-i nevoie să mi-o spui.

— Poate din cauza unor lucruri despre care ai discutat. N-are sens să ne ducem unul pe celălalt. A fost o dimineață oribilă și de atunci amîndoi trăim dimineți oribile. Dar nu acesta era lucrul important.

— ... care era lucrul important ?

— N-am fost sigur, n-am fost sigur de la bun început și nu sînt nici măcar acum sigur că n-ai făcut un joc dublu.

— Despre ce vorbești ? Joc dublu cu tine și cu mai cine ?

— Cu Brent.

— *Cu Charles ?* Ai înnebunit ?

— Nu, n-am înnebunit. Foarte bine, atunci, ascultă. Am știut de la început, iar acum sînt perfect convins, că știi mai multe decît mi-ai spus, că mi-ai ascuns unele lucruri, că ai ascuns și po-

liției unele lucruri. Foarte bine, mărturisește acum. Ai fost complice cu Brent, sau nu ?

— Dave, cum poți să mă întrebi așa ceva ?

— Știi unde e ?

— ... Da.

— Atît doream să știu.

I-am răspuns mecanic fiindcă, dacă e să fiu sincer, ajunseseam la concluzia că e cinstită cu mine pînă la capăt, dar cuvintele ei m-au lovit ca un pumn între ochi. Simțeam că-mi tremură respirația în timp ce conduceam mai departe și simțeam că și ea mă privește. Apoi a început să vorbească cu o voce încordată și dură, ca și cum s-ar fi sforțat să vorbească, cîntărind fiecare cuvînt spus.

— Știu unde se află și am știut mai multe despre el decît ți-am spus vreodată. Înaintea acelei dimineți nu ți-am spus nimic fiindcă n-am voit să-mi spăl rufele murdare din familie în fața ta. Din acea dimineață n-am mai spus la nimeni fiindcă — *vreau să scape !*

— Așa stau lucrurile deci !

— Te-am amestecat în povestea asta cînd am descoperit lipsa banilor pentru motivul pe care ți l-am mărturisit. Pentru a evita ca vreodată copiii mei, cînd vor fi mari, să afle că tatăl lor a stat la închisoare. Îl apăr acum pe Charles, și nu-ți comunic unele lucruri cum zici tu, deoarece, dacă aș face-o, copiii au să crească știind că tatăl lor a fost executat pentru crimă. Nu vreau !

Nu-mi pasă dacă banca pierde nouăzeci de mii de dolari, sau chiar un milion, nu-mi pasă că ți-am ruinat cariera — aş putea la fel de bine să-ți spun adevărul, Dave — *atît timp cît există o cale de a evita ca viața copiilor mei să fie minjită de acea oribilă rușine.*

Situația s-a lămurit în cele din urmă. Atunci am avut o revelație. Mi-am dat seama că treceam din nou prin exact aceeași situație, c-am ajutat-o să ascundă ceva, că mă săturasem. Dacă noi doi urma să mai fim împreună trebuia să lămurim lucrurile și am simțit că mă încordez :

— În ce mă privește, nu sînt de acord.

— Nici nu-ți cer să fii.

— Nu din cauza celor spuse despre mine. Nu-ți cer să mă pui pe mine, sau orice altceva, înaintea copiilor tăi.

— N-aș face-o nici dacă mi-ai cere-o.

— Ci fiindcă farsa s-a terminat și e timpul să știi că și copiii tăi nu sînt mai brezi ca ai altora.

— Îmi pare rău. Pentru mine sînt.

— Au să afle, înainte să moară, că vor trebui să-și suporte destinul, și asta vei afla și tu, dacă știi despre ce vorbesc. Nu faci altceva decît să le ruinezi existența, ca să nu mai vorbesc de a ta, și procedezi greșit... ca să-i salvezi. Foarte bine, acționează cum dorești. Dar pe mine unul scoate-mă din povestea asta.

— Atunci ne luăm rămas bun ?

— Așa cred.

— Asta am încercat să-ți spun.

A izbucnit în plîns, mi-a luat mîna și mi-a strîns-o spasmodic. Am iubit-o atunci mai mult decît am iubit-o vreodată; și am dorit să mă opresc și s-o îmbrățîșez, să pornesc totul de la început, dar n-am făcut-o. Am știut că nu folosește la nimic și am condus mașina mai repede. Între timp am ajuns la plajă, trecînd prin bulevardul Pico, apoi am parcurs Santa Monica pînă la bulevardul Wilshire, și m-am întors s-o conduc acasă. Totul se terminase și am avut sentimentul că și ea și-a dat seama. Urma să ne despărțim pentru totdeauna.

Nu știu cît de departe eram, dar ne îndreptam spre Westwood. Sheila se liniștise, se sprijinea de fereastra mașinii, ținînd ochii închiși, cînd deodată s-a îndreptat pe banchetă și a dat drumul la radio. Îl ținusem tot timpul pe lungimea de unde scurte și era dat încet, încît de-abia îl auzai, dar mergea. Vocea unui polițist tocmai termina un ordin, apoi l-a repetat: „Mașina numărul 42, mașina numărul 42... Îndreptați-vă imediat spre Sanborn Avenue, Westwood, numărul 682, la Westwood, de îndată... Au dispărut doi copii din locuința doctorului Henri W. Rollinson ...“

Am apăsat tare pe accelerator, dar Sheila m-a apucat de mîină.

— Oprește !

— Te duc acolo !

— Oprește ! Am spus să oprești ! Te rog să oprești !

N-am înțeles ce voia, dar am tras la trotuar și am oprit. Sheila a sărit din mașină. Am sărit după ea.

— Vrei să fii bună să-mi spui și mie de ce ne-am oprit aici ? Sint copiii tăi, nu ?

Dar Sheila era pe trotuar, făcînd semne cu mîna în direcția din care venisem. Apoi s-au aprins două faruri. Nu zărisem nici o mașină, dar mi-am dat seama că trebuie să fi fost cea care ne-a urmărit. Sheila a continuat să facă semne, apoi a rupt-o la fugă spre mașină. Mașina s-a oprit lîngă noi. Înăuntru se găseau doi detectivi. Nici n-a așteptat să se oprească din fugă, că a și strigat :

— Ați auzit apelul ?

— Care apel ?

— Cel de la Westwood, despre cei doi copii ?

— Scumpo, apelul era pentru mașina numărul 42.

— Vrei să nu mai rînjești și să mă asculți ? Sint copiii mei. Au fost răpiți de soțul meu, asta înseamnă că se pregătește s-o întindă unde are de gînd să se ascundă.

Nici n-a apucat să termine. Polițiștii au sărit afară și ea le-a povestit totul cît a putut de repede. Le-a spus că era sigură că Brent avea să

se oprească la ascunzătoarea lui înainte de-a dispărea definitiv, că ei trebuiau să ne urmeze acolo, c-o să-i conducem, dar să înceteze discuțiile și să se grăbească. Polițiștii aveau însă o altă părere. Își dădeau seama că trebuiau să se grăbească, așa c-au folosit ambele mașini. Unul din ei a plecat înainte în mașina poliției, după ce-a primit adresa lui Brent de la ea, iar celălalt s-a suit la volanul mașinii mele, iar noi am luat loc pe bancheta din spate. Dacă vă închipuiți că știți să conduceți, mergeți o dată cu polițiștii. Am trecut prin Westwood cu toate stopurile libere și în mai puțin de cinci minute am ajuns la Hollywood, și-am ținut-o drept mai departe. Nu ne-am oprit la nici un semafor și nu cred c-am mers sub 120 de kilometri pe oră tot timpul drumului.

Sheila mi-a ținut strâns mîna și s-a rugat :

— O, Dumnezeuule, dacă am sosi la vreme !
Dacă măcar am sosi la vreme !

Am tras în fața unei mici clădiri cu apartamente de închiriat, la Glendale. Sheila a sărit din mașină, iar eu și polițiștii am urmat-o. Ne-a șoptit să nu facem zgomot. Apoi a pășit pe iarbă, a ocolit casa și s-a uitat în sus. La o fereastră ardea lumina. Apoi s-a dus la garaj. Era deschis și-a aruncat o scurtă privire înăuntru. Apoi s-a întors la intrare și a pătruns în clădire, în timp ce ea continua să ne facă semn să nu facem zgomot. Am urmat-o și s-a urcat la etajul doi. A mers pe vârful picioarelor pînă la cea de-a treia ușă la dreapta, a stat acolo o clipă și a tras cu urechea. A revenit la noi tot pe vârful picioarelor. Polițiștii își scosese ră armele. Apoi Sheila s-a îndreptat spre ușă, bocănind cu tocurile pe coridor și a bătut. Ușa s-a deschis imediat și în prag a apărut o femeie. Ținea o țigară într-o mînă, avea pardesiul pe ea și pălăria pe cap, ca și cum s-ar fi pregătit de plecare. A trebuit să

mă uit de două ori ca să mă conving că văd bine.
Era domnișoara Church.

— Unde sînt copiii mei ?

— Ascultă, Sheila, de unde vrei să știu eu ... ?

Sheila a înșfăcat-o și a tras-o afară pe coridor.

— Te-am întrebat unde-mi sînt copiii ?

— Sînt teferi. N-a voit decît să-i vadă o clipă înainte de-a ....

S-a întrerupt cînd un polițist a venit pe la spațele ei, și a intrat pe ușa deschisă, ținînd arma în mînă. Celălalt polițist a rămas pe coridor, lîngă Sheila și Church, cu arma în mînă și trăgînd cu urechea. După cîteva clipe, polițistul care intrase s-a întors la ușă și ne-a făcut semn să-l urmăm în odaie. Sheila și Church au intrat, apoi am intrat și eu, apoi și celălalt polițist, dar a rămas pe loc ca să supravegheze coridorul. Era o garsonieră mobilată, cu o nișă în chip de sufragerie pe o parte și cu o cameră de baie. Toate ușile erau deschise, chiar și cea a dulapului din perete, așa cum le lăsase polițistul, gata să tragă la nevoie. În mijlocul încăperii se aflau două valize legate cu curele. Polițistul care a intrat primul s-a apropiat de Church.

— În regulă, grāsano, zi ce știi.

— Nu-mi dau seama despre ce vorbești.

— Unde sînt copiii ?

— De unde vreți să știu eu ... ?

— Vrei să-ți mut fălcile ?

— ... Îi aduce aici.

— Cînd ?

— Acum. Ar fi trebuit să fi sosit.

— De ce vine ?

— Ca să mă ia. Aveam de gînd s-o întindem.

— Vine cu mașina ?

— Cu propria lui mașină.

— În regulă. Ia deschide valizele.

— N-am cheia. E la el...

— Ți-am spus să le deschizi.

S-a aplecat și a început să desfacă curelele. Polițistul o îndemnă să se grăbească, pocnind-o cu pistolul peste posterior.

— Hai, dă-i viteză ! dă-i viteză !

După ce a desfăcut curelele, a scos cheile din poșetă și a descuiat valizele. Polițistul le-a deschis cu o lovitură de picior. Apoi a fluierat admirativ. Din cea mai încăpătoare dintre cele două valize au început să se reverse pe jos teancuri de bancnote, unele făcute pachet, legate cu elastic, iar altele mai păstrînd încă învelitorile de hîrtie, pe care stătea scrisă suma respectivă. Erau banii noi pe care îi avusesem în tezaur, bancnote de care nu se atinsese nimeni. Domnișoara Church a început s-o înjure pe Sheila.

— Totul e aici, ați căpătat acum ce-ați vrut, nu ? Credeți că nu știam ce făceați ? Credeți că nu v-am observat cînd ați aranjat cartotecile, ca să-l puteți preda poliției, cînd avea să se descopere delapidarea ? Foarte bine, te-a dus și

l-a dus și pe taică-tău, pe bătrînul ăla caraghios și ipocrit ! Dar n-ați pus încă mîna pe el și n-aveți țîncii ăia ! Am să ...

S-a repezit spre ușă, dar polițistul din prag a zvirlit-o înapoi. Apoi s-a adresat celuiilalt, cel care se aplecase să pipăie banii :

— Jake !

— Ce-i ?

— Are să vină după bani. Dă mai bine un telefon. Nu merită să riscăm. Mai avem nevoie de oameni.

— Dumnezeuule, n-am văzut în viața mea atîta bănet.

S-a apropiat de telefon și a ridicat receptorul să telefoneze. În acel moment, de afară, am auzit cum răsună înfundat un claxon ca atunci cînd apeși iute de trei-patru ori. Church a auzit și ea și a deschis gura să strige. Strigătul n-a ieșit niciodată. Sheila s-a repezit la ea, a înșfăcat-o de gîtlej cu o mînă, și i-a astupat gura cu cealaltă. Apoi a întors capul spre polițisti.

— Hai, grăbiți-vă. E afară.

Polițiștii au ieșit val vîrtej, au coborît în goană scările, iar eu m-am ținut pe urmele lor. Nici n-am ajuns bine la ușă că a și răbufnit o împușcătură dintr-o mașină parcată în față, chiar în dosul mașinii mele. Unul dintre polițiști s-a pitit în spatele unei urne mari de la intrare, celălalt a fugit în dosul unui pom. Dar eu nu m-am ascuns în dosul nici unei urne sau

al vreunui pom. Mașina lui pornise și voiam să pun mîna pe el, chiar de-ar fi fost ultimul lucru pe care l-aș fi făcut pe lume. Am rupt-o, din răsuputeri, la fugă spre dreapta, peste pa-jiștea blocului, peste cea de alături și cea ur-mătoare. N-avea cum să întoarcă. Dacă voia să scape trebuia să treacă pe lîngă mine. Am ajuns la o mașină parcată la vreo douăzeci și cinci de metri mai încolo, m-am ghemuit înaintea ei, chiar pe bara de șoc, așa ca mașina să fie între el și mine. Mașina lui Brent era în viteza a doua și tocmai accelera, dar am sărit și-am apucat clanța.

Cred că nici eu nu știu ce s-a întîmplat în următoarele zece secunde. Viteza mașinii m-a azvîrlit înapoi, am scăpat din mînă clanța și m-am lovit cu capul de bara de șoc. Mai aveam încă un bandaj de la vechea rană, așa că nu mi-a venit prea bine. Dar am apucat clanța ușii din spate și m-am ținut bine. Toate s-au pe-trecut mai repede decît vă pot povesti și cred că faptul c-am fost aruncat înapoi m-a salvat. Trebuie să-și fi închipuit că mă aflu încă în față, fiindcă a început să tragă din mașină și am văzut cum apar găuri în ușa din față, rînd pe rînd. Mi-a trecut prin minte o idee dementă să le număr, ca să știu cînd i se termină în-cărcătorul. Am văzut trei găuri una după alta. Dar mi-am dat seama că se auzeau mai multe împușcături decît erau găuri, iar unele prove-

neau din spate. Asta însemna că polițiștii intra-
seră în acțiune. Mă găseam chiar în linia de
foc și-am vrut să-mi dau drumul la pământ și
să mă întind pe stradă, dar m-am ținut de
clanță. Apoi s-au auzit țipete de pe bancheta din
spate și mi-am amintit de copii. Am strigat la
polițiști că sînt copiii acolo, dar chiar în clipa
aceea mașina a încetinit, a virat spre stînga, a
intrat în bordură și s-a oprit.

M-am sculat, am deschis ușa din față și am sărit
repede într-o parte. Nu mai era nevoie să sar.
Brent zăcea ghemuit pe bancheta din față, cu
capul atîrnînd în jos, bancheta era plină de sînge.
Dar ce-am văzut cînd unul dintre polițiști a
venit în goană și a deschis ușa din spate a fost
de-a dreptul jalnic. Cea mai mare dintre fete,
Anne, era căzută jos și gemea, iar sora ei, Char-
lotte, micuța de trei ani, se ridicase în picioare
pe banchetă și striga la tatăl ei, să se uite la
Anne că e rănită.

Tatăl ei nu spunea nimic.

Mi s-a părut ciudat că polițistul, cel care se
purtase atît de brutal cu Church, putea deveni
atît de blind cînd avea de-a face cu doi copii.
Le spunea mereu „micuțelor“, a liniștit-o pe cea
mică într-un minut; ea și pe cealaltă care fu-
sese rănită de un glonț. Celălalt polițist a fugit
la bloc ca să telefoneze după ajutor și s-o are-
steze pe Church înainte de-a o întinde cu toți
banii, și a prins-o tocmai cînd ieșea pe ușă. Ce-

lălalt polițist a rămas la mașină și nici n-a apucat bine să calmeze copiii, că s-a și pomenit cu Sheila pe cap, ca și cu vreo cinci sute de persoane care au început să se adune din toate părțile.

Sheila parcă se sălbăticiise, dar nu i-a mers cu polițaiul. N-a lăsat-o s-o atingă pe Anne și nici n-a îngăduit să fie mișcată de acolo pînă la venirea doctorilor. Au zis că va rămîne pe podeaua mașinii și orice le-a spus Sheila au rămas neclintiți. Cred că aveau dreptate. Am luat-o în brațe și am încercat s-o calmez, dar după cîteva minute am simțit că devine rigidă și am înțeles că avea să facă orice ca să se liniștească.

În sfîrșit, au sosit și ambulanțele, l-au pus pe Brent într-una și pe micuță în cealaltă, iar Sheila a întovărășit-o pe fetiță. Pe mica Charlotte am luat-o cu mine în mașină. Cînd a plecat, Sheila mi-a atins brațul.

- Din nou la spital.
- Ai plătit prea scump.
- Mult prea scump, Dave !

S-a făcut ora unu noaptea cînd au terminat în sala de operație, și cu mult timp înainte surorile o duseseră la culcare pe micuța Charlotte. Din ce-am aflat de la ea în drumul spre

spital și din ce-am dedus singur, Anne nu fusese atinsă de un glonț tras de polițiști.

Iată ce se întâmplase: copiii dormeau pe bancheta din spate când Brent a tras mașina la trotuar în fața blocului și nu și-au dat seama de nimic pînă a început să tragă prin ușă în mine. Atunci, fetița mai mare a sărit în sus și i s-a adresat tatălui ei. Văzînd că nu-i răspunde, s-a ridicat în picioare și a încercat să-i vorbească aplecîndu-se pe la stînga lui, chiar în locul unde el încerca să conducă mașina și să tragă în mine, în același timp. Atunci probabil că s-a întors Brent și a încercat să tragă în polițiști peste umăr. Atît că în loc să nimerească polițiștii, a nimerit în propriul lui copil.

Cînd totul s-a terminat, am condus-o pe Sheila acasă. N-am mers cu ea la Glendale. Am dus-o la tatăl ei, la Westwood. Îi telefonase ce s-a întîmplat și o așteptau. Părea o umbră a ce fusese înainte și s-a sprijinit de fereastra mașinii, ținînd ochii închiși.

— Ți-au spus despre Brent ?

Sheila deschise ochii.

— Nu. Cum se simte ?

— N-are să mai fie executat pentru crimă.

— Vrei să spui... ?

— A murit. Pe masa de operație.

A închis din nou ochii, o vreme n-a vorbit, iar cînd a făcut-o, glasul îi era mort și sumbru.

— Charles a fost un om cumsecade, pînă a cunoscut-o pe Church. Nu știu ce influență a exercitat ea asupra lui. S-a îndrăgostit nebu-nește de ea, și a început să se poarte urît. Ce-a făcut în acea dimineață la bancă n-a fost ideea lui, ci a ei.

— Dar de ce, vrei să-mi explici ?

— Ca să mă distrugă. Pe mine, tata, lumea, totul. Ai băgat de seamă ce mi-a zis Church ? Era obsedată de gîndul că vreau să-l ruinez pe Charles, și că dacă asta urmăream, atunci aveau să lovească ei primii. Charles era complet dominat de ea și Church e o femeie primejdioasă. Îți spun drept, cred că nu e în toate mințile...

— Ce creatură oribilă de care să te îndrăgostești.

— Cred că asta explică parțial de ce-l subj-gase. Brent nu era un tip foarte masculin. Față de mine cred că se simțea în defensivă, deși, evident, nu i-am dat nici un prilej să se simtă astfel. Dar cu ea, în fața firii ei incoloră și insipide, cred că se simțea ca un bărbat. Vreau să spun că-l excita. Fiind o tîrfă, îi putea oferi ceea ce eu nu i-am putut oferi niciodată.

— Încep să înțeleg acum.

— Nu-i caraghios ? Era soțul meu și nici nu-mi pasă dacă a murit sau mai trăiește, pur și simplu nu-mi pasă. Nu mă gîndesc decît la micuța de la spital...

— Ce-au spus doctorii ?

— Nu știu încă. Depinde doar de constituția ei și cum are să evolueze. Glonțul a pătruns prin abdomen, sînt unsprezece perforații și poate să se ivească o peritonită, poate și alte complicații, și nu știu ce-are să se întîmple în următoarele două sau trei zile. Și a pierdut îngrozitor de mult sînge.

— Au să-i facă o transfuzie.

— I s-a făcut una în timp ce-au operat-o. D-asta au așteptat. N-au îndrăznit să înceapă pînă n-a apărut un donator.

— Dacă nu-i nevoie decît de sînge, am eu destul.

A început să plîngă și m-a apucat de braț.

— Chiar sînge, Dave ? A mai rămas ceva ce nu mi-ai dat ?

— Să uităm ce s-a întîmplat.

— Dave ?

— Da ?

— Dacă mi-aș fi urmat destinul meu, nu s-ar fi întîmplat nimic. Asta e partea îngrozitoare. Dacă trebuie să fiu pedepsită, foarte bine, o merit. Atît doar, ca pedeapsa să *nu cadă și asupra fetei !*

Ziarele au fost îngăduitoare cu Sheila, trebuie să le-o recunosc, după ce polițiștii au declarat-o nevinovată. Au publicat un reportaj grozav, cu ea drept eroină, și nu pot să mă pling nici de ce-au scris despre mine, atît că aş fi preferat să nu scrie nimic. Church s-a recunoscut vinovată și-a fost trimisă la închisoarea din Tehachapi pentru un timp. A recunoscut pînă și faptul că ea a adus păianjenul. Toți banii se aflau în valize, așa că domnul Rollinson și-a primit înapoi suma, societatea de asigurări n-a mai avut ce despăgubiri să dea, așa că s-au încheiat toate neliniștile din pricina cărora nu putusem dormi noaptea.

Dar nu de asta ne necăjeam eu și Sheila, ci de sărmanul copil din spital, și era îngrozitor. Doctorii au știut ce-are să urmeze, sînt sigur. Două sau trei zile, fetița a mai dus-o, ai fi crezut chiar că se simte bine, atît doar că temperatura se ridica încetul cu încetul, ochii îi

deveneau tot mai strălucitori, iar obrajii i se făceau tot mai roșii. Apoi a venit atacul de peritonită foarte grav. Timp de două săptămîni temperatura n-a coborît sub 40° și cînd s-a părut c-a scăpat, a apărut pneumonia. A stat trei zile cu baloane de oxigen și cînd și-a revenit, era atît de slabă, că nu-ți mai venea să crezi c-are să trăiască. Apoi, în sfîrșit, a început să-i meargă mai bine.

În toată această perioadă am condus-o la spital pe Sheila de două ori pe zi, și stăteam și urmăream fluctuațiile temperaturii, iar între timp discutam despre ce-o să facem din viața noastră. Eu habar n-aveam. Încurcătura cu nedenumțarea delapidării se lămurise, dar nu mi se spusese să mă întorc la serviciu și nici nu mă așteptam să mi se ceară. Și după felul cum numele meu apăruse peste tot, în prima pagină a ziarelor din întreaga țară, nici nu știam unde puteam să capăt altă slujbă, sau chiar dacă voi căpăta vreodată. Cunoșteam ceva în legătură cu băncile, dar în acest domeniu cel-mai important lucru e bunul renume.

Apoi, într-o seară, stăteam cu Sheila, cu cei doi copii pe pat, uitîndu-se la o carte cu poze, cînd s-a deschis ușa și a intrat Bătrînul. Îl vedeam pentru prima oară de cînd dansase cu Sheila, în acea noapte, înainte de-a pleca la

Honolulu. Adusese o cutie cu flori și i-a înmînat-o Sheilei cu o plecăciune.

— Am venit doar în trecere să văd cum se simte micuța.

Sheila a luat florile și s-a întors repede ca să n-o vadă cit e de jenată, apoi a sunat după soră și-a rugat-o să le pună în apă. Apoi i-a prezentat copiii, iar Bătrînul s-a așezat pe pat, s-a jucat cu ei, iar fetițele l-au lăsat să se uite în cartea lor cu poze. Florile au fost readuse. Sheila și-a reținut respirația, căci erau crizante-me de toată frumusețea. I-a mulțumit pentru ele, iar el i-a spus că sînt din grădina lui de la Beverly. Sora a plecat, copiii s-au mai domolit și Sheila s-a apropiat de el, a luat loc alături pe pat și l-a apucat de mîină.

— Credeți că-i o surpriză, nu ?

— Mai am una.

A vîrit mîna în buzunar și a scos două păpuși mici. Copiii erau încîntați de ele și n-am discutat decît despre asta cinci minute. Sheila însă mai ținea mîna Bătrînului și a continuat :

— Nu e de loc o surpriză. V-am așteptat.

— A, da ?

— Am auzit că v-ați întors.

— M-am întors ieri.

— Știam c-o să veniți.

Bătrînul m-a privit și a rînjit.

— Trebuie să fi dansat superb. Trebuie să fi fost o rumbă nebună.

— Vă asigur c-ați dansat superb.

Sheila a râs, i-a sărutat mîna, s-a sculat și s-a mutat pe un scaun. Bătrînul s-a mutat și el pe un scaun, s-a uitat la crizanteme și a spus :

— Cînd îți place o femeie, trebuie să-i aduci flori.

— Iar cînd îți place cineva, știi c-are să-ți aducă flori.

A tăcut un minut, apoi a spus :

— Cred că voi doi sînteți cei mai ridicoli și mai proști oameni din cîți am întîlnit. Într-adevăr din cei mai proști.

— Și noi credem la fel.

— Dar nu sînteți niște escroci... Am citit și eu cîte ceva despre asta în Honolulu. Dacă aș fi fost aici, ți-aș fi spus-o pe șleau, cum ți-a spus-o și Lou Frazier, și nu l-am criticat de loc pentru gestul lui. Dar n-am fost aici... Mă bucur că mă aflu departe. Acum, că m-am întors, simt că nu vă pot purta ranchiună. A fost împotriva oricărei reguli, a oricărei prudențe, dar din punct de vedere moral, n-a fost greșit. Și a fost o prostie. Cred însă că noi toți sîntem din cînd în cînd proști. Pînă și eu simt acest impuls, mai ales cînd dansez rumba.

S-a întrerupt, și-a atins pleoapele cu vîrfurile degetelor cîteva minute. Apoi a continuat :

— Dar familia oficială rămîne o familie oficială, și în vreme ce Frazier nu mai e atît de supărat ca înainte, nu e încă nici foarte prie-

tenos. Nu cred că avem ceva pentru dumneata la centrală pentru o vreme, Bennett, cel puțin pînă se mai uită. Am hotărit totuși să deschid o filială, la Honolulu. Ți-ar plăcea s-o preiei dumneata ?

— Mai încape discuție ?

Așa că acum ne aflăm în Honolulu, toți cinci, Sheila, eu, Anne și Charlotte și Arthur, un micuț de care n-ați auzit încă, sosit cam la un an după venirea noastră aici, și botezat după numele Bătrînului. Sint cu toții pe plajă și îi văd de aici de pe verandă, unde scriu, iar soția mea arată nostim în costum de baie, dacă vreți să știți. Bătrînul a trecut pe aici acum cîteva săptămîni și mi-a spus că Frazier a fost mutat spre Răsărit, și că puteam să mă întorc oricînd do-ream, totul s-a lămurit și are să-mi găsească serviciu. Îmi place aici și îi place și Sheilei, și le place și copiilor, iar filiala merge de minune. Si pe urmă mai e ceva : nu sînt prea sigur că mi-ar plăcea ca Sheila și Bătrînul să danseze rumba cînd au chef.

JAMES MALLAHAN CAIN

(Notă biobibliografică)

James Mallahan Cain s-a născut în 1892 la Annapolis, statul Maryland.

Și-a început activitatea de scriitor prin reportaje la ziarele *Sun* și *American*, din Baltimore, apoi la *World*, la New York. Experiența îndelungată în domeniul ziaristicii îl conduce temporar spre o catedră în această specialitate la St. George College la Annapolis. Marea ambiție rămâne însă romanul, așa cum mărturisește în 1943, în prefața volumului *Trei la fel* (*Three of a Kind*):

„...la început, când eram foarte tânăr, doream să devin romancier, dar nu am început să scriu decît cînd am împlinit aproape treizeci de ani. M-am dus la o mină din West Virginia, m-am angajat acolo, am lucrat, apoi m-am întors să scriu un roman plasat în acest cadru, deoarece, prin activitatea mea de ziarist, dispuneam de o largă informație în privința muncitorilor. Am scris trei romane în acea iarnă, toate trei atît de proaste, încît le-am aruncat la coș. Ultimul roman nu l-aș fi scris niciodată, dacă nu m-ar fi jenat gîndul că va trebui să le explic colegilor de breaslă că marele meu roman

nu-i decît o himeră. A trebuit totuși s-o recunosc și zece ani m-am resemnat la gîndul că nu pot să scriu romane.“

La încurajările persistente ale unui prieten, Vincent Lawrence, scenarist la Hollywood, J. M. Cain își revizuieste concepțiile :

„Pînă atunci, idealul meu de a scrie, din cîte mai țin minte, era ca povestirea să respecte viața, s-o oglindească, să zugrăvesc un tablou al cărui element principal e adevărul. Lawrence nu s-a opus principiului meu, dar a insistat că adevărul nu reprezintă totul... Mi-a spus că dacă un scriitor respectă fanatic adevărul, nu avea să scrie romane, ci o cronică istorică.“

Tema care îl va atrage îndeosebi pe J. M. Cain e cea a „fatalității“ care îl urmărește pe criminal, a imposibilității de a se sustrage „scadenței“.

„Despre crimă s-a scris întotdeauna din cel mai puțin interesant punct de vedere, și anume dacă poliția va prinde sau nu pe criminal. Eu plănuiam o povestire în care crima să fie comisă din dragoste, așa cum o comite orice cuplu care conspiră la o crimă perfectă. Lucrurile n-aveau, firește, să decurgă așa cum le-au plănuit. Dar la urmă tot aveau să scape și ce se va întîmpla apoi ? Aveau să descopere că lumea nu-i destul de largă pentru două ființe care împărtășesc același secret și, în cele din urmă, aveau să se întoarcă unul împotriva celuilalt.

Din astfel de reflecții s-a născut ideea care a dus la scrierea romanului *Poștașul sună întotdeauna de două ori*. Acest titlu neobișnuit și poate greu de descifrat în

semnificația unei compoziții inspirată de un fapt divers, i-a fost dat, la încheierea romanului, tot de către Vincent Lawrence, în cadrul unei discuții :

„Vorbeam într-o zi despre o piesă de teatru trimisă de el (de Lawrence) prin poștă regizorului. Apoi mi-a spus :

— Aproape că înnebunisem. Stăteam și pîndeam poștașul și îmi spuneam să renunț la acest obicei, dar cînd mă dezlipcam de la fereastră, așteptam să sune soneria. De unde să știu eu că poștașul sună întotdeauna de două ori ?

A mai continuat cu relatarea necazurilor lui, dar l-am întrerupt și i-am spus :

— Vincent, cred că mi-ai dat titlul pentru roman.

— Ce titlu ?

— Poștașul sună întotdeauna de două ori.

— Pentru că a sunat și pentru Chambers de două ori, nu ?

— Exact.

— Iar cînd a sunat a doua oară, Chambers a trebuit să răspundă, nu ? N-a mai putut să se ascundă.

— Venise scadența, nu ?

Romanul, scris în ambianța anilor de mare criză (1930—1934), a avut de la început o largă audiență la public și la critica literară, ajungînd astăzi la peste 25 de ediții. A fost dramatizat de autor în 1936 și a servit ca sursă de inspirație la două versiuni cinematografice : prima, *Obsesie*, realizată de Luchino Visconti

în timpul războiului, a rămas drept primul reper al filmului neorealist italian; cea de-a doua versiune, hollywoodiană, turnată în anii postbelici, e mai aproape de atmosfera și sensul romanului. A fost tradus în mai toate limbile europene și a devenit încă dinainte de război un „clasic al genului dur“, ceea ce autorul poate că nu și-a propus niciodată. Țin să semnalez și o traducere în românește apărută în editura „Cultura Națională“ prin anul 1948, sub titlul *Hanul La doi stejari*.

Cum se explică acest succes, durabil încă la treizeci și cinci de ani de la apariție? Cred că în primul rînd prin marea sinceritate care străbate narațiunea, prin nota de disperare a confesiunii unui suflet simplu, în căutarea unei fericiri prin crimă. Un vagabond, ros de nostalgia drumurilor, obsedat de febra plecărilor, un instabil, un deprădăcinat, un inadaptabil, un personaj gorkian, gata să sară în ajutorul oricui, să înșele, să mintă, să ucidă și să-și vadă de drum la fel de calm ca întotdeauna. E Frank Chambers, care ajunge „din întîmplare“ la un bufet rutier, se îndrăgostește fulgerător de soția patronului și la îndemnurile și cu complicitatea ei pun la cale și asasinează pe „grecotei“. Gestul lui Chambers, privit prin mentalitatea lui primară, e perfect justificat: grecoteiul pute, e slinos și are scandalos de mulți bani pentru fizicul lui. Totul e prea bun pentru el, deci nu merită să se bucure de bani, sau de o soție mult mai tină. Iar Frank e doar un pîrlit. Ce nedreptate! Lipsa lor de scrupule, „candoarea“ lor criminală, fericirea cu prețul unei vieți, iată cursa abilă întinsă de J. M. Cain. Povestirea, la persoana întîii, apar-

ține lui Chambers, ca o destăinuire, și are loc în momentul cînd așteaptă condamnarea la moarte. Condamnarea pentru o crimă pe care *de data asta* n-a comis-o. Dar oare n-a comis-o? O premeditase, oricum, și poate că jurnalul nu-i decît o falsă mărturie, exactă în unele privințe verificabile, ingenios machiată în altele, pentru a sluji drept pledoarie scrisă.

În acest echivoc constă interesul romanului. Într-un stil oral, argotic, povestirea înaintază vertiginos, exercitînd o rară forță de magnetism asupra cititorului. O confesiune răscolitoare prin sinceritatea ei sau stupefiantă prin duplicitatea și cinismul ei. Eterna istorie a asasinilor sentimentali, care solicită milă și înțelegere și se consideră victimele unei fatalități crude.

În celelalte romane ale sale, influențat desigur de succesul enorm al *Poștaşului...*, J. M. Cain a reluat datele în împrejurări vag asemănătoare. O crimă aparent perfectă, motivată de o pasiune oarbă și uneori de bani. Dar de multe ori pasiunile oarbe sînt mai de scurtă durată decît banii. O notă de reală originalitate trădează romanul *Dublă despăgubire* (*Double Indemnity*), portretul unei alte Cora, care știe însă că dragostea e un mijloc, nu o finalitate de a dobîndi ceea ce dorești.

Delapidatorul (*The Embezzler*) e o piesă de ficțiune oarecum clasică. Remarcăm și aici prezența „cuplului” de escroci, complici într-o savantă operație de delapidare, sau de rectificare a unei delapidări.

În două din romanele sale J. M. Cain a încercat, pe o temă apropiată, și reconstituiri istorice: *Mignon*, cu acțiunea în timpul Războiului Civil, la New Orleans, și

Marea dezonoare (Past All Dishonor) în aceeași epocă, la Nevada. Conflictele amintesc și celebra dilemă corneliană, agravată de instincte criminale.

J. M. Cain a lucrat ani îndelungați la Hollywood ca scenarist. Critica literară americană a fost foarte împărțită și radicală în ce privește romanele lui. Violent contestat de unii, ca un emul servil al lui Hemingway, ridicat în slăvi de alții care au văzut în el „maestrul romanului dur“, „un geniu al dialogului sumar, al acțiunilor strânse“ etc. E drept că nici una din lucrările care au urmat debutului nu a egalat și nicidecum depășit finețea și originalitatea din *Poștașul sună întotdeauna de două ori*.

BIBLIOGRAFIE

Poștașul sună întotdeauna de două ori (The Postman Always Rings Twice), 1934

Serenada (Serenade), 1937

Mildred Pierce, 1941

Plăcuta înșelătorie a dragostei (Love's Lovely Counterfeit), 1942.

Trei la fel (Three of a Kind), 1943, cuprinde :

Carieră în do major (Career in C Major)

Delapidatorul (The Embezzler)

Despăgubire dublă (Double Indemnity)

Marea dezonoare (Past All Dishonor), 1946

Fluturele (The Butterfly), 1947

Molia (The Moth), 1948

Mignon, 1962

Sofia magicianului (The Magician's Wife), 1965

CUPRINS

POȘTAȘUL SUNĂ ÎNTOTDEAUNA DE DOUA ORI	7
DELAPIDATORUL	173
<i>Notă biobibliografică</i>	313

Redactor : TEODORA POPA
Tehnoredactor : ELENA CALUGĂRU

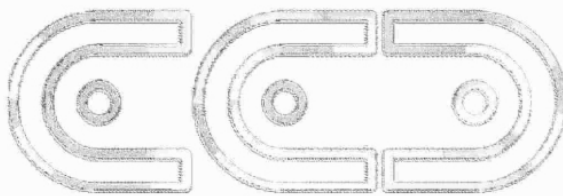
Apărut 1970. Hirtie ziar de 50 g/m². Format 700×920/32. Coli ed. 10,70. Coli tipar 10. A. nr. 26 213/1969. C.Z. pentru bibliotecile mari și mici 82—31=59

Tiparul executat sub comanda nr.
106 la Combinatul Poligrafic „Casa
Scintei”, Piața Scintei nr. 1,
București — Republica Socialistă
România

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

